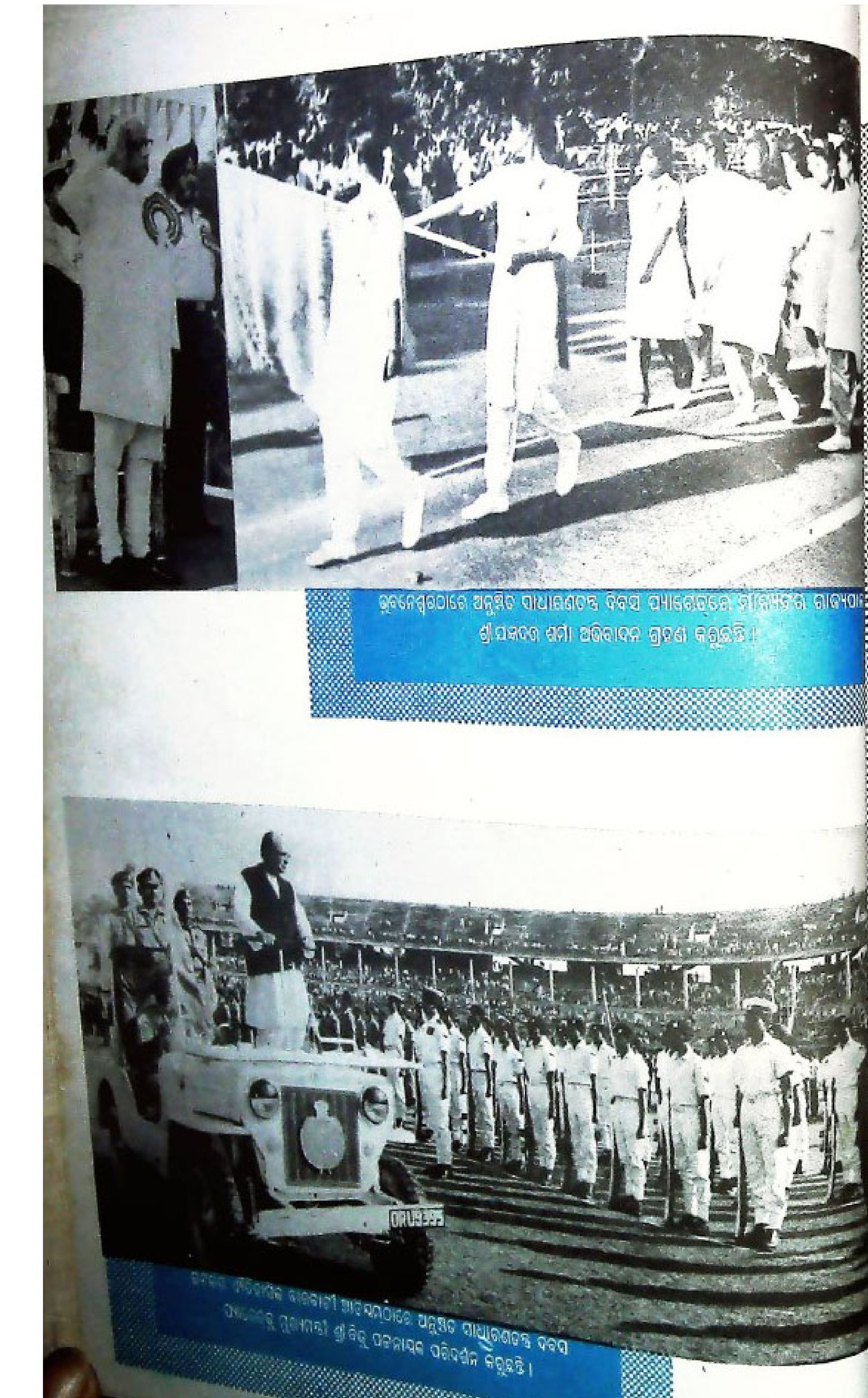

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ

Vol. XLVIII No.
UTKAL PRASA
Regd. No.O
Licence No. C
5—Licensed
without Pre-p

ଭୁବନେଶ୍ୱର ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୀ ପ୍ରଦର୍ଶନୀରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦୋକାନରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ, ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ଅଚ୍ୟୁତ ପ୍ରସାଦ ସିଂହ, ଶ୍ରୀ ଶିବଶଙ୍କର ସିଂହଦେଓ, ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଘଡ଼େଇ

ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଇସ୍ପାତ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଆସିଥିବା କାପରୋ ଗ୍ରୁପ୍ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ, ଲର୍ଡ ସ୍ୱରାଜ ପଲଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ଅତିଥି ଭବନରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ ବୈଠକରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ... ଏହି ବୈଠକରେ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ମହାପାତ୍ର, ଶ୍ରୀ ବେଦପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲା, ... ଶ୍ରୀ ... ଓ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଘଡ଼େଇ ଉପସ୍ଥିତ ...

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ପ୍ୟାରେଡ୍‌ରେ ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପା
ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା ଅଭିବାଦନ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି ।

କଟକର ଐତିହାସିକ ବାରବାଟୀ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ
ପ୍ୟାରେଡ୍‌କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ପରିଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି ।

୪୮ ଭାଗ ୭ମ ସଂଖ୍ୟା ମାଘ ୧୯୧୩ ଶକାବ୍ଦ ଫେବୃଆରୀ ୧୯୯୨

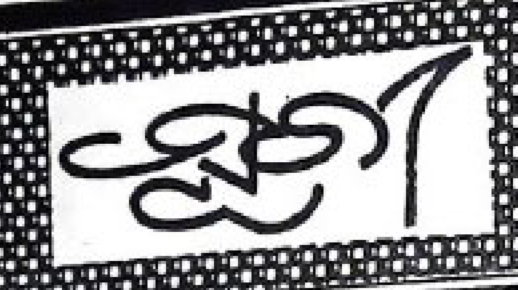
ସମ୍ପାଦନା ମଣ୍ଡଳୀ

ପ୍ରକାଶନ : ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ,
ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ବାର୍ଷିକ ଦେୟ : ଟ ୨୦.୦୦
ପ୍ରତି ଖଣ୍ଡ : ଟ ୨.୦୦

ମୁଦ୍ରଣ : ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ, କଟକ

(ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟିଂ ପଦ୍ଧତିରେ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜିତ)

ସୂଚୀ

ସଂପାଦକୀୟ

ସାର୍ବଜନୀନ ଶିକ୍ଷା

ରହିବା ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ବାସ, ପିନ୍ଧିବା ପାଇଁ ଖଣ୍ଡେ ବସନ ଏବଂ ଖାଦ୍ୟ ଓ ପେୟ — ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ହେଲେ ଏ ସବୁର ଆବଶ୍ୟକତା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ରହିଛି । କିନ୍ତୁ, ମଣିଷକୁ ଅନ୍ୟ ଜୀବଜନ୍ତୁଙ୍କଠାରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କରେ ତାହାର ଶିକ୍ଷା ଓ ସଭ୍ୟତା ।

ବୈଦିକ ଯୁଗରେ ଗୁରୁକୁଳ ଆଶ୍ରମରେ ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉଥିଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟରେ ସୀମିତ ଲୋକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭର ସୁଯୋଗ ପାଉଥିଲେ । ପରେ ପରେ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା ଚାଟଶାଳୀ । ବ୍ରିଟିଶ୍ ଶାସନ ସମୟରେ ଅମଲାତନ୍ତ୍ରର ସୃଷ୍ଟି ପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଗଲା । କିନ୍ତୁ ସେ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ କେବଳ ଥିଲାବାଲା ଶିକ୍ଷା ଲାଭର ସୁଯୋଗ ପାଇପାରୁଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ ଶିକ୍ଷାର ବିକାଶ ଓ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରାଗଲା । କ୍ରମେ ଗଢ଼ି ଉଠିଲା ବହୁ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ — ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ସହ ଦେଶର ଆବଶ୍ୟକତା ପରିପୂରଣ ପାଇଁ ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରସାର କରାଗଲା । ଗଢ଼ି ଉଠିଲେ ଡାକ୍ତର, ଇଞ୍ଜିନିୟର, ବୈଜ୍ଞାନିକ । କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଦୀର୍ଘ ୪୫ ବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମର ପ୍ରଗତି ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇପାରିଛି କି ? ଏଣେ ଆମର ବୈଜ୍ଞାନିକ ମହାକାଶ ଯାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲାବେଳେ ଦେଶର ବହୁ ଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ନିରକ୍ଷର । ନିଜର ନାଁ ଦସ୍ତଖତ କରିବା ମଧ୍ୟ ଜାଣି ନାହାନ୍ତି । ଏହା କ'ଣ ବାପୁଜୀଙ୍କର ରାମ ରାଜ୍ୟ ? ଦେଶ ମାତୃକାର ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଯେଉଁମାନେ ଆତ୍ମବଳୀ ଦେଇଥିଲେ — ଏହା କ'ଣ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନର ସାର୍ଥକ ରୂପ ?? ଦେଶର ଜଣେ ବିଶିଷ୍ଟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ତଥା ଜାତୀୟ ନେତା ଆମର ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ବିଜୁ ବାବୁ ଯଥାର୍ଥରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଶିକ୍ଷାର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସାର ବିନା ଆମର ସମସ୍ତ ଯୋଜନା, ସମସ୍ତ ଉନ୍ନୟନମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ପ୍ରଗତି ପୂରାପୂରି ମୂଲ୍ୟହୀନ ।

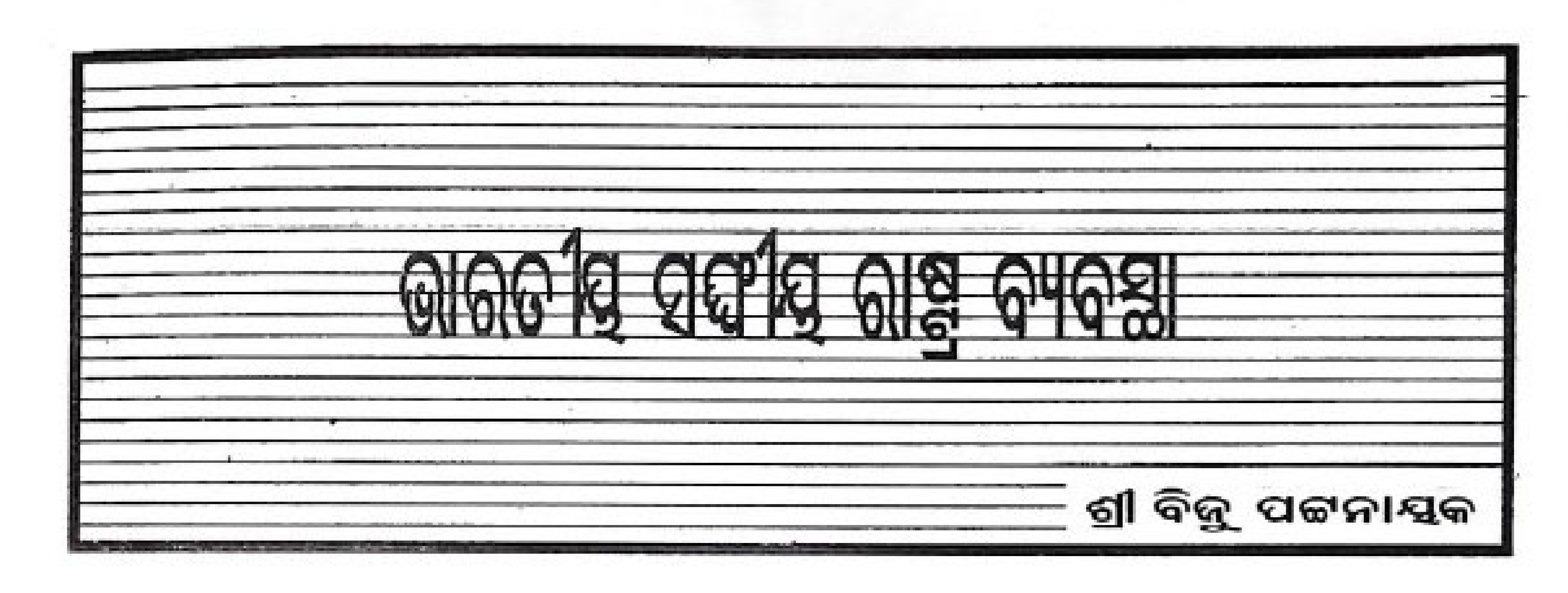
୧୯୯୧ ଜନଗଣନାର ପ୍ରାଥମିକ ରିପୋର୍ଟ ଅନୁସାରେ ଆମ ରାଜ୍ୟର ୩,୧୫,୧୨,୦୭୦ ଜଣ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୧,୨୯,୧୧,୯୦୫ ଜଣ ସାକ୍ଷର । ବିଶେଷତଃ ଅନୁନ୍ନତ ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ମହିଳାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରସାର ଆଶାନୁରୂପ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ତେଣୁ ଅଷ୍ଟମ ଯୋଜନାରେ ସାର୍ବଜନୀନ ଶିକ୍ଷାକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଏକ ଯଥାର୍ଥ ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ ।

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ସାକ୍ଷରତା ପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଅଭିଯାନ ୧୯୯୧ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ୫ ତାରିଖ ଗୁରୁଦିବସ ଦିନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଞ୍ଜାମ, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼, କେଉଁଝର, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଢେଙ୍କାନାଳ ପ୍ରଭୃତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଚାଲୁ ରହିଛି । ପରବର୍ତ୍ତୀ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କୁ ଏହା ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରି ଚଳିତ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟକୁ ଏକ ସାକ୍ଷର ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ନୀତିଗତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ସହଜସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ବିଭିନ୍ନ ଜିଲ୍ଲାର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର ନିଷ୍ଠାପର ଉଦ୍ୟମ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ସ୍ୱାଗତଯୋଗ୍ୟ ।

ଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଆମେ ଆଉ ଏକ ଦିଗ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ସଚେତନ ରହିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏଣେ ନିରକ୍ଷର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷର କଲାବେଳେ, ତେଣେ ସାର୍ବଜନୀନ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଯେପରି ବ୍ୟର୍ଥ ନହୁଏ, ସେ ଦିଗକୁ ମଧ୍ୟ ସତର୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆର୍ଥିକ ଅନଟନକୁ ଆଳ କରି କୋମଳମତି ବାଳକମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ଧନ୍ଦାରେ ନିଯୁକ୍ତ କରିବା ଏକ ବଡ଼ ସମସ୍ୟା । ଫଳତଃ ପିଲାମାନେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ବିଶେଷତଃ ପଛୁଆ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକ ପିଲା ଅଧାରୁ ପାଠ ପଢ଼ା ଛାଡ଼ି ଦିଅନ୍ତି । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଦିବାସୀ ଅଞ୍ଚଳର ଅନେକ ଗ୍ରାମରେ ସ୍କୁଲ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ କେତେକ ଶିକ୍ଷକ ନିୟମିତ ଭାବେ ପାଠ ପଢ଼ାନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି ସବୁ କାରଣରୁ ସାର୍ବଜନୀନ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆମର ସମ୍ବିଧାନରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଲାଭ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସଫଳ ହୋଇପାରି ନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟ ଆସିଛି । ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ଏ ବିଷୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦେବାକୁ ହେବ । ବାପ, ମାଆମାନେ ମଧ୍ୟ ନିଜ ଛୁଆଙ୍କ ଶିକ୍ଷା କଥା ବୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଚାଣକ୍ୟଙ୍କ ଭାଷାରେ — "ମାତା ଶତ୍ରୁ, ପିତା ବୈରୀ ଯେନ ବାଲୋ ନପଠିତଃ" । ଅଢ଼େଇ ହଜାର ବର୍ଷର ବ୍ୟବଧାନ ପରେ ମଧ୍ୟ ଚାଣକ୍ୟଙ୍କର ଏହି ବାଣୀ ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ରହିଛି ।

ନିରକ୍ଷରତା ଦୂରୀକରଣ ପାଇଁ ଆଜି ଯେଉଁ ସାଧୁ ପ୍ରୟାସର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ତାହା ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଫିସର ବିଶେଷ କରି ଜିଲ୍ଲାପାଳମାନଙ୍କ ନିଷ୍ଠା ଏବଂ ଆନ୍ତରିକତା ଫଳରେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏକ ନୂତନ ଉତ୍ସାହ ଓ ଉନ୍ମାଦନା ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଶୁଭଙ୍କର । କିନ୍ତୁ ଆମକୁ ସୁଦୀର୍ଘ ପଥ ଅତିକ୍ରମ କରିବାକୁ ହେବ । ନିଷ୍ଠାପର ଓ ଅକୁଣ୍ଠ ଜନ ସହଯୋଗ ହିଁ ଏହି ଗତି ପଥର ପାଥେୟ । ଆମର ବିଶ୍ୱାସ, ବିଜୁ ବାବୁଙ୍କର ଆଶାର ସାକାର ରୂପାୟନ ପାଇଁ ଜନସାଧାରଣ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣରେ ସହଯୋଗ କରିବେ ।

ଭାରତୀୟ ସଙ୍ଘୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ

ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ତଥା ଧର୍ମ ନିରପେକ୍ଷତା ସମ୍ପନ୍ନ ଏକ ସଙ୍ଘୀୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାରତବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ଥିଲା ଆମର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଏକ ମହାନ୍ ଅବଦାନ । ସର୍ବୋପରି ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଓ ସ୍ପନ୍ଦନଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଗଠନ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳତା ଉପରେ ଉପଯୁକ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ ଥିଲା ଆମର ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ।

କିନ୍ତୁ ସ୍ୱାଧୀନତାର ୪୪ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତୀୟ ଉପମହାଦେଶ ବିଭାଜନ ଓ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତାବାଦ ଦିଗରେ ଗତି କରିବା ବାସ୍ତବରେ ଏକ ଦୁଃଖଦାୟକ ଅନୁଭୂତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଆମ ଦେଶର ପ୍ରଶାସନ ୧୯୩୫ ମସିହାରେ ପ୍ରଣୀତ ଆଇନର ଭିତ୍ତି ଭୂମି ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଓ ପରିଚାଳିତ । ଏକ ଔପନିବେଶିକ ପରମ୍ପରା ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପ୍ରଶାସନ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରର ୮୫ କୋଟି ଲୋକଙ୍କୁ ଶାସନ କରିବାର ପ୍ରୟାସ କରିବା ବାସ୍ତବରେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ । ଏହାର ଫଳାଫଳ ଦେଶ ପାଇଁ ଆଜି ଅତୀବ ଦୁଃଖକର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତିର ଚାରି ଦଶକ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେବା ପରେ ମଧ୍ୟ ୪୦ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ଆଜି ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ସୀମାରେଖା ତଳେ ବାସ କରୁଛନ୍ତି । ଦେଶର ବୈଦେଶିକ ମୁଦ୍ରା ପାଣ୍ଠି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ଏକ ଅବସ୍ଥାରେ ପହଞ୍ଚିଛି ଯେ ଉନ୍ନତ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନଙ୍କ ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ ଆର୍ଥିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନମାନେ ଆମ ସରକାରଙ୍କୁ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଉଛନ୍ତି । ଏପରି ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ ଯେ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଇଁ ଅପମାନଜନକ ।

ସ୍ୱାଧୀନତାର ଦୀର୍ଘ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର ନିଜର ଦୀର୍ଘ କାୟା ବିସ୍ତାର କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସାଧାରଣ ଜନତାର ସ୍ୱାର୍ଥ ସାଧନ ତଥା ଆବଶ୍ୟକତା ପରିପୂରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହା ସଚେତନ ଓ ସମ୍ବେଦନଶୀଳ ହୋଇପାରି ନାହିଁ । ଦରିଦ୍ର ଓ ନିଷ୍ପେଷିତ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶାସନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ସାମିଲ କରାଯାଇ ପାରିନି ।

ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟ ନିଜର ସାମ୍ବିଧାନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତଥା ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଓ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ ଆହରଣ ପାଇଁ ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିବା ବେଳେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଏ ବିଷୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ନିର୍ଲିପ୍ତ ଓ ଉଦାସୀନ ରହି ଆସିଛନ୍ତି ।

ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା, ଧର୍ମ ଓ ଜାତିର ଲୋକଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ ଆମର ଜନ୍ମଭୂମି ଭାରତବର୍ଷକୁ ଆଜି ଏକ ନୂତନ ଯୁଗରେ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ହେବ; ଯେଉଁଠାରେ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ଆଞ୍ଚଳିକ, ଭାଷାଗତ, ସାଂସ୍କୃତିକ ଏବଂ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଭିଳାଷ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଭିତ୍ତିରେ ପରିପୂରଣ କରିବା ସମ୍ଭବପର ହେବ ।

ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କରି ଆମକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ନିରକ୍ଷରତା ଦୂରୀକରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହା ସହ ଆମ ଦେଶର ଯୁବ ସମାଜକୁ ବିଶ୍ୱର ଯୁବ ସମାଜ ସହ ସମକକ୍ଷ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିବା ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣି ଏହାକୁ ଯୁଗୋପଯୋଗୀ ଓ ଉନ୍ନତ କରିବାକୁ ହେବ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ସମୟରେ ଜାତିର ଜନକ ଗାନ୍ଧିଜୀଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ଆମର ପରମ୍ପରା ଭାରତବର୍ଷକୁ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳତା ଓ ସ୍ୱଦେଶୀ ପଥରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରିଛି ।

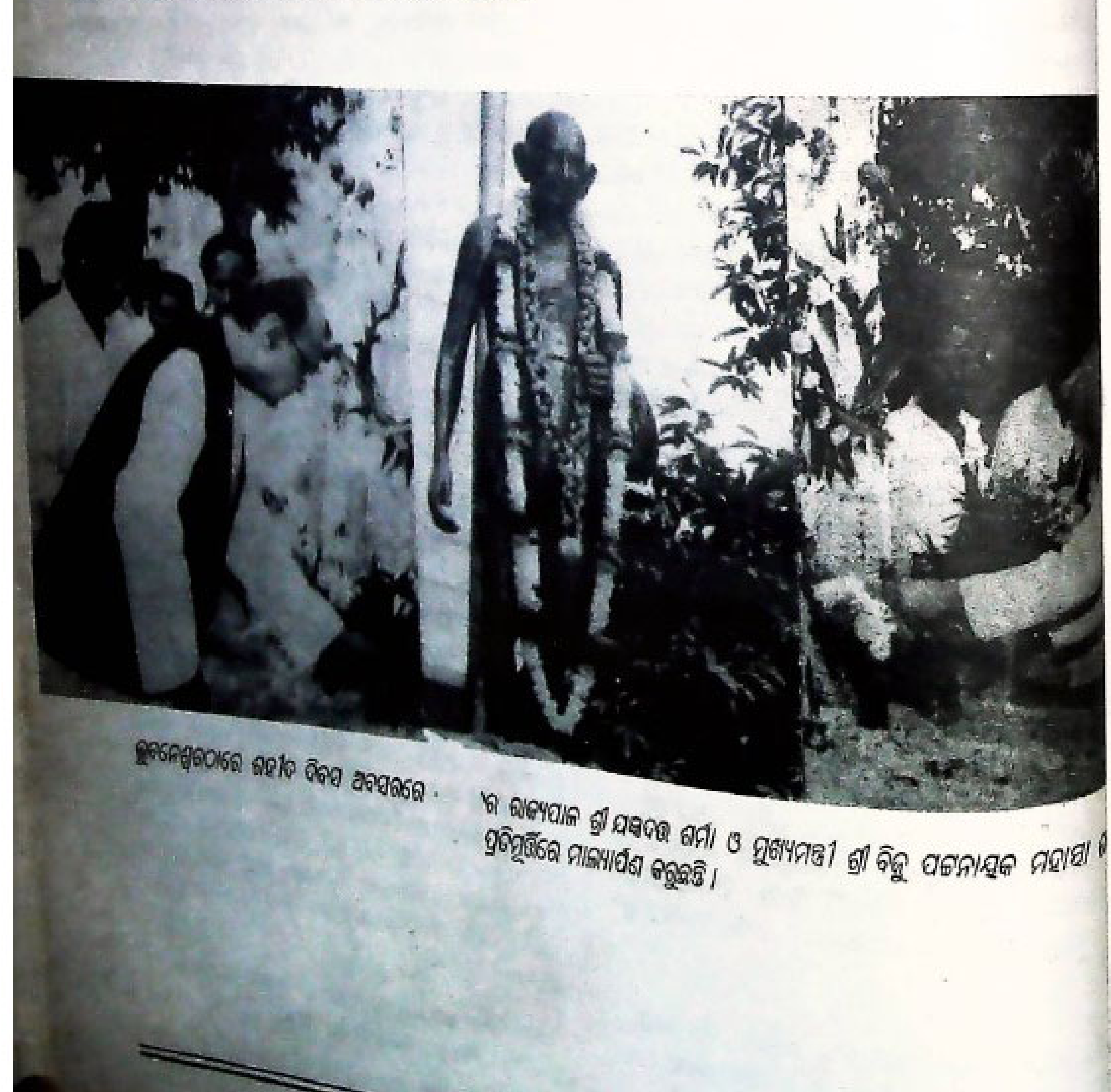
ଏହି ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସଫଳ ରୂପାୟନ ସହ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଗତିଶୀଳ କରି ଗଢ଼ିବା ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଶାସନିକ ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ଭବପର ନୁହେଁ । ଉପନିବେଶବାଦର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତ କ୍ଷମତା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ କେନ୍ଦ୍ରୀଭୂତ ହୋଇ ରହିଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟର୍ଥତା ଆଜି ସମସ୍ତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇ ସାରିଛି । କ୍ଷମତାର ଅତ୍ୟଧିକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟକରଣ ଫଳରେ ସୋଭିଏତ୍ ୟୁନିୟନ୍‌ର ଯେଉଁ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟଜନକ ଅଭିଜ୍ଞତା ହେଲା, ତାହା ଆମର ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶକ ହେବା ଉଚିତ । ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରର ସଂହତି ଓ ଐକ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କ୍ଷମତା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ରହିବା ବାଞ୍ଛନୀୟ । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ କ୍ଷେତ୍ର ଯଥା—ପ୍ରତିରକ୍ଷା, ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର, ଅର୍ଥ, ଯୋଗାଯୋଗ ପ୍ରଭୃତି କେବଳ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ନିୟନ୍ତ୍ରଣାଧୀନ ରହିବା ଉଚିତ ।

ଏହା ନିଶ୍ଚିତ ଯେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଐକ୍ୟ ଓ ସଂହତି ଆମର ପରମ କାମ୍ୟ ଏବଂ ଏହାକୁ ବ୍ୟାହତ କରିବା ନିମନ୍ତେ କାହାରିକୁ ହେଲେ

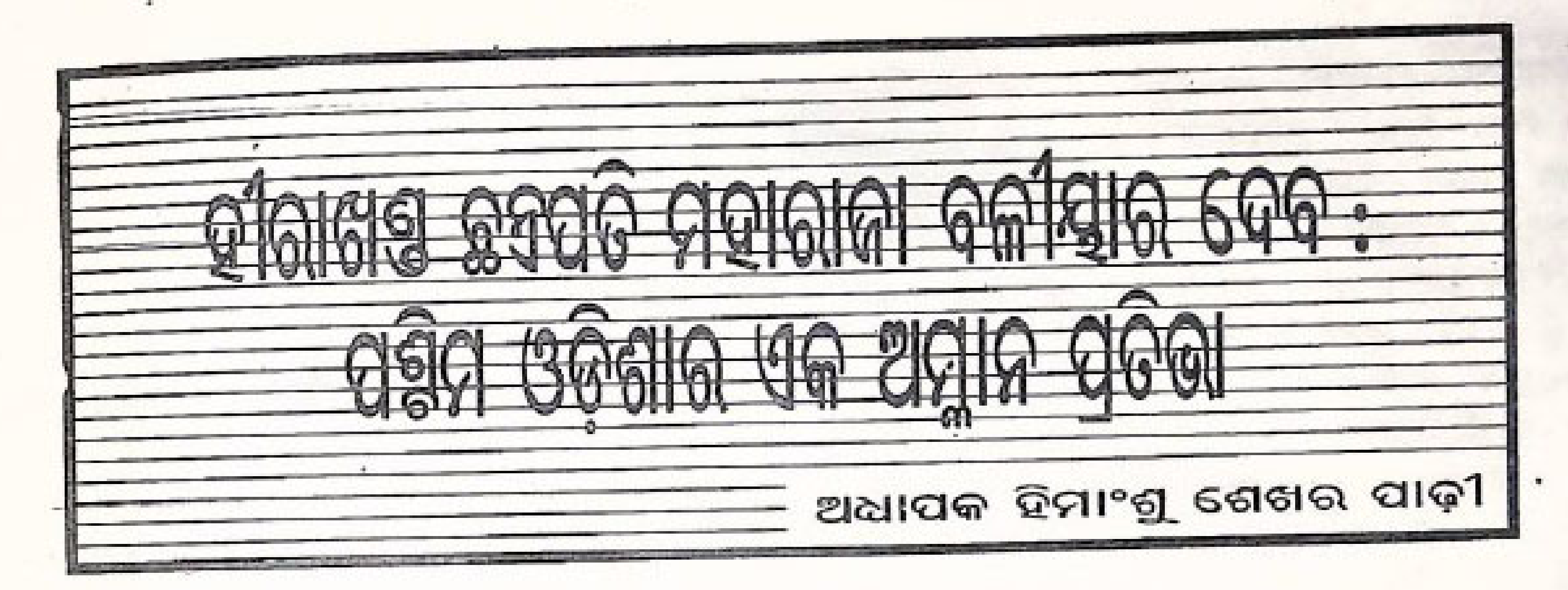
ସାମାନ୍ୟତମ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଅନୁଚିତ । ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । କିନ୍ତୁ ଏହା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷମତା ବଣ୍ଟନର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରିବାକୁ ହେବ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସାର୍କାରିଆ କମିଶନ୍‌ଙ୍କର ସୁପାରିଶ ଅତି ସୀମିତ ।

କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷମତାର ପୁନର୍ବଣ୍ଟନ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନୀତି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପାଇଁ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆନ୍ତଃରାଜ୍ୟ କାଉନ୍‌ସିଲର୍ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବୈଠକ ଶୀଘ୍ର ଆହୂତ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ନିଜ ନିଜ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରଗତିକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହା ଫଳରେ ସେମାନେ ନିଜ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରାକୃତିକ ଓ ଭୌଗୋଳିକ ସମ୍ପଦ ତଥା ଜନ ସମ୍ବଳର ଉପଯୁକ୍ତ ବିନିଯୋଗ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇ ପାରିବେ । ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହିଁ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଞ୍ଚ[...] ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସହାୟକ ହେବ ତଥା ଭାରତ[...] ଏକ ବଳିଷ୍ଠ, ସ୍ପନ୍ଦନଶୀଳ ଏବଂ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ [...] ତୋଳିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଐକ୍ୟ ଓ ସଂହତିର ସୁ[...] ଦିଗରେ ଏହା ଫଳପ୍ରଦ ଓ ସକ୍ରିୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ [...] ପାରିବ ।

ସଂକଳନ ଓ ଅନୁବାଦ,
ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ ମହାପାତ୍ର,
କନିଷ୍ଠ ବୈଜ୍ଞାନିକ,
ଓଡ଼ିଶା ରିମୋଟ୍ ସେନ୍‌ସିଙ୍ଗ ଆପ୍ଲିକେସନ
ସେଣ୍ଟର୍, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଶହୀଦ ଦିବସ ଅବସରରେ ·'ଗ ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା ଓ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ମହାତ୍ମା[...] ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତିରେ ମାଲ୍ୟାର୍ପଣ କରୁଛନ୍ତି ।

ହୀରାଖଣ୍ଡ ଛତ୍ରପତି ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ : ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ଅମ୍ଳାନ ପ୍ରତିଭା

ଅଧ୍ୟାପକ ହିମାଂଶୁ ଶେଖର ପାଢ଼ୀ

ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠାକୁ ଜ୍ଞାନଚକ୍ଷୁରେ ଦୃଷ୍ଟିପାତ କଲେ ଯେଉଁ କେତେଜଣ ଶାସକଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିପଥାରୂଢ଼ ହୁଏ ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ଯେ ଶାରଦୀୟ ସନ୍ଧ୍ୟାତାରା ସଦୃଶ ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତର ଅବକାଶ ନାହିଁ । ସେ ସମ୍ବଲପୁର ଚୌହାନ ରାଜବଂଶର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶାସକ ଥିଲେ ଯାହାଙ୍କ ସମୟରେ ସମ୍ବଲପୁର ରାଜ୍ୟ ଉନ୍ନତିର ଚରମ ସୀମାରେ ପହଞ୍ଚି ପାରିଥିଲା । ଯଦିଓ ତାଙ୍କ ରାଜତ୍ୱର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଐତିହାସିକମାନଙ୍କୁ ଅଜ୍ଞାତ ତଥାପି ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ସେ ଅଠରଟି ଗଡ଼ଜାତ ରାଜ୍ୟର ଶାସକ ଥିଲେ ଏବଂ ଅଠରଗଡ଼ ମଉଡ଼ମଣି ଉପାଧି ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର, ବଲାଙ୍ଗୀର, ଫୁଲବାଣୀ ଓ କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର କିଛି ଅଂଶ ଏବଂ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ରାୟପୁର, ବିଳାସପୁର, ସରଗୁଜା ଓ ରାୟଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାକୁ ନେଇ ଗଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ, ମଧୁକର ଦେବଙ୍କ ପୁତ୍ର ଥିଲେ । ଐତିହାସିକ ଶିବ ପ୍ରସାଦ ଦାଶଙ୍କ ମତରେ ସେ ଖ୍ରୀ: ଅ: ୧୬୫୩ ରୁ ୧୬୫୭ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜତ୍ୱ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଐତିହାସିକ ନବୀନ କୁମାର ସାହୁଙ୍କ ମତରେ ସେ ଖ୍ରୀ: ଅ: ୧୬୫୦ ରୁ ୧୬୮୮ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜତ୍ୱ କରିଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ଜଣେ ଦିଗ୍‌ବିଜୟୀ ସମ୍ରାଟ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଥମ ଐତିହାସିକ କାବ୍ୟ କୋଶଳାନନ୍ଦର ରଚୟିତା କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ ରାଜସଭାର ମୁଖ୍ୟ ପଣ୍ଡିତ ଥିଲେ । ସେ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ଚୌହାନ ରାଜବଂଶ ଉପରେ ଏକ ବିଷଦ ବିବରଣୀ କୋଶଳାନନ୍ଦ କାବ୍ୟରେ ଦେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । କୋଶଳାନନ୍ଦ କାବ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ ରାଜା ମଧୁକର ଦେବ, ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କୁ ରାଜ୍ୟଭାର ଅର୍ପଣ କରି ବାନପ୍ରସ୍ଥ ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ । ଏହି କାବ୍ୟରେ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର, ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ ଅଭିଷେକ ବିଷୟରେ କିଞ୍ଚିତ ଆଭାଷ ଦେଇଥିବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ । କୋଶଳାନନ୍ଦ କାବ୍ୟରେ ସମ୍ବଲପୁର ରାଜ୍ୟକୁ କୋଶଳ ନାମରେ ଅବିହିତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ କୋଶଳକୁ ଭୂମିବଳୟ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି ।

ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ଜନଶ୍ରୁତି ଏବେ ମଧ୍ୟ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଲ୍ଲୀରେ ଭରି ରହିଛି । ଜଣାଯାଏ ଥରେ ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ଜଗନ୍ନାଥ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଦର୍ଶନ ପାଇଁ ପୁରୀ ଯାଇଥିଲେ । ତତ୍‌କାଳୀନ ପୁରୀ ରାଜା ତାଙ୍କୁ ଆଦର ସମ୍ମାନରେ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କଲେ । ଦିନେ ପୁରୀ ରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରି ଅନ୍ତଃପୁରକୁ ଡ଼ାକି ନେଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ପୁରୀ ରାଜା ତାଙ୍କର ସତର୍କତା ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ କହିଲେ ଏଠାରେ ତୁମକୁ କେହି ଯଦି ମାରିଦେବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରେ ତୁମେ କିପରି ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବ ? ତତ୍‌କ୍ଷଣାତ୍ ବଳୀୟାର ଦେବ ଅଣ୍ଟାରୁ ଏକ ଖଣ୍ଡା ବାହାର କରି କହିଲେ ସାବଧାନତାର ପରୀକ୍ଷା ସିନା ହେଲା ମାତ୍ର ଶକ୍ତିର ପରୀକ୍ଷା ହେଲାନାହିଁ । ପୁରୀ ରାଜା ଗୋଟିଏ ଲୁହାର ମେଣ୍ଢା ଦେଖାଇ ଦେବାରୁ ଖଣ୍ଡାର ଆଘାତରେ ସେହି ଲୁହା ମେଣ୍ଢାର ମୁଣ୍ଡ ଛିଣ୍ଡାଇ ଦେଲେ । ଏହା ଦେଖି ପୁରୀ ରାଜା ତାଙ୍କର ସାହସିକତାର ପ୍ରଶଂସା କଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହୀରାଖଣ୍ଡ ଛତ୍ରପତି ମହାରାଜା ଉପାଧି ଦେଲେ ଏବଂ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ମେଘାଡ଼ମ୍ବର ଛତ୍ର ଦେଲେ । ପୁରୀ ରାଜାଙ୍କ ଗୋଟିଏ କନ୍ୟା ଥିଲା । ତାଙ୍କୁ ଯୁବରାଜ ରତ୍ନ ସିଂଙ୍କ ସହିତ ବିବାହ କରାଇଦେଲେ । ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ପୁରୀରେ ରହୁଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କୁ କେତେକ କରଣ ରସଦ ଦେଉଥିଲେ । ସେ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ଫେରିବା ବେଳେ ଗଜପତି ରାଜାଙ୍କୁ କେତେ ଘର କରଣ ଓ କେତେ ଘର ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦେବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ତହିଁରେ ଗଜପତି ରାଜା ସମ୍ମତ ହେବାରୁ ତା ବଦଳରେ ସେ ଦଶପଲ୍ଲା ଓ ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ରାଜ୍ୟ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ଉପହାର ଦେଇଥିଲେ ।

ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ନିଜର ବାହୁବଳରେ ଏକ ବିଶାଳ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ । ତାଙ୍କ ସମୟରେ ହୀରାଖଣ୍ଡ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଉତ୍ତରରେ ସରଗୁଜାଠାରୁ ଦକ୍ଷିଣରେ ବସ୍ତର ପାଟଣା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମରେ ରାୟଗଡ଼ାଠାରୁ ପୂର୍ବରେ ପାଲଲହଡ଼ା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତୃତ ଥିବାର ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ ।

ଐତିହାସିକ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଥଙ୍କ ମତରେ ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ପ୍ରଥମେ ବାମଣ୍ଡା ଓ ପରେ ବଣାଇ ରାଜ୍ୟ ଜୟ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଐତିହାସିକ ଶିବ ପ୍ରସାଦ ଦାଶଙ୍କ ମତରେ ସେ ପ୍ରଥମେ ବଣାଇ ଓ ପରେ ବାମଣ୍ଡା ରାଜ୍ୟ ଜୟ କରିଥିଲେ । କୋଶଳାନନ୍ଦ କାବ୍ୟରେ ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ର ବଣାଇ ଯୁଦ୍ଧ ବିଷୟରେ

ଏକ ବିଶଦ ବିବରଣୀ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଛନ୍ତି । ସେ ସମୟରେ ବଣାଇ ରାଜ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରଦେବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହେଉଥିବାର ଜଣାଯାଏ । କୋଶଳାନନ୍ଦ କାବ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବଣାଇ ରାଜ୍ୟ ଏକ ଘନ ଅରଣ୍ୟ ସଙ୍କୁଳ ପାର୍ବତ୍ୟ ଭୂମି ଥିଲା । ବଣାଇ ବିଜୟ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ବଲପୁରର ଅଠର ଗଡ଼ଜାତ ଗଠନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବଣାଇ, ରେଢ଼ାଖୋଲ ଓ ପାଲଲହଡ଼ା ସମ୍ବଲପୁରର ସାମନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଭାବରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । ବାମଣ୍ଡା ଓ ବଣାଇ ଦୁଇଟି ସନ୍ନିହିତ ରାଜ୍ୟ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ବଳୀୟାର ଦେବ ଯେତେବେଳେ ବଣାଇ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ସେତେବେଳେ ବାମଣ୍ଡାର ରାଜା ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା କରିବାର ଆଶାନେଇ ବଣାଇ ରାଜାଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ବଣାଇ ଯୁଦ୍ଧରେ ବଳୀୟାର ଦେବ ବିଜୟୀ ହେବାରୁ ବାମଣ୍ଡାର ରାଜା ସମ୍ବଲପୁର ଦୁର୍ଗରେ ବନ୍ଦୀ ହୋଇଥିଲେ । ସେ, ମାଣିକ୍ୟ ନାମକ ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ ଏକ ପରିଗ୍ରହିକାଙ୍କୁ ଅନେକ ଧନରତ୍ନ ଦେଇ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କଲେ । ଫଳରେ ମାଣିକ୍ୟ ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ କନ୍ୟା ଜେମାଦେଈଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ବାମଣ୍ଡା ରାଜାଙ୍କୁ ମୁକ୍ତି କରାଇଥିଲେ । ବାମଣ୍ଡାର ରାଜା ମାଣିକ୍ୟଙ୍କୁ ଦେଇଥିବା ଅର୍ଥରେ ସମ୍ବଲପୁର ଦୁର୍ଗରେ ଜେମାଦେଈ ମହଲ ନାମକ ଏକ ପଞ୍ଚତଳ ପ୍ରାସାଦ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ମାଣିକ୍ୟ, ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସମ୍ବଲପୁରରେ 'ମାଣିକ୍ୟମୁଣ୍ଡା' ପୁଷ୍କରିଣୀ ଖୋଳାଇଥିଲେ ଏବଂ ନିଜ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ନାମରେ 'ନନ୍ଦରାମ ତଳାଓ' ନାମକ ପୁଷ୍କରିଣୀ ଖୋଳାଇଥିଲେ ।

ଐତିହାସିକ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ରଥଙ୍କ "କୋଶଳ ଇତିହାସ କଥା"ରୁ ଜଣାଯାଏ, ବୌଦରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କୁ ଅପମାନ ଦେବା ପାଇଁ ବଳୀୟାର ସିଂ ବୋଲି ଗୋଟାଏ କୁକୁର ପୋଷିଥିଲେ । ସେ ସମୟରେ ବୌଦ ଗୋଟାଏ ଶକ୍ତ ଗଡ଼ ଥିଲା । ବୌଦ ରାଜ୍ୟର ରାଜା ସାହସୀ ଓ ନିର୍ଭୀକ ଥିଲେ । କୁକୁର ପୋଷା ଖବର ପୁରୀ ଯାତ୍ରୀ ଜଣେ ଦେଓ୍ୱାନ ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କୁ ଆସି କହିଲା । ଏହାଶୁଣି ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ବୌଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯୁଦ୍ଧଯାତ୍ରା କଲେ । ବୌଦ ରାଜା ଗଡ଼ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦକରି ରହିଲେ ଏବଂ ବାହାରକୁ ଆସି ପାରିଲେନାହିଁ । କିଛି ମାସ ପରେ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ଶେଷ ହେବାରୁ ବୌଦ ରାଜା ହାରିଯାଇ ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ ଅଧୀନତା ସ୍ୱୀକାର କଲେ । ବୌଦ ବିଜୟ କରିବା ପରେ ସେ ଆଠମଲିକ, ଦଶପଲ୍ଲା ଓ ଖଣ୍ଡପଡ଼ା ରାଜ୍ୟଗୁଡିକ ନିଜ ଅଧୀନରେ ରଖିଥିଲେ । ଏହାପରେ ସେ ବିଜୟ ଗର୍ବରେ "ହୀରାଖଣ୍ଡ ଛତ୍ରପତି ମହାରାଜା ଅଠର ଗଡ଼ ମଉଡ଼ମଣି" ଉପାଧି ଧାରଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଜୟଲାଭ କରିଥିବା ଅଠରଟି ଗଡ଼ଜାତ ହେଲା ସମ୍ବଲପୁର, ପାଟଣା, ବୌଦ, ସୋନପୁର, ଆଠମଲିକ, ଖରିଆଡ଼, ରେଢ଼ାଖୋଲ, ବାମଣ୍ଡା, ଗଙ୍ଗପୁର, ବଣାଇ, ରାୟଗଡ଼, ବରଗଡ଼, ସାରଙ୍ଗଡ଼, ଶକ୍ତି, ଫୁଲଝର, ବିନ୍ଦ୍ରା–ନୁଆଁ ଏବଂ ଶରଗୁଜା । କିନ୍ତୁ ଗଙ୍ଗାଧର ମିଶ୍ରଙ୍କ 'କୋଶଳାନନ୍ଦ କାବ୍ୟ ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଦୁବେଙ୍କ 'ଜୟ ଚନ୍ଦ୍ରିକା' କାବ୍ୟରୁ ଜଣାଯାଏ ମହାରାଜା ବଳଭଦ୍ର ଦେବ ବୌଦ ରାଜ୍ୟ ଜୟ କରିଥିଲେ ।

ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ ତାଙ୍କ ଭାଇ ଦରିୟାର ସରିଆ ପ୍ରଗଣା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେ ସରିଆ ଅସାଭୋନାରେ ଦୁଇଟି ଦୁର୍ଗ ନିର୍ମାଣ କରିଥିବାର ଜଣାଯା ବଳୀୟାର ଦେବ ତାଙ୍କର କନିଷ୍ଠ ପୁତ୍ର ବିକ୍ରମ ସିଂଙ୍କୁ ବରଗ ପ୍ରଗଣା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ, ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସେ ଉଦାମ ନାମକ ଜଣେ ଗଣ୍ଡଯୋଦ୍ଧାଙ୍କୁ ଖରସୁଲ ଜମିଦାରୀ ପୁରସ୍କ ଦେଇଥିଲେ ।ଏହା ସହିତ ତାଙ୍କୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ଉପାଧି ମଧ୍ୟ ପ୍ର କରାଯାଇଥିଲା ।

ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବ କଳା ଓ ସାହିତ୍ୟର ଜଣେ ପୃଷ୍ଠପୋଷକ ଥିବାର ଜଣାଯାଏ । ସେ ସମ୍ବଲପୁର ସହ ଦକ୍ଷିଣରେ ଚବିଶ ମାଇଲ ଦୂରରେ ମହାନଦୀ କୂଳରେ ବିମଳେଶ୍ୱ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରିଥିଲେ । ବିମଳେଶ୍ୱର ମନ୍ଦିର ସହିତ ଛଅ ଖ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଦେଉଳର ଖଞ୍ଜା ବିଧାନ ନିମନ୍ତେ ମାଫି ରହି କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟ କେତେକ ବିଦ୍ୱାନଙ୍କ ମତରେ ଏହି ଛଅଖଣ୍ଡି ଗ୍ରା ସମ୍ବଲପୁରର ପ୍ରଥମ ଚୌହାନ ରାଜା ବଳରାମ ଦେବ ମା ଦେଇଥିଲେ । ଯଦି ବଳରାମ ଦେବଙ୍କ ମାଫିଦାନ ଜନଶ୍ରୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଏ କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ବଳରାମ ଦେବଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଏଠାରେ ଶିବଲି ପୂଜା ହେଉଥିଲା । ରାଜା ବଳରାମ ଦେବ ଗ୍ରାମ ମା ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ମହାରାଜା ବଳୀୟାର ଦେବଙ୍କ ସମୟରେ ମ ନିର୍ମାଣ କରାଯାଇଥିଲା ।

ବାସ୍ତବିକ ବିଶ୍ଳେଷ କରିବାକୁ ଗଲେ ଜଣାଯାଏ ମହାରା ବଳୀୟାର ଦେବ କେବଳ ଯେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଯୋଦ୍ଧା ଓ ଦିଗ୍ବିଜୟୀ ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ ତା' ନୁହେଁ ସେ ଜଣେ ଦକ୍ଷ ତଥା ଆଦ ଶାସକ ମଧ୍ୟ ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ରାଜତ୍ୱରେ ଶିକ୍ଷା, କଳା, ସାହି ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ଓ ବାଣିଜ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଚରମ ଉନ୍ନତି ଘଟିଥିବା ଜଣାଯାଏ । ତତ୍କାଳୀନ ସମ୍ବଲପୁର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରଗତିର ଶେ ସୀମାକୁ ପହଞ୍ଚି ପାରିଥିଲା । ତେଣୁ ତାଙ୍କ ରାଜତ୍ୱକୁ ଚୌହା ରାଜବଂଶର ସୁବର୍ଣ୍ଣ ଯୁଗ କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ ।

ଇତିହାସ ବିଭାଗ,
ସତ୍ୟବାଦୀ ମେହେର ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ମାଧପୁର,
ଜିଲ୍ଲା–ଆଠମଲିକ, ଢେଙ୍କାନାଳ ।

ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ୍ ଓ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ

ଡଃ ଅତୁଲ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଧାନ

ଇଂରେଜ ଶାସନ କାଳରେ ଭାରତରେ ୫୬୨ଟି ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । ଏହି ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଭୁତ୍ୱ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ବ୍ୟାପାରରେ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟ ଭୋଗ କରିଥିଲେ । ଇଂରେଜ ସରକାର ଦେଶ ବିଭାଜନ କରି ଯେତେବେଳେ ଭାରତରୁ ଅପସରି ଯିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଲେ ସେତେବେଳେ ଏମାନଙ୍କୁ ଭାରତ କିମ୍ବା ପାକିସ୍ତାନରେ ମିଶିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଭାରତରେ ସାମିଲ କରିବା ସ୍ୱାଧୀନୋତ୍ତର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସମସ୍ୟା ଥିଲା । ହାଇଦ୍ରାବାଦ, କାଶ୍ମୀର ଓ ମହୀଶୂର ଭଳି ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କ୍ଷୁଦ୍ର ହୋଇଥିବାରୁ ଏମାନଙ୍କୁ ପଡ଼ୋଶୀ ପ୍ରଦେଶମାନଙ୍କରେ ସାମିଲ କରିବା ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଆଗରେ ଆଉ ଏକ ଜଟିଳ ସମସ୍ୟା ଥିଲା । ପଡ଼ୋଶୀ ପ୍ରଦେଶ ସହିତ ଗଡ଼ଜାତ ବା ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଓଡ଼ିଶାରୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଦିଗରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି କାଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସାରା ଭାରତର ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟ ବ୍ୟାପାର, ଭାରତର ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀ ସର୍ଦ୍ଦାର ବଲ୍ଲଭଭାଇ ପଟେଲଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିଲା । ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲଙ୍କ ବଳିଷ୍ଠ ଓ ସାହସିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଅକୁଣ୍ଠ ସମର୍ଥନ ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା ।

୧୯୩୮ ମସିହାରେ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ଅଧିନାୟକତ୍ୱରେ ଗଠିତ ଅଣସରକାରୀ ଗଡ଼ଜାତ ଅନୁସନ୍ଧାନ କମିଟି (**State Inquiry Committee**) ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ଶାସକମାନଙ୍କର ସନନ୍ଦକୁ ବାତିଲ କରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଜମିଦାରୀରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ତଥା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ୧୯୪୬ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହେବା ପରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଓ ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟରେ ଏକ ଯୁଗ୍ମ ଶାସନ କଳ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବା ପାଇଁ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବିଷୟରେ ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସତ୍ତା ତଥା ଗଡ଼ଜାତ ଶାସକମାନଙ୍କର ପ୍ରଶାସନିକ କ୍ଷମତା ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣ ରହିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ଗଡ଼ଜାତର ଶାସକମାନେ ମହତାବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ପ୍ରଶାସନିକ ସମନ୍ୱୟ ସ୍ଥାପନ ପରିବର୍ତ୍ତେ ଛତିଶଗଡ଼ ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କ ସହିତ ମିଶି ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟସଙ୍ଘ (**Eastern States Union**) ନାମରେ ଏକ ରାଜ୍ୟସଙ୍ଘ ଗଠନ କରିଥିଲେ । ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ଏହି ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ରାଜ୍ୟସଙ୍ଘକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଶାଇବା ପାଇଁ ଦୃଢ଼ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ ।

୧୯୪୭ ମସିହା ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ନୀଳଗିରି ରାଜ୍ୟରେ ଆଦିବାସୀମାନେ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳପନ୍ଥୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆକ୍ରମଣ କଲା ଫଳରେ ସେହି ଗଡ଼ଜାତର ଆଇନ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ କରି ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ନୀଳଗିରିର ଶାସନ ଭାର ହାତକୁ ନେଇଥିଲେ । ଏହାପରେ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଦେଶୀୟ ରାଜ୍ୟ ବିଭାଗର ସଚିବ ଭି. ପି. ମେନନ୍ ଓଡ଼ିଶାର 'ଖ' ଏବଂ 'ଗ' ଶ୍ରେଣୀର ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ମିଶାଇବା ପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ସେହି ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ରାଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ପାଇଁ ୧୯୪୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସରେ ଭି. ପି. ମେନନ୍ ଏକାକୀ ଓଡ଼ିଶା ଆସିବା ପାଇଁ ପ୍ରଥମେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲା । କିନ୍ତୁ ପରେ 'କ', 'ଖ' ଏବଂ 'ଗ' ତିନି ଶ୍ରେଣୀର ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ସହିତ ମିଶାଇବା ପାଇଁ ରାଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପଟେଲ ନିଜେ କଟକ ଆସିବା ପାଇଁ ସ୍ଥିର କରିଥିଲେ ।

୧୯୪୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ୧୩ ତାରିଖ ଦିନ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ, ଭି. ପି. ମେନନ୍ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଚ୍ଚ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ କଟକରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲେ । ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିମାନ ଘାଟୀରୁ କଟକ ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା କଲାବେଳେ ରାସ୍ତାର ଉଭୟ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଲୋକେ ପଟେଲଙ୍କୁ ଉଚ୍ଛ୍ୱସିତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇଥିଲେ । କଟକରେ ପହଞ୍ଚିଲା ପରେ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟପାଳ ଡଃ କୈଳାସ ନାଥ କାଟ୍‌ଜୁ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ଏହି ଆଲୋଚନା ବେଳେ ଓଡ଼ିଶାର ଗଡ଼ଜାତ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି

ର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ 'କ', 'ଖ' ଓ 'ଗ' ଏହି ତିନି ଶ୍ରେଣୀର ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶରେ ସାମିଲ କରିବା ପାଇଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ...ହଣ କରିଥିଲେ ।

ଡିସେମ୍ବର ୧୪ ତାରିଖ ଦିନ ସକାଳ ଦଶଟାରେ ସର୍ଦ୍ଦାର ...ଟେଲ 'ଖ' ଓ 'ଗ' ଶ୍ରେଣୀର ରାଜାମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭାଷଣ ...ଇଥିଲେ ଏବଂ ତାପରେ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା ...ରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ପରେ ସେ 'କ' ଶ୍ରେଣୀର ରାଜାମାନଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ । ବନ୍ଧୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ ସେମାନେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ଏବଂ ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ଶାସନଭାର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅର୍ପଣ କରନ୍ତୁ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ସହିତ ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ପାଇଁ ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ; ଏହାପରେ ଭାରତ ସରକାର ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ଶାସନ ଭାର ଓଡ଼ିଶାସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବେ । ରାଜ୍ୟ ଶାସନଭାର ସମର୍ପଣ କଲାପରେ ମଧ୍ୟ ରାଜାମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭତ୍ତା, ଉପାଧି, ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁବିଧା ଉପଭୋଗ କରିବେ ବୋଲି ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ବହୁତ ଗଡ଼ଜାତର ରାଜାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରି ସାରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ଆଳରେ ସେମାନେ ମିଶ୍ରଣକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ରାଜାମାନଙ୍କୁ କହିଲେ ଯେ କ୍ଷୁଦ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ । ରଣପୁରର ଯୁବକ ରାଜାଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତରରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ପରେ ରାଜାମାନେ ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନସଭାର ସଦସ୍ୟ ହୋଇ ପାରିବେ ଏବଂ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ କୂପ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ନ ରହି ସମୁଦ୍ରରେ ସନ୍ତରଣ କରିପାରିବେ । 'ଖ' ଏବଂ 'ଗ' ଶ୍ରେଣୀର ରାଜାମାନେ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ପ୍ରାୟ ବିନା ବିରୋଧରେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥିଲେ ଏବଂ ଏହି ଦୁଇ ଶ୍ରେଣୀର ପନ୍ଦର ଜଣ ରାଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ବାର ଜଣ ଡିସେମ୍ବର ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ମିଶ୍ରଣ ରାଜିନାମାରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ତିନି ଜଣ ରାଜା (ଯଥା ବଣାଇ, ତିଗିରିଆ ଓ ଆଠମଲ୍ଲିକର ରାଜାମାନେ) ଶାରୀରିକ ଅସୁସ୍ଥତା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କାରଣରୁ କଟକରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲେ ଏବଂ ପରେ ମିଶ୍ରଣ ରାଜିନାମାରେ ଦସ୍ତଖତ କଲେ ।

କିନ୍ତୁ 'କ' ଶ୍ରେଣୀର ୧୧ ଜଣ ରାଜା ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ସହଜରେ ଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମହାରାଜା ପ୍ରତାପ ଚନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଦେଓ ନିଜ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିଥିବାରୁ ରାଜ୍ୟର ମନ୍ତ୍ରୀମଣ୍ଡଳ ସହିତ ପରାମର୍ଶ ନକରି ମିଶ୍ରଣ ରାଜିନାମାରେ ଦସ୍ତଖତ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜର ଆୟତନ, ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ରାଜସ୍ୱକୁ ବିଚାର... ତାଙ୍କ ମତକୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଥିଲେ । ଫ... ମୟୂରଭଞ୍ଜର ମିଶ୍ରଣ ବିଳମ୍ବିତ ହୋଇଥିଲା । ବଲା... ପାଟନାର ମହାରାଜା ରାଜେନ୍ଦ୍ର ନାରାୟଣ ସିଂହଦେଓ ... ସରାଇକେଲାର ରାଜା ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବିରୋଧ କରିଥି... ସିଂହଦେଓ ଆଇନଗତ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ କିଛି ... ଲୋଡ଼ିଥିଲେ । ସେ ମିଶ୍ରଣ ବଦଳରେ ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶ ... ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କରୁ ଏକ ସଂଘ (Federation) ଗ... ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ସେ ରାଜାମାନଙ୍କ ... କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦାବି କରିଥିଲେ । ଡିସେମ୍ବର ... ତାରିଖ ଦିନ ରାତିରେ ଏବଂ ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ସକାଳେ ... ଶ୍ରେଣୀର ରାଜାମାନେ ମିଶ୍ରଣ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବହୁତ ବିଷୟରେ ... ମେନନ୍‌ଙ୍କ ସହିତ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ଆଲୋଚନା କରିଥି... ୧୫ ତାରିଖ ଦିନ ସକାଳ ସୁଦ୍ଧା ରାଜାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ସମ୍ମତି ନ... ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟ୍ରେନରେ କଟକରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଆସିବା ପାଇଁ ... ପଟେଲ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେ । ସେଠାରୁ ବିମାନ ଯୋଗେ ... ନାଗପୁର ଯିବାର ଥିଲା । ଶେଷ ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ରାଜାମାନେ ସ... ଦେବାର ସୂଚନା ମିଳିବାରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟ୍ରେନ୍‌କୁ ଏକ ଘଣ୍ଟା ଅ... ରଖାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଭି. ପି. ମେନନ୍ ରାଜାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଦ... ସଂଗ୍ରହ କରି ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ସେ... ସର୍ଦ୍ଦାର ଆନନ୍ଦିତ ହୋଇ ରାଜାମାନଙ୍କର ଦେଶ ପ୍ରେମ ଓ ତ୍ୟା... ପ୍ରଶଂସା କରି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ମିଶ୍ରଣ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେବାପରେ କେତେକ ... ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ବଳପୂର୍ବକ ଦସ୍ତଖତ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇ... ବୋଲି ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ଏବଂ ବଡ଼ ଲାଟ ଲର୍ଡ଼ ମାଉଣ୍ଟବ୍ୟାଟେ... ଠାରେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳର ନେତାମ... ସହିତ କୌଣସି ଆଲୋଚନା ନକରି ଏବଂ ଅତ୍ୟ... ରାଜାମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରି ତଥା ସେମାନଙ୍କୁ ... ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ କରି ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ କରାଯାଇ... ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ନେତାମାନେ କ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ... ପଟେଲ ଏବଂ ଭି. ପି. ମେନନ୍ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଭୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ... ପୂର୍ବରୁ ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ମତର ... ତଥା ସ୍ୱାର୍ଥର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ... ରାଜାମାନଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭତ୍ତା, ଉପାଧି ଆଦି ବିଷୟରେ ପ୍ରତି... ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ନେତାମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଟି କାର... ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା; ପ୍ରଥମତଃ ଯେତେବେଳେ ପ୍ରଜା... ନେତାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମତ ଭେଦ ଥିଲା; କେତେକ ମିଶ୍ର... ସମର୍ଥନ କରୁଥିଲେ; ଅନ୍ୟ କେତେକ ମିଶ୍ରଣକୁ ବିରୋଧ କରୁଥି... ଏବଂ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ନାମମାତ୍ର ଶାସକଭାବେ ସ୍ୱୀକାର ... ଗଡ଼ଜାତମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ବ୍ୟବ... ପ୍ରଚଳନ ଚାହୁଁଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ କେତେକ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ... ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ବୈପ୍ଳବିକ ଉପାୟରେ ଗଡ଼... ମିଶ୍ରଣ ଚାହୁଁଥିଲେ; ଏହା ଅବାସ୍ତବ ଥିଲା; କାରଣ ରାଜାମ...

ସପକ୍ଷରେ କିଛି ପରିମାଣରେ ପ୍ରଜାସମର୍ଥନ ଥିବାରୁ ଏଭଳି ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ସଂଘର୍ଷ ଉପୁଜିଥାନ୍ତା । ଅବଶ୍ୟ ରାଜାମାନେ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ନ ଥିଲେ ସରକାର ଗଡ଼ଜାତଗୁଡ଼ିକର ଶାସନଭାର ବଳପୂର୍ବକ ଭାବରେ ହାତକୁ ନେଇଥାନ୍ତେ । ଯେ ଭଳି ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ନିଜର ସାହସିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବଳରେ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ଭଳି ବୈପ୍ଳବିକ ଏବଂ ଐତିହାସିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରି ପାରିଥିଲେ । ସେହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ରାଜାମାନଙ୍କୁ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କିମ୍ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସୁବିଧା ପ୍ରଦାନ ଏବଂ ପ୍ରଜାମଣ୍ଡଳ ନେତାମାନଙ୍କ ସହିତ ପରାମର୍ଶ ନ କରିବା କାର୍ଯ୍ୟ ମାର୍ଜନୀୟ । ଓଡ଼ିଶାରୁ ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ବଳିଷ୍ଠ ନେତୃତ୍ୱ ଏବଂ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବ, ନବକୃଷ୍ଣ ଚୌଧୁରୀ ଓ ସାରଙ୍ଗଧର ଦାସଙ୍କ ଭଳି ନେତାମାନଙ୍କ ଉଦ୍ୟମ ଯୋଗୁଁ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନୀତି ଅନୁସାରେ ସମଗ୍ର ଭାରତରେ ଗଡ଼ଜାତ ମିଶ୍ରଣ ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ସର୍ଦ୍ଦାର ପଟେଲ ନିଜେ ସ୍ୱୀକାର କରି ଡ଼ଃ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହତାବଙ୍କ ସଙ୍କଳନ ***Beginning of the End*** ର ମୁଖବନ୍ଧରେ ଲେଖିଥିଲେ :

"It was in this atmosphere of a great psychological change and fast disappearing barriers that I had the privilege of initiating the twin process of integration and democratisation, which, from its small beginnings in distant Orissa has gradually swept over the whole of the sub-Continent Centuries ago, it was the proud privilege of Kalinga to arouse awakening in a great monarch who became in the course of time not only a great and wise sovereign and suzerain, but also a great guide, friend and philosopher of his people. Few had dreamt and none had imagined that it would be from the same land that will start a revolutionary change which would achieve for India the same measure of unity and strength and security which India had attained under that distinguished Ruler, Ashoka."

("ଏହିଭଳି ମାନସିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଦ୍ରୁତ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦୂରୀକରଣ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ମୋତେ ମିଶ୍ରଣ ଏବଂ ଗଣତନ୍ତ୍ରୀକରଣ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସୂତ୍ରପାତ କରିବାର ସୁଯୋଗ ମିଳିଥିଲା । ସୁଦୂର ଓଡ଼ିଶାରୁ କ୍ଷୁଦ୍ର ଆକାରରେ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ କାଳକ୍ରମେ ସମଗ୍ର ଉପମହାଦେଶରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇଥିଲା । ବହୁତ ଶତାବ୍ଦୀ ପୂର୍ବରୁ କଳିଙ୍ଗ ଜଣେ ବିରାଟ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ହୃଦୟରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାର ଗୌରବ ଲାଭ କରିଥିଲା । କାଳକ୍ରମେ ଏହି ସମ୍ରାଟ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସମ୍ରାଟ ତଥା ପ୍ରଜାମାନଙ୍କର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ, ହିତୈଷୀ ତଥା ଦାର୍ଶନିକରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଥିଲେ । ଅଶୋକଙ୍କ ଭଳି ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଭାରତର ଐକ୍ୟ, ଶକ୍ତି ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ଯେଭଳି ଭାବରେ ସୁରକ୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା, ସେହିଭଳି ଐକ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ବୈପ୍ଳବିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯେ ପୁଣି ସେହି ଭୂମିରୁ ଆରମ୍ଭ ହେବ ତାହା କେହି ଭାବି ନଥିଲେ କିମ୍ବା ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିନଥିଲେ") ।

ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ, ଇତିହାସ ବିଭାଗ,
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ସୁନନ୍ଦା ପାଠୀ ସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଶିଶୁକଳା ପ୍ରଦର୍ଶନୀକୁ ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି ।

ବେଦୀରେ ବସିଛି
ମଲ୍ଲିକା କନିଆ
ନୟନୁ ପଡୁଛି ଲୋତକ ଝରି,
ହାତଗଣ୍ଠି ଆଉ
ପଡ଼ି ପାରିବ ନି
ବରପିତା କହେ ହାକିମ ପରି ।

ତେଲିଙ୍ଗି ମହୁରୀ
ଶଙ୍ଖ ହୁଳହୁଳି
ମାଇକ୍ ଶବଦ ହେଲାଣି ବନ୍ଦ
ଲିଭିଲିଭି ଆସେ
ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ଆଲୋକ
ଭଲକାମେ ଦେଖା ଦେଇଛି ମନ୍ଦ ।

କଥା କଟା କଟି
କରୁଛନ୍ତି କେତେ
ବର-କନ୍ୟା ପକ୍ଷ ଉଭୟ ଲୋକେ
ରାଗ ଜର ଜରେ
ବେଦୀ ପାଶ ଛାଡ଼ି
ଗଲେଣି ସାଆନ୍ତ ଭୁଣିଆ ଥୋକେ ।

କନ୍ୟାପିତା କାନ୍ଦେ
ଅତି ବିକଳରେ
ବରପିତା ହାତ ଜାବୁଡ଼ି ଧରି
ମଲ୍ଲିକା କନିଆ
ବେଦୀରେ କାନ୍ଦୁଛି
ନୟନୁ ଲୋତକ ପଡୁଛି ଝରି ।

ମାଆ ତାର କାନ୍ଦେ
ବାହୁନୀ ବାହୁନୀ
ଆହା କରୁଛନ୍ତି ପଡ଼ିଶା ନାରୀ
ଭାଉଜ ଡାକୁଛି
ମାଆ ମଙ୍ଗଳାଙ୍କୁ
ଏଘୋର ବିପଦୁ କର'ମା' ପାରି ।

ବରପିତା କହେ
ଦେଇନାହିଁ ଦାବୀ
ଜବାବ ଯା ଥିଲ ତୁମେଟି କରି
ହାତ ଗଣ୍ଠି ତେଣୁ
ପଡ଼ିପାରିବନି
ନେହୁରା ହେଲେବି ମୋହାତ ଧରି ।

ଦେବା ପାଇଁ ବଳ
ଯଦିବା ନଥିଲା
ଜବାବ କରିଲ ତୁଛାରେ କିଆଁ
ଲୋକହସା କର
ହଜାରେ ଲୋକରେ
ସେମାନେ ଥରେ ଧୁବ ଧୁବ ତୁମ ବାପ ପଣିଆ ।

ଆଜିସିନା ପୁଅ
ବେକାର ବସିଛି
କାଲିକୁ ହୋଇବ ହାକିମ ସିଏ
ବିଡ଼ା ବିଡ଼ା ଟଙ୍କା
ଅଜାଡ଼ି ଦେଇଛି
ପାଆସ କରିଛି କଲେଜୁ ବିଏ ।

କେତେ କେତେ ଲୋକ
ଧାଇଁ ଆସୁଥିଲେ
କହୁଥିଲେ କେତେ ନେହୁରା ହୋଇ
ଟଙ୍କା ସୁନା ଗାଡ଼ି
ଟିଭି, ଫ୍ରିଜ୍ ସୋଫା
କହୁଥିଲେ ସବୁ ଦେବାର ପାଇଁ ।

କପାଳ ମନ୍ଦମୋ
ତୁମପରି ଠଗ
ହାବୁଡ଼େ ପଡ଼ିମୁଁ ପସ୍ତେଇ ହୁଏ
ଜବାବ ପ୍ରକାରେ
ଦାବୀ ପୂର୍ଣ୍ଣ କର
ନୂଆ କଥା ଆଉ କିଛି ନ ବୁହେ ।

ବେଳ ଗଡ଼ି ଯାଏ
କରନାହିଁ ଡେରି
ଦାବୀ ଶୀଘ୍ର ତୁମେ ପୂରଣ କର
ଭାବି ଶ୍ୱଶୁରର
ନିଷ୍ଠୁର ବଚନେ
କନ୍ୟା ନେତ୍ରୁ ଝରେ ଲୋତକ ଝର ।

କିଭାବିଲା କନ୍ୟା
ସହସା ଉଠିଲା
ମୁଣ୍ଡରୁ କାଢ଼ିଲା ଓଢ଼ଣୀ ତାର
କହିଲା ବାପାହେ
ହେବି ନାହିଁ ବାହା
ଏକାକିନୀ ରହି କାଟିବି କାଳ ।

ଟଙ୍କା କେତେ ଗୋଟା
ସର୍ବସ୍ୱ ଯାହାର
ଚିହ୍ନେ ନାହିଁ ଯିଏ ମଣିଷ ହୃଦ
ମଣିଷ ନୁହେଁ ସେ
ମୋର ବିଶ୍ୱାସରେ
ଏସମାଜେ ସିଏ ଅଟଇ ଗୃଧ ।

ପାଷାଣଠୁଁ ଯାର
ହୃଦୟ କଠିନ
ଯିବିନାହିଁ କେବେ ମୁଁ ତାରପୁର
ଯଉତୁକ ପାଇଁ
ଅଜାଣେ ମୋ ଜୀବ
ନେଇଯିବ ସେହି ନିଷ୍ଠୁର କ୍ରୁର ।

ନୁହେଁ ମୁଁ ବାପା ହେ ହୁଣ୍ଡୀ ବା ହାଉଡ଼ୀ
ନୁହେଁ ଅସୁନ୍ଦରୀ ମୂରୁଖ ଝିଅ
ଡିଭା ବନ୍ଦ କର ଶକୁନୀ ବଅଂଶେ
ସଅଳ ଏଠାରୁ ବିଦାୟ ଦିଅ ।

କାଲିଠାରୁ ମୁହିଁ ଖୋଜିବି ଗୁଜିରି
ଦେଶ ପ୍ରଗତିରେ ହୋଇବି ଠିଆ
ନୁହେଁ ମୁଁ ଦୁର୍ବଳା ନିରୀହା ଅବଳା
ଲଜ୍ୟା ଭୟ କାହେ କରିବି କିଆଁ ?

ସମାଜର ସେବା କରିବି ବାପା ହେ,
ଦେଶରେ ରଖିବି ତୁମରି ନାଆଁ
ଶପଥ କରୁଛି ଏ ଚଣ୍ଡାଳ ଘରେ
ଜୀବଥିବା ଯାଏ ହେବିନି ବାହା ।
ଆଦରେ କୋଳରେ ଧରି କନ୍ୟାରହେ
ଘୋଷଣା କରିଲେ କନ୍ୟାର ପିତା
ବର ବରଯାତ୍ରୀ ଫେରିଯାଅ ସର୍ବେ
ଛାଡ଼ିଲି ଝିଅର ବିବାହ ଚିନ୍ତା ।

ସୁନ୍ଦର ସୁଠାମ ଯୁବକ ଜଣେ ସେ
ତକ୍ଷଣେ ବେଦୀର ପାଶକୁ ଆସି
କହିଲା ସୁନ୍ଦରୀ ଇଚ୍ଛା ଯଦି ମୋତେ
ପତି ରୂପେ ବର ଗୋ ଚନ୍ଦ୍ରହାସୀ ।

ଦେଖିଲା ଯୁବତୀ ତା ଆଗରେ ଉଭା
ସରପଞ୍ଚ ପୁଅ 'ବ୍ରଜ କୁମାର'
ଗଳାଇଲା ମାଳା କୁମାର ଗଳାରେ
କହିଲା କରିଲ ମୋତେ ଉଦ୍ଧାର ।
ସରପଞ୍ଚ ମିଳି କନ୍ୟା ପିତା ପାଶେ
କହିଲେ ସମୁଦୀ ମୁଁ ଖୁସୀ ହେଲି
ମୋ ଡାକ୍ତର ପୁଅ— ପାଇଁ ତୁମ ଝିଅ
ଆନନ୍ଦରେ ବୋହୂ ମୁଁ କରି ନେଲି ।

ଗହଳି ଭିତରୁ ଦେଲା କେ ଆଦେଶ
ବଜାଅ ତେଲିଙ୍ଗି ବଜାଅ ତୁରୀ
ଜଳାଅ ଆଲୋକ ଫୁଟାଅରେ ବାଣ
ମନୁଯାଅ ସବୁ ଦୁଃଖକୁ ଭୁଲି ।

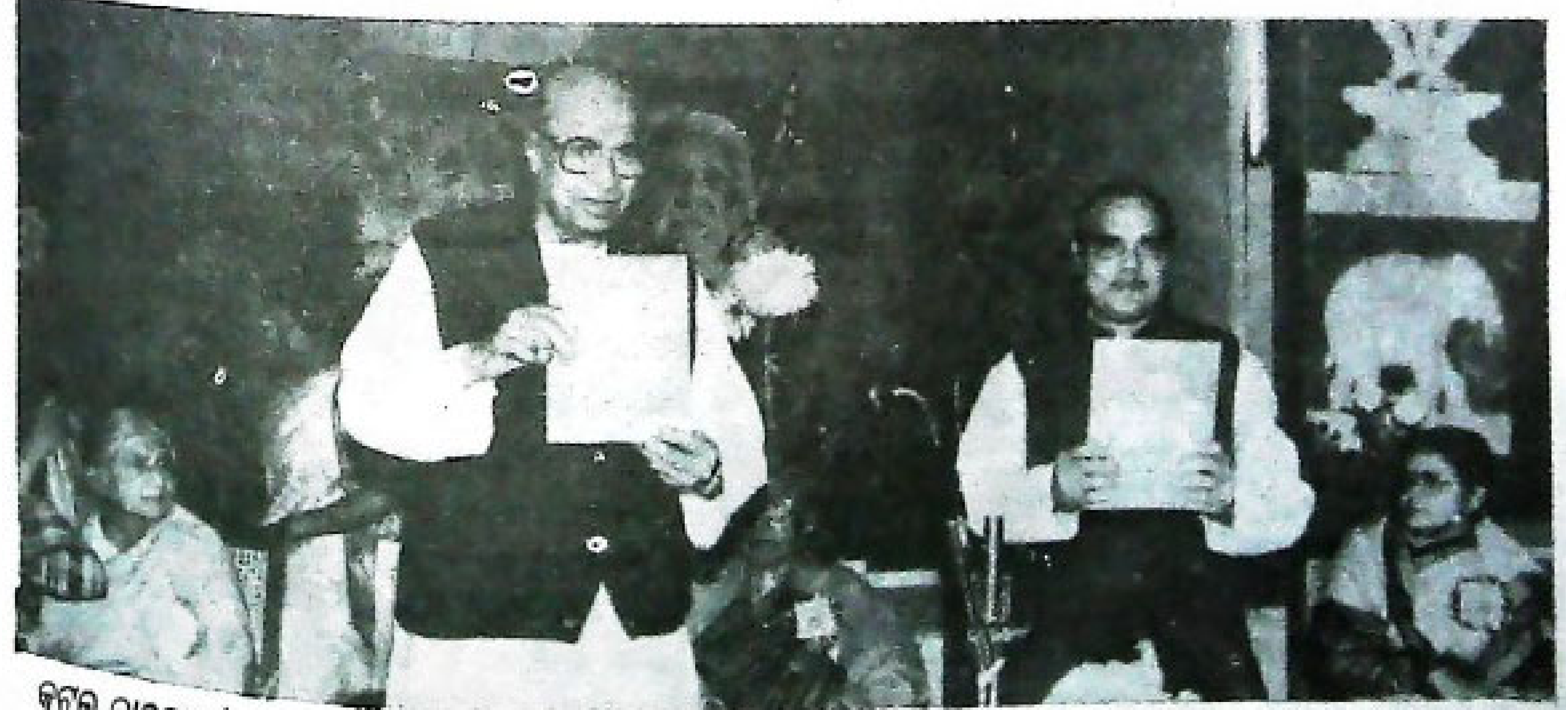
ସହସା ବାଜିଲା ଢୋଲ ଶଙ୍ଖ ତୁରୀ
ହୁଳହୁଳି ଦେଲେ ସାହିର ନାରୀ
ହସ୍ତ ଗଣ୍ଠି ଦେଲେ ମନ୍ତ୍ର ପାଠ କରି
ପୁରୋହିତେ ଆପେ ମନକୁ ଭାଳି ।

ବିନା ଯଉତୁକେ ଡାକତର ବର
ବାହା ହେବା ଦେଖି ପୁରୁବ ବର
କହିଲା ବାପା ହେ, ଛାର ଟଙ୍କା ପାଇଁ
ଶିଶୁପାଳ ମୋତେ ତୁମେଟି କଲ ।

ପୋଡ଼ିଯାଉ ଧନ ଜଳିଯାଉ ସବୁ
ଲୋପ ପାଇଯାଉ ଯୌତୁକ ପ୍ରଥା
ରହିବି କୁମାର କରିବି ପ୍ରଚ୍ଛର
ଭୁଲିବାକୁ ସର୍ବେ ଯୌତୁକ କଥା ।

ଆସିଥିଲି ବାଣ ରୋଷଣୀ ଜଳାଇ
ପାଲିଙ୍କି ଉପରେ ଛତିରୀ ଖଞ୍ଜି
ପାଦେ ଗୁଲି ଗୁଲି କହି କହି ଯିବି
ବୁଡ଼ାଅ ସରବେ ଯୌତୁକ ମଞ୍ଜି ।

ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ,
ଗାଃ ପୋଃ ବଗଦ ଫୁଲବାଣୀ ।

କଟକ ବାରବାଟୀ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍‌ଠାରେ ତ୍ରୟୋଦଶତମ ଓଡ଼ିଶା ଶ୍ରୀଅରବିନ୍ଦ ମହିଳା ପାଠଚକ୍ର ସମ୍ମିଳନୀ ଉପଲକ୍ଷେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିବା ଏକ ପତ୍ରିକାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ଉନ୍ମୋଚନ କରୁଛନ୍ତି ।

ସମାଜ ଉପରେ ନିଶା ପାନର ପ୍ରଭାବ

ଈଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ ସିଂହ

ନିଶାପାନ ଶବ୍ଦଟି ବହୁ ପୁରୁଣା । ଦେବତାମାନଙ୍କର ସୋମରସ ପାନ, ରାକ୍ଷସମାନଙ୍କର ସୁରା ସେବନ ଆଦି ବହୁ ଘଟଣା ଆମ୍ଭ ପୁରାଣମାନଙ୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ବିଶେଷତଃ ଦ୍ୱାପର ଯୁଗରେ ଯଦୁବଂଶ ଧ୍ୱଂସ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ନିଶାପାନର ଭୟାବହତା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଚିତ୍ର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ଶତପୁତ୍ରଙ୍କୁ ହରାଇ ମାତା ଗାନ୍ଧାରୀ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମ୍ରିୟମାଣ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ମହାଯୁଦ୍ଧର ମହାନାୟକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ, ପଞ୍ଚପାଣ୍ଡବଙ୍କୁ ନେଇ ମାତା ଗାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କାମନା କରିବାକୁ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ଯୁଦ୍ଧରେ ନିଜର ସମସ୍ତ ପୁତ୍ରଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁର ମୂଳରେ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଚକ୍ରାନ୍ତ ଥିବା କଥା ଗାନ୍ଧାରୀ ଅନୁଭବ କରି, ଯଦୁବଂଶ ଧ୍ୱଂସ ହେବା ପାଇଁ ଅଭିଶାପ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଯଦୁକୁଳର ବୀରମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦ୍ଧତ ହୋଇ ଉଠିଲେ । ଥରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଯଦୁବଂଶୀମାନଙ୍କୁ ଏରକ୍ୱା ବନରେ ଆନନ୍ଦ ଉତ୍ସବ କରିବା ନିମନ୍ତେ ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ସମସ୍ତ ଯଦୁକୁଳ ଭୋଜି ଭାତ ସାଙ୍ଗକୁ ସୁରାପାନ କରି ମାତାଲ ହୋଇ କନ୍ଦାବଣରେ କଳିଗୋଳ ଓ ପିଟାପିଟି, ମରାମରି ହୋଇ ସମସ୍ତେ ଧ୍ୱଂସ ପାଇଗଲେ । ଏହି ଘଟଣାଟି କେବଳ ନିଶାପାନର କୁପ୍ରଭାବରୁ ହିଁ ହୋଇଥିଲା । ଏହାପରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜାରା ଶବରର ଶରମୁନରେ ମର୍ତ୍ତ୍ୟ ତ୍ୟାଗ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟମପାଣ୍ଡବ ଅର୍ଜୁନଙ୍କର ଗର୍ବହରଣ କରିନେଲେ । ରାଜା ଯୁଧିଷ୍ଠିର କିଛି ଦିନ ସୁଶାସନ କଲାପରେ ସ୍ୱଦେହରେ ସ୍ୱର୍ଗାରୋହଣ କଲେ । ତା'ପରେ ବର୍ତ୍ତମାନର କଳିଯୁଗ ପ୍ରବେଶ କଲା ଏବଂ ସେତେବେଳର ସେହି ନିଶାପାନ ଅଭ୍ୟାସଟି ମଧ୍ୟ କଳିଯୁଗକୁ ଆସିଲା ।

କଳିଯୁଗରେ ରାଜାମାନେ ଏହି ମଦପାନକୁ ସେମାନଙ୍କର ଆଭିଜାତ୍ୟ, ସୁଖ, ସୌଖୀନ ତଥା ଭୋଗ ବିଳାସର ଏକ ବସ୍ତୁ ରୂପେ ନିଶାପାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ଆସୁଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ଶାସନରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ବ୍ୟାକୁଳଭରା ମନକୁ ହାଲୁକା କରିବା ପାଇଁ ନିଶାପାନ ସାଙ୍ଗରେ ସୁନ୍ଦରୀ ନୃତ୍ୟରତା ରମଣୀଙ୍କ ନୃତ୍ୟ, ବାଦ୍ୟ ତାଳେ ତାଳେ ଭୋଳ ହୋଇ ନିଦ୍ରା ଯାଉଥିଲେ ଏବଂ ମନକୁ କିଛି ସମୟ ପାଇଁ ହାଲୁକା କରୁଥିଲେ । ଏହାର ପ୍ରଭାବ ରାଜାଙ୍କ ପାର୍ଶ୍ୱଚରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଲା ଓ କ୍ରମେ ତାହା ଦେଶର ଆଭିଜାତ୍ୟବର୍ଗଙ୍କୁ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇ ଯାଉଥିଲା । ପ୍ରତିଦିନ ଅଧିକ ଶାରିରୀକ ପରିଶ୍ରମ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଗଣ ମଧ୍ୟ ନିଜର ପରିଶ୍ରମ ଲାଘ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଶାପାନ କରି ସାମୟିକ ଆମୋଦ ଅନୁଭ କରିଥାନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ନିଶାପାନରେ ଶ୍ରମ ଲାଘବ ହୁଏ ନ କିନ୍ତୁ ନିଶା ପ୍ରଭାବରେ ସ୍ନାୟୁଗୁଡ଼ିକ ନିସ୍ତେଜ ହୋଇପାଉଥିବା ଦ୍ୱା କିଛି ସମୟ ପାଇଁ କ୍ଳେଶ ଜଣା ପଡ଼େନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଶରୀ ଘୋର କ୍ଷତି ଘଟାଏ । ସମାଜରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ଯଥେଷ୍ଟ କୁପ୍ରଭା ପଡ଼େ । ଏହାର କୁପ୍ରଭାବ ସମାଜରେ ଅନେକ ପ୍ରକାର ଘ ଆସିଛି । ରାଜା ନିଶାପାନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ କୁମନ୍ତ୍ରଣା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷକୁ ଶାସ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି, କୁପଥଗାମୀ ହୋଇଛନ୍ତି, ପ୍ରଜାପାଳ ପରିବର୍ତ୍ତେ ପ୍ରଜା ପୀଡ଼କ ହୋଇଛନ୍ତି । ନିଶାପାନ କୁପ୍ରଭାବରେ ରାଜଦ୍ରୋହୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପରାଜିତ ଓ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କ କରିଛନ୍ତି ।

ବିଶେଷତଃ ଇଂରେଜମାନଙ୍କ ଆଗମନ ପରେ ମଦ୍ୟପାନ ଏକ ସମ୍ଭ୍ରାନ୍ତୀୟ ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଆଗଲା ଇଂରେଜମାନେ ବିଦେଶୀ ମଦକୁ ଆମ ଦେଶରେ ପ୍ରଚଳ କରାଇଲେ । ତାଙ୍କ ଅନୁକରଣରେ ତାଙ୍କର ଅନୁଚରବର୍ଗ, ଆ ଦେଶର କିଛି ନବ୍ୟ ଶିକ୍ଷିତବର୍ଗ ବିଦେଶୀ ଓ ସ୍ୱଦେଶୀ ମଦ୍ୟ ସ ଅନ୍ୟ କେତେକ ନିଶାର ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଏହାର ଖରା ପ୍ରଭାବ ସାଧାରଣ ଜନତାଙ୍କ ଆଡ଼କୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲା । ସେ ଯେମିତି ସୁବିଧା ମୁତାବକ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଲାଗିଲେ । ଏହି ମଦନିଶାରେ କେତେ ଯେ ନରହତ୍ୟା, ଜଘ ତଥା ଜଘନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ନ ଥିବ !

ଏବେ ଆମ ସମାଜରେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟର ପ୍ରଚଳ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ମଦ୍ୟପାନ, ତାଗ କେତେବେଳେ ବିଦେଶୀ ମଦ୍ୟ ତ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ମହୁ ତାଡ଼ି, ଶଲପ, ସ୍ପିରିଟ ଆଦି ମଦ, ହେରୋଇନ୍, ଚରସ୍ ଆ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଭୟଙ୍କର ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ, ଗୁଡୁ ଗୁଡୁ ଗୁଟା, ଅଫିମ ଗଞ୍ଜେଇ, ସିଗାରେଟ, ବିଡ଼ି, ପାନ, ଇତ୍ୟାଦି । ଏଗୁଡ଼ିକର ବହୁ ବ୍ୟବହାର ବର୍ତ୍ତମାନର ସମାଜରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ । ଏହା ଫଳରେ କେବଳ ଯେ ଶରୀର ଉପରେ ଗଭୀର କୁପ୍ରଭାବ ପଡ଼େ ବା ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଳ୍ପାୟୁ ହୋଇପାଏ ତାହା ନୁହେଁ, ତା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ନିଜର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ଉପରେ ଘୋର ଦଣ୍ଡ

ଦେଖାଦିଏ । ଅନେକ ନିଜର ଘରର ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭୁଲିଯାଇ ନିଶାପାନ କରି କ୍ରମଶଃ ତଳିତଳାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତି । ସେମାନେ ପରିବାରର ଏକ ବୋଝ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୁଅନ୍ତି । ସମୟେ ସମୟେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ପୁରୁଷ କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟ ନକରି ନିଜ ସ୍ତ୍ରୀର ପରିଶ୍ରମ ଉପରେ ଜୀବନ ଧାରଣ କରନ୍ତି । ଏପରିକି ନିଜର ଉଦରପୂର୍ତ୍ତି କରିବାକୁ ସିଏ ସକ୍ଷମ ହୋଇ ପାରନ୍ତିନାହିଁ । ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅନେକ ରୋଗର ଶୀକାର ହୋଇ ଅକାଳରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରନ୍ତି । ସମୟେ ସମୟେ ଘରର ବୟସ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ସେହି ଘରର କନିଷ୍ଠମାନେ ମଧ୍ୟ ତାହାଙ୍କୁ ଅନୁକରଣ କରିଥାଆନ୍ତି । ଦେଖାଯାଏ ଯେଉଁ ଘରର ବାପା ଅଥବା ବଡ଼ଭାଇ ଯେଉଁ ନିଶା ଦ୍ୱାରା ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଥାଆନ୍ତି, ସେହି ଘରର ସାନ ସାନ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ନିଶାକୁ ଆପଣାଇ ନିଅନ୍ତି । କେତେକ ଗୋଷ୍ଠୀ ମଧ୍ୟରେ ନିଶାପାନକୁ ସେମାନଙ୍କର ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ଅଙ୍ଗ ବୋଲି ଏକ ଧାରଣା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି । ଅବଶ୍ୟ ଆମର ବିଭିନ୍ନ ଜନଜାତିର ଭାଇ ଭଉଣୀମାନେ ଶାରିରୀକ ପରିଶ୍ରମ ଲାଘବ କରିବା ପାଇଁ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟର ଅଭ୍ୟାସ କରିଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସେମାନେ ଏହା ଦ୍ୱାରା ନିଜର ଅଶେଷ କ୍ଷତି ଘଟାଇଥାନ୍ତି ।

ନିଶା ସେବନ ମନୁଷ୍ୟକୁ କ୍ରମଶଃ ପଙ୍ଗୁ କରିଦିଏ । ମଦ ପାନକଲେ ଆମକୁ ଯକ୍ଷ୍ମା, ଗଞ୍ଜେଇ, ବିଡ଼ି, ସିଗାରେଟ ପାନକଲେ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌ରେ ତଥା ଗଳାରେ କ୍ୟାନ୍‌ସର୍, ଧୂଆଁପତ୍ର ସେବନ ଫଳରେ ପାଟିରେ କ୍ୟାନ୍‌ସର୍ ଇତ୍ୟାଦି ରୋଗ ହୋଇଥାଏ । କେବଳ ରୋଗ ନୁହେଁ, ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ସମାଜରେ କେହି ସମ୍ମାନ ଜଣାନ୍ତି ନାହିଁ । ନିଜର ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ପିଲାପିଲିଙ୍କୁ ନିଶା ଭୋଳରେ ଅଯଥା ପିଟାପିଟି କରନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକ ନଥାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗରେ କଳିଗୋଳ କରନ୍ତି । ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ହୋଇଥିଲେ ପାଠପଢ଼ା ତଥା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହିବାରେ ଅବହେଳା କରନ୍ତି । ତା'ସାଙ୍ଗକୁ ସେମାନେ ଚୋରି ଇତ୍ୟାଦି କରିବାର ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି । ଅନେକ ସମୟରେ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ଲୋକେ ଚୋରି କରି ପୋଲିସ୍ ଦ୍ୱାରା ଧରାହୋଇ ଦଣ୍ଡ ପାଇଥାନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ କଥାରେ ଅଛି :

"ଗଞ୍ଜେଇଆ ଭୋଳ ଅଫିମିଆ ଚୋର,
ଧୂଆଁ ପତରିଆ ଘରେ ନିତି ଗୋଳମାଳ"

ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରବାଦଟିରୁ ଏହା ସୁସ୍ପଷ୍ଟଯେ ଗଞ୍ଜେଇ ନିଶାଗ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି କ'ଣ କରନ୍ତି ତାହା ସେ ନିଜେ ଜାଣି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଫିମ ଖାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜର ଅଭ୍ୟାସ ପରିପୂରଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଚୋରି କରିବାକୁ ପଛାନ୍ତି ନାହିଁ । ଧୂଆଁପତ୍ର ଖାଉଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ନିଜ ଘରେ ପଇସା ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଏବେ ଦେଖାଯାଉଛି ନିଶା ସେବନ କରିବା ଏକ ସଉକ ରୂପେ କେତେକ ଗଣନା କରୁଛନ୍ତି । ଏବେ ସହରମାନଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ଗାଁ ଗଣ୍ଡାରେ ମଧ୍ୟ ବିଦେଶୀ ମଦର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ହେଉଥିବାର ଦେଖା ଯାଉଛି । ଯେଉଁମାନେ ଧନୀ ବା ବଡ଼ ପଦ, ପଦବୀରେ ଥାଇ ନିଶା ସେବନ କରୁଛନ୍ତି, ତାହାର ପ୍ରଭାବ ତାଙ୍କ ପିଲାମାନଙ୍କ ଉପରେ ପଡୁଛି । ବିଶେଷତଃ ବିଳମ୍ବ ରାତିରେ ଘରକୁ ଫେରିବା ଦ୍ୱାରା ଘରେ ବହୁ ବିଶୃଙ୍ଖଳା ଦେଖାଦିଏ । ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟର ଏପରି ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ହେଲାଣି ଯେ ତାହା କୋମଳମତି ବାଳକ ବାଳିକାଙ୍କୁ କ୍ରମେ ଆକୃଷ୍ଟ କରୁଥିବାର ଦେଖାଯାଉଛି । ଏପରିକି ପାନ ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ ଚୋରା ହେରୋଇନ୍ ଆଦି ଅତି ଉଚ୍ଚ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବାର ଚାଞ୍ଚଲ୍ୟକର ସମ୍ବାଦମାନ ବେଳେ ବେଳେ ଶୁଣିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ନିଶା ମଣିଷର ମଣିଷପଣିଆକୁ ନଷ୍ଟ କରିଦିଏ । ବେଳେ ବେଳେ ଧନୀବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ବା ବଡ଼ ପଦ ପଦବୀରେ ଥିବା ଲୋକେ ନିଶା ସେବନ ସାଙ୍ଗକୁ ନିଜ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କ ଗହଣରେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ଶ୍ରାଦ୍ଧ କରନ୍ତି । ନିଜକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ଉଚ୍ଚ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଛୋଟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିଥାନ୍ତି । ସେମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଅବହେଳା କରିଥାନ୍ତି । ତା'ଛଡ଼ା ଏଭଳି ବଦଭ୍ୟାସ ଯୋଗୁଁ ସେମାନେ ନିଜର ନିଶା ପ୍ରବୃତ୍ତି ପ୍ରଶମିତ କରିବାକୁ ଦୁର୍ନୀତି ଅସତ୍ ଉପାୟରେ ଅର୍ଥୋପାର୍ଜନ ଆଦି କରିବାକୁ ପଛାନ୍ତିନାହିଁ ଏହା ଫଳରେ ସେମାନେ ଯେତେବଡ଼ ପଦବୀରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ କେହି ସମ୍ମାନ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବରଂ ସେ ଘୃଣ୍ୟ ରୂପେ ବିବେଚିତ ହୁଅନ୍ତି ।

ଆଧୁନିକ ଗଣମାଧ୍ୟମମାନ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟର କୁପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶେଷ ଆଲୋକପାତ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ । ବେଳେବେଳେ ଆମର ଚଳଚିତ୍ର, ନାଟକ, ପ୍ରଚାର ମାଧ୍ୟମ ଆଦିରେ ନିଶାପାନକୁ ପରୋକ୍ଷରେ ଦେଖାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଏପରିକି ମହିଳାମାନେ ମଧ୍ୟ ମଦ୍ୟ ଓ ସିଗାରେଟ ଆଦି ପାନ କରୁଥିବାର ବା ଏହାକୁ ତାରିଫ୍ କରୁଥିବାର ଚିତ୍ରମାନ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଏହାର କୁପ୍ରଭାବ ନିଶ୍ଚିତ ରୂପେ କୋମଳମତି ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ଉପରେ ପଡୁଅଛି । ସିଗାରେଟ୍ ଖୋଳ ଉପରେ ସିଗାରେଟ୍ ଟାଣିବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପକ୍ଷେ କ୍ଷତିକାରକ ଲେଖାଥିଲେ ବି ବିଭିନ୍ନ କମ୍ପାନୀର ଯେଉଁ ଉତ୍ତେଜକ ବିଜ୍ଞାପନ ତାହା ଅଳ୍ପବୟସ୍କ ଛାତ୍ର, ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ବିଶେଷ ପ୍ରଭାବିତ କରୁଛି । କୌତୁହଳବଶତଃ ନିଶାପାନର ଶାରୀ ଦିଗକୁ ଆଲୋଚନାକୁ ନ ନେଇ ତା'ର ଭୟାବହ ପରିଣତିକୁ ମନରେ ନପାଣି ଅନ୍ୟମାନେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବାର ଦେଖି ନିଜେ ତାଙ୍କର ଅନୁକରଣରେ ନିଶା ଅଭ୍ୟାସ କରିଥାନ୍ତି । ଏହି କୁଅଭ୍ୟାସ ନିଜକୁ ଏପରି ଆଚ୍ଛନ୍ନ କରିଦିଏ ଯେ ସେଥିରୁ ମୁକ୍ତି ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ମୁକ୍ତି ମିଳେନାହିଁ । ପ୍ରଥମରୁ ପାନ ଓ ବିଡ଼ି ଆଦି ଥରେଅଧେ ଖାଉଥିଲାବେଳେ ଯଦିଓ ତାହା ବିଶେଷ ଖର୍ଚ୍ଚ ରୂପେ ଜଣାପଡ଼େନାହିଁ ତଥାପି କ୍ରମେ କ୍ରମେ ଏହା ବହୁ ଅର୍ଥ ବରବାଦର କାରଣ ହୋଇପଡ଼େ । ସେଥିପାଇଁ କୁହାଯାଏ :

"ପାନ ବିଡ଼ି ନୁହେଁ ଛୋଟିଆ ନିଶା,
ଜଣାପଡ଼େ ନାହିଁ ଟାଣେ ପଇସା" ।

ସେଥିପାଇଁ ନିଶାଶକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଯଦି ସର୍ବସ୍ୱାନ୍ତ ହେବାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି ତେବେ ତାହା ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ନିଶା ହେଉ ଏପରିକି ତାହା ଛୋଟିଆ ପାନ ବା ବିଡ଼ିଟିଏ ପଛେ ହେଉ ତାହାକୁ ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁ । ବିଶେଷତଃ ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁମାନେ ନିଶା ସେବନ ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଉଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କର ବନ୍ଧୁତା ତ୍ୟାଗ କରନ୍ତୁ । କାରଣ ନିଶାପାନ ମନୁଷ୍ୟର ଶାରିରୀକ, ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମାଜିକ ସ୍ଥିତିର ଘୋର କ୍ଷତି ଘଟାଇଥାଏ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଶାସେବନର ଯଥେଷ୍ଟ ଦୂରରେ ରହିବାକୁ ନିବେଦନ ।

ଜିଲ୍ଲା ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ଅଧିକାରୀ,
କେନ୍ଦୁଝର ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ "ମହିଳାମାନଙ୍କ ଅଧିକାର ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ" ବିଷୟରେ ଏକ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି (୩/୮) ।

ପ୍ରକୃତିର ଅବଦାନ କିଆ ଫୁଲ

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ମିଶ୍ର

ଦେଶର ସୁଦୀର୍ଘ ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟରୁ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତିର ଅବଦାନ ହେଲା କିଆଫୁଲ. କାରଣ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ ଏ ଗଛ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଗଞ୍ଜାମର କିଆଫୁଲର ପରିସ୍ଥିତି ସୁଗନ୍ଧିତ ନୁହେଁ ଓ ଏଥିରୁ ବାହାରୁ ଥିବା ଅତରର ସମକକ୍ଷ ହୁଏ ନାହିଁ। ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଦେଶରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହେଉଥିବା ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗ ଫୁଲ କେବଳ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରୁ ମିଳି ଥାଏ । ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଫୁଲର ଉତ୍କର୍ଷତା ପାଇଁ ଗଞ୍ଜାମ ବାସୀଙ୍କ ଅବଦାନ ଅତି ନଗଣ୍ୟ । କାରଣ ଜମିର ଚାରି କଡ଼ରେ ବାଡ଼ ଦେବା ପାଇଁ ଏ ଗଛ ଲଗାଇବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯତ୍ନ ଚାଷୀ କରେ ନାହିଁ, ନା ଏଥିରେ ସେ ଖତ ସାର ଦିଏ ନାହିଁ. ପ୍ରକୃତିର ଲାଳନ ପାଳନରେ ଆପେ ଆପେ ସେଥିରୁ ଫୁଲ ଫୁଟେ ଓ ସେହି ଫୁଲର ଅତରରୁ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଚାଷୀମାନେ କେତେ କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇ ଥାନ୍ତି । ବାସ୍ତବରେ ଏ ଜିଲ୍ଲାର ଉପକୂଳ ବାସୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରକୃତିର କି ଦୟା । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶରେ କୋଟ ବୋମ୍ମଲି ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ବାଲିଆ, ବାଦୁଆନ, ଯାଉନପୁର, ଗାଜିପୁର, ରାଜସ୍ଥାନର ଆଲୱାର୍, ଗୁଜୁରାଟର ପାଲାନପୁର ଓ ତାମିଲନାଡୁର ରାମେଶ୍ୱରମ୍, ତିରପାତୁର ଓ ତାଞ୍ଜୋରଠାରେ ଏହି ଗଛ ଦେଖାଯାଏ, କିନ୍ତୁ ଗଞ୍ଜାମର ଫୁଲପରି ଅନ୍ୟଫୁଲ ସୁଗନ୍ଧିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଅତର ବାହାରେ ନାହିଁ. ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଉପକୂଳ ଅଞ୍ଚଳରେ କିଆ ଗଛ ଦେଖା ଯାଉଥିଲେମଧ୍ୟ ଛତ୍ରପୁର ବ୍ଲକର ଆଗ୍ରାହାରାମ୍ ଗ୍ରାମଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶର ଶ୍ରୀକାକୁଲମ୍ ଜିଲ୍ଲା ଯାଏ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ କି: ମି: ଲମ୍ବ ଓ ୧୦ କି: ମି: ଚଉଡ଼ାରେ ଏହି ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । ବାଡ଼ ହିସାବରେ ଲଗା ଯାଉଥିବାରୁ ଏହାର ଆୟତନ ହିସାବ କରିବା କଷ୍ଟକର । ଆନୁମାନିକ ୫୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ଏହା ରହିଛି । ପ୍ରାୟ ୫୦ଟି ଗ୍ରାମରେ କିଆଫୁଲ ଆଦାୟ ହୁଏ । କିଆଫୁଲର ଅତର ସବୁଠାରୁ ମୂଲ୍ୟବାନ । ଏକ କିଲୋ ଅତରର ଦାମ ପ୍ରାୟ ୫୦,୦୦୦ ହଜାର ଟଙ୍କା । ଏହି ଅତର ପାନ ମସଲା ଜର୍ଦ୍ଦା, ସେଣ୍ଟ୍ ଓ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥ ସୁଗନ୍ଧିତ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । କେଶବିନ୍ୟାସ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବ୍ୟବହାର ବହୁଳ ଭାବରେ ହୁଏ । ଏହି ଗଛର ଚେର ଦଉଡ଼ି, ଶିକା, ବେଢ଼ି ଓ ଖଟ ଦଉଡ଼ି ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ବଡ଼ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଚୋରା ଭାବରେ କିଆ ତେଲ ଓ ଅତର ତିଆରି ହେଉଛି ଏବଂ ଚାଷୀଙ୍କଠାରୁ ଗୋଟିଏ କିଆକୁ ୮୫ ପଇସାରେ ନେଉଛନ୍ତି । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ କିଆ ଅତର ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ୍ ଶିଳ୍ପ କରିବା ପାଇଁ ବ୍ରହ୍ମପୁର ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ବିନାୟକ ମହାପାତ୍ର ପୂର୍ବତନ କେନ୍ଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ଜେନାଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ସେ ଏହା କରିବାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ତାହା ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିରେ ରହିଗଲା । ଯଦି ଏହି ଦିଗରେ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗକୁ ଅର୍ଥ ଦିଆଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୁଅନ୍ତା ଏବଂ କିଆ ଅତର ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ୍ ଶିଳ୍ପ ହେବା ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଆନ୍ତା ତାହାହେଲେ ୪ଟି ଜିଲ୍ଲାରୁ ବେକାର ସମସ୍ୟା କେତେକାଂଶରେ ଦୂରୀଭୁତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କିଆଫୁଲ ବିକ୍ରି କରୁଥିବା ଚାଷୀ ମଧ୍ୟ ଚୋରା ବେପାରିଙ୍କଠାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ତାର ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟ ପାଇ ପାରନ୍ତା । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ୨ ଲକ୍ଷ ଫୁଲ ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏ । ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପଞ୍ଜାବ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରୁ ଅତର ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଆସି ଅତର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଯାଉଛି । ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ପ୍ରାୟ ୯୦ଟି ଅତର ତିଆରି ଭାଟି ଅଛି । ଯେଉଁଠିକି କିଆ ଅତର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଉଛି । ଏହା ଓଡ଼ିଶାରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ନାହିଁ। ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶ, ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟର ବ୍ୟବସାୟୀମାନେ ଏହା କ୍ରୟ କରିଥାନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ କିଆ ଅତର କିଲୋ ପ୍ରାୟ ୮୦,୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ହେଉଛି । ପ୍ରକୃତିର ଦୟାରୁ ଜିଲ୍ଲାର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଚାଷୀମାନେ ବିଶେଷ ଉପକୃତ ହେଉଛନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଏକର ପ୍ରାୟ ୪ ହଜାରରୁ ୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ବାର୍ଷିକ ପାଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ଏତେ ଅର୍ଥକାରୀ ଫସଲ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦିଗରେ ସରକାର କୌଣସି ପଦକ୍ଷେପ ନେଉ ନାହାନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଶିଳ୍ପ ହୋଇ ପାରିବ । ତେଣୁ ସରକାର କିଆ ଚାଷକୁ କୃଷି ଭିତ୍ତିକ ଚାଷ କରାଇବା ଦିଗରେ ଉଦ୍ୟାନ ବିଭାଗ ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ ସାମାଜିକ ବନୀକରଣ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଚାଷ କରାଇ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହାର ପ୍ରସାର କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ କିଆ ଅତର ପ୍ରୋସେସିଙ୍ଗ୍ ଶିଳ୍ପ କରାନ୍ତୁ ବା ବାହାର ରାଜ୍ୟରୁ ଶିଳ୍ପ ଅତରପତିଙ୍କୁ ଏ ଦିଗରେ ଉତ୍ସାହିତ କରାଇ ଜିଲ୍ଲାରୁ ବେକାରୀ ଦୂରୀକରଣ ଦିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ସାମ୍ବାଦିକ,
ବ୍ରହ୍ମପୁର, ଗଞ୍ଜାମ ।

ଭିତର କନିକା ଅଭୟାରଣ୍ୟର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସଂରକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା

ଡକ୍ଟର ଭବାନୀ ପ୍ରସାଦ ଚୌଧୁରୀ

ଉପକ୍ରମଣିକା :

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧର ଲେଖକ ଦୀର୍ଘ ସତେଇଶ ବର୍ଷ ଧରି ଓଡ଼ିଶାର ବନ୍ୟ ସମ୍ପଦ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁଷ୍ପାଳିକୀ ଅଧ୍ୟୟନ (floristic studies) କରି ଆସୁଅଛନ୍ତି । "ଭୁବନେଶ୍ୱର ଓ ତତ୍‌ସଂଲଗ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ପୁଷ୍ପାଳି" (Flora of Bhubaneswar and adjoining region) ନାମକ ଗବେଷଣା ପ୍ରବନ୍ଧ (Thesis) ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ୧୯୮୦ ମସିହାରେ ମୂଲ୍ୟାୟନ ନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥାପନ କରି Ph.D. ଉପାଧି ଲାଭ କରିଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶ ଥାଉକି, ଏହା ପୂର୍ବରୁ ପୁଷ୍ପାଳିକୀ ଅଧ୍ୟୟନରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏହାହିଁ ସର୍ବ ପ୍ରଥମ Ph.D. ଗବେଷଣାତ୍ମକ ପ୍ରବନ୍ଧ । ଏହି ଗବେଷଣା ପ୍ରବନ୍ଧଟି ପୁସ୍ତକ ଆକାରରେ ମୁଦ୍ରଣ ପାଇଁ M /s. Bishensingh Mahendrapal Singh. 23-A Caughnut place. DehraDun ଗ୍ରହଣ କରିଅଛନ୍ତି । ଏହା ପ୍ରକାଶନ ଅବସ୍ଥାରେ ଅଛି ଏବଂ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାର ପୁଷ୍ପାଳିକୀ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲ ଓ ତାହାର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖକ ଆଗ୍ରହୀ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ୭/୮ ବର୍ଷକାଳ ଗବେଷଣା ରତ । ଅଦ୍ୟାବଧି ତାଙ୍କର ଗବେଷଣାମୂଳକ ନଅଗୋଟି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପ୍ରବନ୍ଧାଦି ଭାରତର ବିଭିନ୍ନ ବିଜ୍ଞାନଭିତ୍ତିକ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶିତ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୁଦ୍ରିତ ଇଂରାଜୀ ପତ୍ରିକା ORISSA REVIEW ରେ ମଧ୍ୟ "The unique mangrove forest of Bhitarkanika in the State of Orissa" ଶୀର୍ଷକ ଏକ ଜନପ୍ରିୟ ପ୍ରବନ୍ଧ [Orissa Review, 46(I) : 34—39. 1990] ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଅନୁରୂପ ପ୍ରବନ୍ଧ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ରୂପାନ୍ତର ହେଲେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ଅନଭିଜ୍ଞ ସାଧାରଣ ଲୋକମାନେ ହେନ୍ତାଳବଣ, ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲ, କଚ୍ଛାବାଳୀ (mangrove) ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲ ଭାବରେ ତଥ୍ୟାଦି ପାଇପାରିବେ ।

ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧଟିର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ନାନାପ୍ରକାର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଭାଷାର ଅନୁରୂପ ଓଡ଼ିଆ ପରିଭାଷା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଣୟନ ଓ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥା (ଭୁବନେଶ୍ୱର) ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରିତ "ଉଦ୍ଭିଦ-ବିଜ୍ଞାନ ପରିଭାଷା"ର ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯାଇଅଛି, ତଥାପି ଏହି ପୁସ୍ତିକାରେ ଆଲୋଚ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ନିମିତ୍ତ ସକଳ ପ୍ରକାର ପରିଭାଷାର ଅଭାବ ମଧ୍ୟ ପରିଲକ୍ଷିତ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ କେତେକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଭାଷା ସଂଗ୍ରହ ଓ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଅର୍ଥ ବୋଧର ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଁ ସେହି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରି ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିଭାଷା ସହ ଇଂରାଜୀ ପଦଗୁଡ଼ିକ ବନ୍ଧନୀ ମଧ୍ୟରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇଅଛି ।

ଆଶା ଯେ, ସୁଧୀ ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କ ମୂଲ୍ୟବାନ ମତାମତ ଲେଖକଙ୍କୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବ । ଆଉ କେହି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗରେ ସାକ୍ଷାତ କରି ଲେଖକଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ପରାମର୍ଶ କଲେ ଲେଖକ ଉପକୃତ ହେବେ । ପ୍ରକାଶ ଥାଉକି, ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରର ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷ ବା କୌଣସି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ସମାଲୋଚନା କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧଟି ଲେଖା ହୋଇନାହିଁ । ବରଂ ଏଥିରେ ଲେଖକ ସ୍ଥାନ, କାଳ ଓ ପାତ୍ର ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ନିର୍ଭିକ ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ପରିଶେଷରେ, ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧଟିରେ ଭାଷା ଓ ବ୍ୟାକରଣଗତ ତ୍ରୁଟି ପରିମାର୍ଜନା ଦିଗରେ ଡକ୍ଟର କାହ୍ନୁଚରଣ ମିଶ୍ରଙ୍କ (ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ପ୍ରଫେସର ଏବଂ ଏକକାଳୀନ ଲେଖକଙ୍କର ପୂଜ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ) ଉପଦେଶ ଓ ମତାମତ ପାଇଁ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଏ ଲେଖକ ଋଣୀ ।

ବିଷୟବସ୍ତୁ :

ଉଣେଇଶହ ଅଠଷଠି ମସିହାରେ ପ୍ରକାଶିତ ସମ୍ବାଦ ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଥିବା ଚଉଦଗୋଟି ବିଜ୍ଞାପିତ ଅଭୟାରଣ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଭିତରକନିକା ଅଭୟାରଣ୍ୟ ୨୦°୪' ଏବଂ ୨୦°୮' ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶ ଏବଂ ୮୬°୪୫' ଓ ୮୭°୫' ପୂର୍ବ ଦ୍ରାଘିମାରେ ଅବସ୍ଥିତ । ଏହା ୬୭୦ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟରର ଅଞ୍ଚଳରେ ବିସ୍ତାରିତ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ୩୮୦ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟରର ଜଙ୍ଗଲର ୧୧୫-୫ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟର ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲ ବା ହେନ୍ତାଳ ବଣ । ଭିତର କନିକା ସହ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ (core area) ପ୍ରାୟ ୧୧୫·୫୫ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟରରେ

ପରିବ୍ୟାପ୍ତ । କିନ୍ତୁ ସାମ୍ପ୍ରତିକ କାଳରେ ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଥଇଥାନ ପାଇଁ ଏହି ଲୁଣା ଜଙ୍ଗଲ ହଣାକଟା ହେବା ଫଳରେ ଏହାର ଆୟତନ ପ୍ରାୟ ୪୭-୫ ବର୍ଗ କିଲୋମିଟରକୁ କମି ଆସିଅଛି ।

ଏହି ଅଭୟାରଣ୍ୟଟି ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଓ ବୈତରଣୀ ନଦୀ ତଥା ୩୫ କିଲୋମିଟର ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳର ସୀମାନ୍ତର୍ଗତ (ମାନଚିତ୍ର ନଂ ୧)। ବିହାର ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଜଙ୍ଗଲ ସଂରକ୍ଷକ ହେନ୍‌ସ ସାହେବ ପ୍ରାୟ ୪୫ ପ୍ରକାର ଲୁଣା ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦରୁ (ଲୁଣାଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ ସହ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉଦ୍ଭିଦରାଜି) ବର୍ଣ୍ଣନା ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ "The Botany of Bihar and Orissa)) (1921–1925) ପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରଦତ୍ତ । ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଉଦ୍ଭିଦ ମହାନଦୀର ତ୍ରିକୋଣଭୂମିରୁ ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ସ୍ଥିତ ଲୁଦ୍ରିପୁରରୁ (ମାନଚିତ୍ର ନଂ ୨) ସଂଗୃହୀତ ।

ଏହାପରେ ମୁନି ସାହେବ ୧୯୪୯ ମସିହା ଜୁନ୍ (June) ମାସର ପ୍ରଥମ ସପ୍ତାହରେ ମହାନଦୀ ତ୍ରିକୋଣଭୂମି ଅଞ୍ଚଳରୁ କିଛି ଲୁଣାଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୋଟି ଉଦ୍ଭିଦ ଓଡ଼ିଶାରୁ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟାଦିରୁ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ ଯେ ଭିତର କନିକାସ୍ଥିତ ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲର (ଯାହାକି ସେହି ସମୟରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ) ପୁଷ୍ପାଳକୀ ସର୍ବେକ୍ଷଣ (Floristic survey) ବିଧିବଦ୍ଧ ଭାବରେ କରାଯାଇନାହିଁ । ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ଲାଗେ ଯେ, ୧୯୮୭ ମସିହାରେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ "Mangroves in India : Status report" ନାମକ ପୁସ୍ତକରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଭିତର କନିକାରେ ଥିବା ଏତାଦୃଶ ବୈଚିତ୍ର୍ୟମୟ ଏକ ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଣୁ ହେନ୍ତାଳବଣର କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇନାହିଁ । ସେ ଯାହାହେଉ, ଏକଥା ସତ୍ୟ ଯେ କନିକା ରାଜାଙ୍କ ଅମଳରେ ଏହି ହେନ୍ତାଳବଣ ଧ୍ୱଂସକାରୀ ଜୈବକାରକ ସମୂହ (biotic factors)ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିଲା । ବହୁଳାଂଶରେ ବେନିୟମ ବୃକ୍ଷଛେଦନ, ବନ୍ୟଜନ୍ତୁ ଶିକାର, ବିଶେଷକରି ଲୁଣାଜଳରେ ରହୁଥିବା କୁମ୍ଭୀର ଶିକାର (Saltwater crocodyle) ଏବଂ ଧାନଗୃଷ ନିମିତ୍ତ ଜଙ୍ଗଲ ସଫା କରିବା ଫଳରେ ଭିତର କନିକାର ପରିସଂସ୍ଥା ecosystem) ବିପଦାପନ୍ନ ହୋଇଥିଲା । ଏପରିକି ଅନେକ ଉଦ୍ଭିଦ ତଥା ବନ୍ୟପ୍ରାଣୀ ଧ୍ୱଂସାଭିମୁଖୀ ହୋଇଥିଲେ । ହେନ୍ତାଳବଣର ବହୁମୁଖୀ ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ (Socio–economic) ଗୁରୁତ୍ୱ ଏବଂ ଏହାର ସଂରକ୍ଷଣର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପଲବ୍ଧି କରି ତତ୍‌କାଳୀନ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର (ଜଙ୍ଗଲ, ମତ୍ସ୍ୟବିଭାଗ ଏବଂ ପଶୁପାଳନ ସଂସ୍ଥା) ଆଳି ଅନ୍ତର୍ଗତ ତଥାକଥିତ ଅନୁର୍ବର ଭୂମି ଓ ସଂରକ୍ଷିତ କନିକା ଜଙ୍ଗଲ, ରାଜନଗର, ପଟାମୁଣ୍ଡେଇ ଏବଂ ମହାକାଳପଡ଼ାର ଆରକ୍ଷକ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାସ୍ଥିତ ପୌର ଉପବିଭାଗ, ମହକୁମା, ନଦୀର ସମସ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ରଶାଖା (creeks), ପୟଃପ୍ରଣାଳୀ (channel) ଗୁଡ଼ିକୁ ଭିତର କନିକା ଅଭୟାରଣ୍ୟ ବୋଲି ଘୋଷଣା କଲେ [Vide notification No. 6958–4F(W)– 34/75– F. F. A. H. /dt. 24-4-1975].

ଏହାପରେ ବ୍ୟାନାର୍ଜି (୧୯୮୪), ଚୌଧୁରୀ (୧୯୮୪, ୧୯୮୬ , ୧୯୮୭ ଏବଂ ୧୯୯୦), ମଜୁମଦାର ଏବଂ ବ୍ୟାନାର୍ଜି (୧୯୮୫), ପଟ୍ଟନାୟକ ଏବଂ ଚୌଧୁରୀ (୧୯୮୯), ସୁବୁଦ୍ଧି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ (୧୯୯୦) ଭିତର କନିକାର ଉଦ୍ଭିଦରାଜି (Vegetation) ଓ ନୂତନ ତଥ୍ୟାଦି (new records) ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଛାଁ ଛାଁ (sporadic) ତଥ୍ୟାଦି ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି ।

ସେ ଯାହାହେଉ, ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧର ଲେଖକ ବହୁବାର ଉକ୍ତ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ଥିବା ଉଦ୍ଭିଦରାଜିର ସଂଗ୍ରହ (collection), ଚିହ୍ନଟ କରଣ (identification) ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣ (Preservation of plants in the form of herbanum specimens*) ପାଇଁ ସେହି ସ୍ଥାନକୁ ବହୁବାର ଯାଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟାଦି ଭିତର କନିକାର ଉଦ୍ଭିଦରାଜି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଥା : ପୁଷ୍ପାଳି ସଂଯୋଜନ (floristic composition).

Sociability). ଓ ଦୁର୍ଲଭତ୍ୱ (rarity) ତଥ୍ୟାଦି ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ଏତଦ୍ ବ୍ୟତୀତ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ଥିବା ହେନ୍ତାଳ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦରାଜିର ସହଯୋଗୀ ଉଦ୍ଭିଦ (mangrove associates) ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣହେନ୍ତାଳ ଉଦ୍ଭିଦରାଜି (non mangrove species) ଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସଂଗ୍ରହ କରି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚିହ୍ନଟକରଣ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଏହାର ପ୍ରମାଣ ସ୍ୱରୂପ, କଲିକତା (ହାୱଡ଼ା : ଶିବପୁର) ସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରିୟ ଜାତୀୟ ଶାକଶାଳା (Central National Herbanium abbreviated as : CNH)ରେ ଥିବା ଶାକଶାଳା ନମୁନାଗୁଡ଼ିକ ପରୀକ୍ଷାକରି ଦେଖାଯାଇଅଛି ଯେ ସେଠାରେ ଏହି ଅଭୟାରଣ୍ୟରୁ କମ୍ ସଂଖ୍ୟକ ଶାକଶାଳା ନମୁନା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ସେଠାରେ ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇଅଛି । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଉକ୍ତ ଅଭୟାରଣ୍ୟର ପୁଷ୍ପାଳିକୀ ଗଠନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ତଥ୍ୟାଦିର ଅଭାବ ଉପଲବ୍ଧି କରାଯିବା ସ୍ୱାଭାବିକ । ପୁନଶ୍ଚ ବରୁଣେଇ ମୁହାଣ (ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ନଦୀର ମୁହାଣ) ଏବଂ ଚିନ୍ଚିରି ମୁହାଣ (ପୋଟଶାଳା ନଦୀର ମୁହାଣ)ରେ ଥିବା ବାଲୁକା ଉଦ୍ଭିଦରାଜି (sandy vegetation) ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଉଦ୍ଭିଦ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ସଂସ୍ଥାର (Botanical Survey of India) ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇନାହିଁ । ସେହିପରି, ଧାମରାନଦୀର ଦ୍ୱିଭାଗ (bifurcation)ରେ ଥିବା କାଳିଆଭଞ୍ଜାଡ଼ିଆଁ ଦ୍ୱୀପସ୍ଥିତ ହେନ୍ତାଳବଣ ଓ ସହବାସୀ ହେନ୍ତାଳବଣ (mangrove associates)

...ହୁ ପରିମାଣରେ ଓ ବକ୍ଷିପ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଥିଲେ ହେଁ ବହୁଳାଂଶରେ ...ଭିଦରାଜି ସେଠାରୁ ସଂଗୃହୀତ ହୋଇନାହିଁ। ପୁନଶ୍ଚ, ସାମୁଦ୍ରିକ ...ମକ କ୍ଷୁଦ୍ରଦ୍ୱୀପ (islet) ଅଦ୍ୟାବଧି ଅନାବିଷ୍କୃତ। (unexplored) ଏତାଦୃଶ ଅବସ୍ଥାରେ, ଭିତର କନିକା ଅଭୟାରଣ୍ୟକୁ ଗୋଟିଏ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ୟାନ (National Park) ଭାବରେ ଘୋଷଣା କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ ଅଛି। [Vide notification No. 8F(W)—53 /88—22904 /F.F.A.H., dt. 3-10-1988].

ଏହି କାରଣରୁ ଉକ୍ତ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ଥିବା ହେନ୍ତାଳ ଓ ଅଣହେନ୍ତାଳ ଉଦ୍ଭିଦରାଜି ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ ଓ ବିସ୍ତୃତ ବିବରଣୀ ନଥିଲୁକି କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ଆବଶ୍ୟକତା ଯେ ରହିଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ। ମାତ୍ର ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଏହିକି ଯେ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ତଥା ସମ୍ବାଦ ସଂସ୍ଥାର (news agencies in) ରିପୋର୍ଟରୁ ଜଣାଯାଏ ଯେ ବିଗତ ୨୨ ବର୍ଷଧରି ଏହି ଅଭୟାରଣ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ ସୀମାରେଖା ଭିତରୁ ଅରଣ୍ୟ ସଫାକରି ସାତଭାୟା ଓ କାନପୁର ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଥଇଥାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲକଟାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଅଛି। କାରଣ ପରିବେଶ ବୈଜ୍ଞାନିକ environmentalist) ମାନଙ୍କ ମତରେ ଉପରୋକ୍ତ ଗ୍ରାମ ଦୁଇଟି ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବଙ୍ଗୋପସାଗର ଗର୍ଭରେ ଲୀନ ହେବାର ଯଥେଷ୍ଟ ସମ୍ଭାବନା ରହିଅଛି। ଉକ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଥଇଥାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ପ୍ରାୟ ୧୮୫୦ ଏକର ଜଙ୍ଗଲ ୧୯୭୮ ମସିହାରେ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରିଥିଲେ। ଆହୁରି ମଧ୍ୟ ୧୯୭୨ ମସିହାରେ ସେହି ସମକାରଣରୁ ପ୍ରାୟ ୧୯୦୦ ଏକର ଜମି ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗକୁ ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରାଯାଇଥିଲା, ତନ୍ମଧ୍ୟରୁ ୧୦୫୦ ଏକର ଜମି କିଛି କ୍ଷମତାଶାଳୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର କବଳରେ ରହିଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାୟ ୮୦୭ ଏକର ଜମିରେ ମତ୍ସ୍ୟଚାଷ (aqua culture) କରାଯାଇଅଛି। ସମ୍ପ୍ରତି ସୁନେଇ ରୂପେଇ ଘେରିରେ ଥିବା ସଣ୍ଟଲ ସଫାକରି ୧୨୦୦ ଏକର ଜମିଉପରେ ସାତଭାୟା ଓ କାନପୁର ଗ୍ରାମର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ ଥଇଥାନ କରାଯିବ ବୋଲି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଅଛି। ମୁଖ୍ୟତଃ ପୂର୍ବବଙ୍ଗରୁ ଆସିଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଥଇଥାନ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ଥିବା 'ବଗପାଟିଆ' ଅଞ୍ଚଳରୁ ଜଙ୍ଗଲ ସଫା କରାଯାଉଅଛି, ଯାହାଫଳରେ କି ହେନ୍ତାଳବଣ/ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲ ତଥା ହେନ୍ତାଳବଣ ସହବାସୀ ଉଦ୍ଭିଦରାଜି ବହୁପରିମାଣରେ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଯିବ ଏବଂ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ କେତେକ ହେନ୍ତାଳ ଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦରାଜି ଧ୍ୱଂସାଭିମୁଖୀ ହେବାର ମଧ୍ୟ ଆଶଙ୍କା ରହିଅଛି। ସେଥିଦ୍ୱାରା ଭିତର କନିକାର ଭଙ୍ଗୁର ପରିସଂସ୍ଥା (fragile ecosystem)ର ଭାରସାମ୍ୟ ନଷ୍ଟ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ମଧ୍ୟ ଉପେକ୍ଷା କରାଯାଇ ନ ପାରେ। ଏତାଦୃଶ ଅବସ୍ଥାରେ ଭୌଗୋଳିକ ସୀମା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଉକ୍ତ ଅଭୟାରଣ୍ୟରେ ଥିବା ଉଦ୍ଭିଦରାଜି ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ସମ୍ବଳିତ ବିବ... ପ୍ରକାଶ କରିବାର ଯଥାର୍ଥତା ଅନୁଭୂତ ହେଉଅଛି। ବିଶେଷ... ଅତିଦୁଷ୍ପ୍ରାପ୍ୟ (endangened) ଏବଂ ଧ୍ୱଂସାଭିମୁ... ହେନ୍ତାଳଜାତୀୟ ଉଦ୍ଭିଦଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟକରଣ ଏବଂ ସଂର... ସମ୍ପର୍କରେ ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନୀବୃନ୍ଦ ସଚେତନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସ... ବିଭିନ୍ନ ଧରଣର ଗବେଷଣାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟାବଳି ଓ କର୍ମଶା... ଆୟୋଜନ କରିବା ବିଧେୟ। ଏହା ଫଳରେ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସ... ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଫଳବତୀ ହେବା ସହ ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚ... ବସବାସ କରୁଥିବା ଜନତାର ଯେ ସାମୂହିକ କଲ୍ୟାଣ ସା... ହେବ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହର ଅବକାଶ ନାହିଁ।

ସୌଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ, ସମୁଦ୍ର ଉପକୂଳରେ ପରିବେଶ ଉପ... ହେନ୍ତାଳ/ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନଶୀ... କେତେକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବଗପାଟିଆ, ସୁନେଇ-ରୂପ... ଘେରରେ ଥିବା ବନ୍ୟସମ୍ପଦକୁ ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ସୁଚିନ୍ତିତ ପଦକ୍ଷ... ନେଇଅଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଏତାଦୃଶ ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମୂହର କାର୍ଯ୍ୟାବ... ବିଶେଷ ଫଳବତୀ ହୋଇ ନ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଚେ... ଅବ୍ୟାହତ ରହିଅଛି। ଗତ ଅଗଷ୍ଟମାସ ୩୦-୮-୧୯୯୧ ଓ ୩୧-୮-୧୯୯୧ ରେ ଅନ୍ତୋଦୟ ସେବାକେନ୍ଦ୍ର (ଠିକଣା ନୂଆଖାନନଗର, ଅରୁଣୋଦୟନଗର, କଟକ :୭୫୩୦୧୨ ଓ Council of Professional Social Work... abbreviated as CPSW, ଠିକଣା : ୨୯... ୪୧୪, ବିବେକାନନ୍ଦ ସରଣୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର : ୭୫୧୦... ଅନୁଷ୍ଠାନ ତରଫରୁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାରେ "ଓଡ଼ିଶାର ଉପକୂଳ ପରି... ଓ ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲ" ନାମକ ଏକ କର୍ମଶାଳାର ଆୟୋ... କରାଯାଇଥିଲା। ଏହି ପ୍ରବନ୍ଧର ଲେଖକଙ୍କୁ ଅନ୍ତୋ... ସେବାକେନ୍ଦ୍ରର ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀ ଭକ୍ତବତ୍ସଳ ମହାନ୍ତି ଉ... କର୍ମଶାଳାରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିବା ପାଇଁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରିଥିଲେ... ଏଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଶିଷ୍ଟ ପରିବେଶ ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ... ଯୋଗଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରବନ୍ଧପାଠ ସହ ମୂଲ୍ୟବା... ମତାମତ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଏହି କର୍ମଶାଳାରେ ଅନ୍ୟା... ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅନୁଷ୍ଠାନର କର୍ମୀମାନେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦାନ କ... ଓଡ଼ିଶା ଉପକୂଳର ପରିବେଶ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟାଦି ପ୍ରଦାନ କରି... ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏ ବିଷୟରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ... ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଯୋଗଦାନ ... କର୍ମୀମାନେ ସର୍ବସମ୍ମତିକ୍ରମେ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଉପନୀତ ହେ... ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଅନୁରୂପ ପାଠଚକ୍ର ... କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜିତ ହେବା ବାଞ୍ଛନୀୟ, ଯାହାଫଳରେ ଓଡ଼ି... ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ କଟିବନ୍ଧ (costal belt of Orissa)... ପରିବେଶ ଭାରସାମ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଅନ୍ତତଃ ଆଂଶିକ ଭାବେ... ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ। ଏହିପରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଗୁଣୀ... ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ (resourceful personnel) ଆମ... କରାଯିବ, ଯେଉଁଥିରେ କି ସେମାନଙ୍କ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଭିତ୍ତି... ପ୍ରବନ୍ଧପାଠ ଓ ସାମୂହିକ ଆଲୋଚନା ଫଳରେ ହେନ୍ତାଳ ଜାତୀ...

ଉଦ୍ଭିଦର ଉପଯୁକ୍ତ ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିବେଶ–ଭାରସାମ୍ୟ ରକ୍ଷିବା ଦିଗରେ ପ୍ରଚୁର ଉତ୍ସାହ ମିଳିବ ଓ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯିବ ।

ସୌଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ ଭାରତ ସରକାର ହେନ୍ତାଳ/ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲର ବହୁବିଧ ଉପାଦେୟତା ଏବଂ ସଂରକ୍ଷଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପଲବ୍ଧିକରି ଏକ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ସମିତି (High power committee) ଗଠନ କରିଅଛନ୍ତି । ଆନନ୍ଦର କଥା, ଏହି ସମିତି ଜରିଆରେ ଅନୁରୂପ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ବୈଠକସବୁ ଆୟୋଜିତ ହେଉଅଛି ଏବଂ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର ଏଦିଗରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟିକରି ଆବଶ୍ୟକୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତତ୍‌ସହ ଲୁଣାଜଙ୍ଗଲର ସଂରକ୍ଷଣ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟୋଗୀ ହୋଇ ଦୃଢ଼ ପଦକ୍ଷେପ ନେଉଅଛନ୍ତି ।

Reference :

(1) Anonymous (1868) : Wildlife of Orissa, Forest Department.

(2) Haines, H. H. (1921—1925) : The Botany of Bihar and Orissa, 6 parts, London.

(3) Mooney, H. F. (1950) : Supplement to the Botany of Bihar and Orissa. Catholic Press, Ranchi.

(4) Anonymous (1987) : Mangroves in India—Status report, Government of India, Ministry of Environment.

(5) Banerjee, L. K. (1984) : Vegetation of the Bhitarkanika Sanctuary in Cuttack District, Orissa, india, J. Econ. Tax. Bot. 5(5) : 1065—1079.

(6) Choudhury, B. P. (1984) : A glimpse into the vegetation of Bhitarkanika Wildlife Sanctuary in the State of Orissa. Indian Bot. Reptr. 3(2) : 121—124.

(7) Choudhury B. P. (1986) : Nomenclature and distribution of some mangrove elements in the Bhitarkanika Wildlife Sanctuary. News letter Nature and Wildlife Cons. Soc. 4 (1 & 2) : 58—60.

(8) Choudhury B. P. (1987) : Socio-economic aspect of Bhitarkanika Wildlife Sanctuary in the State of Orissa. Orissa Review 43 (9) : 45–47.

(9) Choudhury B. P. (1990) : Bhitarkanika Mangrove Swamps. J. Env. Sci. 3 (1) : 1–16.

(10) Majumdar, N. C. and L. K. Banerjee(1985) : A new species of Heritiera Dryand (Sterculiaceae) from Orissa. Bull. Bot. Surv. Ind. 27 (1–4) : 150-151.

(11) Pattnaik. S. N. and B. P. Choudhury (1988) : Present status and future development of mangrove vegetation in Bhitarkanika in INDO-US Workshop on Wetland mangrove and Biosphere reserve : 89–95. Govt. of India, Ministry of Environments & Forest, New Delhi.

(12) Subudhi, H. N., B. P. Choudhury and B. C. Acharya (1990) : Sapium indicum Willd. –An addition to the flora of Orissa. J Econ. Tax. Bot. 14(3) : 583–584.

(13) Bhaktabastal Mohanty (1991) : Odisara Upakula Paribesha-O-Luna Jungle (Oriya)—Karmasala : August 30, 31, Kendrapara.

*Note: ଉଦ୍ଭିଦକୁ ଶୁଷ୍କ ଅବସ୍ଥାରେ ପରିଣତ କରି ମୋଟା କାଗଜ (Herbarium sheet)ରେ ଅଠା (animal glue) ଦ୍ୱାରା ଲଗାଯାଏ । ଏତାଦୃଶ ଶୁଷ୍କ ଉଦ୍ଭିଦକୁ ଶାକଶାଳା ନମୁନା (herbarium specimen) କୁହାଯାଏ ।

ପ୍ରଫେସର, ଉଦ୍ଭିଦ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,
ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱର–୭୫୧୦୦୪ ।

ବିଶ୍ୱପ୍ରେମୀ ଗୋପବନ୍ଧୁ

ଶ୍ରୀ ଭଗବାନ ପାଢ଼ୀ

ପରାର୍ଥ ମଣିଷ ଜଣେ ଥିଲ ତୁମେ ଏ ମାଟିରେ
ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ,
କାନ୍ଦୁଥିଲ ଜାତିର ଦୁର୍ଦ୍ଦିନେ, ଥିଲ ଦୁଃସ୍ଥ–ଅବହେଳିତର
ଏକାନ୍ତ ଆଶ୍ୱାସ ।

ନେତା ନୁହଁ, କର୍ତ୍ତା ନୁହଁ, ମଣୁଥିଲ ନିଜକୁ ସେବକ,
ଜାଳିଥିଲ ଏ ମାଟିର ସୁପ୍ତପ୍ରାଣେ କ୍ରାନ୍ତଦର୍ଶୀ ଆହେ
କ୍ରାନ୍ତିର ପାବକ ।

ମରିମରି ବଞ୍ଚିଥିବା..........ବଞ୍ଚୁବଞ୍ଚୁ ମରୁଥିବା ଏ ମାଟି–ମଣିଷ–କଣ୍ଠେ
ଭରୁଥିଲ ଚେଇଁବାର, ଶୁଣିବାର ଗୀତ ଆଶାବରୀ;
ତୁମେ ଏ ଜାତିର ପ୍ରେମ ସୁଧାନିଧି, ରସର କଲ୍ଲୋଳ,
ତୁମେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଥିଲ ବିଶ୍ୱ ମାନବର ବନ୍ଧୁ,
ତୁମେ ଥିଲ ନିଷ୍ଠୁର ନିପୀଡ଼ନରେ, କାଳ–ବୈଶାଖୀରେ..........
ଶାନ୍ତି–ସ୍ୱସ୍ତି–ବାରି ।

ତୁମ ମନ ପରି ମନଟିଏ
ଏଠି ଆଜି ନାହିଁ – ମିଳେ ନାହିଁ;
ସର୍ବୋତ୍ତମ ସେବା–ସାଧନାର କର୍ମଯୋଗୀ
ବିନ୍ଦୁରେ ଖୋଜିଛ ସିନ୍ଧୁ
ବଞ୍ଚିଛ, – ବଞ୍ଚିବ..........ଯୁଗାତୀତ, କାଳାତୀତ ହୋଇ ।

ଦେଶକାଳ ସୀମା ସରହଦ ଭେଦି ଏ ଜାତିର ହୃଦ–ନଭ–ପଟେ
ଜବା କୁସୁମ ସଂକାଶ ହେ ଧ୍ୱାନ୍ତାରି
ନିତି ତୁମେ ହେଉଛ ଉଦୟ;
ତୁମେ ଥିଲେ ବିଦ୍ୟମାନ ଏ ଜାତିର ଚିନ୍ତା–ଚେତନାରେ
ଟାଳି ହାଣ୍ଡି କଳା ରାତି..........ଗିରିଶିଖେ ଲମ୍ବ ଶଙ୍ଖ ଶୁଣିଛୁଁ ଫୁକର,
ବିଶ୍ୱ ମାନବିକତାର ଉଦ୍‌ଗାତା ନପାରେ ମରି,
ଅସୀମ ପ୍ରୟାସୀ କବି ଓ କର୍ମୀର ଅଛି କି ବିଲମ୍ବ ??..........

ଶିକ୍ଷକ, ଫକୀରପୁର ହାଇସ୍କୁଲ
ଫକୀରପୁର – ୭୫୮୦୨୨
ଜିଲ୍ଲା–କେନ୍ଦୁଝର ।

ଏକ ବିସ୍ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱର ସ୍ମୃତିରେ.....

ଶ୍ରୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାଳ

ସାମାଜିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ କେତେକ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ନିଷ୍ପାପର ଉଦ୍ୟମ ଉତ୍ତର ପୁରୁଷ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଅପ୍ରକାଶିତ, ଅନାଲୋଚିତ ଏବଂ ଲୁକ୍‌କାୟିତ ହୋଇରହିଯାଏ । ଇତିହାସ ପୃଷ୍ଠାରେ, ସଭାସମିତିରେ ଓ ପାରସ୍ପରିକ ଆଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏପରି ବିସ୍ମୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅବଦାନକୁ ଉଦ୍‌ଭାସିତ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଏକ ସୁସ୍ଥ ସମାଜ ଗଠନ ପାଇଁ ଯେତିକି ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ, ବ୍ୟକ୍ତି ଚରିତ୍ରକୁ ଆଦର୍ଶାଭିମୁଖୀ କରିବାରେ ସେତିକି ଜରୁରୀ ହୋଇପଡ଼େ । ଏ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ୰ ସୋମନାଥ ପାଣ୍ଡଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଓ ଆଦର୍ଶକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିବା ବିଶେଷ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଗଞ୍ଜାମର ଏକ ଅଖ୍ୟାତ ପଲ୍ଲୀରେ ଜନ୍ମଲାଭ କରି ପାରିପାର୍ଶ୍ୱିକ ଅଜ୍ଞତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ୰ ପାଣ୍ଡ ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ କରି ଯାଇଛନ୍ତି, ପରବର୍ତ୍ତୀକାଳରେ ସେ ସବୁର ସୁଫଳ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ଦେଶଗଠନରେ ଭିତ୍ତିଭୂମି ହୋଇଛି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାଦାନକୁ ଏଥିପାଇଁ ସେ ଆୟୁଧ କରିଛନ୍ତି । ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷକୁ ଶିକ୍ଷାଦାନ ମାଧ୍ୟମରେ ଚେତନାଶୀଳ କରିବାର ମନୋଭାବ ତାଙ୍କୁ କେବଳ ଏକ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ରୂପେ ପରିଚିତ କରିଛି ତା'ନୁହେଁ, ଏକ କ୍ରିୟାଶୀଳ ସମାଜସେବାର ଆସନ ଅଳଂକୃତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଛି । ଆଜୀବନ ମଣିଷ ଗଢ଼ିବାର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ନିଜର କରି ଏକ ନୀରବ ସାଧକର ପନ୍ଥାକୁ ସେ ଯଥାର୍ଥ ଭାବେ ବାଛି ନେଇଛନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାପିତ ହେବାର, ବାହାବା ନେବାର କିମ୍ବା ପଦକ ସୁନାମ ପାଇବାର ଔପଚାରିକତାକୁ ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଆଦୌ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେଇନାହାନ୍ତି । ମଣିଷ ପାଖରେ ମଣିଷ ହୋଇ, ହୃଦୟ ବିନିମୟରେ ହୃଦୟ ଦେଇ ସାଧାରଣ ଜୀବନକୁ ଗତିମୁଖର କରିବାର ଆଜୀବନ ବ୍ରତରେ ସେ ଯେତିକି ପରିମାଣରେ ସନ୍ତୋଷ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି, ତା'ର ପ୍ରମାଣ ତାଙ୍କର କର୍ମଭୂମି ସାରୁ ଗ୍ରାମରେ ହିଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅନୁଭୂତହୁଏ । ଜଣେ ଗ୍ରାମ ଶିକ୍ଷକର ଭୂମିକା ନେଇ ପ୍ରାକ୍ ସ୍ୱାଧୀନତା ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ଯେଉଁ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି ତାହା ତାଙ୍କର ବିପୁଳ ଲୋକପ୍ରିୟତା ଓ ସଫଳ ଆଦର୍ଶର ନମୁନା ହୋଇ ରହିଯାଇଛି ।

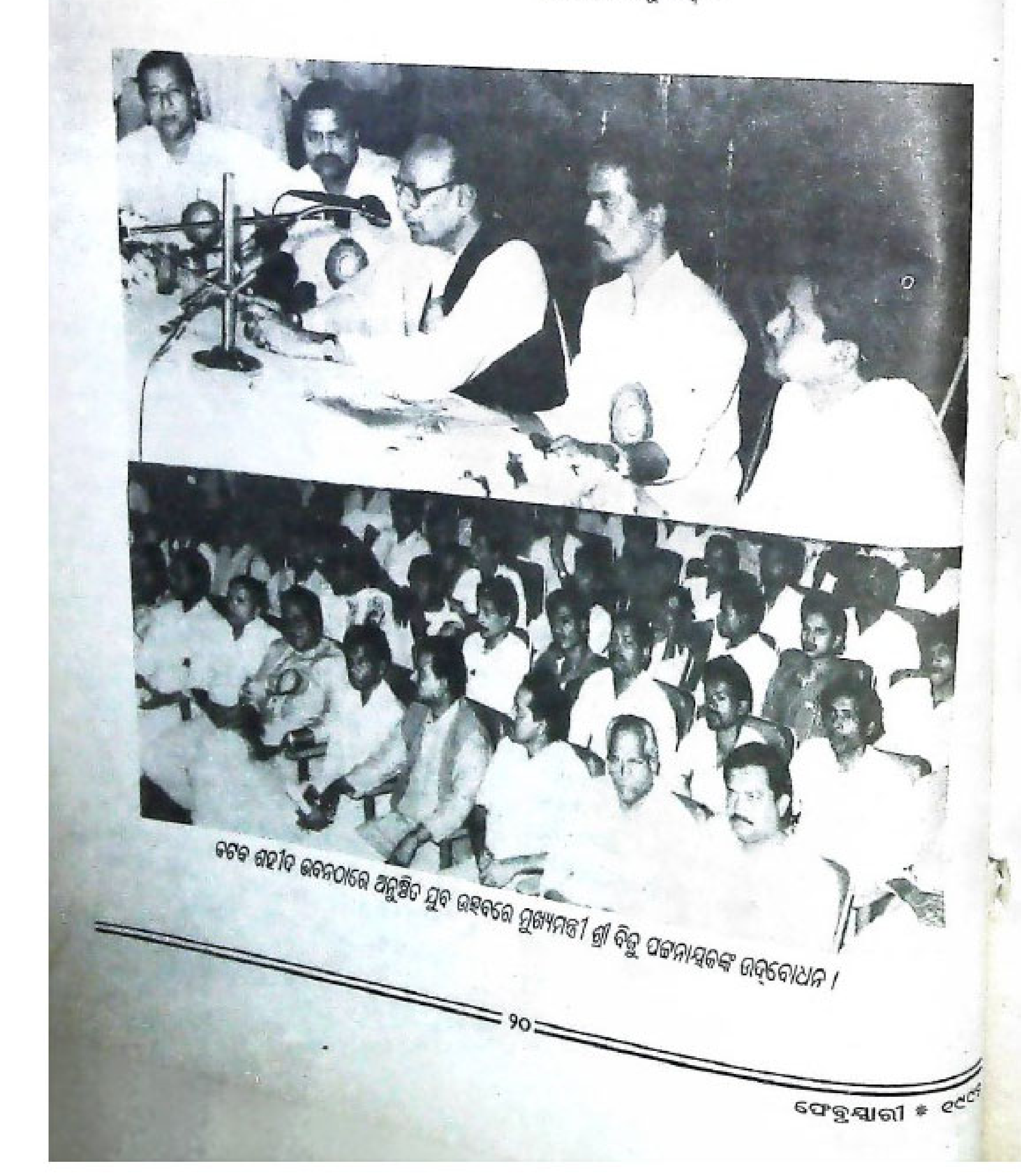
ଏମିତି ଏକ ଆଦର୍ଶକୁ ନିଜର କରି ନେବାରେ ୰ ପାଣ୍ଡ ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ପଛରେ ପକାଇ ସମୂହ ସ୍ୱାର୍ଥ ପରିପୂରଣ କରିବା ଦିଗରେ ଆପ୍ରାଣ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ନିଜର ପରିବାରର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ଖାତିର୍ ନକରି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଶହ ଶହ ଗରିବ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଉନ୍ନତ ଜୀବନ ଗଠନ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ପରୋପକାରୀ ମନୋଭାବର ଏକ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ମିଳିଛି । ଶିକ୍ଷକ ଭାବରେ ଜାତି, ବର୍ଣ୍ଣ, ଧର୍ମ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଘର ଘର ବୁଲି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଳୟକୁ ପଠାଇବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଦ୍ୟମ ପଛରେ ସେ ଯେଉଁ ରହସ୍ୟ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି ସେସବୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଅପହଞ୍ଚ ହୋଇ ରହିଯାଇଛି । ସକାଳୁ ସଞ୍ଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଏକ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଧାରାରେ ପରିଚିତ କରାଇବାରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିଲେ ସେ । ବୈଦିକ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସାଧାରଣ ଛାତ୍ର ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିବାକୁ ସେ ଅବିରତ ଉଦ୍ୟମ କରୁଥିଲେ । ଗୁରୁ–ଛାତ୍ରର ସମ୍ପର୍କକୁ ଅତିମାନସ ସ୍ତରକୁ ନେଇଯିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କର ବ୍ୟଗ୍ରତା ଶିକ୍ଷକ ଭାବେ ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ପ୍ରଦାନ କରିଛି ।

୰ ପାଣ୍ଡଙ୍କ ଲୋକପ୍ରିୟତା, ନିର୍ବିକାର ସେବା, ସାହାସ, ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଓ ଏକନିଷ୍ଠ ମନୋଭାବ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିପାରିଛି । ଏହି ଅସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ମୂଳରେ ସାଧାରଣ ମଣିଷର ସେବା ଓ ଆହ୍ୱାନ ହିଁ ସର୍ବଦା ତାଙ୍କର ଧ୍ୟେୟ ହୋଇଛି । ଗାଁ ଗହଳିର ପିଲାଠୁଁ ଆରମ୍ଭ କରି ବୃଦ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଦରଣୀୟ "ପାଣ୍ଡ ମାଷ୍ଟ୍ରେ" ଭାବରେ ଅଖଣ୍ଡ ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ ସେ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି । ପାଣ୍ଡ ମାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ନିଜ ଗ୍ରାମରେ ଶିକ୍ଷକ ରୂପେ ପାଇବା ପାଇଁ ଗ୍ରାମ ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦିତା ମଧ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି । ମଣିଷ ତିଆରି କରିବା ଯାଦୁକରର ଭୂମିକା ନେଇ ୰ ପାଣ୍ଡ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବଶୀଭୂତ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ହଜାର ହଜାର ମଣିଷ ଗଢ଼ିବାରେ ସେ ସାର୍ଥକତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ସ୍ୱାଭିମାନକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାରେ ସେ ଅନେକାଂଶରେ ସଫଳ ହୋଇ ପାରିଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଲୋକଚେତନାକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ଦିଗରେ ୰ ପାଣ୍ଡଙ୍କ ଭୂମିକା ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ । ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଦିବାକର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କର ସେ ଘନିଷ୍ଠ ସହଯୋଗୀ ଥିଲେ । ବ୍ରିଟିଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶହ ଶହ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା ପାଇଁ ଲୋକ ଶକ୍ତିକୁ 'ଜାଗ୍ରତ କରିବାର ଗୁରୁଦାୟିତ୍ୱ ସେ ବହନ କରିଥିଲେ । "ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରୁ ନିରକ୍ଷରତା ଦୂର କଲେ ହିଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ପ୍ରାପ୍ତି ସମ୍ଭବ" ଏହି ମନ୍ତ୍ରରେ ସେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦୀକ୍ଷିତ କରିଥିଲେ ।

ଶିକ୍ଷାଦାନ ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରିବାରେ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରୁଥିଲେ ସେ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଅର୍ଥନୀତି ସହିତ ନିଜକୁ ଓତଃପ୍ରୋତ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ କରିଥିଲେ । ପଇସା ଅଭାବରୁ ପାଠ ପଢ଼ା ବନ୍ଦ ହେବା ଦୁଃଖାନ୍ତକୁ ସେ ସବୁଦିନ ପାଇଁ ପୋଛି ଦେବାର ଶପଥ ନେଇଥିଲେ । ନିଜ ବେତନକୁ ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପାଠପଢ଼ା ନିମନ୍ତେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ କୁଣ୍ଠା ନଥିଲା ତାଙ୍କର । "ସୋମନାଥ ପୁସ୍ତକାଳୟ" ୰ ପାଢ଼ୀଙ୍କ କର୍ମମୟ ଜୀବନର ଆଉ ଏକ ସୋପାନ । ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ଏହି ସ୍ଥାନରେ ଏକାଠି ହୋଇ ବହୁବିଧ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଯତ୍ନବାନ ଥିଲେ ସେ । ବହିବିକି କେବଳ ଏକ ବାହାନା ଥିଲା । ଅନେକ ଶିଖିଥିବା ସାଧାରଣ ଜୀବନ ପାଢ଼ି ମାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କ ପରାମର୍ଶ ପାଇଁ ଅନେକ ଭାବରେ ଉପକୃତ ହେଉଥିଲେ ।

୧୯୭୬ ମସିହାରେ ଏମିତି ଏକ ଘଟଣା ବହୁଳ ଜୀବନ ଅବସାନ ଘଟିଥିଲା । ୰ ପାଢ଼ୀଙ୍କ ମଣିଷ ତିଆରି କାରଖାନା ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଶହ ଶହ ଓଡ଼ିଆ ଆଜି ସମାଜର ବି ସ୍ତରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ । ଏ ଜାତି ମନେ ରଖିବ ଚିର ଦିନ ଏମିତି ସାଧାରଣ ବେଶ ଭୂଷାର ଅସାଧାରଣ ପ୍ରତିଭାଙ୍କୁ । ଓଡ଼ି ମାଟିରେ ଏପରି ସବୁ ପ୍ରତିଭାର ଆବିର୍ଭାବ ବାରମ୍ବାର ଘ ୰ ପାଢ଼ୀଙ୍କ ଶ୍ରାଦ୍ଧ ତିଥିରେ ଏତିକି ମାତ୍ର କାମନା ।

ଏନ୍/୪, ୨୩୨,
ଜୟଦେବ ବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

କଟକ ଶହୀଦ ଭବନଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଯୁବ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ପାରମ୍ପରିକ ସାହିଯାତ

ଶ୍ରୀ ନିରାକାର ସାହୁ

ବାର ମାସରେ ତେର ଯାତ । ସବୁଥିରେ ଉଚ୍ଛଳୀସ୍ନ ନୃତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତର ସ୍ୱର ଝଙ୍କାର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ । ସେହି ସବୁ ବିବିଧ ଯାନି ଯାତ ମଧ୍ୟରେ ସାହି ଯାତ ଅନ୍ୟତମ । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପୂଜା ପାର୍ବଣ ଓ ସେବା ସହିତ ସାହି ଯାତର ସମ୍ପର୍କ ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିବିଡ଼ ଓ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ଝୁଲଣଯାତ, ଚନ୍ଦନଯାତ ପରି ସାହି ଯାତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ଓ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ରହିଛି । ଏହି ଯାତ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିବାରୁ ଅନେକ ଏହାକୁ ଶ୍ରୀରାମ ନବମୀ ଯାତ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କହିଥାନ୍ତି । ସାଧାରଣତଃ ଯାତ କହିଲେ କୌଣସି ଦେବ ଦେବୀଙ୍କର ପୂଜା, ପାର୍ବଣ ବା ମହୋତ୍ସବକୁ ବୁଝାଇଥାଏ । ସେ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଓ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର କେତେକ ପୂଜା ତଥା ସେବା ସହିତ ପୁରୀ ସାହି ଯାତ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀଭାବେ ଜଡ଼ିତ । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ସାଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ର ବିଭିନ୍ନ ସାହିମାନଙ୍କରେ ଥିବା ଯାଗା–ଆଖଡା ଏହି ଯାତରେ ମୁଖ୍ୟ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ସାହି ଯାତର ପରମ୍ପରା ଖୁବ୍ ପ୍ରାଚୀନ । ଏହାର ଆରମ୍ଭ କେବେଠାରୁ ହୋଇଛି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ କହି ହେବ ନାହିଁ । ତେବେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟୀୟ ପନ୍ଦର ଶତାବ୍ଦୀରେ ଭୋଇ ବଂଶର ରାଜା ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଦେବଙ୍କ ସମୟରେ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାଗା–ଆଖଡା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ମାଦଳା ପାଞ୍ଜିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି । ସାହି ଯାତରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯାଗା–ଆଖଡାମାନେ ପ୍ରମୁଖ ଭାଗ ନେଉଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ସାହି ଯାତ ସେହି ସମୟରୁ ଆରମ୍ଭ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଇଥାଏ ।

ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ସାହି ଯାତ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରର ଏକ ସେବା । ସୁତରାଂ ଏହି ସେବା ସମ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଗଜପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯାଗା–ଆଖଡାମାନଙ୍କୁ ତମ୍ବାପଟା ସନନ୍ଦ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି । ସେବାର ପାରିଶ୍ରମିକ ବାବଦରେ ଖେଇର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସାହି ଯାତରେ ୫ଟି ସାହି ମୁଖ୍ୟତଃ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଥାନ୍ତି । ସେହିସବୁ ସାହିଗୁଡ଼ିକ ହେଲା, ବାଲି ସାହି, ହରଚଣ୍ଡି ସାହି, ଦୋଳମଣ୍ଡପ ସାହି, ମାର୍କଣ୍ଡେଶ୍ୱର ସାହି ଏବଂ କୁଣ୍ଡେଇବେଣ୍ଟ ସାହି । ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତିର ପ୍ରବହମାନ ପରମ୍ପରାର ଅଂଶ ବିଶେଷ ସାହି ଯାତରେ ରାବଣ, ପରଶୁରାମ, ନାଗା, ହନୁ, ନିଶାମ, କେଳା–କେଳୁଣୀ, ବାବାଜୀ ଓ ସଟରା ଦେବୀ ରୂପଆଦି ବାହାରିଥାଏ । ମାଦଳାପାଞ୍ଜିରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛିଯେ, ଯଦି ସମ୍ପୃକ୍ତ ଯାଗା–ଆଖଡାମାନେ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ନକରନ୍ତି ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ସେବା ଓ ଖେଇ ମଧ୍ୟ କଟିଯିବ ।

ଚୈତ୍ର ଶୁକ୍ଳ ଦଶମୀଠାରୁ ସାହି ଯାତରେ ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ଉକ୍ତଦିନ ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସନ୍ଧ୍ୟା ଧୂପ ପରେ ରାମ–ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବିଗ୍ରହଙ୍କୁ ପାଲିଙ୍କିରେ ଉପବେଶନ କରାଯାଏ । ମହାପ୍ରଭୁ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଲାଗି ଆଜ୍ଞାମାଳା ଆଣି ବିବିଧ ବାଦ୍ୟ ବାଜଣାରେ ବିମାନବଡୁମାନେ ପାଲଙ୍କିକୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠକୁ ନେଇ ଥାନ୍ତି । ସେଠାରେ ପୂର୍ବରୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମଣ୍ଡପ ଉପରେ ପାଲିଙ୍କିରୁ ବିଜେଙ୍କୁ ଅଣାଯାଇ ରଖାଯାଏ । ସେହି ଦିନ ହରଚଣ୍ଡି ସାହିରୁ ସାହି ଯାତର ଶୁଭାରମ୍ଭ ହୋଇଥାଏ । ତାପରେ ପୂଜାର୍ଚ୍ଚନା ପରେ ବିଜେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ବାହୁଡ଼ନ୍ତି । ସେଇଠି ଶେଷ ହୁଏ ପ୍ରଥମ ଦିନର ସାହି ଯାତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ।

ଦ୍ୱିତୀୟଦିନ, ଏକାଦଶୀରେ, ପୂର୍ବପରି ସନ୍ଧ୍ୟା ଆଳତି ସାରି ରାମ–ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପାଲିଙ୍କିରେ ବିଜେ କରନ୍ତି । ଘଣ୍ଟ, ଘଣ୍ଟା, କାହାଳି ଆଦି ବାଦ୍ୟ ବାଜଣାରେ ବିମାନବଡୁମାନେ ବିଜେଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠକୁ ଆଣନ୍ତି । ମଠରେ ପହଞ୍ଚି ବିଜେମାନେ ମଣ୍ଡପରେ ଉପବେଶନ କଲାପରେ, ବାହାରେ ହରଚଣ୍ଡୀ ସାହିରୁ ପରଶୁରାମ । ପରଶୁରାମଙ୍କ ଖୁଲି, ଠାଣି, ଓ କୁହାଟ ବାସ୍ତବିକ ଉପଭୋଗ୍ୟ । ବାଦ୍ୟର ତାଳେ ତାଳେ ପାଦପକାଇ ମଝିରେ ମଝିରେ ଗୀତ ବାଦ୍ୟ ସହିତ ପରଶୁରାମ ସାହି ପରିକ୍ରମା କରି ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠରେ ପହଞ୍ଚନ୍ତି । ସେଠାରେ ପ୍ରସ୍ତାବନା ପରେ ଯାଇ ବିଜେମାନେ ପୁନର୍ବାର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ବାହୁଡ଼ନ୍ତି ।

ତୃତୀୟଦିନ ଦ୍ୱାଦଶୀ । ସନ୍ଧ୍ୟାଧୂପ ପରେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ସୀତା ପୂର୍ବପରି ପାଲିଙ୍କିରେ ଆଜ୍ଞାମାଳ ନେଇ ବିଜେକରନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ, ସେହି ଦିନ ମାର୍କଣ୍ଡେଶ୍ୱର ସାହିରୁ ବାହାରେ ବନବାସ ଯାତ ।

ତ୍ରୟୋଦଶୀ ଦିନ ଦମ୍ଭାଣା ଚୋରୀଲାଗି ସାହି ଯାତ ବନ୍ଦ ହୋଇଥାଏ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ପ୍ରତିଦିନ ବିଜେମାନେ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିବା ପରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ବଡ ସିଂହାର ବେଶ ଓ ପହୁଡ଼ ହୋଇଥାଏ ।

ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶୀ ଦିନ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ସକାଳଧୂପ ପରେ ତିନିଠାକୁରଙ୍କୁ ମହାସ୍ନାନ କରାଯାଏ । ମହାସ୍ନାନ ପରେ ରାମ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ସୀତା, ମଦନମୋହନ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଓ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କୁ ଚନ୍ଦନ ଲାଗି ଓ ବିବିଧ ଅଳଙ୍କାରରେ ଭୂଷିତ କରାଯାଇଥାଏ । ବିଜେମାନଙ୍କୁ ପାଲିଙ୍କିରେ ବିଜେ କରାଇ ବିମାନବଡ଼ୁମାନେ ତିନିଥର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିର ପରିକ୍ରମ କରନ୍ତି । ଏହାପରେ ବିଜେମାନଙ୍କୁ ଭିତର ସିଂହାସନକୁ ନିଆଯାଏ । ତତ୍‌ପରେ ତିନି ଠାକୁରଙ୍କୁ ମହାଲମ ଲାଗି ପରେ ପୂର୍ବପରି ରାମ-ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗ ଆଜ୍ଞାମାଳା ନେଇ ପାଲିଙ୍କିରେ ପଟୁଆର ସହିତ ଆସନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠକୁ । ସେହିଦିନ କୁଣ୍ଡେଇବେଣ୍ଟ ସାହି ପକ୍ଷରୁ ବାହାରେ ମାୟାମୃଗ ଲୀଳା । ମାୟାରାବଣ ବା ମାହିଆ ରାବଣ ମର୍ଦ୍ଦଳ, ମହୁରୀ, ଚେଙ୍ଗିରୀବାଜା ତାଳରେ ନାଚି ନାଚି, ପାହୁଣ୍ଡ ପକାଇ ସାହି ବୁଲେ । ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠରେ ମାୟାରାବଣ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ବିଜେମାନେ ଫେରନ୍ତି ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ।

ପଞ୍ଚମୀଦିନ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସମୟରେ ଆଜ୍ଞାମାଳ ନେଇ ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠରେ ବିଜେକରନ୍ତି ରାମ-ଲକ୍ଷ୍ମଣ । ସେହି ଦିନ ଦୋଳମଣ୍ଡପ ସାହିରୁ ବାହାରେ ଲଙ୍କାପୋଡ଼ି ଲୀଳା । ହନୁ ଓ ରାବଣ ନାଚି ନାଚି ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ହନୁ ଲାଙ୍ଗୁଡରେ ଅଗ୍ନି ସଂଯୋଗ କରାଯାଏ । ତା'ପରେ ବିଜେ ପାଲିଙ୍କିରେ ବାହୁଡ଼ନ୍ତି ବଡଦେଉଳକୁ ।

ଷଷ୍ଠୀଦିନ ସନ୍ଧ୍ୟାଧୂପ ସମାପନ ପରେ ପୂର୍ବ ପରି ବିଜେମାନେ ଆଜ୍ଞାମାଳ ନେଇ ଆସନ୍ତି ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠକୁ । ସେହିଦିନ ବାଲି ସାହିରୁ ସେତୁବନ୍ଧ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଥାଏ ।

ସପ୍ତମୀଦିନ ସାହି ଯାତର ଅନ୍ତିମ ଦିବସ । ସେହିଦିନ ଥାଏ ରାବଣବଧ ଲୀଳା । ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ ବିଜେମାନେ ପୂର୍ବ ଦିନମାନଙ୍କ ପରି ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠକୁ ବିଜେ କରନ୍ତି । ସେହିଦିନ ବାଲିସାହିରୁ ବାହାରେ ରାବଣ । ଉକ୍ତ ସାହିରେ ଥିବା ବାରାହୀ ଠାକୁରାଣୀଙ୍କ ମନ୍ଦିରରେ ବେଶ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧି, ଦଶ ମୁଣ୍ଡର ମୁଖା ଲଗାଇ ବିବିଧ ବାଦ୍ୟର ତାଳେ ତାଳେ ନୃତ୍ୟ କରି ରାବଣ ସାହି ପରିକ୍ରମା କରେ । ତା'ପରେ ରାବଣ ସିଧା ଯାଏ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରକୁ । ଜଗମୋହନସ୍ଥିତ କାଠ ପାଖରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେବା ପରେ, ମହାପ୍ରଭୁଙ୍କ ଶ୍ରୀଅଙ୍ଗରୁ ଆଜ୍ଞାମାଳ ଅଣାଯାଇ ରାବଣ ବେକରେ ଲଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ଆଜ୍ଞାମାଳ ପିନ୍ଧିବା ପରେ ରାବଣର ଅସଲ ରୂପ ଯେମିତି ଫୁଟିଉଠେ । ବୀର ଦର୍ପରେ, ରାବଣୀୟ ପାହୁଣ୍ଡ ପକାଇ, ହାତ ହଲାଇ ସେ ମାଡ଼ିଯିବାକୁ ଆଗକୁ । ମନ୍ଦିରେ ମନ୍ଦିରେ ଡାକ ଛାଡ଼ି ରାବଣ ପରିକ୍ରମା କରେ । ରାବଣ ଡାକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପଭୋଗ୍ୟ–

"ଯାଉଛିନ ନେବିବଳେ ବାଲି ସାହି ରାବଣ
ଭାଇରେ କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ !
ପୁଅରେ ମେଘନାଦ !!
ହାରଗଲାରେ ହାରଗଲା
ଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ମାରିବି ନହେଲେ ମରିବି ।"

ରାବଣ ଜଗନ୍ନାଥବଲ୍ଲଭ ମଠରେ ପହଞ୍ଚିବା ପରେ ବିଜେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୁଏ । ଶେଷ ହୁଏ ସାହି ଯାତ । ବିଜେମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପୂଜା ବିଧି ପରେ ବାହୁଡ଼ନ୍ତି ବଡ଼ ଦେଉଳକୁ ।

ପରଶୁରାମ ଓ ରାବଣ ପରି ନାଗା ସାହି ଯାତ ଅନ୍ୟତମ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ । ତରବାରୀ, ଛୁରୀ, ଧନୁଶର, କୁନ୍ତ, ବର୍ଚ୍ଛା ଠେଙ୍ଗା, ବନ୍ଧୁକ, ଲୁହାଶିକୁଳି, ହରିଣଶିଙ୍ଗ, ଢାଲ, ବାଘଛାଲ ଆଦି ସବୁ ପ୍ରକାରରେ ବିବିଧ ସାଜରେ ସଜ୍ଜିତ ହୋଇ ନାଗାମାନେ ବାହାରନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ଏକାଧିକ । ଅନେକ ସମୟରେ ଛୋଟ ଛୋଟ ପିଲା ମଧ୍ୟ ନାଗା ବେଶରେ ଖୁବ୍ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଦେଖାଯାନ୍ତି । ଲୋକେ ବିପୁଳ ଉତ୍ସାହ, ଓ ଉଦ୍ଦୀପନା ସହକାରେ ରାତିର ବିଳମ୍ବିତ ପ୍ରହର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉଜାଗର ରହି ସାହି ଯାତ ଉପଭୋଗ କରିଥାନ୍ତି । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ସାହି ଯାତ ଓଡ଼ିଶାର ଏକ ପାରମ୍ପରିକ ଯାତ ଭାବେ ସ୍ୱୀକୃତ । ରଥଟଣା ବା ପହଣ୍ଡି ବେଳର ଦୃଶ୍ୟ ଜଣେ ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ନଦେଖିଲେ ଯେପରି ଅନୁଭବ କରି ପାରିବ ନାହିଁ, ସାହି ଯାତର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ତଥା ଲୋକପ୍ରିୟତା ଜଣେ ନଦେଖିଲେ ଜାଣି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ସାମାଜିକ ଉତ୍‌ଥାନ ପତନ ତଥା ପରିବର୍ତ୍ତନର ପଟ୍ଟଭୂମିରେ ଏହି ସାହି ଯାତ ଜନମାନସକୁ ଉଜ୍ଜୀବିତ କରିବା ସହିତ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଧର୍ମ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ପରିପୁଷ୍ଟ କରି ଆସୁଛି । ଏହି ଯାତରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଜଣେ ଯୋଦ୍ଧା କଳାକାର । ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ଯାଗା-ଆଖଡ଼ାମାନଙ୍କରେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବାକୁ ହୋଇଥାଏ । ସୁନ୍ଦର ବଳିଷ୍ଠ ଅଙ୍ଗ ସୌଷ୍ଠବ ଥିବା ଯୁଆନ୍‌ମାନେ ସାଧାରଣତଃ ନାଗା, ରାବଣ ପରଶୁରାମ ଓ ଦେବୀ ଭୂମିକାରେ ଅଭିନୟ କରିଥାନ୍ତି ।

ସାହି ଯାତ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ପରିଚ୍ଛେଦ । ସେଥିରେ କେବଳ ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ର ନୁହେଁ ଓଡ଼ିଶାର ପାରମ୍ପରିକ କଳା, କୌଶଳ, ଧର୍ମୀୟଧାରଣା ବିଶେଷଭାବେ ପରିସ୍ଫୁଟନ ହୋଇଥାଏ । ବିଶେଷକରି ସାହି ସାହି ମଧ୍ୟରେ ସୁସମ୍ପର୍କ ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଏହି ଯାତ ମାଧ୍ୟମରେ ହୋଇଥାଏ । ଗୋଟିଏ ସାହିର ଯାତ ଅନ୍ୟ ସାହି ପରିକ୍ରମା କଲାବେଳେ, ସେହି ସାହି ପକ୍ଷରୁ ଆକର୍ଷଣୀୟ ଆଲୋକ ସଜ୍ଜା ଓ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଅଭିନନ୍ଦନୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସାହି ଯାତ ସାଧାରଣ ଯାତ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ରହିଛି, ଧର୍ମୀୟ ଧାରଣା, ସଂସ୍କୃତି ସଚେତନତା, କଳାନୈପୁଣ୍ୟ ଓ ସୌର୍ଯ୍ୟ-ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟର ରସବୋଧ ।

ନବଲିପି,
ବିଦ୍ୟାଧରପୁର, କଟକ-୨ ।

ଆଦିବାସୀ ପରମ୍ପରାରେ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ

ଡଃ ଦଣ୍ଡପାଣି ବେହେରା

ଓଡ଼ିଶାର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିଶେଷ କରି ସମ୍ବଲପୁର, କଳାହାଣ୍ଡି, ଢେଙ୍କାନାଳ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ ଉପାସନା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ। ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ରୂପ ଓ ଆକାର ବିହୀନ କାଷ୍ଠ ଭିତ୍ତିକ ଶକ୍ତି ଭାବେ ପୂଜା କରାଯାଏ। ଲୋକଙ୍କ ଭାଷାରେ ତାଙ୍କୁ ଖମ୍ବେଶ୍ୱରୀ ବୋଲି କୁହାଯାଏ। କାଠଖଣ୍ଡ ଓ ସ୍ତମ୍ଭ ରୂପରେ ତାଙ୍କର ଆରାଧନା ହୁଏ, ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ପ୍ରସ୍ତର ସ୍ତମ୍ଭ ରୂପରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କରାଯାଏ। ତୁଷ୍ଟିକାର ସୁରଙ୍ଗୀ ଭଞ୍ଜ ରାଜବଂଶମାନଙ୍କର ସେ ହେଲେ ଇଷ୍ଟଦେବୀ। ମୁଖ୍ୟତଃ ସୋନପୁର ରାଜବଂଶର ସେ ହେଲେ ଇଷ୍ଟଦେବୀ। ଖ୍ରୀଷ୍ଟପର ପଞ୍ଚମ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଖମ୍ବେଶ୍ୱରୀ ପୂଜାର ପ୍ରାରମ୍ଭ ବୋଲି ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ମତ ପୋଷଣ କରନ୍ତି। ସେହି ସମୟରୁ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶା ତଥା ଦକ୍ଷିଣ ଓଡ଼ିଶାର ଓ ମାଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ପୂଜାର ପ୍ରବଳ ପ୍ରସାର ଥିଲା। ଏଯାଏଁ ସେ ଘୁମୁସର, ବୌଦ୍ଧ (ବୌଦ), ସୋନପୁର, ଅନୁଗୁଳ, ତାଳଚେର ଓ ଢେଙ୍କାନାଳ ପାର୍ବତ୍ୟ ଓ ବନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳସ୍ଥ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମର ଗ୍ରାମଦେବୀ ଭାବେ ପୂଜିତା।

ମୂଳତଃ ତାଙ୍କୁ ଏକ ଅଣଆର୍ଯ୍ୟ ଆଦିବାସୀ ଦେବୀ ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ। ପରେ ପରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅଣଆର୍ଯ୍ୟ ଦେବ ଓ ଦେବୀ ଭଳି ସେ ମଧ୍ୟ ହିନ୍ଦୁ ଧର୍ମର ଦେବଦେବୀ ମଣ୍ଡଳରେ ଏକ ଆରାଧ୍ୟା ଦେବୀ ଭାବେ ପ୍ରବେଶ କଲେ। ସମୟ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ପରେ ପରେ ତାଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଯ୍ୟମାନେ ନିଜର ଏକ ପୂଜିତା ଶକ୍ତି ଭାବେ ସ୍ୱୀକାର କଲେ। ଏଭଳି ସମୟର ଘୂର୍ଣ୍ଣନ ଚକ୍ରରେ ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟତମ ଆଦିଶକ୍ତି ମାତା ରୂପୀ ଦେବୀ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା। ଅଣଆର୍ଯ୍ୟ ଲୋକ ଅଧ୍ୟୁଷିତ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆର୍ଯ୍ୟ ରାଜବଂଶମାନଙ୍କର ରାଜ୍ୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ନିମନ୍ତେ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଦିବାସୀ ଖମ୍ବେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ଏକ ଆର୍ଯ୍ୟ ଦେବୀ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା। ଏତାଦୃଶ ଭାବେ ସେ ଆଦିବାସୀ ଅଧ୍ୟୁଷିତା କ୍ରମେ ମାଳ ଓ ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କର କାଳ ଅଧିଷ୍ଠାତ୍ରୀ ହେଲେ।

ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଓଡ଼ିଶାର ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ମହାରାଜା ତୁଷ୍ଟିକାର (ଖ୍ରୀଷ୍ଟପର ପଞ୍ଚମ ଶତାବ୍ଦୀ) ସୁପ୍ରଣୋଦିତ ତାମ୍ର ଫଳକରେ ନିଜକୁ 'ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ ପାଦଭକ୍ତଃ' ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି। ନିଜ ମାତା ଶୋଭିନୀ ଦେବୀଙ୍କର ଆରୋଗ୍ୟ କାମନା କରି ଇଷ୍ଟଦେବୀ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀଙ୍କ ପାଦସ୍ଥଳରେ ସେ ପୂଜା କରି ବରପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରବାଦ ଅଛି।

ଘୁମୁସରର ରାଜା ପ୍ରତାପ ଧନଞ୍ଜୟ ଭଞ୍ଜ (୧୬୩୭-୧୭୦୭) ଆସ୍କାଠାରେ ଋଷିକୁଲ୍ୟା ନଦୀ କୂଳରେ ଏକ ନୂତନ ମନ୍ଦିର ନିର୍ମାଣ କରି ସେଠାରେ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ ଖମ୍ବେଶ୍ୱରୀଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ସ୍ଥାପନା କରିଥିଲେ ବୋଲି ସ୍ୱର୍ଗତଃ ଡାଃ ନବୀନ କୁମାର ସାହୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ତେରାସିଂ ତାମ୍ର ଫଳକରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଜାଗାଗୁଡ଼ିକୁ ଆସ୍କା ନିକଟରେ ଡଃ ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଜଗୁରୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆସ୍କାସ୍ଥିତ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ମହାରାଜା ତୁଷ୍ଟିକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତା ଦେବୀ ଭାବେ କେହି କେହି ଅନୁମାନ କରନ୍ତି।

'କୋଦାଳକ ମଣ୍ଡଳ' (ଢେଙ୍କାନାଳ ଅନୁଗୁଳ-ତାଳଚେର ଅଞ୍ଚଳର) ଶୁଳକୀ ରାଜବଂଶର (ଖ୍ରୀ:ପୂ: ୬୦୦-୯୦୦) ରାଜାମାନଙ୍କ ଇଷ୍ଟଦେବୀ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀଙ୍କର ନାମକ୍ରମେ ନିଜ ନିଜକୁ ନାମିତ କରିଥିଲେ, ଯଥା- କଞ୍ଚନ ସ୍ତମ୍ଭ, ରଣସ୍ତମ୍ଭ, କୁଳସ୍ତମ୍ଭ ଓ ଜୟସ୍ତମ୍ଭ।

ରାଜଧାନୀ କୋଦାଳଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀଙ୍କର କୃପାରୁ ଏହି ରାଜଶକ୍ତିର ଆରମ୍ଭ ସଫଳପର ହୋଇଥିଲା ବୋଲି ଏହି ବଂଶୀୟ ରାଜାମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ। ଢେଙ୍କାନାଳ ତାମ୍ର ଫଳକରେ କୁଳସ୍ତମ୍ଭ 'ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ ଲବ୍ଧ ବର ପ୍ରସାଦ' ପଂକ୍ତିକୁ ବାରମ୍ବାର ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। ରଣସ୍ତମ୍ଭ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ତାମ୍ର ଫଳକରେ 'ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ ପ୍ରତାପବର' ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି। ଅଞ୍ଜଳି ମଣ୍ଡଳ (ବୌଦ-ଘୁମୁସର ଅଞ୍ଚଳ)ର ଭଞ୍ଜରାଜା ରଣକଭଞ୍ଜ (ନବମ-ଦଶମ ଶତାବ୍ଦୀ) ନିଜକୁ, ସ୍ତମ୍ଭେଶ୍ୱରୀ ବରଲବ୍ଧ' ବୋଲି ସନ୍ଦର ତାମ୍ର ଫଳକରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି।

ଖମ୍ବେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ କେହି କେହି ଶିବଲିଙ୍ଗର ଏକ ରୂପାନ୍ତର ବୋଲି ମନେ କରନ୍ତି। ଉଭୟ ମହିଳା ପୁରୁଷ ଅଣବ୍ରାହ୍ମଣ ପୂଜକମାନେ ଏହାଙ୍କର ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିବାର ପରମ୍ପରା ରହିଛି। ପୁରୁଷ ପୂଜକମାନେ 'ଗୁରୁମୁନି, ମୁନି, ଦାନୀ, ମାଳୀ, ଦେହୁରୀ ଓ ରାଉଳ' ଭାବେ ପରିଚିତ। ପୂଜାରିଣୀମାନେ 'ଜନାନୀ' ଓ 'ମାଳିନୀ'

ଭାବେ ପରିଚିତ । ଶୁଭ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭରେ ଏହାଙ୍କର ପୂଜା କରାଯାଏ । ଏହି ପୂଜାକୁ 'କାଦୁଆଳୀ ପୂଜା' କୁହାଯାଏ ।

ଆସ୍କାଠାରେ ସ୍ଥାପିତ ଖପେଶ୍ୱରୀ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେବୀ ଏବଂ ତାଙ୍କର କ୍ଷେତ୍ରକୁ ଏକ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଶକ୍ତିପୀଠ ଭାବେ ସମ୍ମାନ କରାଯାଏ । ଏହି ଦେବୀଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତିକୁ କାଠଖପର 'ଗର୍ଭଗୃହ'ରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏହି ଦେବୀଙ୍କ ମୂର୍ତ୍ତିର ପରିକଳ୍ପନାରେ ପୁରୀର ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ସ୍ଥାପିତା ସୁଭଦ୍ରାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ନିର୍ମିତ ବୋଲି ଜର୍ମାନୀ ଗବେଷିକା କୁମାରୀ ଏକମେନ ମତ ପୋଷଣ କରନ୍ତି ।

ଶୁଦ୍ର ପୂଜକମାନେ ଏହି ଦେବୀଙ୍କର ପୂଜା ଅର୍ଚ୍ଚନା କରିବାର ପରମ୍ପରା ଚାଲି ଆସିଛି ।

ଉପସଂହାରରେ ଖପେଶ୍ୱରୀଙ୍କୁ ଆର୍ଯ୍ୟ-ଅନାର୍ଯ୍ୟ ଧର୍ମ ସମନ୍ୱୟର ଏକ ନିଛକ ପ୍ରତିଫଳନ କହିଲେ ଯଥାର୍ଥ ହେବ । ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକ ଧର୍ମ ସଂସ୍କୃତିରେ ଖପେଶ୍ୱରୀଙ୍କର ସ୍ଥାନ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୌରବମୟ କହିଲେ ଆଦୌ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ।

ବଡ଼ ଖେମୁଣ୍ଡି କଲେଜ,
ଦିଗପହଣ୍ଡି, ଗଞ୍ଜାମ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଲଳିତ କଳା କେନ୍ଦ୍ରଠାରେ ସର୍ବଭାରତୀୟ କଳାକାରମାନଙ୍କ କ୍ୟାମ୍ପକୁ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ, କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ସଂସ୍କୃତି ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମିଶ୍ର ବୁଲି ଦେଖୁଛନ୍ତି (୨୪/୧) ।

ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ସାଧନେ ନହୁଅ ଉଦାସୀ

ଡକ୍ଟର ଅମୂଲ୍ୟ ମହାପାତ୍ର

ଉତ୍କଳଗୌରବ ମଧୁସୂଦନ ଓ ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ହେଉଛନ୍ତି ଓଡ଼ିଆ ଜାତୀୟ ଗୌରବର ମୂର୍ତ୍ତିମନ୍ତ ପ୍ରତୀକ । ଓଡ଼ିଶାର ସଂସ୍କୃତି, ସାହିତ୍ୟ, ରାଜନୀତି ଓ ସମାଜନୀତିରେ ସେମାନଙ୍କର ଅବଦାନ ଅପରିସୀମ । ଓଡ଼ିଶାକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଭାବରେ ଗଠନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୧୯୦୩ ମସିହାରେ ଏମାନେ 'ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ' ଗଠନ କରିଥିଲେ । ଏହି ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀ ନେତୃତ୍ୱରେ ସମଗ୍ର ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ଭାରତର ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନ ସହିତ ସମ୍ପୃକ୍ତ ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି ସେମାନେ ଚାହୁଁଥିଲେ । ପାରଳାଖେମୁଣ୍ଡିର ଗଜପତି ମହାରାଜାଙ୍କର ଦୃଢ଼ଦାବୀ ଫଳରେ ୧୯୩୬ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ ପହିଲା ତାରିଖରେ ଓଡ଼ିଶା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ପରିଣତ ହେଲା ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ ପରାଧୀନ ଭାରତର ସ୍ୱରାଜ୍ୟ ପାଇଁ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ଆହ୍ୱାନକ୍ରମେ ସଂଗ୍ରାମ ଚଳାଇ କାରାବରଣ କରିଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ବିଦେଶୀ ଶାସନର ଅତ୍ୟାଚାର ଓ ଉତ୍ପୀଡ଼ନରେ ଦେଶବାସୀ ବ୍ୟାକୁଳ ହୋଇଉଠିଛନ୍ତି । ବନ୍ଦୀଶାଳାରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଯେଉଁ ବେଦନାର କାବ୍ୟ ଓ ବିପ୍ଳବର ଅଗ୍ନିବୀଣା ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି ତାହା ହେଲା–'ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା' ଓ 'କାରା କବିତା', ପ୍ରଭୃତି । ସେ ତାଙ୍କର କବିତାରେ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ ଲେଖିଛନ୍ତି :

"ମୋ ଭାଇଭଉଣୀ ହେ ଉତ୍କଳବାସୀ,
ସ୍ୱରାଜ୍ୟ–ସାଧନେ ନହୁଅ ଉଦାସୀ ।"

ସେ ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ କାତର ନହୋଇ ବୀରଭାବରେ ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇ ଲେଖିଛନ୍ତି :

"କାତରତା ସିନା କାପୁରୁଷ ପଣ
ବୀର ମାରେ ଅବା ମରେ କରି ପଣ ।
ପଛଘୁଞ୍ଚା ନାହିଁ ବୀରର ଜାତକେ,
ନମରେ କେବେ ସେ ପରାଣ ଆତଙ୍କେ ।"

ପରାଧୀନ ଭାରତରେ ଜନଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଙ୍କ ପ୍ରେରଣାରେ ଗୋପବନ୍ଧୁ ସତ୍ୟବାଦୀରେ ବନ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିଥିଲେ । ପରାଧୀନ ଦେଶର ମୁକ୍ତି ଓ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇଁ ଓ ବିଛିନ୍ନ ଓଡ଼ିଶାକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦେଶରେ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ଆପ୍ରାଣ ଅଭିଯାନ ବେଶ୍ ପ୍ରଶଂସନୀୟ । ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ ଦେଶପ୍ରେମ ବହ୍ନିରେ ଝାସ ଦେଇଥିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତାର ମୋହନ ବଂଶୀ ତାଙ୍କୁ ମନ୍ତ୍ରମୁଗ୍ଧ କରିଥିଲା ।

ଗୋପବନ୍ଧୁ ଉତ୍କଳ ସମ୍ମିଳନୀର ସଭାପତି ପଦରେ ଥାଇ ଜନସମାଜକୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ କହିଥିଲେ :

"ମା' ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ! ଏ ଅଧମ ସନ୍ତାନଠାରେ ତୁମ୍ଭର ଯଦି ଏତେ ଦୟା, ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପଥରେ ତୁମେଇ ସହାୟ ହୁଅମା'; ମୁଁ ଉପସ୍ଥିତ ଘଟଣାରେ ଦେଶର ନାୟକ ନୁହେଁ । ତାହା ମୋର କେବେ ବାଞ୍ଛା ନୁହେଁ । ତୁମ୍ଭର ନିଯୁକ୍ତ ସେବକ ହେବା ହିଁ ମୋ ଜୀବନର ଚିର ଆକାଙ୍କ୍ଷା; ଆଜି ବିଶେଷ ଭାବରେ ସେ ସେବା କରିବାକୁ ମୋତେ ସୁଯୋଗ ଦେଇଅଛ ମା', ଏ ଅଧମ ଅଜ୍ଞାନ ସନ୍ତାନ ତୋ'ର କି ସେବା କରିବ ? ଭାଇମାନେ, ସ୍ୱଦେଶ ସେବାହିଁ ପ୍ରକୃତରେ ମନୁଷ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଭଗବତ୍ ସେବା । ଏହି ପୁଣ୍ୟ ଜାତୀୟ ପୀଠରେ ସେହି ସେବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆପଣମାନେ ପ୍ରଧାନ ପୂଜକ ଭାର ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଆପଣମାନଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ, ସହାନୁଭୂତି, ସୁଦୟା ଓ ସହଯୋଗୀତା ବିନା ତାହା ନିର୍ବାହ କରିବା ମୋର ସାଧ୍ୟ ନୁହେଁ ।"

ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ମତରେ "ତୁମେ କାହାକୁ ଦୟା ନ ଦେଖାଇ ତାହାର ସେବାକର । ଅନ୍ୟର ସେବାରେ ଯେ ଜୀବନ ଦିଏ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ମହାନ୍ । ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଅନ୍ୟର ସେବାକରେ, ସେତେବେଳେ ସେ ସର୍ବୋତ୍ତମ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।" ସେହିପରି ମଧ୍ୟ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧି ଦେଶବାସୀଙ୍କର ସେବାରେ ତାଙ୍କର ଜୀବନ ଦେଇଥିଲେ ।

ଆଜିର ସମାଜରେ ସେବା ହିଁ ପରମ ଧର୍ମ । ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବରେ ସେବା କରିବା ହେଉଛି ଆମର ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ । କିନ୍ତୁ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଆଜି ଆମ ସମାଜରେ ଅତି କ୍ୱଚିତ ଦେଖାଯାଆନ୍ତି । ରାଜନୀତି, ଧର୍ମନୀତି ଓ ସମାଜନୀତିରେ ଏହି ସେବାର ମୂଲ୍ୟ ସବୁଠୁଁ ଅଧିକ । ଯେତେବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ଏହି ସେବା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଅଗ୍ରସର ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ତା' ଭିତରେ

ଏକ ଅହମିକା ଓ ଗର୍ବ ଆସି ଦେଖାଦିଏ । ସ୍ୱାର୍ଥପରତା ଓ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣତା ତା'ର ମନକୁ ଆଚ୍ଛାଦିତ କରିପକାଏ । ବିନମ୍ରତା, ସାଧୁତା ଓ ଆନ୍ତରିକତାର ଅଭାବ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ସେବା ଏକ ତାମସିକ ପ୍ରବୃତ୍ତିରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଏ । ତହିଁରେ ତ୍ୟାଗ ଓ ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପରତା ରହେନାହିଁ । ଫଳରେ ସେବାର ଯେଉଁ ସାତ୍ତ୍ୱିକଭାବ ତାହା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯାଏ । ଯେପରି ମହାଭାରତର ଅହଂକାରୀ ଚରିତ୍ର ଦୁର୍ଯୋଧନ ଯେତେବେଳେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅତିଥି ଭାବରେ ସେବାକରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଥିଲେ ତାହା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭଲ ଲାଗିଲା ନାହିଁ, ତେଣୁ ସେ ବିଦୁର ଘରେ ଯାଇ ସାଧାରଣ ଓ ସାତ୍ତ୍ୱିକ ଭାବରେ ଅତି ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସେବନ କରିଥିଲେ ।

ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନରେ ଯେଉଁ ସେବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଆମେ ଦେଖୁ ତାହା ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଓ ତ୍ୟାଗର ଏକ ମହାନ୍ ଉଦାହରଣ । କିପରି ସେ ନିଜର ଏକମାତ୍ର ପୁତ୍ର ସନ୍ତାନକୁ ମୃତ୍ୟୁ ମୁଖରେ ଛାଡ଼ିଦେଇ ବନ୍ୟାକ୍ଳିଷ୍ଟ ଅନାହାର ପ୍ରପୀଡ଼ିତ ଜନତାର ସେବାରେ ବାହାରି ଯାଇଥିଲେ ତାହା ଆଜିର ସେବକ ଓ ସମାଜସେବୀଙ୍କୁ ବିଶେଷ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ହୋଇ ରହିଛି । ସେହିପରି ସେ ନିଜର ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟ ନିଜେ ନଖାଇ ଅନ୍ୟକୁ ଦେଇପାରିଥିଲେ ।

ସେ ଉତ୍କଳବାସୀଙ୍କୁ ଉଦାସୀନ ନ ହୋଇ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଗ୍ରଣୀରହି, ଆଗେଇଯିବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି । ସ୍ୱରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥ କେବଳ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ନୁହେଁ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ମଣିଷ ପରି ବଞ୍ଚି ରହିବାର ଶକ୍ତି ଓ ସାମର୍ଥ୍ୟ ହେଉଛି ଆମ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ଧର୍ମ, କୃଷି, ବାଣିଜ୍ୟ, ସାହିତ୍ୟ, ଶିଳ୍ପ ଓ ଉତ୍ତମ ରାଜନୀତିର ପ୍ରୟୋଜନ ରହିଛି । ଆମ ଭିତରେ ଜାତୀୟ ଏକତା, ଜାତୀୟ ଭାବ, ଜାତୀୟ ପ୍ରବୃତ୍ତି, ଜାତୀୟ ପ୍ରଭାବ, ଜାତୀୟ ପ୍ରୟାସ ସୃଷ୍ଟି ହେଲେ ଜାତିର ଉନ୍ନତି ସମ୍ଭବପର ।

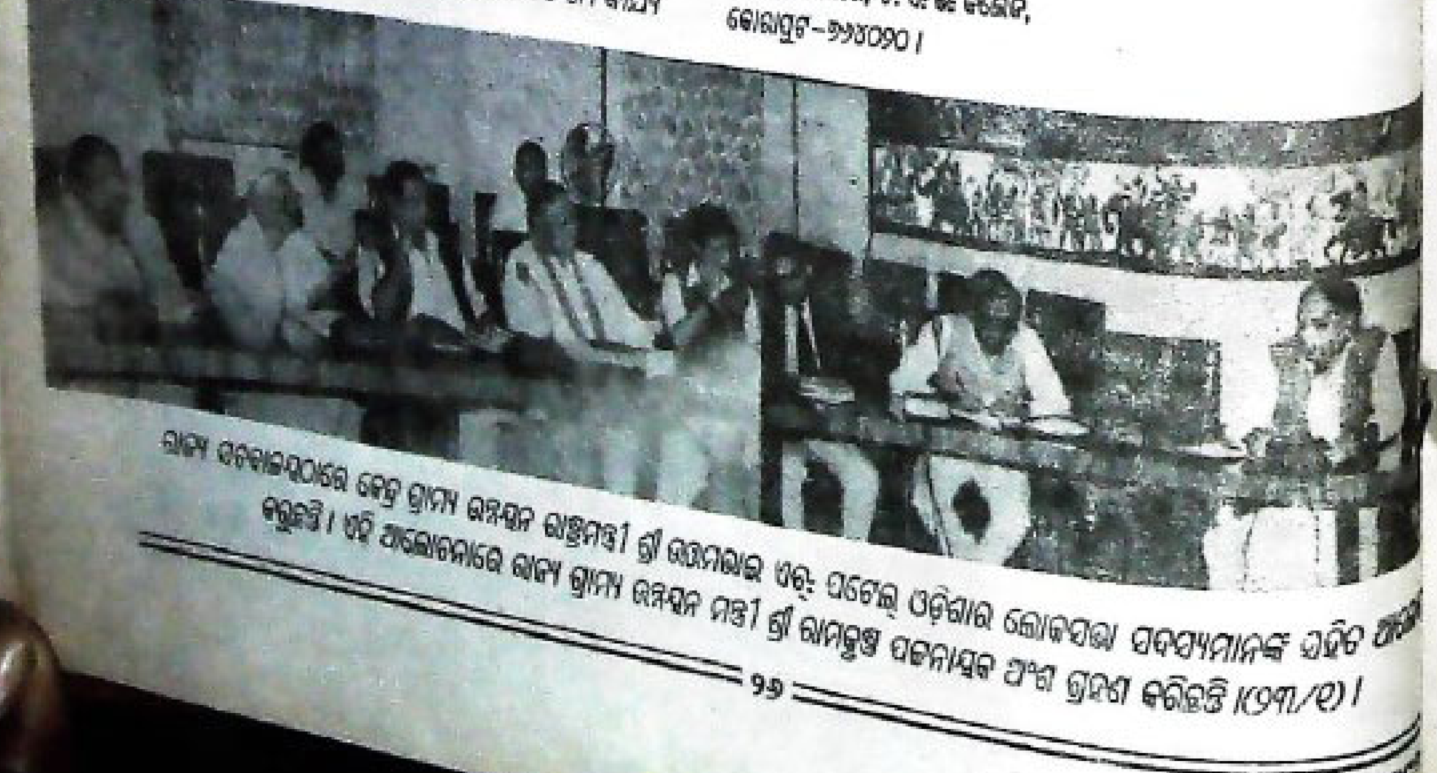
ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ପରି ଗୋପବନ୍ଧୁ ମଧ୍ୟ ଜନସମାଜକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇ କହିଛନ୍ତି–"ଆପମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅସଂଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ରହିଛି । ଏଥିରେ ପୁଣି କେତେ ବାଧା ବିପଦ ଅଛି, ଆଗକୁ ଚାଲିବାକୁ ହେବ । ପ୍ରାଣରେ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ଆଗକୁ ଚାଲିବାକୁ ହେବ । ଏଥିରେ ବିଶ୍ରାମ ନାହିଁ, କର୍ମର ବିରାମ ନାହିଁ, ଜାତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟପଥରେ ସାଧନା ସହଜ ନୁହେଁ । କିନ୍ତୁ ଏଥି ବୋଲି ଅବିଶ୍ୱାସ, ଅବସାଦ, ନିରାଶାରେ ବିଜଡ଼ିତ ହେବାର ନୁହେଁ । ଭାଇ ! ବହୁ ଦୂରରେ ଏହି ଯେ ନୀଳଚକ୍ର ଉପରେ ଧ୍ୱଜା ଉଡୁଛି ତାହାରି ଉପରେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଚାଲିବାକୁ ହେବ । ପଥ ଅନେକ ସ୍ଥଳେ ଦୁସ୍ତର ଏବଂ ଦୁର୍ଗମ । ଏହି ଦୁସ୍ତର କର୍ମପଥରେ କେତେକ କର୍ମୀଙ୍କୁ ଜୀବନବଳି ଦେବାକୁ ହେବ । ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ତ୍ୟାଗରେ ଜାତୀୟ ଶକ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ । ଏହାହିଁ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କର ଆପଲାଭର ଉପାୟ । ଭୟ ନାହିଁ, ନିରାଶ ନାହିଁ, ମା ଭୈଃ, ମା ଭୈଃ ନାଦରେ ଉତ୍କଳ ଜନନୀ ଆମ୍ଭମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ କରୁଅଛନ୍ତି ।"

ପଣ୍ଡିତ ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ 'ଉତ୍କଳର ନେତା ନିଜେ ନାରାୟଣ' ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି କହୁଛନ୍ତି :

"ଉତ୍କଳ ତନୟେ ଦିଅ ନବବଳ
ଉତ୍କଳ ପାଦପେ ରସମୟଫଳ
ଉତ୍କଳ ସରିତେ ପବିତ୍ର ଜୀବନ
ଉତ୍କଳ କାନନେ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ସୁମନ
ଉତ୍କଳ ଆକାଶେ ନବଯୁଗ ରବି
ଉତ୍କଳ ପ୍ରକୃତି ଧରୁ ନବ ଛବି ।"

ଆମେ ଯଦି ନିଃସ୍ୱାର୍ଥପର ଭାବରେ ତ୍ୟାଗମନରେ ନିଷ୍କାମକର୍ମ କରି ପାରିବୁ, ତା'ହେଲେ ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥନା ସଫଳ ହେବ ଓ ଉତ୍କଳବାସୀ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏକ ଆଦର୍ଶ ଓ ଉନ୍ନତ ଜାତିଭାବରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ଶାନ୍ତି ଓ ସୁଖରେ କାଳାତିପାତ କରିପାରିବ ।

ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍ୟାପକ,
ଦର୍ଶନଶାସ୍ତ୍ର ବିଭାଗ, ବି. ଏ. ଭି. କଲେଜ,
କୋରାପୁଟ–୭୬୪୦୨୦ ।

ରାଜ୍ୟ ସଚିବାଳୟଠାରେ କେନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତମଭାଇ ଏଚ୍. ପଟେଲ୍ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକସଭା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ରାଜ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି (ଡେମ/ଦା) ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସାରା ପୃଥିବୀରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରଚଳନ ଏତେ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ଯେ ଆମ୍ଭେମାନେ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ବାଦ୍ ଯାଇନୁ । ଅତି କମ୍ ଖର୍ଚ୍ଚ ତଥା କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧନ କରାଯାଇ ପାରୁଛି । ଯେଉଁଠିକି ଯିବା ସେଠି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା, ଯଥା–ବିମାନ ଓ ରେଳ ଟିକେଟ ସଂରକ୍ଷଣ, ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତିକରଣ, ପାଣିପାଗ ଓ ବାତ୍ୟାର ପୂର୍ବାଭାଷ, ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗରେ ପରୀକ୍ଷା ଖାତାର ମୂଲ୍ୟାୟନ, ଯୋଗାଯୋଗ, ରେଡ଼ିଓ, ଟିଭି, ସାମରିକ ବାହିନୀ ଓ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ଇତ୍ୟାଦି । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ହାତରେ କରାନଯାଇ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ସାହାଯ୍ୟରେ ଅତି ସହଜରେ କରାଯାଇ ପାରୁଛି । ଏଣୁ ଦେଶର ପ୍ରଗତି ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବିଜ୍ଞାନ ସହିତ ଅଙ୍ଗାଙ୍ଗୀ ଭାବେ ଜଡ଼ିତ ଏଥିରେ ଦ୍ୱିମତ ହେବାର ଅବକାଶ ନାହିଁ ।

ଆମେ ଏବେ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରୁ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଆଡ଼କୁ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛେ । ଆଉ ପାଦ ବେଇଟା ପକେଇଲେ ଯାଇ ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଘରେ । ସେ ଘରେ ପହଞ୍ଚିବା କ'ଣ ସେଇ ପୁରୁଣା ଜିନିଷ ନେଇ ? ନୂତନ ଘରେ କିଛିଟା ନୂତନତ୍ୱ ଥିବା ଜିନିଷ ତ ନେଇ ପହଞ୍ଚିବା ଦରକାର । ନହେଲେ ପୁରାତନ ଆଉ ନୂତନ ଭିତରେ ପ୍ରଭେଦ ରହିବ କ'ଣ ? ଏବେ ଏହି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରଚଳନ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବା । ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଏହାର ବହୁଳ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇଯାଇଛି । ଗତ ଉପସାଗରୀୟ ଯୁଦ୍ଧରେ ତ ଆମେ ଜାଣିଛେ କିପରି କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଓ ବୋମା ମାଡ଼ ଚାଲିଲା । ଏହାର ବାହାଦୁରୀ କେବଳ କମ୍ପ୍ୟୁଟରକୁ ଦିଆଯାଇପାରେ । ଏଣୁ ଆମର ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ଏହାର ଯେ ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର ।

ଆଜ୍ଞ ଭାରତବର୍ଷରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ଦେଶର ଉନ୍ନତି କଳ୍ପେ ତଥା ବାହ୍ୟ ଜଗତ ସହିତ ତାଳ ଦେଇ ଚାଲିବା ନିମନ୍ତେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରଚଳନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି । ଯାହା ଫଳରେ କି, ଅଳ୍ପ ଲୋକ ଶକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ବହୁତ କାର୍ଯ୍ୟ ଅତିଶୀଘ୍ର, ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନାୟାସରେ ହୋଇପାରୁଛି । ଏହିପରି ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପ (Printing Industry)ରେ ମଧ୍ୟ ଏହାର ବହୁଳ ପ୍ରଚଳନ ଏବେ ହେଉଛି । ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ (Type setting) ପାଇଁ ମଧ୍ୟ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ଯାହାକୁ କି "ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍" (Phototype-setter) କୁହାଯାଉଛି ।

ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ ପ୍ରଥମେ ହାତ କମ୍ପୋଜ୍ (Hand composing) ଦ୍ୱାରା ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ କରାଯାଉଥିଲା । ଏହାଦ୍ୱାରା ବହୁତ ଶ୍ରମ କରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା ଏବଂ ବହୁତ ସମୟ ମଧ୍ୟ ଅପଚୟ ହେଉଥିଲା । କୌଣସି ଏକ ଛାପା କାର୍ଯ୍ୟ ହଠାତ୍ ବାହାର କରିବା ସମ୍ଭବ ହେଉନଥିଲା । ଏହାପରେ ବିଶେଷ ଭାବେ ଚିନ୍ତା କରାଯାଇ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଲାଇନୋ ଟାଇପ୍ (Lino Type) ଏବଂ ମନୋ ଟାଇପ୍ (Mono Type) କମ୍ପୋଜିଂ ମେସିନ୍ ଉଦ୍ଭାବନ କଲେ । ଲାଇନୋ ଟାଇପ୍ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଲାଇନ୍ ହୋଇ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ହୋଇପାରୁଥିଲା । ମନୋ ଟାଇପ୍ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅକ୍ଷର ବାହାରି ଗୋଟିଏ ଲାଇନ୍ ହୋଇ ସେଟ୍ ହେଉଥିଲା । ଏହି ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ହାତ କମ୍ପୋଜ୍ ଅପେକ୍ଷା ଶୀଘ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ହୋଇ ପାରିଲା ।

ଏହାପରେ ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ ଲେଟର ପ୍ରେସ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ (Letter Press Printing) ପ୍ରତି ଆଉ ସେତେ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରାଗଲା ନାହିଁ । ବାହାରିଲା ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ (Offset Printing) ମେସିନ୍ । ଏଥିରେ ଛାପିବାକୁ ହେଲେ ହାତ କମ୍ପୋଜିଂ, ଲାଇନୋ କମ୍ପୋଜିଂ, ମନୋ କମ୍ପୋଜିଂ ସେତେ ସୁବିଧାଜନକ ନହେବାରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ଲାଗିପଡ଼ିଲେ ତାଙ୍କର ଉଦ୍ଭାବନରେ । ଶେଷରେ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ମାଧ୍ୟମରେ କିପରି ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ହୋଇପାରିବ, ତାହାର ଉଦ୍ଭାବନ କରାଗଲା । ଯାହାର ନାମ ହେଲା "ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍" ।

ପୃଥିବୀର ସମସ୍ତ ବଡ଼ ବଡ଼ ଦେଶରେ ଏହାର ବହୁଳ ପ୍ରଚଳନ ହୋଇଛି । ଭାରତ ଭଳି ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ଦେଶ ମଧ୍ୟ ଏଥିରୁ ବାଦ୍ ଯାଇନି । ଆଜ୍ଞ ଓଡ଼ିଶା ଭଳି ଗରିବ ପ୍ରଦେଶ ୧୯୮୪–୮୫ରୁ ଏହାର ପ୍ରଚଳନ ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ ଆରମ୍ଭ କରିଛି । ପ୍ରଥମେ କଟକସ୍ଥ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ ଓ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥ ପ୍ରସାଦ

ପ୍ରେସ୍ ଏହାର ପ୍ରଚଳନ କଲେ । ଯାହାର ନିର୍ମାଣ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଦେଶରେ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ନାମ ଥିଲା "ଅଟୋଲଜିକ୍" ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ । ଏହାପରେ ଏହାଠାରୁ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ତଥା ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ମେସିନ୍ ମଧ୍ୟ ବାହାରିଲା । ଏସବୁକୁ ଆସ୍ଥା ଆଗରେ ରଖି ଆମ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଆଉ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଏହି ଧରଣର ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ମେସିନ୍ କଟକସ୍ଥ ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟକୁ ଆଣିଛନ୍ତି, ଯଥା–ମନୋଟାଇପ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ ଏବଂ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍, ଡି: ଟି: ପି ଇତ୍ୟାଦି ।

ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ କ'ଣ

Computerised Composing Systemକୁ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟିଂ କୁହାଯାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ଅତିଶୀଘ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରାଯାଏ । ଇଂରାଜୀ ହେଉ ବା ଓଡ଼ିଆ, ୬ ପଏଣ୍ଟ୍ ହେଉ ବା ୬୦୦ ପଏଣ୍ଟ୍, ଚଉଡ଼ା ଅକ୍ଷର ହେଉ ବା ଡେଙ୍ଗା, ପେଜ୍ ସେଟିଙ୍ଗ୍, କରେକ୍ସନ୍, ବକ୍ସ, ଉଭୟ ପଟ ଇଟାଲିକ୍, ବୋଲ୍ଡ ଅକ୍ଷର, ସ୍କ୍ରିନ୍ ଅକ୍ଷର, ସ୍ୟାଡୋ, ଆଉଟ୍ ଲାଇନ୍, ଅକ୍ଷର ଲାଇନ୍, ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଇକ୍ୱେସନ୍, ଟାବୁଲେସନ୍, ଷ୍ଟେଟ୍‌ମେଣ୍ଟ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଷ୍ଟାଇଲ୍ ଅତିଶୀଘ୍ର ସମ୍ପାଦନ କରିଥାଏ, ଯାହାକି ହାତ କମ୍ପୋଜିଂ, ଲାଇନୋ ଓ ମନୋ କମ୍ପୋଜିଂ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏଥିରେ ସୁବିଧା ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ମଧ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତି କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରିବ ।

ଏହା ଦେଖିବାକୁ କିପରି

ଏହି ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ୪ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ।

(୧) କି' ବୋର୍ଡ (Key Board)–ମନୋଟାଇପ୍ ସିଷ୍ଟମ୍ ଏବଂ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍‌ରେ ୧୦୮ଟି କି' ବଟନ୍ (Key Botton) ଅଛି । ଏହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ଅକ୍ଷର ଓ କମାଣ୍ଡ୍ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । (ଆପଲ୍ ଡି: ଟି: ପି: ରେ ୮୧ଟି) ।

(୨) ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ପ୍ରସେସିଂ ୟୁନିଟ୍ (C. P. U.)–ଏହା ମଧ୍ୟରେ ୩ଟି ଡ୍ରାଇଭ୍ ଅଛି, ଯଥା–'A' Drive, 'B' Drive, 'C' Drive । 'A' Driveରେ Floopy Disk ଭର୍ତ୍ତି କରି କାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଏ । ସେଥିରେ କି ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ରେକର୍ଡିଂ କରାଯାଇଥାଏ । 'B' Driveରେ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍‌ର ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ପ୍ରୋଗ୍ରାମ୍ ଓ କମାଣ୍ଡ୍ ଭର୍ତ୍ତି (load) କରାଯାଇଥାଏ । 'C' Drive ଯାହାକୁ କି ଆମେ Hard Disk କହିଥାଉଁ । ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇ ରଖାଯାଇପାରେ ।

(୩) ଭିଡିଓ ଡିସ୍‌ପ୍ଲେ ୟୁନିଟ୍ (V. D. U.)–ସେଣ୍ଟ୍ରାଲ୍ ପ୍ରସେସିଂ ୟୁନିଟ୍ (C. P. U.) ଉପରେ ଏହି ଭିଡିଓ ଡିସ୍‌ପ୍ଲେ ୟୁନିଟ୍ (V. D. U.)ଟି ରଖାଯାଇଥାଏ । ଏହା ଦେଖିବାକୁ ଗୋଟିଏ ଛୋଟ ଟିଭି (Portable TV) ପରି । ଆମେ ଯାହା ସବୁ କମାଣ୍ଡ୍ ଦେଉଥାଉ ବା କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଉ ତାହା ଉକ୍ତ ଭିଡିଓ ଡିସ୍‌ପ୍ଲେ ୟୁନିଟ୍ (V. D. U.)ର ପର୍ଦ୍ଦା (Screen)ରେ ଦେଖାଦେଇଥାଏ । ଅପରେଟର୍ କ'ଣ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ତାହା ସହଜରେ ଦେଖିପାରେ । ଦରକାର ପଡ଼ିଲେ କିଛିଟା କରେକ୍ସନ୍ ମଧ୍ୟ କରିପାରେ ।

(୪) ଟାଇପ୍‌ସେଟର୍–ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅପରେଟର୍ ଟାଇପ୍ ସେଟିଙ୍ଗ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ତତ୍ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ୍ତ କରି ସାରିଲା ପରେ ଟାଇପ୍‌ସେଟର୍‌କୁ ମେସେଜ୍ ଦିଏ । ଏହା ଫଳରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କମାଣ୍ଡ, ଫଣ୍ଟ, ପ୍ରୋଗ୍ରାମ ଆଦି ଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ମଧ୍ୟରେ ଲୋଡ୍ ହୋଇଯାଏ । ଏହାପରେ ଜବ୍ (Job) ଟ୍ରାନ୍ସଫର୍ କରାଯାଇଥାଏ । ଏ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପନ ହେଲା ପରେ ଟାଇପ୍‌ସେଟର୍, ବ୍ରୋମାଇଡ୍ ପେପର (ଏକ ପ୍ରକାର Photo sensitive Paper) ଉପରେ ଏକ୍ସପୋଜ୍ (expose) ଦେବା ଆରମ୍ଭ କରେ ।

କାର୍ଯ୍ୟ କିପରି ହୁଏ

ପ୍ରଥମେ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ହେଲେ ତା'ପରେ ଛପା ହେବ । ଏଣୁ ମାନୁସ୍କ୍ରିପ୍ଟ ପ୍ରଥମେ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ମେସିନ୍‌ରେ ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ହେବା ପାଇଁ ଆସିଥାଏ । ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅପରେଟର୍ ତାହାର ଲେଆଉଟ୍ ଡିଜାଇନ୍ କରି ତାହାର ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ ଆରମ୍ଭ କରିଥାଏ । ଯେଉଁଠି ଯେଉଁ ପ୍ରକାର ଅକ୍ଷର ଦରକାର ହୋଇଥାଏ ତାହା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର କମାଣ୍ଡ୍ ଦେଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଅକ୍ଷର ସଂଯୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟ ସରିଲେ, ପେଜ୍ ଇନ୍‌ଷ୍ଟଲ୍ କରି ଟାଇପ୍‌ସେଟର୍‌କୁ ଏକ୍ସପୋଜ୍ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣ କରିଥାଏ । ଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ବ୍ରୋମାଇଡ୍ ପେପର୍ ଉପରେ ଏକ୍ସପୋଜ୍ ଦେଇଥାଏ । ତାହାକୁ ଏହାପରେ ଡାର୍କରୁମ୍‌ରେ ଏକ ପ୍ରକାର ସଲ୍ୟୁସନ୍ ଦ୍ୱାରା ଡେଭେଲପ୍ କରାଯାଇଥାଏ । ଯାହା ଫଳରେ ଉକ୍ତ ପେପର୍ ଉପରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ଅକ୍ଷରଗୁଡ଼ିକ ଜଣାପଡ଼େ । ଫାଇନାଲ୍ କରେକ୍ସନ୍ ହେଲା ପରେ ଏହାକୁ କ୍ୟାମେରା ବିଭାଗକୁ ପଠାଯାଇ ନେଗେଟିଭ୍ କରାଯାଇଥାଏ ଓ ଏଥିରୁ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଣାଳୀ ବାଟ ଦେଇ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ଲେଟ୍ କରାଯାଏ । ଶେଷରେ ଏହାକୁ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ମେସିନ୍‌ରେ ଲଗାଯାଇ ଛପାଯାଏ ।

କାର୍ଯ୍ୟ ସବୁ କିପରି ଗଚ୍ଛିତ କରାଯାଏ

ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ କିମ୍ବା ଡି: ଟି: ପି:ରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହେଲେ ସେଥିରେ ଫ୍ଲପି ଡିସ୍କ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ । ୩–୪ ଫାଇଲ୍‌ର ୭୦/୮୦ ପେଜ୍‌ର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ୧ଟ ଫ୍ଲପି ଡିସ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଷ୍ଟୋର କରି ରଖାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଫାଇଲ୍ ମଧ୍ୟରେ ତାହାର ନାମକରଣ କରାଯାଇ ରଖାଯାଇଥାଏ । ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦରକାର ହୋଇଥାଏ, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟର ନାମକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କଲ୍ (call) କଲେ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ସ୍କ୍ରିନ୍‌କୁ ଆସିଥାଏ । ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼େ ଉକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟରେ କିଛି ନୂତନ ପାଠ ସଂଯୋଗ କରାଯାଇ ପାରେ କିମ୍ବା କିଛି ପାଠ କାଟି

ରବୀନ୍ଦ୍ର ମଣ୍ଡପଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ "ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ ପର୍ବ"କୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି । ବରିଷ୍ଠ କଥକ ନୃତ୍ୟଗୁରୁ ଶ୍ରୀ ବିରଜୁ ମହାରାଜଙ୍କ କଥକ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ (୩/୨) ।

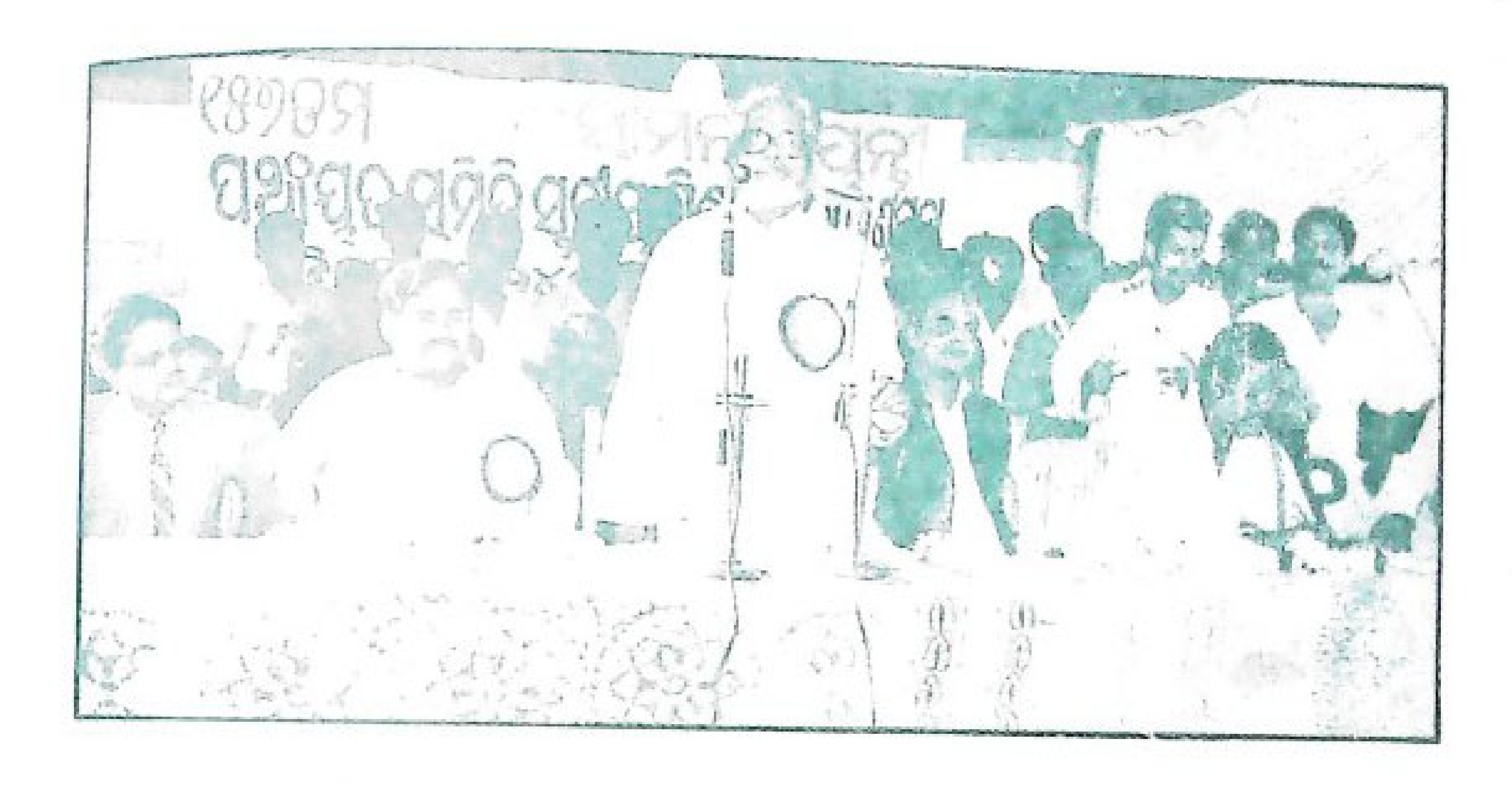

ଭଞ୍ଜ କଳା ମଣ୍ଡପଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ "ଗୀତି ରାମାୟଣ"କୁ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରୁଛନ୍ତି (୧୦/୨) ।

ହରିଚନ୍ଦନପୁର (ଯାଜପୁର) ଗସ୍ତ ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ଦଳେ ଦରିଦ୍ର ତଥା ବୃଦ୍ଧା ମହିଳାମାନଙ୍କଠାରୁ କେତେକ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣୁଛନ୍ତି (୩୦/୨)।

କଟକ ଓଡ଼ିଆ ବଜାରଠାରେ ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ବୋଷ ଜୟନ୍ତୀ ଉପଲକ୍ଷେ ଆୟୋଜିତ ସାଧାରଣ ସଭାରେ ଅର୍ଥ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବେଦ ପ୍ରକାଶ ଅଗ୍ରୱାଲଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ।

ଖଣ୍ଡପଡାଠାରେ ଆୟୋଜିତ ପଠାଣି ସାମନ୍ତଙ୍କ ୧୬୭ତମ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ ବାଚସ୍ପତି, ଶ୍ରୀ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଦାସ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ମଞ୍ଚାସୀନ ।

ସ୍ୱର୍ଗତ ସତ୍ୟବାଦୀ ନନ୍ଦଙ୍କ ପ୍ରଥମ ମୃତ୍ୟୁ ବାର୍ଷିକୀ ଉତ୍ସବରେ ରାଜସ୍ୱ ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ନାୟକ.........।

ମାହାଙ୍ଗାଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଆଦିନାଟ୍ୟକାର ଜଗମୋହନ ଲାଲାଙ୍କ ୭୮ତମ ମୃତ୍ୟୁ ବାର୍ଷିକୀ ଉତ୍ସବରେ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଓ ପେନ୍‌ସନ୍ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ପାଟ୍ଟଶାଣୀ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତି ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ମଞ୍ଚାସୀନ ।

ରାଜ୍ୟ ସୂଚନା ଭବନଠାରେ ଆୟୋଜିତ ଶିଶୁ ନିରାପତ୍ତା ପ୍ରଦର୍ଶନୀ, ଜଳସେଚନ ଓ ସଂସଦୀୟ ବ୍ୟାପାର ମନ୍ତ୍ରୀ, ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ମହାପାତ୍ର ବୁଲି ଦେଖୁଛନ୍ତି ।

ହୋଇପାରେ ଏବଂ ପାଠର ପଏଣ୍ଟ ସାଇଜ୍ ବଡ଼ କିମ୍ବା ସାନ, ମେଟର୍ ବଡ଼ କିମ୍ବା ସାନ କରାଯାଇ ପାରେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକୁ କମ୍ପ୍ୟୁଟର ତା'ର ନିଜସ୍ୱ କ୍ଷମତା ବଳରେ କରି ଆପେ ଆପେ ଜଷ୍ଟିଫାଏ କରି ଦେଇଥାଏ । ଏହା ହେବା ଦ୍ୱାରା ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ଗଚ୍ଛିତ (store) କରି ରଖାଯାଇ ପାରେ, କିନ୍ତୁ ହାତ କମ୍ପୋଜିଂ (Hand composing), ଲାଇନୋ କମ୍ପୋଜିଂ (Lino Composing), ମନୋ କମ୍ପୋଜିଂ (Mono Composing)ର ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ରଖିବାକୁ ହେଲେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଅସୁବିଧାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥାଏ, ଯଥା–ଯଥେଷ୍ଟ ସୀସା ଦରକାର ପଡ଼ିଥାଏ, ସେଭଳି ମଧ୍ୟରେ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ଗୃହର ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାଏ, ନୂତନ ପାଠ ସଂଯୋଗ ବା କିଛି ପାଠ କାଟିବାକୁ ହେଲେ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ । ଏଣୁ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ଓ ଡି: ଟି: ପି: ଦ୍ୱାରା ଏ ସବୁର ସମାଧାନ ଅଚିରେ ହୋଇଥାଏ ।

ମୁଦ୍ରଣର ମାନ

ପୂର୍ବରୁ ଯେତେ ମାସିକ ପତ୍ରିକା, ଫର୍ମ, ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ମୁଦ୍ରଣ ହେଉଥିଲା ତାହା ହାତ କମ୍ପୋଜ୍ ବା ଲାଇନୋ ଓ ମନୋରେ ହେଉଥିଲା । ଏହାର ପେଜ୍ ସେଟିଂ ହାତରେ କରାଯାଇ ଲେଟର୍ ପ୍ରେସ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂରେ ଏବଂ ଆର୍ଟପୁଲ୍ କରାଯାଇ ଆର୍ଟିଷ୍ଟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପେଜ୍ ସେଟିଂ ପେଷ୍ଟିଂ ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂରେ ହେଉଥିଲା । ତା'ର ମୁଦ୍ରଣର ମାନ ସେତେ ଉନ୍ନତ ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଏବେ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ଓ ଡି: ଟି: ପି: ମାଧ୍ୟମରେ ହେଉଥିବା ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଉକ୍ତ ମେସିନ୍ ଦ୍ୱାରା ପେଜ୍ ସେଟିଂ ହୋଇ ପାରୁଛି ଏବଂ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଛାପା ହୋଇ ଏହାର ମାନ ଅନେକ ଗୁଣ ବଢ଼ିଯାଇଛି ।

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଘରୋଇ ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ ମଧ୍ୟ ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍, ଡି: ଟି: ପି:ର ବହୁଳ ପ୍ରଚଳନ ଦ୍ରୁତ ଗତିରେ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି । ବାହାର ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପ ସହିତ ତାଳଦେଇ ଆଗେଇବାକୁ ହେଲେ ଆଜିକାଲିର ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ପ୍ରଯୁକ୍ତି ବିଦ୍ୟାର ସାହାଯ୍ୟ ନେବାକୁ ହିଁ ହେବ । ନହେଲେ ନିଶ୍ଚୟ ପଛରେ ରହିଯିବା । ଏଣୁ ଏହାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଘରୋଇ ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପ ମାଲିକମାନେ ତଥା ସମ୍ବାଦପତ୍ର ପ୍ରେସ୍‌ଗୁଡ଼ିକ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ଓ ଡି: ଟି: ପି: ମେସିନ୍ ବ୍ୟବହାର ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ।

ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଆହୁରି କେତୋଟି ଫଟୋଟାଇପ୍‌ସେଟର୍ ଓ ଡି: ଟି: ପି:ର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଏହା ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେ ଆଉ ପଛରେ ନପଡ଼ି ସର୍ବଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ସହିତ ମୁଦ୍ରଣ ଶିଳ୍ପରେ ସମକକ୍ଷ ହୋଇପାରିବୁ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

ଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ର ଭବନ,
କାଜିଡିହ, ମଧୁପାଟଣା,
କଟକ–୭୫୩୦୧୦ ।

୧୯୯୭ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଅବସରରେ ପ୍ୟାରେଡ୍ ଗ୍ରାଉଣ୍ଡରେ ଜାତୀୟ ସଂହତି ଉପରେ ନୃତ୍ୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।

ପ୍ରଫୁଲ୍ଲଙ୍କ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତା

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଭେଡେନ୍ ବ୍ଲକ୍ର ଦେଓଭଟଲି ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଓଭଟଲି ଗ୍ରାମରେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ କୁମାର ଦାଶ ଜଣେ ଉଦୀୟମାନ ଯୁବକ । ବାପା, ମା', ଭଉଣୀ ଭାଇ, ସ୍ତ୍ରୀ ଓ ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କୁ ନେଇ ତାଙ୍କର ସଂସାର । ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଆଦୌ ଭଲ ନୁହେଁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ପରିବାରର ଦାୟିତ୍ୱ ତାଙ୍କ ଉପରେ । କ'ଣ କରିବେ ? କିଛି କୂଳ କିନାରା ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ତେବେ ସବୁ ଦିନ ସମାନ ନଥାଏ । ସୁଖ ପରେ ଦୁଃଖ, ଦୁଃଖ ପରେ ସୁଖ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ । ଶ୍ରୀ ଦାଶଙ୍କର ଶିକ୍ଷାଗତ ଯୋଗ୍ୟତା ମାଟ୍ରିକ୍ ପାସ୍ । ୧୯୮୦ ମସିହାରୁ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାସ କରି ସେ ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ଦିଗହୀନ ହୋଇ ବୁଲିଛନ୍ତି । ବହୁ ଆଡ଼େ ଚାକିରି ଖୋଜିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଶେଷରେ ସବୁ ନିରାଶ ହୋଇ ବାପାଙ୍କ ଉପଦେଶରେ ଭେଡେନ୍ ବ୍ଲକ୍ରେ ଆତ୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନାରେ ଋଣ ପାଇବା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଆବେଦନ କଲେ । ଏହି ଋଣ ଜିଲ୍ଲା ଶିଳ୍ପ କେନ୍ଦ୍ର, ସମ୍ବଲପୁରରୁ ଘଡ଼ି ମରାମତି ପାଇଁ ୨,୩୦୦୦ ଟଙ୍କା (ତେଇଶ ହଜାର) ଭେଡେନ୍ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଋଣ ପାଇଲେ । ଉକ୍ତ ଋଣ ପାଇ ସେ ଏକ ଘଡ଼ି ମରାମତି ଦୋକାନ କଲେ । ସେଥିରୁ ୬,୦୦୦ ଟଙ୍କା (ଛଅ ହଜାର) ରିହାତି ପାଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ସେ ସବୁ ଟଙ୍କା ପରିଶୋଧ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଆଜିକାଲି ତାଙ୍କର ମାସିକ ଆୟ ୨,୨୦୦ ଟଙ୍କା (ବାଇଶି ଶହ) । ରିହାତି ପାଇଥିବା ଛଅ ହଜାର ଟଙ୍କାକୁ ସେ ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କରେ ଫିକ୍ସ ଡିପୋଜିଟ୍ କରିଛନ୍ତି ।

ଆଜି ତାଙ୍କ ପରିବାର ଖୁସିରେ ଚାଲୁଛି । ସେ ଏକ ସାକ୍ଷାତକାରରେ କହନ୍ତି ଯେ, ସରକାରଙ୍କର ଏହି ଯୋଜନା ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲତା ଆଣି ଦେଇଛି । ଏହା ବେକାର ଯୁବକଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁ ଉପକାରରେ ଆସୁଛି । ଏହି ଆତ୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ଯୋଜନାରୁ ଶିକ୍ଷିତ ବେକାର ଯୁବକମାନେ ଏହି ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ ହୋଇ ନିଜର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢ଼ିବା ସହ ରାଜ୍ୟରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣରେ ସହାୟକ ହେବ ।

ଶ୍ରୀ ଶମ୍ଭୁଚରଣ ଗୋସ୍ୱାମୀ,
ମଣ୍ଡଳ ସଂଗଠକ, ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୋତା ମଣ୍ଡଳୀ ସମୂହ,
ସମ୍ବଲପୁର ।

ସୂଚନା ଭବନଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ 'ଚଲାପଥ' ଲେଖକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା, ବିଶିଷ୍ଟ ଲେଖକ, କବି, କଳାକାର ଓ ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି (୨୩/୧) ।

ଲେଖକ ପୂର୍ବ ଗୌରବରେ ଗରୀୟାନ୍ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିକୁ କୌସ୍ତୁଭ ମଣି ପରି ଜାଜ୍ୱଲ୍ୟମାନ କରନ୍ତୁ

ଲେଖକ, କବି, କଳାକାରମାନଙ୍କର ସୃଜନୀ ଶକ୍ତି ସୁପ୍ତ ଓ ଜଡ଼ ସମାଜକୁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଚେତନା ପ୍ରଦାନ କରି ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇ ଆସିଛି ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା ଏଠାରେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ସୂଚନା ଭବନଠାରେ ଚଲାପଥ ରାଜ୍ୟସ୍ତରୀୟ ଲେଖକ ସମ୍ମେଳନ ଓ ସ୍ୱପ୍ନକୋ ସମ୍ମାନ ଓ ଅଭିନନ୍ଦନ ଉତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା କୃତୀ ଲେଖକ, କବି, କଳାକାର, ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ଓ ପ୍ରବୀଣ ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କୁ ମାନପତ୍ର ଓ ଉତ୍ତରୀୟ ପ୍ରଦାନ କରି ସେମାନଙ୍କୁ ସମାଜର ସଂଜୀବନୀ ଶକ୍ତି ଭାବରେ ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି । ଜନଚେତନା ଓ ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ସମନ୍ୱର ସାଗର ଗର୍ଭରେ କ୍ରମଶଃ ବିଲୀନ ହୋଇ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ଲେଖକ ତଥା ସାହିତ୍ୟିକ ସମାଜର ପ୍ରାଣଦାତା ଓ ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ହୋଇଥାନ୍ତି ବୋଲି ସେ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ସାହିତ୍ୟ ତରଣୀକୁ ସତତ ପ୍ରବାହିତ କରୁଥିବା ଚଲାପଥ ସଙ୍ଗଠନର ବହୁ ସାହିତ୍ୟିକ, ଲେଖକ, କବି ଓ କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ଦେଶର ପ୍ରଥମ ନାଗରିକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରି ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମାଜର ନିର୍ମାତା ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମାଜର ବିବିଧ ବ୍ୟାଧିର କାରଣ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ତାହାର ଆରୋଗ୍ୟ ଓ ନିରାମୟ ଜୀବନ ପ୍ରଦାନ ନିମିତ୍ତ ଲେଖକ ଓ ସାହିତ୍ୟିକମାନେ ଚେଷ୍ଟିତ ହୁଅନ୍ତୁ ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ଆହ୍ୱାନ କରିଛନ୍ତି ।

ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟିର ସଭାପତି ତଥା ଯୋଜନା, ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଘଡ଼େଇ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଲେଖକ ଓ କବିମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଦିଆଯାଇ ପାରୁନାହିଁ, ପ୍ରକାଶକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ବିଡ଼ମ୍ବନା ସୃଷ୍ଟି କରୁଛନ୍ତି, ପାଠକମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଅଦ୍ୟାବଧି ଘଟି ନ ଥିବା ଘୋର ପରିତାପର ବିଷୟ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଆର୍‌. ଏନ୍‌. ସେନାପତି, ଆଇ. ଏ. ଏସ୍‌., ଜନଗଣନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ହଳଧର ଧୀର, ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କମିଟି ଚେୟାରମ୍ୟାନ୍ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ନିଜର ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରି ଏହି ସଙ୍ଗଠନର କ୍ରମବିକାଶ ଓ ଇତିହାସର ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ପ୍ରଫେସର ଡି. କେ. ସିଂ ଉତ୍ସବର ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ ।

ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚ ଚରିତ୍ରବତ୍ତା ଓ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା ପ୍ରତିଭାତ ହେଉ

ପ୍ରାକୃତିକ ଦୁର୍ବିପାକ, ବାହ୍ୟ ଆକ୍ରମଣ, ଆଭ୍ୟନ୍ତରୀଣ ଦଙ୍ଗା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସନ୍ଧିସନ୍ଧି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ସୈନିକମାନେ ହିଁ ଦେଶର ରକ୍ଷକ, ଶକ୍ତି ଓ ସାହାରା ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ ସୈନିକ ସ୍କୁଲର ୩୦ ତମ ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏହି ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥିଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମା ଦେଶରକ୍ଷା ଭଳି ମହାନ୍ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସୈନିକର ଭୂମିକା ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଶର ଅମୂଲ୍ୟ ସମ୍ପଦ ଓ ଶକ୍ତି ବୋଲି ସେ ଅଭିହିତ କରିଛନ୍ତି । ବାର୍ଷିକୋତ୍ସବରେ ସରସ୍ୱତୀମନ୍ତ୍ର ଗାନ କରିଥିବା ବାଳିକାଦ୍ୱୟଙ୍କ ସହ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ କୃତିତ୍ୱ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟପାଳ ଅଭିନନ୍ଦନ ଜ୍ଞାପନ କରି ଏହି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ଗୁରୁଶିଷ୍ୟର ସମ୍ପର୍କ ଅତି ନିବିଡ଼ ଥିବା ବାସ୍ତବିକ୍ ପ୍ରଶଂସନୀୟ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ତଃକରଣର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ହେଲେ ଶିକ୍ଷାଦାନ ସଫଳ ହୁଏ ବୋଲି ରାଜ୍ୟପାଳ ମତପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ସ୍କୁଲର ୩୮୦ ଜଣ ଛାତ୍ର ଦେଶରକ୍ଷାରେ ଏବଂ ୧୦୦ ଜଣ ଛାତ୍ର ଶାସନ ଦାୟିତ୍ୱରେ ରହି ପାରିଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନପାଇଁ ଏକ ଗର୍ବର ବିଷୟ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଦେଶରକ୍ଷା ପାଇଁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଥିବା ଏହି ସୈନିକ ସ୍କୁଲର ଅଭାବ ଗୁଡ଼ିକ ପୂରଣ ହେବା ଦିଗରେ ସେ ସରକାରଙ୍କ ସହ ଯୋଗାଯୋଗ ରକ୍ଷା କରିବେ ବୋଲି ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି ପୂର୍ତ୍ତ, ନଗର ଉନ୍ନୟନ ଓ ଗୃହ ନିର୍ମାଣ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କିରଣ ଚନ୍ଦ୍ର ସିଂହଦେଓ ଦେଶର ସୀମା, ସାର୍ବଭୌମତ୍ୱ ରକ୍ଷା- ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଶରକ୍ଷା ବାହିନୀ ହାତରେ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ ଓ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ନିର୍ଭର କରୁଥିବାରୁ ଏହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠା, କର୍ମତତ୍ପରତା ଓ ଆଦର୍ଶବାଦ ବିକଶିତ ହେଉ ବୋଲି ଆଶାପୋଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଅଧ୍ୟକ୍ଷ କର୍ଣ୍ଣେଲ ଏମ୍‌. ପି. ଏସ୍‌. ତ୍ୟାଗୀ ସ୍ୱାଗତ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇବା ସହିତ ସ୍କୁଲର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥିଲେ ଓ ଅଭାବଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ରାଜ୍ୟପାଳଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସମେତ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶିକ୍ଷସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହ ମିଳିମିଶି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ପରାମର୍ଶ

ଦେଶରେ ଦ୍ରୁତ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିବା ଜନସଂଖ୍ୟାକୁ ରୋକିବା ସମେତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାମାଜିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନଙ୍କରେ ଶିକ୍ଷସଂସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ସରକାରଙ୍କ ସହ ମିଳିମିଶି କାମ କରିବା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଜୁ ପଟ୍ଟନାୟକ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସ୍ଥାନୀୟ ହୋଟେଲ୍ କଳିଙ୍ଗ ଅଶୋକଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଏକ ବୈଠକରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ଦେଶରେ ଉନ୍ନୟନ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ପାଇଁ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର ବ୍ରିଟିଶ୍ ଉପନିବେଶବାଦ ଢାଞ୍ଚାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବା ନିହାତି ଦରକାର । ଜନସଂଖ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ସେ କହିଲେଯେ ଏହାକୁ ଫଳପ୍ରଦ ଭାବରେ ରୋକାଯାଇ ନପାରିଲେ, ଦେଶର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ଅସମ୍ଭବ ହୋଇପଡ଼ିବ । ସେଥିପାଇଁ ମହିଳାମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ତାଲିମ ଓ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ କହିଲେ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିକ୍ଷସଂସ୍ଥା ଅନ୍ୟୁନ ୩ଟି ବ୍ଲକ୍‌କୁ ହାତକୁ ନେଇ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଦକ୍ଷତାର ସହିତ ପରିଚାଳନା କଲେ ରାଜ୍ୟର ୨୦୦ଟି ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଏହା ଫଳପ୍ରଦ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ପରେ ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ କରାଯାଇପାରିବ । ଆଜି ଦରଦାମ ବୃଦ୍ଧି ରୋକିବା ଯେଉଁଳି ଭାବରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଜରୁରୀ ହୋଇପଡ଼ିଛି, ସେହିଭଳି ଜନ୍ମହାର ରୋକିବା ମଧ୍ୟ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଜାତୀୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଚେତନଶୀଳ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ସେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ ।

ସାମାଜିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶିକ୍ଷ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ସହଯୋଗ ଶୀର୍ଷକ ଏହି ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଭାଷଣ ଦେଇ ରାଜ୍ୟ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବୈରାଗୀ ଜେନା କହିଲେ ଯେ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଭଳି ଏକ ଆହ୍ୱାନକୁ କେବଳ ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଛାଡ଼ିଦେବା ଠିକ୍ ହେବନାହିଁ । ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଛଡ଼ା ମ୍ୟାଲେରିଆ, କୁଷ୍ଠ ରୋଗ ନିରାକରଣ ଓ ଅନ୍ଧତ୍ୱ ଦୂରୀକରଣ ପ୍ରଭୃତି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସମନ୍ୱିତ ଉଦ୍ୟମ ଲୋଡ଼ା ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଏହି ବୈଠକରେ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପଦସ୍ଥ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ଯୋଗଦେଇ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

କୃଷୀ ଓ କୃଷକର ଉନ୍ନତି ଦ୍ୱାରା ଦେଶରୁ ଦାରିଦ୍ରତା ଦୂର ହୋଇପାରିବ

ଦେଶର ଶତକଡ଼ା ୮୦ ଭାଗ ଲୋକ କୃଷି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଥିବାରୁ କୃଷକ ଏବଂ କୃଷିର ଉନ୍ନତି ହେଲେ, ଦେଶରୁ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂର ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଖାଦ୍ୟ ଓ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲା ହିଞ୍ଜିଳିକାଟୁ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଯୋଗ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ ଉପରୋକ୍ତ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଜାତିର ଜନକ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀଙ୍କ ଉକ୍ତିକୁ ଉଦ୍ଧାର କରି ସେ କହିଲେ ଯେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଏ ଦେଶର ଆତ୍ମା ରହିଛି, ଯେଉଁଠି ସାଧାରଣ ନାଗରିକ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ କ୍ଷୁଧା ସହିତ ସଂଗ୍ରାମ କରିଚାଲିଛନ୍ତି । ମଫସଲ ଅଞ୍ଚଳର ଆଶାନୁରୂପ ବିକାଶ ଘଟି ନଥିବା ଦର୍ଶାଇ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କର ସୁଖ ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ଦିଆଯାଇ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଉପରେ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ । ଆମ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଦୁରନ୍ତ ବେକାରୀ ସମସ୍ୟା ଦେଖାଦେଇଛି, ତାକୁ ଦୂର କରିବା ପାଇଁ ଗାନ୍ଧୀବାଦୀ ରାଜନୀତିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । କ୍ଷୁଦ୍ରଶିଳ୍ପ, କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ ଓ କୃଷିଭିତ୍ତିକ ଶିଳ୍ପକୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁଭୂତ ହୋଇଛି । ଦେଶର ବାସ୍ତବ ଚିତ୍ରକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ ହେବା ଉଚିତ । ତା' ହେଲେ ଆଶାଜନକ ଭାବରେ ସୁଫଳ ମିଳିପାରିବ । ସାଧାରଣ ଗରିବ ଲୋକ ଓ କୃଷକମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ଅବସ୍ଥାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଯୋଜନାର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଥିଲେ ।

ଏହି ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ଅଧ୍ୟାପକ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ କହିଲେ ଯେ ଛାତ୍ର ଜୀବନ ନୀତି ଓ ଆଦର୍ଶ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ହେବା ଉଚିତ । ତା' ନହେଲେ, ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ଅନ୍ଧକାରମୟ ହେବ ।

ଏଥିରେ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ସ୍ଥାନୀୟ ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ହରିହର ସାହୁ କଲେଜର ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ଦୂର କରିବାରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ପୂର୍ବରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ଦଣ୍ଡପାଣି ପାଣିଗ୍ରାହୀ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଉପଦେଷ୍ଟା ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀ ଦିବାକର ମହାପାତ୍ର ଅତିଥିମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଛାତ୍ର ସଂସଦର କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ଡାକୁଆ କଲେଜର ବିଭିନ୍ନ ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ପ୍ରତି ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥିଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ସାହୁ ବିବରଣୀ ପାଠ କରିଥିଲେ ଓ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ ।

ବାଲେଶ୍ୱରଠାରେ ସାକ୍ଷାତ କରି ସେମାନେ ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ସମ୍ପର୍କରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଅନିୟମିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଣ, ଉପଯୁକ୍ତ ଟେଲି ଯୋଗା ଯୋଗ ଓ ଡାକସେବାର ଅଭାବ, ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ପ୍ରଦାନରେ ଅସୁବିଧା ଓ ଆଇନ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅବହିତ କରାଇ ସେସବୁର ଆଶୁ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ସେମାନେ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରେ ଶ୍ରମିକ ଅଶାନ୍ତି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସେଠାକାର ବହୁ ଶିଳ୍ପପତି ଓ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ସେମାନଙ୍କ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତିଭୂମି ଓ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ସେମାନେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୋଲିସ୍ ଡିଃଆଇଃଜିଃ ଓ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏହି ଆଲୋଚନା ବୈଠକରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ଦୁର୍ନୀତି ଦୂର କରିବାରେ ଛାତ୍ର ଓ ଯୁବ ସମାଜ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତୁ

ସମାଜ ଓ ଶାସନର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରେ ଦୀର୍ଘ ୪୪ ବର୍ଷ ଧରି ଦୁର୍ନୀତି ତା'ର କାୟା ବିସ୍ତାର କରି ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କର ସୁଖ ଓ ସନ୍ତୋଷକୁ ଲୁଣ୍ଠନ କରି ଚାଲିଛି ବୋଲି ଖାଦ୍ୟ ଓ ଯୋଗାଣ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱଭୂଷଣ ହରିଚନ୍ଦନ କହିଛନ୍ତି ।

ଗତ ଜାନୁୟାରୀ ୧୪ ତାରିଖ ଦିନ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ସୋରୋ କଲେଜ ୟୁନିୟନ୍‌ର ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ରୂପେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ ଏହା କହିଛନ୍ତି । ସେ କହିଲେ ଯେ ସ୍ଲୋଗାନ୍ ଦେଇ ଦୁର୍ନୀତିକୁ ଦୂର କରିହେବ ନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ସଙ୍ଗଠିତ ପାଲିସ ବିହୀନ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଧରି ସଂଗ୍ରାମର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି । ଦେଶର ଛାତ୍ର ଓ ଯୁବକ ସମାଜ, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ରକ୍ତରେ ବିପ୍ଳବ କରିବାର ଉଦ୍ଦାମ ପ୍ରେରଣା ରହିଛି, ସେମାନେ ଏଥିରେ ଅଗ୍ରଣୀ ଭୂମିକା ନେଲେ ଦୁର୍ନୀତି ଦୂର କରିବା ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ । ତେଣୁ, ଏ ଦିଗରେ ଆଗେଇ ଆସିବାକୁ ସେ ଯୁବ ଓ ଛାତ୍ର ସମାଜକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ଶାସକ ଦଳର ଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ରାଜନୈତିକ ସୁବିଧାବାଦ, ନିଜର ହୀନ ସ୍ୱାର୍ଥ, ଦଳୀୟ ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ସହଯୋଗୀ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କର ଗ୍ରୁପ, ଦୁର୍ନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ସଂଗ୍ରାମକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ବ୍ୟର୍ଥ କରିଦିଏ । ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ସାଧାରଣ ଲୋକ, ଯୁବକ ଓ ଛାତ୍ରଙ୍କର ଭବିଷ୍ୟତ ବିପନ୍ନ ହେଉଛି, ସେମାନେ ସଂଗ୍ରାମର ମଇଦାନକୁ ଆସି ରଣ ହୁଙ୍କାର ଦେବାର ସମୟ ଆସି ପହଞ୍ଚି ଯାଇଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ କ୍ରମାଗତ ଭାବରେ କ୍ଷୁଧା ଓ ଦାରିଦ୍ର୍ୟର ଶିକାର ହୋଇ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ମନରୁ ଦେଶପ୍ରେମର ନିଆଁ କ୍ରମେ ନିଷ୍ପ୍ରଭ ହୋଇ ଯାଇଛି । ଆମର ଅର୍ଥନୀତିକୁ କେଉଁଭଳି ଭାବରେ ପରିଚାଳିତ କଲେ, ଦେଶର ଏ ଦୁର୍ଗତି ଦୂର ହେବ, ସେଥିପାଇଁ କେହି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆମେ କେବଳ ପରଠାରୁ ଅନୁକରଣ କରିଚାଲିଛୁ ଓ ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ଚାଲିଛି । ଗାନ୍ଧିବାଦୀ ଅର୍ଥନୀତି ହିଁ ଆମ ଭଳି ଗୋଟିଏ ଦରିଦ୍ର ଦେଶର ସବୁ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକୃତ ଦିଗ୍‌ଦର୍ଶନ ଦେଇପାରିବ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ହରିଚନ୍ଦନ ଦୃଢ଼କଣ୍ଠରେ କହିଥିଲେ ।

ସୋରୋ କଲେଜ ପରିଚାଳନା କମିଟିର ସଭାପତି ତଥା ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ପର୍ଶୁରାମ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଏଥିରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ଛାତ୍ର ଓ ଯୁବକମାନେ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । କଲେଜର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରିବାରେ ଯତ୍‌ପରୋନାସ୍ତି ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

ଛାତ୍ର ସଂସଦର ସଭାପତି ଏହି ସମାରୋହରେ କଲେଜର ବିଭିନ୍ନ ସମସ୍ୟା ଉପରେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରି ସେଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟ କାମନା କରିଥିଲେ । ସଭା ଆରମ୍ଭରେ କଲେଜର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅତିଥିମାନଙ୍କର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆଦର୍ଶଗତ ଜୀବନ ଯାପନ କରିବାକୁ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କଲେଜ ୟୁନିୟନ୍‌ର ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ ବିବରଣୀ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ୟୁନିୟନ୍‌ର ଉପଦେଷ୍ଟା ଓ ଉପ ସଭାପତି ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟକଙ୍କ ପାଇଁ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ବ୍ୟବସ୍ଥା

ଓଡ଼ିଶା ଭ୍ରମଣରେ ଆସୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟଟକମାନେ ସେମାନଙ୍କର ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ ଭଡ଼ାରେ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ନେଇଥାନ୍ତି । ଏହି ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଶୃଙ୍ଖଳିତ ଭାବେ ପରିଚାଳନା କରିବା ପାଇଁ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ ସଚିବଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏକ ଆଲୋଚନା ବୈଠକ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ଏଥିରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ବିଭାଗ, ପୁଲିସ୍ ବିଭାଗ, ବିମାନ ବନ୍ଦରର ବରିଷ୍ଠ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ତଥା ହୋଟେଲ ଟ୍ରାଭେଲ ଏଜେଣ୍ଟ ଓ ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ସଂଘର ପ୍ରତିନିଧି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଇତି ମଧ୍ୟରେ ପରିବହନ ବିଭାଗ ଦ୍ୱାରା ସବୁ ପ୍ରକାର ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ପାଇଁ ପ୍ରଥମ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ଭଡ଼ା ଟ୩.୭୫ ରୁ ଟ୪.୦୦ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ କିଲୋମିଟର ପ୍ରତି ଭଡ଼ା ଟ୨.୩୫ ରୁ ଟ୨.୫୦ ପଇସା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବା ବେଳେ ଏହାର ଡିଟେନ୍‌ସନ୍ ଭଡ଼ା ଘଣ୍ଟା ପ୍ରତି ଟ୫.୦୦ ରଖାଯାଇଛି । ଭୁବନେଶ୍ୱର ବିମାନ ବନ୍ଦର, ରେଳ ଷ୍ଟେସନ୍ ଓ ବସ୍‌ଷ୍ଟାଣ୍ଡରୁ ସହରର ବିଭିନ୍ନ ଗନ୍ତବ୍ୟ ସ୍ଥଳକୁ ଦୂରତା ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବନିମ୍ନ ଭଡ଼ା ଟ୩୫.୦୦ରୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଭଡ଼ା ଟ୭୦.୦୦ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି ।

ଏହା ବ୍ୟତୀତ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ଧଉଳୀ, ନନ୍ଦନକାନନ, କୋଣାର୍କ, ପୁରୀ, କଟକ ଏବଂ କଟକର ନାଲ୍‌କୋ 'ଅନୁଗୁଳ',

ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱର ବୃହତ ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା ସମସ୍ୟା ଅନୁଧ୍ୟାନ

ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱରଠାରେ ନିର୍ମାଣାଧୀନ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବବୃହତ୍ ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପ କାରଖାନାରେ ନିଯୁକ୍ତ କାରିଗର ମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇ ଏହି କାରଖାନାରୁ ଅନ୍ତତଃ ପକ୍ଷେ ପ୍ରଥମେ ତୁରନ୍ତ ଯୋତା ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରି କାରଖାନାକୁ ଆଂଶିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦିଲୀପ ରାୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଗସ୍ତ କାଳରେ ଶ୍ରୀ ରାୟ ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱର ଚମଡ଼ା ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା ପରିଦର୍ଶନ କରି କାରଖାନାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଇ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରିବାରେ ଦେଖାଦେଉଥିବା ଅସୁବିଧା ଦୂରୀକରଣ ଓ ଉପୁଜିଥିବା ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଥିଲେ । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ମୂଳଧନ ବାବଦକୁ ଆବଶ୍ୟକ ପ୍ରାୟ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଭାବରୁ ଏହାକୁ ଚାଲୁ କରାଯାଇ ପାରୁନାହିଁ ବୋଲି ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ସେ ଜାଣିପାରିଥିଲେ । ଟ୍ୟାନେରି ୟୁନିଟ୍ ଓ ଏଫ୍ଲୁଏଣ୍ଟ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ଟ୍ରିଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ ସହ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପାଣିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦିଗରେ ବୃହତ୍ ଅଂଶ ଏହି ମୂଳଧନରୁ ବ୍ୟୟ ହେବ । ଆବଶ୍ୟକୀୟ କୋଟିଏ ଟଙ୍କା ମୂଳଧନ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଅସୁବିଧା ହେଉଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ପ୍ରାଥମିକ ଅବସ୍ଥାରେ ଯୋତା ଉତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ କରାଗଲେ, ମାତ୍ର ୩୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ବୋଲି ହିସାବ କରାଯାଇଛି । ଏହି ପରିମାଣ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବାରେ ଅସୁବିଧା ହେବନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଯୋତା ଉତ୍ପାଦନ ଦିଗରେ ସମୁଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବାକୁ ଶ୍ରୀ ରାୟ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ଫଳରେ ବିନା କାମରେ ବସି ରହିଥିବା କାରିଗରମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଜିତ କରାଯାଇ ପାରିବ ଏବଂ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷତିକୁ ରୋକାଯାଇ ପାରିବ । କାରଖାନାରେ ନିଯୁକ୍ତ ୨୯ ଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବିନା କାମରେ ସେମାନଙ୍କ ଦରମା ବାବଦକୁ ମାସକୁ ୬୭ ହଜାର ଟଙ୍କା ଦୀର୍ଘଦିନରୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ଜାଣି ସେ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନୀଳଗିରି ବିଧାୟକ, ରାଜ୍ୟ ଚମଡ଼ା ନିଗମ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ପରିଚାଳନା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରମୁଖ ଚନ୍ଦନେଶ୍ୱରଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଏହି କାରଖାନାକୁ ଶୀଘ୍ର ଚାଲୁ କରାଯିବା ସମ୍ପର୍କରେ ସବିଶେଷ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ ।

ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ ବାଲିଆପାଳ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଘାଟୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଫଳରେ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳରୁ ବାସଚ୍ୟୁତ ପରିବାରଙ୍କୁ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ଜରିଆରେ ଥଇଥାନ କରାଯିବା ଏହି ବୃହତ୍ ପ୍ରକଳ୍ପ ସ୍ଥାପନର ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଏହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର, ରାଜ୍ୟ ସରକାର, ଇପିକଲ୍ ସଂସ୍ଥା ଓ ରାଜ୍ୟ ଚର୍ମ ନିଗମର ଆର୍ଥିକ ସହାୟତାରେ ରାଜ୍ୟ ଚମଡ଼ା ନିଗମର ସହାୟକ ସଂସ୍ଥା ଭାବରେ ଗତ ୧୯୮୮ ମସିହାରୁ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରଥମେ ଏହାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ପ୍ରାୟ ୨ କୋଟି ୮୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ନିର୍ମାଣାଧୀନ ପ୍ରକଳ୍ପର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ୨ କୋଟି ୬୩ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଫଳରେ କାରଖାନା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରହିଛି ଓ ନିଯୁକ୍ତ ୨୯ ଜଣ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ବିନା କାମରେ ଦରମା ଦିଆଯାଉଛି ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅନୁଧ୍ୟାନରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ନିରାପତ୍ତା ବାହିନୀ ଗଠନ ସରକାରଙ୍କ ବିଚାରାଧୀନ

ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷା ଓ ସେଥିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଶିଳ୍ପ କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶିଳ୍ପ ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀ (ସି:ଆଇ:ଏସ୍:ଏଫ୍:) ଢାଞ୍ଚାରେ ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ସୁରକ୍ଷା ବାହିନୀ ଗଠନ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଗୁରୁତ୍ୱର ସହ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯିବ ବୋଲି ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦିଲୀପ ରାୟ କହିଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଗସ୍ତ କାଳରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀ ଓ ଶିଳ୍ପପତିମାନଙ୍କ ସହ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏକ ଆଲୋଚନା ବୈଠକରେ ଶ୍ରୀ ରାୟ ଏହା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେ କହିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟରେ ଗଢ଼ିଉଠିଥିବା ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର କଳକାରଖାନାଗୁଡ଼ିକରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିମାଣରେ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବାରୁ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳରେ ଘଟୁଥିବା ଚୋରି, ଡକାୟତି ଆଦି ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରୁ ନାହିଁ । ତା'ସହ ଶିଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା କର୍ମଚାରୀ ଓ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷା କରାଯାଇ ପାରୁନାହିଁ । ଫଳରେ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳରେ ଘନ ଘନ ଚୋରୀ ହୋଇ ମୂଲ୍ୟବାନ ସମ୍ପତ୍ତି ଓ ଧନଜୀବନ ନଷ୍ଟ ହେଉଛି । ଜିଲ୍ଲାର ବିରଳା ଟାଣ୍ଟାଲ୍ସ କମ୍ପାନୀରେ ନିକଟରେ ଦୁର୍ଘଟଣାରେ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ଗୁରୁତର ଭାବେ ଆହତ ହେବା ଯୋଗୁଁ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ଅପ୍ରୀତିକର ପରିସ୍ଥିତି ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି, ତାହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିବା ଜ୍ୱଳନ୍ତ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ରାଜ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ନିରାପତ୍ତା ବାହିନୀ ଗଠନ ଦ୍ୱାରା ଅସାମାଜିକ ଲୋକଙ୍କ ଦୌରାତ୍ମ୍ୟରୁ ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ରୋକାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ରେମୁଣାଠାରେ ଏକ ନୂଆ ପୋଲିସ୍ ଷ୍ଟେସନ୍ ଖୋଲିବା ପାଇଁ ସରକାରୀ ମଞ୍ଜୁରୀ ମିଳିସାରିଥିବା ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହା ଫଳରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳରେ ଆଇନ୍ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଆୟତ୍ତ କରିବା ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଶିଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ଯୋଗାଣ, ଟେଲି ଯୋଗାଯୋଗ, ଡାକଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସହ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟସେବା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଶ୍ରମ ବିଭାଗ ଜରିଆରେ ଇ:ଏସ୍:ଆଇ: ଡାକ୍ତରଖାନା ଖୋଲାଯିବା ପାଇଁ ବିହିତ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

ଜିଲ୍ଲାର ସୋମନାଥପୁର, ବାଲଗୋପାଳପୁର ଓ ଗଣେଶପୁର ପ୍ରଭୃତି ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳରୁ ବହୁ ଶିଳ୍ପପତି ଓ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀ ଶ୍ରୀ ରାୟଙ୍କୁ

ପ୍ରାଚୀଦ୍ୱୀପ ତଥା ପୁରୀ ସହର ଓ ପୁରୀରୁ କୋଣାର୍କ ଓ ସାକ୍ଷୀଗୋପାଳକୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ଭଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । ସେହିପରି ରାଉରକେଲା, ବ୍ରହ୍ମପୁର, ସମ୍ବଲପୁର ଓ ବାଲେଶ୍ୱର ଭଳି ମୁଖ୍ୟ ସହର ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭଡ଼ା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହୋଇଛି । ଏହିସବୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଭଡ଼ାର ସବିଶେଷ ବିବରଣୀ ପର୍ଯ୍ୟଟନ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ମିଳିପାରିବ । ଟ୍ୟାକ୍‌ସି ଚାଳକମାନେ ଏହି ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ଦରରୁ ଅଧିକ ଭଡ଼ା ନେବା ଅନୁଚିତ । ଅଧିକ ଭଡ଼ା ନେଉଥିବା ପରିଲକ୍ଷିତ ହେଲେ, ଆବଶ୍ୟକ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ହୋଇଛି ।

ରାଜ୍ୟରେ ୫୧୨୦ଟି ଗୋବର ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପିତ

ଗୋବର ଗ୍ୟାସ୍ ଇନ୍ଧନ ଗ୍ୟାସ୍ ଭାବେ ବ୍ୟବହାର ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏହା ଆଲୋକ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଇ ପାରୁଛି । ଯେତେ ଅଧିକ ଗୋବର ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ ହୋଇପାରିବ, ସେତେ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଇନ୍ଧନ ଗ୍ୟାସ୍ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ଶକ୍ତି ସଞ୍ଚୟ ହୋଇପାରିବ । ଏହା ସହିତ ଗୋବର ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଇନ୍ଧନ ଗ୍ୟାସ୍ ଓ ଆଲୋକ ଯୋଗାଣ ଦିଗରେ ଆତ୍ମ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇପାରିବ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ରାଜ୍ୟରେ ଅଧିକ ଗୋବର ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ ଦିଗରେ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଗତ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟରେ ୫,୧୨୦ଟି ଏଭଳି ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ଏ ଦିଗରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଅଗ୍ରଗତି ପ୍ରଣିଧାନ ଯୋଗ୍ୟ । ସମଗ୍ର ରାଜ୍ୟରେ ସ୍ଥାପିତ ଗୋବର ଗ୍ୟାସ୍ ପ୍ଲାଣ୍ଟର ଏକ ପଞ୍ଚମାଂଶ ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୦୩୮ ଟି ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ୬୪୨ ଟି, କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ୬୦୯ଟି, କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୩୦ଟି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୧୧ଟି, ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୦୭ଟି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୬୪ଟି, କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୨୯ଟି, ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୧୯ଟି, ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ୧୨୧ଟି, ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାରେ ୭୪ଟି, ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲାରେ ୫୨ଟି ଓ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ୨୪ଟି ଏହି ପ୍ଲାଣ୍ଟ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ବିଜ୍ଞାପିତ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗରୁ ପ୍ରକାଶିତ ଏକ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାଯାଇଛି ।

ସମ୍ବଲପୁର ଓ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମୀକ୍ଷା

ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ଚନ୍ଦ୍ର ଘଡ଼େଇଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ସମ୍ପ୍ରତି ସମ୍ବଲପୁର ଓ କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷା କରାଯାଇଥିଲା । ଶ୍ରୀ ଘଡ଼େଇ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଯୋଜନା ପ୍ରଣୟନ, ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଜିଲ୍ଲା ଯୋଜନାର ପ୍ରତିଫଳନ ଓ ଏହାର ସଫଳ ରୂପାୟନ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା ବେଳେ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କରେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ କିପରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଉପକୃତ କରାଯାଇ ପାରିବ, ତାହା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବା ପାଇଁ ସେ ସେମାନଙ୍କୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ହେଉଥିବା ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକର ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ଯେ ସମନ୍ୱିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନାରେ ଉକ୍ତ ଜିଲ୍ଲାରେ ନଭେମ୍ବର ୧୯୯୧ ସୁଦ୍ଧା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ ୧୦,୫୧୭ ଗୋଟି ପରିବାର ମଧ୍ୟରୁ ୪୮୫୯ ଗୋଟି ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେହିପରି ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୯ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଶ୍ରମ ଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜିଲ୍ଲାରେ ୭୧ ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ପାରିଛି । ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୫୬୧୪ ଗୋଟି ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରାଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବାକି ଥିବା କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟ କିପରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ କିପରି ସୁଷ୍ଠୁ ରୂପେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଇ ପାରିବ, ସେ ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ଘଡ଼େଇ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ସମୀକ୍ଷା ବୈଠକରେ ଅବକାରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ ମୁରାରୀ ପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର, ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗର ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ଷଡ଼ଙ୍ଗୀ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ମଦନ ମୋହନ ପଣ୍ଡା ଓ ଜିଲ୍ଲାର ପଦସ୍ଥ ଅଧିକାରୀମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

କେନ୍ଦୁଝର ଜିଲ୍ଲାରେ ହୋଇଥିବା ସମୀକ୍ଷାରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ସମନ୍ୱିତ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନାରେ ୧୯୯୧ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ମାସ ସୁଦ୍ଧା ୨୬୮୭ ଗୋଟି ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନା ମାଧ୍ୟମରେ ୮ ଲକ୍ଷ ଶ୍ରମ ଦିବସ ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇଛି,। ଉକ୍ତ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୩ ଗୋଟି କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି ଏବଂ ପରିବାର କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ୩୭୨୭ ଗୋଟି ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର କରାଯାଇଛି । ଆଦିବାସୀ ନ୍ୟାସ ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ୪୫୮ ଗୋଟି ହରିଜନ ଏବଂ ୩୦୬୮ ଗୋଟି ଆଦିବାସୀ ପରିବାର ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । ୩୬୭୪ ହେକ୍ଟର ଜମିରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୧୧ ଗୋଟି ଗ୍ରାମକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଗାଇ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ୨୮ଟି ପମ୍ପସେଟ୍‌କୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌କରଣ କରାଯାଇ ପାରିଛି । ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଠାରୁ ପଛରେ ପଡ଼ୁଥିବାରୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ଘୋର ଉଦ୍‌ବେଗ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷର ବାକି ୩ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଉକ୍ତ ବୈଠକରେ ଯୋଜନା ଓ ସମନ୍ୱୟ ବିଭାଗର ଯୁଗ୍ମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଓ ଜିଲ୍ଲାର ପଦସ୍ଥ ଅଫିସରମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତାଘାଟ ଓ କୋଠା ବାଡ଼ି ପାଇଁ ଦୁଇଜଣ ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ

ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଗମନାଗମନର ବ୍ୟବସ୍ଥାର ବ୍ୟାପକ ଉନ୍ନତିକରଣ ଓ ସୁଦୃଢ଼ୀକରଣ ପାଇଁ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଦୁଇଜଣ ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ (ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ) ଭାବେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତାଘାଟ, ସେତୁ ନିର୍ମାଣ ଓ ସରକାରୀ କୋଠାବାଡ଼ି କାର୍ଯ୍ୟକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନିଯୁକ୍ତ ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଦାୟିତ୍ୱ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇଛି ।

ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ (ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ) – ୧ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଶ୍ରୀ ଜି. ସି. ମିଶ୍ରଙ୍କ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରାଞ୍ଚଳ ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସର୍କଲ, ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓ କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର ସୁନାବେଡ଼ା ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସର୍କଲ ଅଧୀନସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଡିଭିଜନ୍‌ର ଦାୟିତ୍ୱରେ ରଖାଯାଇଛି । ଏହା ସାଙ୍ଗକୁ ସେ ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମ୍ୟ ରାସ୍ତା ଅନ୍ତର୍ଗତ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ (ଏଷ୍ଟାବ୍ଲିସ୍‌ମେଣ୍ଟ) ଯୋଜନା ଓ ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ପ୍ଲାନିଂ ଓ ମନିଟରିଂ) ବଜେଟ୍ ଓ ହିସାବ ଦାୟିତ୍ୱ ତାଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଛି ।

ସେହିପରି ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ (ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ)–୨ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ଶ୍ରୀ ଏମ୍.ଆର୍. ମହାନ୍ତିଙ୍କୁ କେନ୍ଦୁଝର ଓ ଅନୁଗୁଳ ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସର୍କଲ୍ ଓ ଉକ୍ତ ସର୍କଲ ଅଧୀନସ୍ଥ ସମସ୍ତ ଡିଭିଜନର ଦାୟିତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟର ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂସ୍ଥା ଅଧୀନସ୍ଥ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କୋଠାବାଡ଼ିର ନିର୍ମାଣ ଓ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ଦିଗରେ ସେ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରିବେ ।

ଉଭୟ ମୁଖ୍ୟଯନ୍ତ୍ରୀ ନିଜ ନିଜ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ରାସ୍ତାଘାଟ, ସେତୁ ଓ ସରକାରୀ କୋଠାବାଡ଼ି ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଫଳପ୍ରଦ କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ଦିଗରେ ବାସ୍ତବ ପଦକ୍ଷେପ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହି ବିଭାଗରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଓ ଜନସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଧୀକ୍ଷଣ ଯନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ନିଜ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଁ ଦାୟୀ ରହିବେ ।

ବିଂଶସୂତ୍ରୀ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ 'ବସ୍ତି ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ' କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ରାଜ୍ୟରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ବିଂଶସୂତ୍ରୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ "ବସ୍ତି ଅଞ୍ଚଳ ଉନ୍ନୟନ" କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ (୧୯୯୧–୯୨) ଆରମ୍ଭରୁ ଗତ ନଭେମ୍ବର ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟର ମୋଟ୍ ୭,୭୩୦ ଜଣ ବସ୍ତି ବାସିନ୍ଦା ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ ହୋଇଛନ୍ତି । କେବଳ ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଏଥିରେ ସୁଫଳ ଲାଭ କରିଥିବା ୯୬୫ ଜଣ ଏହାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମୋଟ୍ ୧୧ ହଜାର ୬୦୦ ଜଣ ବସ୍ତି ବାସିନ୍ଦାଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଦ୍ୱାରା ଉପକୃତ କରାଯିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା ବେଳେ ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଶତକଡ଼ା ୬୭ ଭାଗ ସଫଳତା ହାସଲ କରାଯାଇଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ସମ୍ପର୍କୀୟ କର୍ମଶାଳା

ସମ୍ପ୍ରତି ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନର ଆଞ୍ଚଳିକ ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା ପକ୍ଷରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଦେଶର ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ପରିସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଆୟୋଜିତ ଏକ କର୍ମଶାଳାରେ ରାଜ୍ୟର ବହୁ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ମିଳିତ ହୋଇ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି ।

ପୂର୍ବତନ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ସୁଧାଂଶୁ ମୋହନ ପଟ୍ଟନାୟକ ଏହି ସମାବେଶରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରିଥିଲେ । ଏଥିରେ ଭାରତୀୟ ପ୍ରଶାସନ ସେବାର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅଭିଜ୍ଞ ପ୍ରଶାସକଙ୍କ ସମେତ ରାଜନୀତିଜ୍ଞ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍, ଆଇନଜୀବୀ ଓ ପଦସ୍ଥ ପ୍ରଶାସକ ଓ ପୁଲିସ୍ କର୍ମକର୍ତ୍ତାମାନେ ଯୋଗ ଦେଇ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ପାଇଁ ସୁଚିନ୍ତିତ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଅଜିତ କୁମାର ତ୍ରିପାଠୀ 'ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା – କେତେକ ପୁନର୍ବିଚାର' ଶୀର୍ଷକ ଏକ ସନ୍ଦର୍ଭ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ସେଥିରେ ଅତୀତର ବହୁ ଘଟଣାର ଅବତାରଣା କରି ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରକୃତ ଦୋଷୀ କିପରି ଆଇନ କବଳରୁ ସହଜରେ ଖଲାସ ହୋଇପାରୁଛନ୍ତି, ଅଥଚ ବାସ୍ତବ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିରୀହ ଲୋକଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ ସୁରକ୍ଷା ଓ ନିରାପତ୍ତା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରୁନାହିଁ, ତାହା ସେ ବିଭିନ୍ନ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସହ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ପୋଲିସ୍ ପକ୍ଷରେ ଏକାକି ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଏଥିପାଇଁ ବିଧି ପ୍ରଣୟନ ସଂସ୍ଥା, ପ୍ରଶାସନ ଓ ବିଚାର ବିଭାଗ ମଧ୍ୟରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଅଭିଯୋଜନ (ପ୍ରୋସିକ୍ୟୁସନ୍) ପୁନର୍ବାର ଏକ ସଂସ୍ଥା ହାତରେ ଦେବା ପାଇଁ ସେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଏ ବିଷୟରେ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ବିତର୍କର ସମୟ ଆସି ଯାଇଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

ଯୋଜନା ବୋର୍ଡ଼ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଶ୍ରୀ ରମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି କହିଲେ ଯେ ଶାନ୍ତି ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆମର ପୋଲିସ୍ ସଂସ୍ଥାକୁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଭିତ୍ତିଭୂମି ଓ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ହେବ । ଥାନା ସ୍ତରରୁ ପୋଲିସ୍ ସଙ୍ଗଠନର ଦୃଢ଼ୀକରଣ ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଶାସନିକ ଦାୟିତ୍ୱରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ କର୍ମକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଦୃଢ଼ତା ଓ କାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତାର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିବା ଶ୍ରୀ ତ୍ରିଲୋଚନ କାନୁନ୍‌ଗୋ ଉପଲବ୍ଧି କରିଥିଲେ । ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଆଇ. ଜି. ଶ୍ରୀ ଏ. ଡି. ତ୍ରିପାଠୀ, ଡି. ଆଇ. ଜି. ଶ୍ରୀ ଅନାଦି ସାହୁ ଓ ଶ୍ରୀ ଏଲ୍. ଅମରନାଥନ୍ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ଜନସଂଖ୍ୟା ଓ ଜନବସତି ବୃଦ୍ଧି ତୁଳନାରେ ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଉନଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା

ବ୍ୟାହତ ହେଉଥିବା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ତଦନ୍ତଠାରୁ ଅଭିଯୋଜନ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅଲଗା କରିଦିଆଯିବା ଫଳରେ ଦୋଷସିଦ୍ଧି ହାର ଶତକଡ଼ା ୭୦ ଭାଗରୁ ୧୮ ଭାଗକୁ ଖସିଥିବା ଶ୍ରୀ ତ୍ରିପାଠୀ ଦର୍ଶାଇ ଅଭିଯୋଜନ ପାଇଁ ଅଭିଜ୍ଞ ଓ ଉତ୍କର୍ଷୀକୃତ ଆଇନଜୀବୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କ୍ୟାଡର୍ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ମତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟର ୩ କୋଟିରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଜନସଂଖ୍ୟା ପାଇଁ ହାରାହାରି ୨୦ ହଜାର ପୋଲିସ୍ କର୍ମଚାରୀ ନିୟୋଜିତ ଥିବାରୁ ଆଇନ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ଏହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ହୋଇପାରୁ ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ସହଦେବ ସାହୁ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ । ଆଇନ ବିଭାଗ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପ୍ରମୋଦ କୁମାର ପାଣିଗ୍ରାହୀ କହିଲେ ଯେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ନିରାପତ୍ତା ଓ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ଆଇନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଆଇନ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ସାମାଜିକ ବ୍ୟାଧିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଏ ଦିଗରେ ସମାଜର ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ପୁଲିସ୍‌କୁ ଆଉ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ବାଙ୍କବିହାରୀ ଦାସ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରି ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଅସାମାଜିକ ଲୋକଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ କଳାପକୁ ପ୍ରତିହତ କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି କହିଥିଲେ ।

ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର ବିଭାଗ ଅତିରିକ୍ତ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପୀତବାସ ପଟ୍ଟନାୟକ ଓ ଯୁଗ୍ମ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ମହାପାତ୍ର, ଶିକ୍ଷାବିତ୍ ଡଃ ସୂର୍ଯ୍ୟକାନ୍ତ ଦାସ, ଆଇନଜୀବୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକ, ଶ୍ରୀ ବି: କେ: ମହାନ୍ତି, ପ୍ରଫେସର ବି: ସି: ରାଉତ, ଡଃ ଅମରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି, ଡଃ ନାରାୟଣ ଆଚାରୀ, ଡଃ ଏସ୍: କେ: ଆଚାର୍ଯ୍ୟ, ଶ୍ରୀ କେ: କେ: ପାଢ଼ୀ ପ୍ରମୁଖ ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ସମାଜରେ ସବୁ ସ୍ତରରେ ନୈତିକ ଅଧୋପତନ ଘଟିଥିବା ଯୋଗୁଁ ମାନବିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ବିକାଶ ଉପରେ ଓ ସବୁ ସ୍ତରରୁ ଦୁର୍ନୀତି ଦୂର କରିବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ ।

ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ବିମଳ କିଶୋର ମିଶ୍ର ଆଲୋଚ୍ୟ ବିଷୟବସ୍ତୁର ସମ୍ପାଦନା କରି ସାରାଂଶ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ଶାଖା ସଭାପତି ଶ୍ରୀ ନଳିନୀକାନ୍ତ ପଣ୍ଡାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଶ୍ରୀ କଲ୍ୟାଣ ରାୟ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ।

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜ୍ୟକୁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଦିଆଯିବ

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଶାକୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବ ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍ତମ ଭାଇ ଏଚ୍: ପଟେଲ୍ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ରାଜ୍ୟର ଲୋକସଭା ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କ ଏକ ବୈଠକରେ ମିଳିତ ହୋଇ ଶ୍ରୀ ପଟେଲ୍ କହିଲେ ଯେ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଚାହାନ୍ତି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗ୍ରାମକୁ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବା । ତେଣୁ ଏହାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଅଗ୍ରାଧିକାର ଦେଇଛନ୍ତି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ୫ ହଜାରରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଗ୍ରାମରେ ପାନୀୟ ଜଳର ସୁବିଧା ନଥିବା ଗ୍ରାମମାନଙ୍କୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ୬୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ନଳକୂପ ସ୍ଥାପନ ସହ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ କଳପାଣି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବ । ନଳକୂପ ସ୍ଥାପନ ସହ ସେଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ବୈଷୟିକ କର୍ମଚାରୀ ନିଯୁକ୍ତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ସେଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଯୋଗାଇ ଦେବେ ବୋଲି ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ ଦିଗରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ, କେନ୍ଦ୍ର ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର କରିବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ କଳପାଣି ଯୋଗାଣ ପାଇଁ 'ମାଷ୍ଟର ପ୍ଲାନ୍' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପଠାଗଲେ, ସେଥିପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ଦିଆଯିବ । ଓଡ଼ିଶାର ପାଞ୍ଚୋଟି ଜିଲ୍ଲାରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳର ପରୀକ୍ଷା ନିରୀକ୍ଷା ପାଇଁ ୫ଟି ଲାବୋରେଟରୀ ସ୍ଥାପନ ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଶୌଚାଳୟ ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଗଲେ, କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସହାୟତା ଦିଆଯିବ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ରାସ୍ତାଘାଟ ସୁବିଧା ଓ ବିଭିନ୍ନ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଦୂରୀକରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସଫଳତାର ସହ ଆଗେଇ ନେବାରେ ଉଭୟ କେନ୍ଦ୍ର ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ମିଳିତ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଏବଂ ଏଥିରେ ସମସ୍ତେ ସହଯୋଗ କରିବା ପାଇଁ ସେ ନିବେଦନ କରିଥିଲେ । ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଲୋକଙ୍କଠାରୁ ଅଂଶ ସ୍ୱରୂପ କୌଣସି ଅର୍ଥ ନିଆଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବା ଉପରେ ସେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରାମକୃଷ୍ଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗ୍ରାମ୍ୟ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନେଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ରାଜ୍ୟର ଭୌଗୋଳିକ ସ୍ଥିତି ସମ୍ପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ସେ କହିଲେ ଯେ ରାଜ୍ୟର ଏକ ଅଞ୍ଚଳ ପାହାଡ଼ିଆ ଓ ଦୁର୍ଗମ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଅନ୍ୟ ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳ — ଯେଉଁଠି ଲୁଣିପାଣି ଯୋଗୁଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ସମସ୍ୟା ରହିଛି । ଖଣି ପ୍ରାଦୁର୍ଭାବ ଅଞ୍ଚଳର ଲୌହ ଅଂଶ ପାଣି ଓ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଖାରି ପାଣି ବଦଳରେ ବିଶୁଦ୍ଧ ମିଠାପାଣି ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆର୍ଥିକ ସହାୟତା ପ୍ରଦାନରେ କୋହଳ ନୀତି ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ । ଗ୍ରାମ୍ୟ କଳପାଣି ଯୋଗାଣ ଓ ପରିମଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପଠାଇଥିବା ପ୍ରସ୍ତାବର କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନୁମୋଦନକୁ ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ କରିବାକୁ ସେ କହିଥିଲେ । ଆର: ଏଲ୍: ଇ: ଜି: ପି: କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ଆଗରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ରାସ୍ତାଘାଟଗୁଡ଼ିକ ଅର୍ଥାଭାବରୁ ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଯୋଗୁଁ ତାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁରୀ ନିମନ୍ତେ ସେ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ।

ପଞ୍ଚାୟତିରାଜ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡାଃ ଦାମୋଦର ରାଉତ କହିଲେ ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ଏଷ୍ଟିମେଟ କମିଟି ଓଡ଼ିଶା ଗସ୍ତରେ ଆସିବା ପରେ ଜବାହର ରୋଜଗାର ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରି ଓଡ଼ିଶାର ଅଗ୍ରଗତିରେ ସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏ ଦିଗରେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଦେଶର ଅନ୍ୟତମ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ରାଜ୍ୟ ବୋଲି ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଉକ୍ତ କମିଟିର ଅନ୍ୟତମ ସଭ୍ୟ ଭାବରେ ଲୋକସଭା ସଦସ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀବଲ୍ଲଭ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ଆସିଥିବା ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପାତର ଅନ୍ତର କରାଯିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ଖଣ୍ଡନ କରିଥିଲେ । ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଗ୍ରାମସଭା ଜରିଆରେ କରାଯାଉଥିବା ଏବଂ ଗ୍ରାମ୍ୟ ଉନ୍ନୟନ ସଂସ୍ଥା ମାଧ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏମ୍. ପି. ସର୍ବଶ୍ରୀ ଲୋକନାଥ ଚୌଧୁରୀ, ଶ୍ରୀବଲ୍ଲଭ ପାଣିଗ୍ରାହୀ, କେ. ପି. ସିଂହଦେଓ ଓ କୁମାରୀ ଫ୍ରିଡ଼ା ଟୋପ୍ନୋ ବୈଠକରେ ଯୋଗ ଦେଇ ଆଲୋଚନାରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସମ୍ପର୍କରେ କେନ୍ଦ୍ର ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଥିଲେ ।

ଇନ୍ଧନ ବଞ୍ଚାଇବା ନିମନ୍ତେ ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ

ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା ଅଳ୍ପ ଇନ୍ଧନ ଶକ୍ତି ଖର୍ଚ୍ଚରେ ରନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ କାଠର ଯେଉଁ ଅଭାବ ଦେଖାଦେଇଛି, ରନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ ହିଁ ଅଧିକ ସୁବିଧା ଦେବ । ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ ବ୍ୟବହାର ଦ୍ୱାରା କାଠ ସଞ୍ଚୟ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷା ଦିଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ରନ୍ଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିବ । ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଏ ଦିଗରେ ସାହାଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି ।

ଚଳିତ ଆର୍ଥିକ ବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ୩,୯୫୦ଟି ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ ସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଛି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ୩,୪୬୫ଟି ସ୍ଥାୟୀ ଚୁଲ୍ଲୀ ଓ ୪୮୬ଟି ଅସ୍ଥାୟୀ ଚୁଲ୍ଲୀ । କଟକ ଜିଲ୍ଲାରେ ୧,୮୬୨ଟି ଓ ୭ଟି ଅସ୍ଥାୟୀ ଚୁଲ୍ଲୀ ସ୍ଥାପନ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲା ତୁଳନାରେ ଏ ଦିଗରେ ଅଗ୍ରଭାଗରେ ରହିଛି । ଅନ୍ୟ ଜିଲ୍ଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୀରେ ୫୨୦ଟି, ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାରେ ୩୯୫ଟି, ଢେଙ୍କାନାଳରେ ୩୧୦ଟି, ବାଲେଶ୍ୱରରେ ୩୪୦ଟି, କେନ୍ଦୁଝରରେ ୨୨୭ଟି, ସମ୍ବଲପୁରରେ ୧୦୧ଟି, କଳାହାଣ୍ଡିରେ ୧୦୦ଟି, ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ୮୨ଟି ଓ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାରେ ୨ଟି ଉନ୍ନତ ଚୁଲ୍ଲୀ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି ବୋଲି ଏକ ବିବରଣୀରୁ ପ୍ରକାଶ । ଫୁଲବାଣୀ, କୋରାପୁଟ ଓ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ଏ ଦିଗରେ କୌଣସି ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇପାରି ନାହିଁ ବୋଲି ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଷୟିକ ବିଭାଗର ଏକ ବିବରଣୀରୁ ଜଣାପଡ଼ିଛି ।

ମହିଳା କୃଷୀମାନଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ତାଲିମ

ଢେଙ୍କାନାଳ ଜିଲ୍ଲାର ସଦର ବ୍ଲକ୍‌ର ବେଗୁନିଆପାଳଠାରେ ଅମଳ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଶସ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ୫ ଦିନିଆ ଉତ୍ପାପ୍ରଦ ତାଲିମ ୨୫ ଜଣ ମହିଳା କୃଷୀମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଛି । ତାଲିମ କାଳ ମଧ୍ୟରେ ସାଇତି ରଖାଯାଉଥିବା ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟକୁ ନଷ୍ଟ କରୁଥିବା ପୋକ, ଫିମ୍ପି ତଥା ମୂଷାମାନଙ୍କୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷା ଓ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା । ତାଲିମଟି ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭିଯାନ ଏବଂ କୃଷି ବିଭାଗ, ଢେଙ୍କାନାଳଙ୍କ ସହଯୋଗରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ।

ତାଲିମ ଶିବିରର ଉଦ୍‌ଯାପନ ଉତ୍ସବରେ ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭିଯାନ ଭୁବନେଶ୍ୱରର ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ(ଭ) ଏବଂ ଅନୁ. ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବସନ୍ତ କୁମାର ରାଉତ କୋଡ଼ି ୨୫ ଜଣ ମହିଳା କୃଷୀଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ୫୦ ଟଙ୍କା କରି ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର ଉପଯୁକ୍ତ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳକୁ ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର କୃଷୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ କରାଯାଉଥିବା ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବିଷୟରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାରଣା, ବୈଷୟିକ ଅଧିକାରୀ(ଜ) ଏବଂ ଅନୁ. ଶିବିର ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ।

ଆଦିବାସୀ କୃଷୀଙ୍କୁ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ତାଲିମ

ଉତ୍ପାଦିତ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟକୁ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସାଇତି ରଖିବା ପାଇଁ ଫୁଲବାଣୀ ଜିଲ୍ଲାର ଖଜୁରୀପଡ଼ା ବ୍ଲକ୍‌ର ଗୁଡ଼ାରୀଠାରେ ୫୦ ଜଣ ଏବଂ ବାଲିଗୁଡ଼ା ବ୍ଲକ୍‌ର ଚୁଡ଼କିଆଠାରେ ୫୦ ଜଣ ଆଦିବାସୀ କୃଷୀମାନଙ୍କୁ ୫ ଦିନ ଲେଖାଏଁ ତାଲିମ ଦିଆଯାଇଛି । ଉକ୍ତ ତାଲିମଗୁଡ଼ିକୁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଖାଦ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରଣାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭିଯାନ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ କୃଷି ବିଭାଗ ସହଯୋଗ ଦ୍ୱାରା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ତାଲିମ କାଳରେ ଶସ୍ୟ ଧାରରୁ ପୋକ ଦମନ ପ୍ରଚଳିତ ଶସ୍ୟ ଧାରର ଉନ୍ନତିକରଣ, ମୂଷା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ଆର୍ଦ୍ରତା ଏବଂ ପକ୍ଷୀ ନିରାକରଣ ବିଷୟରେ ଶ୍ରେଣୀ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉଦ୍‌ଯାପନ ଉତ୍ସବରେ ଚୁଡ଼କିଆଠାରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୃଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ୫୦ ଟଙ୍କା କରି ଭତ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶୋଭରାନ୍ ସିଂ, ସହକାରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ(ଭ) ଏବଂ ଅନୁ., ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭିଯାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗୁଡ଼ାରୀଠାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. ରଥ, ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଧିକାରୀ, ରାଜ୍ୟ କୃଷି ବିଭାଗ, ଫୁଲବାଣୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୋଡ଼ି କୃଷୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ଏବଂ ୫୦ ଟଙ୍କା କରି ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବସନ୍ତ କୁମାର ରାଉତ ଉପନିର୍ଦ୍ଦେଶକ(ଭ) ଏବଂ ଅନୁ., ଶସ୍ୟ ସଂରକ୍ଷଣ ଅଭିଯାନ, ଭୁବନେଶ୍ୱର ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟକୁ ସାଇତି ରଖିବା ପାଇଁ ଉନ୍ନତ କୌଶଳକୁ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର କୃଷୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ପାଇଁ

ଓଡ଼ିଶାରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ବିଷୟରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ବିରଞ୍ଚି ନାରାୟଣ ମହାରଣା, ବୈଷୟିକ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଶିବିରଗୁଡ଼ିକୁ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ।

ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଉ

ଦେଶ ଓ ବିଦେଶରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଶିଳ୍ପର ବିପୁଳ ବୈଷୟିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଓ କ୍ରମବର୍ଦ୍ଧମାନ ବିକାଶ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଶିଳ୍ପ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଦିଲୀପ ରାୟ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀ ଓ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବୈଷୟିକବିତ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ ଜଣାଇଛନ୍ତି ।

ସମ୍ପ୍ରତି ବାଲେଶ୍ୱରଠାରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରୋସେସର୍ସମାନଙ୍କ ସମାବେଶରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ରାୟ କହିଲେ ଯେ ଶିଳ୍ପ ସାମଗ୍ରୀର ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ପ୍ରମୁଖ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ବୃହତ୍ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍ ପଦାର୍ଥ ଉତ୍ପନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍‌କୁ ସବୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଇଛି । ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ଧାତୁ, କାଷ୍ଠ ଓ ଗ୍ଲାସ୍ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସାମଗ୍ରୀଗୁଡ଼ିକର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ଥାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଗ୍ରହଣ କରିଛି । ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍‌ର ପ୍ରୟୋଗ କେବଳ ସାଧାରଣ ଦ୍ରବ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସୀମିତ ନହୋଇ ଏହା ବିଶେଷୀକୃତ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ କ୍ଷେତ୍ର ଯଥା–ଅଟୋମୋବାଇଲ୍, ଇଲେକ୍‌ଟ୍ରୋନିକ୍ସ, ଟେଲି ଯୋଗାଯୋଗ, ବେସାମରିକ ବିମାନ ଚଳାଚଳ ଏବଂ ମହାକାଶ ଗବେଷଣା ପ୍ରଭୃତି କ୍ଷେତ୍ରକୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଛି । ଗତ କିଛି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ତୁଳନାରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଶିଳ୍ପ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଭୂତପୂର୍ବ ବୈଷୟିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି । ଏହା କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ପାଇଁ ବିପୁଳ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀ ସୃଷ୍ଟି କରିବାରେ ସହାୟକ ହୋଇଛି । ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଶିଳ୍ପ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଲଭ୍ୟ କଞ୍ଚାମାଲ୍ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଗଢ଼ି ଉଠୁଥିବା ନୂଆ ପେଟ୍ରୋକେମିକାଲ୍ ଶିଳ୍ପ ଆମର ଶିଳ୍ପର ସୁବିଧା ମେଣ୍ଟାଇବା ସହ ଯୁବକମାନଙ୍କୁ ଆସ ନିଯୁକ୍ତି ଦେବାରେ ବିପୁଳ ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଶିଳ୍ପଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଗୁଣାତ୍ମକ ମାନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଆଧୁନିକ କଳକବ୍ଜା ଓ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା, ନୂତନ ବୈଷୟିକ ଜ୍ଞାନ କୌଶଳ ପ୍ରୟୋଗ ଓ ଅତି ଉଚ୍ଚ କୋଟୀର କୁଶଳୀ ମାନବ ଶକ୍ତିର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥିବା ସେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ମୋଟ୍ ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଓ ଶିଳ୍ପାୟନ ସ୍ତର ସହ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସଭ୍ୟତା ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ଜଡ଼ିତ । ବିଶ୍ୱର ତିନୋଟି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରମୁଖ ଦେଶ, ଉତ୍ତର ଆମେରିକା, ପଶ୍ଚିମ ଇଉରୋପ ଓ ଜାପାନରେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ଶତକଡ଼ା ୭୩ ଭାଗ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏ । ଏ ସବୁ ଦେଶରେ ମୁଣ୍ଡପିଛା ହାରାହାରି ୬୦ କେ: ଜି:ରୁ ୯୦ କେ: ଜି: ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ସ୍ଥଳେ ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱର ବ୍ୟବହୃତ ହାର ୨୦ କେ: ଜି: ବୋଲି ସେ ଦର୍ଶାଇ ଆମ ଦେଶରେ ଏହାର ହାର ମାତ୍ର ୮ କେ: ଜି: ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ସେ କହିଲେ ଯେ ଆମ ଦେଶର ଏହି ହାର ୧୮ କେ: ଜି:କୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ଯୋଜନା କରାଯାଉଛି । ଗୋଟିଏ ବିକାଶୋନ୍ମୁଖୀ ଦେଶର ଅଂଶ ସ୍ୱରୂପ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀ ଓ ଶିଳ୍ପପତିମାନେ ଏହାର ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ଗ୍ରହଣ କରି ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଶିଳ୍ପର ବିକାଶ ପାଇଁ ଆଗେଇ ଆସିବାକୁ ସେ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ପାରମ୍ପରିକ ଭାବେ ବ୍ୟବହୃତ ଧାତୁ, କାଷ୍ଠ, ଗ୍ଲାସ୍ ଇତ୍ୟାଦିରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦାମିକା ସାମଗ୍ରୀ ବଦଳରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଶସ୍ତା ଓ ଦୀର୍ଘସ୍ଥାୟୀ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ସାମଗ୍ରୀ ଜନସାଧାରଣ ବ୍ୟବହାର କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ । ଭବିଷ୍ୟତରେ ରାଜ୍ୟର ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଆବଶ୍ୟକତା ନିରୂପଣ କରିବା ଦିଗରେ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ବୈଷୟିକବିତ୍‌ମାନଙ୍କୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ୍ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଓ ବୈଷୟିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ(ସିପେଟ୍), ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମ ଓ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କ୍ ସମୂହର ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି ସମାବେଶରେ ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଶ୍ରୀ ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ପାଲ ପୌରୋହିତ୍ୟ କରିଥିଲେ । ସଭା ଆରମ୍ଭରେ ସିପେଟ୍‌ର ବରିଷ୍ଠ ପରିଚାଳକ ଶ୍ରୀ ଏ: କେ: କୁପ୍ପୁସ୍ୱାମୀ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଓ ଷ୍ଟେଟ୍ ବ୍ୟାଙ୍କର ସହକାରୀ ଜେନେରାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର୍ ଶ୍ରୀ କେ: ସି: ନାୟକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ । ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶା କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ ନିଗମର ଜେନେରାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର ଶ୍ରୀ ଏମ୍: ହୋଡା ମଧ୍ୟ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ । ଏଥିରେ ରାଜ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ବାହାରୁ ପ୍ରାୟ ୬୦ ଜଣ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗୀ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ ।

ବନ ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ନାତକ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗରେ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ

ଓଡ଼ିଶା କୃଷି ଓ ବୈଷୟିକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧୀନସ୍ଥ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ବନ ବିଜ୍ଞାନ ବିଷୟ ଉପରେ ସ୍ନାତକ ଡିଗ୍ରୀ ହାସଲ କରିଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ବୈଷୟିକ ପଦବୀମାନଙ୍କରେ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ବକ୍ସିପାତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଭୁବନେଶ୍ୱରସ୍ଥିତ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ବନ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ 'ବନ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଏହାର ସମ୍ଭାବନା' ସମ୍ପର୍କରେ ଆୟୋଜିତ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ, ଫରେଷ୍ଟ ରେଞ୍ଜର୍ ପଦବୀର କିଛି ଭାଗ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସଂରକ୍ଷଣ କରାଯିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ସରକାରଙ୍କ ସକ୍ରିୟ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଶ୍ରୀ ବକ୍ସିପାତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗ ବନ ବିଜ୍ଞାନୀ ସଂସ୍ଥା ଓ ଗବେଷଣା ଏବଂ ଉନ୍ନୟନ ଶାଖାମାନଙ୍କରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଗ୍ରାଧିକାର ଭିତ୍ତିରେ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବା ପାଇଁ ସହାନୁଭୂତିର ସହ ବିଚାର କରାଯିବ ବୋଲି ସେ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି

ଦେଇଛନ୍ତି । ସାଧାରଣ ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଯୋଗ୍ୟତା ହାସଲ କରିଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ବନ ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ନାତକ ଛାତ୍ରମାନେ ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ ସୁପରିଚାଳନା ଓ ଗବେଷଣା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ତମ ଦକ୍ଷତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିପାରିବେ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ବନ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଧ୍ୟାନ କଲାପରେ ତାଙ୍କର ଏହା ହୃଦ୍‌ବୋଧ ହୋଇଥିବା ସେ କହିଛନ୍ତି । ସେ କହିଲେ ଯେ ପ୍ରଚଳିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ବନ ବିଜ୍ଞାନ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଜ୍ଞାନ ନଥିବା ପ୍ରାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ବନ ସେବା, ଫରେଷ୍ଟ ରେଞ୍ଜର୍ ଓ ଫରେଷ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ଆଗ ମନୋନୀତ କରାଯାଇ, ପରେ ତାଲିମ ପାଇଁ ପଠାଯାଉଛି । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ନିମନ୍ତେ ରେଞ୍ଜରମାନଙ୍କ ରିକ୍ରୁଟ୍‌ମେଣ୍ଟ ନିୟମକୁ ସଂଶୋଧନ କରାଯିବା ପାଇଁ ସରକାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଛନ୍ତି । ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିରେ ଘୋର ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦେଖାଦେଇଥିବା ଉଲ୍ଲେଖ କରି କମ୍ପ୍ୟୁଟର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ଅନୁସୃତ ଅର୍ଥନୀତି ଭବିଷ୍ୟତରେ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତି ସମସ୍ୟା ଅତି ଉତ୍କଟ ହେବ ବୋଲି ସେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ୧୯୮୦ ଠାରୁ ୧୯୯୦ ମସିହା ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ଅଗ୍ରଗତିର ସ୍ରୋତ ଅବିଚଳିତ ଭାବେ ପଶ୍ଚାତ ଧାବନ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଆଜି ପ୍ରାୟ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଦେଖାଦେଇଛି ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଏକଦା ଶତକଡ଼ା ୩୮ ଭାଗରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜ୍ୟର ଜଙ୍ଗଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୩ ଭାଗକୁ ଆସିଯାଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଙ୍ଗଲର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ଅପେକ୍ଷା ଉଜୁଡ଼ା ଜଙ୍ଗଲ ଜମିରେ ପୁନରୁତ୍ଥାନ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଲୋକଙ୍କ ଚାହିଦା ମେଣ୍ଟାଇବା ପାଇଁ ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଗଛପତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ସଂରକ୍ଷିତ ଜଙ୍ଗଲଠାରୁ ଅଲଗା ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟର ଖଣିଜ ସମ୍ପଦ ଅଞ୍ଚଳକୁ ସାହାଣ ମେଲା କରିଦିଆଯାଇଥିବା ଦର୍ଶାଇ ସେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ଦିନେ ଚପଲ୍ ଜ୍ୟାଲିରେ ପରିଣତ ହେବ ବୋଲି ସେ ଆଶଙ୍କା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମାଟି ନଥିବା ଟାଙ୍ଗର ପଥର ଉପରେ ଓ ବିନା ସାରରେ ପୁରୁଣା ପ୍ରାକୃତିକ ଗଛପତ୍ର କିପରି ବଢ଼ିପାରିବ, ସେ ଦିଗରେ ଗବେଷଣା କରିବାକୁ ବନ ଗବେଷକମାନଙ୍କୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଜଙ୍ଗଲର ଅବକ୍ଷୟକୁ ରୋକି ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ସହ ଜଙ୍ଗଲ ଓ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ସେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସହଯୋଗ କାମନା କରିଥିଲେ । ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ନୀତି ଘୋଷଣା କରାଯିବ ବୋଲି ସେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ।

ଓ. ଏ. ୟୁ. ଟି.ର କୁଳପତି ଡକ୍ଟର ନିତ୍ୟାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ପୌରହିତ୍ୟ କରି ବନ ବିଜ୍ଞାନ ଏକ ନୂତନ ବିଜ୍ଞାନ ହୋଇଥିବା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଙ୍ଗଲର ସୁରକ୍ଷା ଓ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ବନ ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ନାତକମାନଙ୍କୁ କର୍ମ ନିଯୁକ୍ତିର ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବାକୁ ଓ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗରେ ବୈଷୟିକ ନିଯୁକ୍ତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବନ ବିଜ୍ଞାନକୁ ମୌଳିକ ପ୍ରବେଶ ଯୋଗ୍ୟତା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ସାମାଜିକ ବନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ଶ୍ରୀ ଏମ୍. ଏସ୍. ଅହମଦ୍ ଏଥିରେ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ରୂପେ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ।

ପୂର୍ବରୁ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ(ବନ)ର ଡିନ୍ ଡକ୍ଟର ଏ. ନାରାୟଣ, ବନ ବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀ ପି. ମହାପାତ୍ର ଏବଂ ରିଡର୍ ଡକ୍ଟର ସତ୍ୟାନନ୍ଦ ପାତ୍ର ଯଥାକ୍ରମେ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ, ସ୍ଥିତି ବିବରଣୀ ଏବଂ ଗବେଷଣା ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଭାରତୀୟ ବନ ଗବେଷଣା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା କାଉନ୍‌ସିଲ୍‌ର ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁମୋଦନ କ୍ରମେ ୧୯୮୬ ମସିହାଠାରୁ କୃଷି ମହାବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବନ ବିଭାଗ ପାଇଁ ୧୬ଟି ସ୍ଥାନ ଖୋଲାଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟର ୧୩ ଜଣ ଛାତ୍ର ପ୍ରଥମ କରି ଏ ବର୍ଷ ବନ ବିଜ୍ଞାନ ସ୍ନାତକ ଭାବେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟ ଜଙ୍ଗଲ ବିଭାଗର ବୈଷୟିକ ପଦବୀରେ ପ୍ରବେଶ ନିମନ୍ତେ ବନ ବିଜ୍ଞାନକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଯୋଗ୍ୟତା ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ସ୍ନାତକମାନେ ଦାବୀ କରିଛନ୍ତି ।

ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲାରେ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

ଗତ ଜାନୁଆରୀ ୧୬ ତାରିଖରେ ରାଜ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟଟନ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅନଙ୍ଗ ଉଦୟ ସିଂହଦେଓ ବଲାଙ୍ଗୀର ଜିଲ୍ଲା ଛତାପିପର ପଞ୍ଚାୟତର ବେହେରାପାଲି, ଖଲିଆପାଲି ପଞ୍ଚାୟତର ଛେମତାଲା ଏବଂ ଜାମଗାଁ ପଞ୍ଚାୟତର ଜାମଗାଁକୁ ଗସ୍ତରେ ଯାଇ ଲୋକମାନଙ୍କ ଅଭାବ ଅସୁବିଧା ପଚାରି ବୁଝିଥିଲେ ଓ ବେହେରାପାଲିଠାରେ ନେହେରୁ ଯୁବ କେନ୍ଦ୍ର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ କୃତିତ୍ୱ ଲାଭ କରିଥିବା କଳାକାରମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ କରିଥିଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସିଂହଦେଓ ଖଲିଆପାଲି ପଞ୍ଚାୟତର ଛେମତାଲାଠାରେ ଥିବା ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ କଲୋନୀ ପରିଦର୍ଶନ କରି ସେଠାକାର ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ସୁବିଧା ଅସୁବିଧା ପଚାରି ବୁଝିଥିଲେ । କଲୋନୀର ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥା ଦେଖି ମନ୍ତ୍ରୀ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବଲାଙ୍ଗୀର ଉପଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ବିହିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ।

ଜାମଗାଁଠାରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସିଂହଦେଓ ୧୦୫ ଜଣଙ୍କୁ ଜଣପିଛା ୧,୫୦୦ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ ଘରପୋଡ଼ି ସାହାଯ୍ୟ ବଣ୍ଟନ କରିଥିଲେ ।

୧୭ ତାରିଖରେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସିଂହଦେଓ ଦେଓଗାଁ ବ୍ଲକର ବଡ଼ବନ୍ଧଠାରେ ୩୩୪ ଜଣଙ୍କୁ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ, ବିଧବା ଓ ବିକଳାଙ୍ଗ ଭତ୍ତା ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । କରୁଆଁଝରଠାରେ ନୂତନ ଭାବେ ନିର୍ମିତ ହୋଇଥିବା ଇନ୍ଦିରା ଆବାସ କଲୋନୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ସେଠାକାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ ।

ଶେଷରେ ବଲାଙ୍ଗୀର ସହରାଞ୍ଚଳ ଶିକ୍ଷକ ସଙ୍ଘ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ପୁଇଁଥାଲ ହାଇସ୍କୁଲ ପଡ଼ିଆଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ଉଦ୍‌ଯାପନ ଦିବସରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବରେ

ଯୋଗ ଦେଇ ଶ୍ରୀ ସିଂଦେଓ କୃତୀ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବିତରଣ କରିଥିଲେ ।

ତରୁଣ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍‌ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରାଯିବ

ରାଜ୍ୟର ତରୁଣ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରୋତ୍ସାହନ ଏବଂ ତାଲିମ ଦେବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ଅବକାରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଗତ ଜାନୁଆରୀ ୧୫ ତାରିଖରେ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲା ଝାରସୁଗୁଡ଼ାଠାରେ ଗୋଲ୍‌ଡେନ୍ କ୍ଲବ୍ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ପଞ୍ଚମ ଦ୍ୱିଦିବସୀୟ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ କ୍ରୀଡ଼ା ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି ଶ୍ରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଲେ ଯେ ଯୁବ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍‌ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ପ୍ରତିଭା ଅନ୍ୱେଷଣ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ସେ ପ୍ରକାର କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍‌ମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ରୀଡ଼ା ଛାତ୍ରାବାସମାନଙ୍କରେ ରଖାଯାଇ ଯୋଗ୍ୟ କୋଚ୍‌ମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଲିମ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅବସରରେ ଶ୍ରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କୃତୀ କ୍ରୀଡ଼ାବିତ୍‌ମାନଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ କିଶୋର ମହାନ୍ତି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ–ପୂର୍ବ ରେଳବାଇ ଚକ୍ରଧରପୁର ଡିଭିଜନ୍‌ର ଡିଭିଜନାଲ୍ ମ୍ୟାନେଜର ଏହି ଉତ୍ସବରେ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ । ଏହି ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରୁ ପ୍ରାୟ ୨୦୦ ପ୍ରତିଯୋଗୀ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରମ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣାଣି

ଶ୍ରମ ଓ ନିଯୋଜନ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସାମଲ ନିମ୍ନମତେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବା ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ସୋମବାର ପୂର୍ବାହ୍ନ ୯ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ଅପରାହ୍ନ ୧ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ତାଙ୍କର ବାସଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଅପରାହ୍ନ ୩ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ୪ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ସଚିବାଳୟସ୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଶ୍ରୀ ସାମଲ ଶ୍ରମ ସଙ୍ଗଠନମାନଙ୍କ ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବେ । ବୁଧବାର ପୂର୍ବାହ୍ନ ୯ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ଅପରାହ୍ନ ୧ ଘଣ୍ଟା ୩୦ ମିନିଟ୍ ମଧ୍ୟରେ ବାସଗୃହ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଓ ଅପରାହ୍ନ ୩ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ୫ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ସଚିବାଳୟସ୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଭଦ୍ରଖ ବିଧାନ ସଭା ମଣ୍ଡଳୀର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବେ । ମଙ୍ଗଳବାର, ଗୁରୁବାର ଓ ଶୁକ୍ରବାର ଏହି ୩ ଦିନରେ ପୂର୍ବାହ୍ନ ୯ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ଅପରାହ୍ନ ୧ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଏବଂ ଅପରାହ୍ନ ୩ ଘଣ୍ଟାଠାରୁ ୫ ଘଣ୍ଟା ମଧ୍ୟରେ ଭଦ୍ରଖ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଆପତ୍ତି ଅଭିଯୋଗ ଶୁଣିବେ ବୋଲି ଶ୍ରମ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସୂତ୍ରରୁ ପ୍ରକାଶ ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନର ନୂତନ ବିନ୍ୟାସ ଆବଶ୍ୟକ

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନର ନୂତନ ବିନ୍ୟାସ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଓ ପେନ୍‌ସନ୍ ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ଡଃ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଟ୍ଟଶାଣୀ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଖୋର୍ଦ୍ଧା ସହରର ପ୍ରାଣନାଥ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଠାରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ପରିଷଦ ଦ୍ୱାରା ଆୟୋଜିତ ଆନ୍ତଃ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସାଂସ୍କୃତିକ ପ୍ରତିଯୋଗିତାର ପୁରସ୍କାର ବିତରଣୀ ଉତ୍ସବରେ ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ ଡଃ ପାଟ୍ଟଶାଣୀ ଦେଶର ସଙ୍କଟ ଦୂର କରିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ଚେତନା ଓ ଦେଶପ୍ରେମର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ସେଥିପ୍ରତି ଯୁବ ସମାଜ ସଜାଗ ରହିବାକୁ ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ । ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଯୁବ ସମାଜ ଜନ ଜାଗରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ସେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ । ଖୋର୍ଦ୍ଧାଠାରେ ସାମରିକ କ୍ରୀଡ଼ା ଶିକ୍ଷା ଅନୁଷ୍ଠାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ୟମ ଏ ଅଞ୍ଚଳର ଐତିହ୍ୟ ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଦିଗରେ ପ୍ରାଥମିକ ପଦକ୍ଷେପ ବୋଲି ଡଃ ପାଟ୍ଟଶାଣୀ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

କ୍ରୀଡ଼ା, ସଂସ୍କୃତି, ଯୁବ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ଅଶୋକ କୁମାର ମିଶ୍ର ଏହି ଉତ୍ସବରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇ କୃତୀ ପ୍ରତିଯୋଗୀମାନଙ୍କୁ କପ୍ ଓ ପ୍ରମାଣ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଡଃ ପାଟ୍ଟଶାଣୀ, ଶାସନ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ମିଶ୍ର, ଗଡ଼ ଖୋର୍ଦ୍ଧା ଦୁର୍ଗ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କମିଟି ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ୱନାଥ ସାମନ୍ତ ପ୍ରମୁଖ ଗଡ଼ ଖୋର୍ଦ୍ଧାଠାରେ ଏକ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଲାଗି ସ୍ଥାନ ନିରୂପଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଦୁର୍ଗ ଅଞ୍ଚଳ ପରିଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ।

୧୯୮୯ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଘରୋଇ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ଦେବା ବ୍ୟବସ୍ଥା

୧୯୮୯ ଓଡ଼ିଶା ଶିକ୍ଷା ସଂଶୋଧନ ଆଇନ ଲାଗୁ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଏବଂ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇ ନଥିବା ଘରୋଇ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏଥିପାଇଁ ୧୯୯୧ ଓଡ଼ିଶା ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଶୋଧନ ଶିକ୍ଷା ଆଇନ ଲାଗୁ ହେବା ଦିନଠାରୁ ୬୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ସମ୍ପୃକ୍ତ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କଠାରେ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଯେ କୌଣସି ପଞ୍ଚାୟତ ଅଧୀନରେ ଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଘରୋଇ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବ୍ଲକ୍ ଅଧୀନରେ ଥିବା ତୃତୀୟ ଉଚ୍ଚ ମାଧ୍ୟମିକ ଘରୋଇ ବିଦ୍ୟାଳୟ କିମ୍ବା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଦ୍ୱିତୀୟ ଘରୋଇ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଏହି ସୁବିଧା ନେଇପାରିବେ । ଏଥିପାଇଁ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଅନୁଦାନ ଗ୍ରହଣ ନକରି ନିଜ ସମ୍ବଳରେ

ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଚଳାଇବା ଲାଗି ଲିଖିତ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଗତ ଜନଗଣନା ଅନୁଯାୟୀ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜନସଂଖ୍ୟାର ଶତକଡ଼ା ୪୦ ଭାଗରୁ କମ୍ ସାକ୍ଷର ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏପରି ଅନୁମତି ପତ୍ରର ଆବଶ୍ୟକ ହେବ ନାହିଁ ।

ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟି ବୈଠକ

ସଚିବାଳୟଠାରେ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକ କଲ୍ୟାଣ ପାଣ୍ଠି ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟିର ୨୫ତମ ବୈଠକ ଏହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା ଶ୍ରମ ଓ ନିଯୋଜନ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସାମଲଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଶ୍ରୀ ସାମଲ କହିଲେ ଯେ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକମାନେ ସେମାନଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଥିବା କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟବିଷୟରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ଅବଗତ ନୁହନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଇନ ଓ କଲ୍ୟାଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ କରାଇବା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକ ବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ ସେମିନାରମାନ ଆୟୋଜନ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଚଳଚିତ୍ରମାନ ଆୟୋଜନ ଓ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ବାଣ୍ଟିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯିବା ଉଚିତ । ପରାମର୍ଶଦାତା କମିଟିର ବୈଠକ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକ ବହୁଳ ଅଞ୍ଚଳରେ କରାଗଲେ, ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ପଡ଼ିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନେ ଆଇନ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହୋଇପାରନ୍ତେ ଏବଂ କମିଟିର ସଭ୍ୟମାନେ ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କର ଦୁଃଖ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଧାରଣା ପାଇପାରନ୍ତେ ବୋଲି ଶ୍ରୀ ସାମଲ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପଦ୍ଧତିକୁ ସରଳୀକରଣ କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଶ୍ରମ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ ।

ଏହି ବର୍ଷ ୧,୪୭୦ ଜଣ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକଙ୍କ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ବୃତ୍ତି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବୈଠକରେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଛି । ପ୍ରାଥମିକ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କର ପୋଷାକନିମନ୍ତେ ଗତବର୍ଷ ୨,୦୫୫ ଜଣଙ୍କୁ ଅନୁଦାନ ଦିଆଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଏହିବର୍ଷ ୩,୦୪୮ ଜଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦରଖାସ୍ତ ବିଚାର କରି ଯୋଗ୍ୟ ବିବେଚିତ ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ପୋଷାକ ନିମନ୍ତେ ୬୦ ଟଙ୍କା କରି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଛି । ଆଠମଲ୍ଲିକ ସବ୍‌ଡିଭିଜନର ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ଚିକିତ୍ସା ସୁବିଧା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଭ୍ରାମ୍ୟମାଣ ଚିକିତ୍ସା ଗାଡ଼ି ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଥିବା ବୈଠକରେ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଗୋବର୍ଦ୍ଧନପୁର ଓ ବାଲିଶ୍ୱରୀ ଅଞ୍ଚଳର ଯଥାକ୍ରମେ ୨୦ ଜଣ ଓ ୫୦ ଜଣ ବିଡ଼ି ଶ୍ରମିକଙ୍କର ନିଜ ଘର ତିଆରି ନିମନ୍ତେ ଋଣ ଆବେଦନ ଦରଖାସ୍ତ ବିଚାର ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ୨ ଲକ୍ଷ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ଋଣ ଆକାରରେ ଓ ୫୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ସବ୍‌ସିଡ଼ି ଆକାରରେ ଯୋଗାଇ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଛି ।

ଗତକାଲି ସନ୍ଧ୍ୟାରେ ସଚିବାଳୟଠାରେ ଶ୍ରମ ସମସ୍ୟା ଓ ତାହାର ସମାଧାନ ବିଷୟରେ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରମ ଓ ନିଯୋଜନ ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ସାମଲଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଏକ ଉଚ୍ଚସ୍ତରୀୟ ଆଲୋଚନା ବୈଠକ ବସିଥିଲା । ଏଥିରେ କେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରମ ବିଭାଗ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ହୋତା , ରାଜ୍ୟ ଶ୍ରମ ସଚିବ ଶ୍ରୀ ମୃଣାଳକାନ୍ତି ପୁରକାୟିତ ଓ ଶ୍ରମ କମିଶନର ଶ୍ରୀ ବିଜୟ ଭୂଷଣ ମିଶ୍ର ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ଶ୍ରମିକମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରଚଳିତ ଶ୍ରମ ଆଇନରେ କେତେକ ସଂଶୋଧନ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଏହି ଆଲୋଚନାରେ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ରାଷ୍ଟ୍ରମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ସାମଲ ରାଜ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଇଥିବା ଶ୍ରମ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି କେନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରମ ସଚିବଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାମାନୁଜ କମିଟି ସୁପାରିଶଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ତୁରନ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଥିଲେ ।

ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଅର୍ପଣ

ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଅନ୍ୟତମ ଯୋଦ୍ଧା ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କର ତ୍ୟାଗ ଓ ଦେଶପ୍ରେମ ଆଗାମୀ ବଂଶଧର ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରେରଣାର ଉତ୍ସ ହୋଇ ରହିଥିବ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଜନ୍ମପୀଠ ସମ୍ବଲପୁର ଜିଲ୍ଲାର ଖିଣ୍ଡା ଗ୍ରାମଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ ବିଶିଷ୍ଟ ବକ୍ତାମାନେ ମତ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ରାଜ୍ୟ ଅବକାରୀ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଜୟନ୍ତୀ ଉତ୍ସବରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ କହିଲେ ଯେ ବିଦେଶୀ ଶାସନ କବଳରୁ ଜନ୍ମଭୂମିକୁ ମୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କର ଅପୂର୍ବ ତ୍ୟାଗ ଓ ବିଚିତ୍ର ରଣ କୌଶଳର ପଟ୍ଟାନ୍ତର ନାହିଁ । ତାଙ୍କର ତ୍ୟାଗ ଓ ବୀରତ୍ୱର ଗାଥା ଏ ଜାତିକୁ ଯୁଗେ ଯୁଗେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରିବ ବୋଲି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ କହିଥିଲେ । ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କର ଏକ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଖିଣ୍ଡା ଗ୍ରାମଠାରେ ଉନ୍ମୋଚିତ ହେବ ବୋଲି ସେ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ଝାରସୁଗୁଡ଼ା ବିଧାୟକ ଶ୍ରୀ କିଶୋର କୁମାର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ଉତ୍ସବରେ ରାଜ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି, କ୍ରୀଡ଼ା, ଯୁବ କଲ୍ୟାଣ ଏବଂ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ କେବଳ ଓଡ଼ିଶାର ନୁହନ୍ତି, ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷର ଗର୍ବ ଅଟନ୍ତି ବୋଲି କହିଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଜୀବନୀ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିବେ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ । ଏଣିକି ତାଙ୍କ ଜନ୍ମ ଜୟନ୍ତୀ ସରକାରୀ ଭାବରେ ପାଳିତ ହେବ ବୋଲି ସେ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ।

ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କର ଓ ଶ୍ରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ପୈତୃକ ବାସଭବନକୁ ଯାଇ ସେଠାରେ ତାଙ୍କ ସ୍ମୃତି ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧାଞ୍ଜଳି ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କର ଅଣନାତି ଶ୍ରୀ ଫକୀର ସାଏଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ କରିଥିଲେ ।

ଅତିବଡ଼ୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ

ପଞ୍ଚଶତ ବାର୍ଷିକୀ ଉଦ୍‌ଯାପନ

ନିବନ୍ଧାବଳୀ

- ଅତିବଡ଼ୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ : ଓଡ଼ିଶାର୍ ସନ୍ଥକବି
- ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ
- ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନା ସାହିତ୍ୟ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ

ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ପ୍ରଣେତା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ (୧୪୯୨–୧୫୫୨) ୫୦୦ତମ ଜୟନ୍ତୀ ଓଡ଼ିଶାରେ ପାଳିତ ହେଉଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଗବତର ଏତେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁ ଲୋକପ୍ରିୟତା ରହିଛି ତାହା ଭାଗବତର ସାବଲୀଳତା ତଥା ସନ୍ଥ–କବିଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀରେ ବ୍ୟାପକତାକୁ ପ୍ରମାଣିତ କରୁଅଛି ।

ଏକ ପବିତ୍ର ଦିବସରେ ବଙ୍ଗଦେଶର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ବୈଷ୍ଣବ ସାଧୁ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କଳ୍ପବୃକ୍ଷ ମୂଳରେ 'ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ' ଆବୃତ୍ତି ହେଉଥିବା ଶୁଣି ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ତାଙ୍କର ସମସାମୟିକ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ପ୍ରଣେତା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରିବା ପରେ ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚିରନ୍ତନ ବନ୍ଧୁତା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା ଓ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାର ସନ୍ଥ କବିଙ୍କୁ 'ଅତିବଡ଼ି' ଉପାଧିରେ ଭୂଷିତ କରିଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ (୧୪୮୬–୧୫୩୩) ୧୫୦୦ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ପୁରୀ ଆସିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତରେ ଲଳିତ ନବାକ୍ଷରୀ ଛନ୍ଦ ଆକାରରେ ଲିଖିତ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଜୀବନୀ ଚରିତ ଶୁଣି ସେ ଏତେଦୂର ମୁଗ୍ଧ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ ଯେ ଗୌଡ଼ୀୟ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ସକଳ ସମାଲୋଚନା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ଛିନ୍ନ କରି ପାରିନଥିଲେ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଗୁଣାବଳୀ ଓ ସନ୍ଥ–ଜୀବନ ଧାରାକୁ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ବିଶେଷ ପସନ୍ଦ କରୁଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ପୁରୀ ସହରଠାରୁ ପ୍ରାୟ ୯ କିଲୋମିଟର ଦୂର କପିଳେଶ୍ୱରପୁର ଗ୍ରାମରେ ୧୪୯୨ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ପିତାଙ୍କ ନାମ ଥିଲା ଭଗବାନ ଦାସ ଓ ସେ ଥିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିରରେ ପୁରାଣ–ପଣ୍ଡା । ଓଡ଼ିଶାର ବୈଷ୍ଣବ ସନ୍ଥ–କବି ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଥିଲେ ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପ୍ରକୃତ ଜନ୍ମତାରିଖ ଓ ମସିହା ନେଇ ବିଦ୍ୱାନ ପଣ୍ଡିତ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମତାନୈକ୍ୟ ଦେଖାଯାଏ । ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସଙ୍କୁ 'ଉଦୟ କାହାଣୀ' ରେ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁଯାୟୀ ପଣ୍ଡିତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ନାରାୟଣ ଦାସ ମତ ଦିଅନ୍ତି ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ସମ୍ଭବତଃ ୧୪୮୭ ମସିହାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ମହାମହୋପାଧ୍ୟାୟ ସଦାଶିବ ମିଶ୍ର ସ୍ୱ–ରଚିତ 'ଅତିବଡ଼ି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ' ପୁସ୍ତକରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛନ୍ତି ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପୁରୀ ଜିଲ୍ଲା କପିଳେଶ୍ୱର ପୁର ଶାସନରେ ୧୪୦ ମସିହା (୧୪୯୨) ଶକାବ୍ଦରେ ଏକ ବୁଧବାର ଦିନ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକୃ ପ୍ରାମାଣିକ ତଥ୍ୟ ମିଳେ ଦିବାକର ଦାସ କୃତ 'ଜଗନ୍ନାଥ ଚରିତାମୃ ଗ୍ରନ୍ଥରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ତଥା ସର୍ବଶେ ବିବରଣୀ ପାଇବା ଲାଗି ଅନେକ ବିଦ୍ୱାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଉପରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରି ଥାଆନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କୁ ମା ୧୮ ବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ସହି ତାଙ୍କର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇଥିଲା । ଏହି ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲେ ଆମକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ହେବ ଯେ ୧୪୯୧ ମସିହା ପୂର୍ବ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ସୁତରାଂ ଆମ୍ଭ ଗ୍ରହଣ କରିନେବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ୧୪୯୨ ମସିହାରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରି ୬୦ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବଞ୍ଚି ରହିଥିଲେ ଓ ୧୫୫ ମସିହାରେ ଇହଧାମ ସମ୍ବରଣ କରିଥିଲେ ।

ଏକଦା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ବିଧବା ମାତା ପଦ୍ମାବତୀ ଦେବୀ ତାଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ ଭାଗବତ ସେ ପଢ଼ି ପାରୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଭାଗବତ ରଚନା କରାଗଲେ ସେ ନିଜେ ପଢ଼ି ପାରନ୍ତେ ଓ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଲୀଳା ତଥା ଜୀବନ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବା ପାଇଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ମାତା ଏତେଦୂର ବ୍ୟଗ୍ର ଥିଲେ ଯେ ନିଜ ପୁତ୍ରଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଭାଗବତ ରଚନା କରିବା ପାଇଁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ତେଣୁ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ସୁପଣ୍ଡିତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ନିଜ ଧର୍ମପ୍ରାଣା ବିଧବାମାତାଙ୍କର ଅଭିଳାଷ ପୂରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ 'ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ' ରଚନା କରିଥିଲେ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏପରି ସରଳ ଓ ସାବଲୀଳ ଭାଷାରେ ଭାଗବତ ରଚନା କରିଗଲେ ଯାହାକୁ କି ଓଡ଼ିଶାର ସାଧାରଣ କୃଷକ ସମାଜ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ପଢ଼ି ଓ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ । ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଅବିବାହିତ ଥିଲେ ଓ ପବିତ୍ର ଭାବରେ ଜୀବନ ଯାପନ କରୁଥିଲେ । ପୁରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର ବେଢ଼ାର ଦକ୍ଷିଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ

ଥିବା କଳେବର ତଳେ ପବିତ୍ର ଧର୍ମ ପୁସ୍ତକ ରଚନା କରିବାରେ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ଆବୃତ୍ତି କରିବାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କର ଅଧିକାଂଶ ସମୟ ଅତିବାହିତ ହେଉଥିଲା । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ପ୍ରତ୍ୟହ ପାରାୟଣ କରାଯାଉଥିବାରୁ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କର ଶହ ଶହ ଓ ହଜାର ହଜାର ଭକ୍ତ ତଥା ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନେ ସେଥିପ୍ରତି ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନ ଅନେକ ଅଲୌକିକ ଗଳ୍ପ ଓ ଐଶ୍ୱରିକ ଶକ୍ତିର ପରିପ୍ରକାଶରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ।

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଆସାମୀୟ ଭାଷାରେ ଭାଗବତ ଲେଖିଥିବା ସନ୍ଥ-କବି ଶଙ୍କର ଦେବ (୧୪୪୯-୧୫୬୯)ଙ୍କ ସହିତ ତୁଳନା କରାଯାଏ । ଜଗନ୍ନାଥ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ୧୬ ବର୍ଷ ବୟସରେ ବ୍ୟୁତ୍ପତ୍ତି ଲାଭ କରିଥିବା ବେଳେ ତାଙ୍କର ୨୨ ବର୍ଷ ବୟସରେ ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ହାସଲ କରିଥିଲେ । ଜୀବନରେ ସୁଖ ଓ ଶାନ୍ତି ପାଇଁ ଭକ୍ତି ମାର୍ଗ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ଉପାୟ ବୋଲି ଉଭୟ ଏକମତ ଥିଲେ । ଦୁହିଁଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ଥିଲା ଯେ ଭକ୍ତି ବା ଭଗବାନଙ୍କ ଉପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱାସ ମନୁଷ୍ୟକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣତାଆଡ଼କୁ ନେଇଯାଏ । ଭଗବାନ ବା ଈଶ୍ୱରଙ୍କ ପ୍ରତି ଅହେତୁକ ଭକ୍ତି ମାନବର ପରମ ଧର୍ମ – ଏକଥା ଦୁହେଁ ପ୍ରଚାର କରୁଥିଲେ ।

ଓଡ଼ିଶାର ଦରିଦ୍ର କୃଷକ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଲିଖିତ 'ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ' ଥିଲା ସନ୍ଥ-କବି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କର ମହତ ଦାନ ଏବଂ ଏହାଥିଲା ଏକ ନବ ଜୀବନର ଦ୍ୟୋତକ । ଏହା ଥିଲା ସୁବ୍ୟ ପାଠ୍ୟ ଓ ସହଜରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ଏବଂ ଏହାକୁ ବୁଝିବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି ଟୀକା ଟିପ୍ପଣୀ ବା ଅର୍ଥାନ୍ତରର ଆବଶ୍ୟକତା ନଥିଲା ।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବ (୧୪୯୭-୧୫୪୦)ଙ୍କ ରାଜତ୍ୱ କାଳରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ସାମାଜିକ ରାଜନୈତିକ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଶୋଚନୀୟ ତଥା ଅବନତି ସ୍ତରକୁ ଆସି ଯାଇଥିଲା । ପ୍ରତାପରୁଦ୍ର ଦେବ ୧୪୯୭ ମସିହାରେ ସିଂହାସନ ଆରୋହଣ କରିଥିଲେ ଓ ଶ୍ରୀ ଚୈତନ୍ୟ ପ୍ରଥମଥର ପାଇଁ ପୁରୀରେ ପଦାର୍ପଣ କରିବା ସମୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୫୧୦ ମସିହାରେ ପ୍ରତାପରୁଦ୍ରଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ ଦିଗରୁ ଶତ୍ରୁ ଆକ୍ରମଣର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ବିଜୟ ନଗରର ରାଜା କୃଷ୍ଣ ଦେବ ରାୟ ୧୫୧୪ ମସିହାରେ ଉଦୟଗିରି ଓ ୧୫୧୫ ମସିହାରେ କୋଣ୍ଡାବିଡୁ ଅଧିକାର କରି ଯୁବରାଜ ବୀର ଭଦ୍ରଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତାପ ରୁଦ୍ର ବାଧ୍ୟ ହୋଇ କୃଷ୍ଣ ଦେବ ରାୟଙ୍କ ସହିତ ଲଜ୍ଜ୍ୟାକର ସନ୍ଧି କରିଥିଲେ । ସେହିଭଳି ମଧ୍ୟ ହୋସେନ ଶାହ ଉତ୍ତର ଦିଗରୁ ଓଡ଼ିଶା ଉପରେ ୧୫୦୯ ମସିହାରେ ଆକ୍ରମଣ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତାପ ରୁଦ୍ର ଏହିଭଳି ସ୍ଥିତର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଥିବାବେଳେ ଗଜପତିଙ୍କର ମନ୍ତ୍ରୀ ଗୋବିନ୍ଦ ବିଦ୍ୟାଧର ଭୋଇ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବିଶ୍ୱାସଘାତକତା କରିଥିଲେ । ପ୍ରତାପ ରୁଦ୍ର-ଭଗ୍ନ-ହୃଦୟ ହୋଇପଡ଼ିଲେ । ଏହିଭଳି ଭାବରେ ଷୋଡ଼ଶ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମାର୍ଦ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଶାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ଗଣ୍ଡଗୋଳିଆ ହୋଇପଡ଼ିଥିଲା । ଅଧ୍ୟାପକ ପି: ମୁଖାର୍ଜୀ ପ୍ରଣୀତ ପୁସ୍ତକ 'ଓଡ଼ିଶାର ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ' (Vaishnavism in Orissa)ରେ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଶଦ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଯେଉଁ ଭାଗ୍ୟଦେବୀ ପ୍ରତାପ ରୁଦ୍ରଙ୍କ ପିତାଙ୍କ ପ୍ରତି ସୁପ୍ରସନ୍ନା ଥିଲେ ସେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ବିମୁଖ ହେଲେ । ତିନି ଦିଗରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ଶତ୍ରୁଙ୍କୁ ଆକ୍ରମଣକୁ ପ୍ରତିହତ କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତାପରୁଦ୍ରଙ୍କୁ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ଓ କପିଳେନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ରାଜ୍ୟଜୟ ନୀତି ଯୋଗୁ ରାଜ୍ୟର ସାମରିକ ଶକ୍ତିର ଅପଚୟ ଘଟିଥିଲା । ସାମରିକ ଶକ୍ତି ହ୍ରାସ ହେବା ବିଷୟ ସେହି ସମୟରୁ ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରା ଯାଇଥିଲା । କାଞ୍ଚିଠାରୁ-ତ୍ରିବେଣୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଜୟ କରାଯାଇ ଧନରତ୍ନ ଆଣାଯିବା ଫଳରେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନେ ବିଳାସ ବ୍ୟସନରେ ଜୀବନ ଅତିବାହିତ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ । ଏହା ଫଳରେ ସାମାଜିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ସ୍ତରରେ ଯେଉଁ ଶୂନ୍ୟତା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମ ତାହାର ସ୍ଥାନ ଗ୍ରହଣ କଲା । ଓଡ଼ିଶାର ରାଜନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତି ଗଣ୍ଡଗୋଳିଆ ଥିବା ବେଳେ ସାମାଜିକ ଜୀବନ ପୂର୍ବରୁ ଥିବା ବୈଷ୍ଣବ ଓ ସିଦ୍ଧାଚାର୍ଯ୍ୟମାନଙ୍କ ଶାନ୍ତି ବାଣୀ ଯୋଗୁ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ସହଜିଆ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମର ପ୍ରବକ୍ତାମାନଙ୍କ ଯୋଗୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ନୈତିକ ସ୍ଖଳନ ହେଲା । ଜାତିଆଣ ଭାବ, ସାମନ୍ତବାଦ ନୀତି ଓ ସାମାଜିକ ଅଧୋଗତି ଏହି ସମୟରେ ବଳବତ୍ତର ଥିଲା । ସାମାଜିକ ଓ ଧର୍ମସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ସାଧନ ନିମିତ୍ତ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଧର୍ମକୁ ପୁନର୍ଜୀବିତ କରିବା ଲାଗି ନବ-ବୈଷ୍ଣବ ବାଦ ସୃଷ୍ଟିକଲେ ଯାହାକୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି । ଜୟଦେବଙ୍କ ଭଳି ସେ ଶୃଙ୍ଗାର ରସ ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ସେ ବରଂ ତାଙ୍କ ମତବାଦର ସଂଯମ, ସମତା ଓ ନିଷ୍କାମ ଭକ୍ତି ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ଦର୍ଶନରେ ନାଥ ସଂପ୍ରଦାୟର ସିଦ୍ଧାଚାର୍ଯ୍ୟ ଓ ସହଜିଆ ଭକ୍ତି ଧର୍ମର ସମନ୍ୱୟ ଘଟିଛି । ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ଶ୍ରୀମଦ ଭାଗବତ ରଚନା କରିବାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ନିଜର ମୌଳିକତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି ଓ ଲେଖିଥିବା ଭାଗବତର ପଂକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମୌଖିକ ଧର୍ମ ପରମ୍ପରା ରୂପେ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଛି ଯାହାକି ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ସାଂସ୍କୃତିକ ଐତିହ୍ୟର ଅଂଶବିଶେଷରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଛି । ଭାଗବତରେ ଦାର୍ଶନିକ ତତ୍ତ୍ୱ ହେଲା, ଏହି ପୃଥିବୀରେ ଯାହାକିଛି ରହିଛି ତାହା ହେଉଛି ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି । ଭାଗବତରେ ପ୍ରଧାନ ବିଷୟବସ୍ତୁ ହେଲା, ଜୀବନତତ୍ତ୍ୱ, ଅବତାରବାଦ ଓ ମହା ଜାଗତିକ ଚେତନାର ଉଦ୍ରେକ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଗୁଣାବଳୀ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ଏକାଦଶ ସ୍କନ୍ଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲେଖିଥିଲେ । ତାଙ୍କର ଜନୈକ ଶିଷ୍ୟ ଶ୍ରୀ ମହାଦେବ ଦାସ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ସ୍କନ୍ଦ ଦ୍ୱାଦଶ ଓ ତ୍ରୟୋଦଶ ସ୍କନ୍ଦ ଲେଖି ତାହାକୁ ଭାଗବତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରିଥିଲେ । ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଭାଗବତ ଉପରେ ଶ୍ରୀଧର ସ୍ୱାମୀ ଯେଉଁ ଟୀକା ରଚନା କରିଥିଲେ ତାହାକୁ ଭିତ୍ତିକରି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓଡ଼ିଆ

ଭାଗବତ ରଚନା କରିଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଭାଗବତଠାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କୃତ ଭାଗବତରେ କେତେକ ପାର୍ଥକ୍ୟ ରହିଛି । ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କ କୋଳରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଲ୍ୟ ଲୀଳା ଓ ଗୋପାଙ୍ଗନାମାନଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କର ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ପ୍ରେମଭାବ ଶିକ୍ଷିତ ଅଶିକ୍ଷିତ ନିର୍ବିଶେଷରେ ସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ଅସଂଖ୍ୟ ତଥା ଭକ୍ତ ଗ୍ରାମବାସୀମାନଙ୍କୁ ଏବେ ମଧ୍ୟ ମୁଗ୍ଧ କରୁଛି । ଏହାପରେ ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ତାଳପତ୍ର ପୋଥି ଆକାରରେ ଲେଖାଯାଇ ପ୍ରଚଳନ କରାଗଲା ଓ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଗଣାରେ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀରେ ପ୍ରତ୍ୟହ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ପାଠ କରାଗଲା । ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରେମରେ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଗ୍ରାମବାସୀମାନେ ଭାଗବତ ପାଠ କରିବାକୁ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଯୋଗୁଁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବାକୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଲା । ମଧ୍ୟ ଯୁଗରେ ତଥା ଶହ ଶହ ହଜାର ହଜାର ଗ୍ରାମରେ ଥିବା ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀରେ ଭଗବାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ଅଲୌକିକ ଲୀଳା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଭାଗବତ ପାଠର ମଧୁର ମୂର୍ଚ୍ଛନା ଓଡ଼ିଶାର ଗ୍ରାମ୍ୟ ଜୀବନର ସାନ୍ଧ୍ୟ ଆସରକୁ ବେଶ୍ ପ୍ରାଣବନ୍ତ କରି ପାରୁଥିଲା । ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ଏହି ଧାର୍ମିକ ପରମ୍ପରାର ଅବକ୍ଷୟ ଘଟିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନେକ ଗ୍ରାମ ରହିଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଏହି ପ୍ରଥା ଏବେ ବି ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି । ସଂସ୍କୃତ ଭାଗବତର ମୂଳ ବିଷୟବସ୍ତୁରେ 'ବିଷ୍ଣୁ ପୁରାଣ' ଓ 'ପଦ୍ମ ପୁରାଣ'ର ଅନେକ ଗଳ୍ପ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣ ନିତିଦିନ ଘଟଣାବଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ନୀତି ବାଣୀ ଉଚ୍ଚାର କରୁଥାଆନ୍ତି । ପିଲାମାନଙ୍କୁ ନୈତିକ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ସମୟରେ ଭାଗବତର ସୁନ୍ଦର ପଦାବଳୀ ମଧ୍ୟ ଆବୃତ୍ତି କରାଯାଇଥାଏ ।

ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗର ଜଣେ ଖ୍ୟାତନାମା ବିଦ୍ୱାନ୍ ଶ୍ରୀ ବି. ସି. ମଜୁମଦାର ତାଙ୍କର 'ଟାଇପି କାଲ' ସିଲେକ୍‌ସନ୍ ଫ୍ରମ୍ ଓଡ଼ିଆ ଲିଟେରଚର ପୁସ୍ତକରେ ଭାଗବତର ପ୍ରଭାବ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ମତରେ–"ଭାରତୀୟ ସାହିତ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କେତେଖଣ୍ଡ ପୁସ୍ତକ ରହିଥିବ ଯାହାକି ଭାବର ଗଭୀରତା ଓ ସୁଦୂର ପ୍ରସାରୀ ପ୍ରଭାବର ବିସ୍ତାର–ଭିତ୍ତିରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କୃତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ସହିତ ତୁଳନୀୟ ହୋଇପାରିବ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ରଚନା କରିବା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଦେଶର ସବୁଶ୍ରେଣୀର ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ମାତୃଭାଷା ଶିକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରରୋଚିତ କରିଥିଲେ । ଏହା କହିବାରେ କୌଣସି ଦ୍ୱିଧା ନାହିଁ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ତାଙ୍କର ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଅବଦାନ ଦେଇଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ମହାନ୍ । ନିଜ ପୁସ୍ତକରେ ସେ ଯେଉଁ ନୀତି ନୈତିକତାର ପ୍ରଚାର କରିଯାଇଛନ୍ତି, ତାହା ଅଦ୍ୟାବଧି ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ଚରିତ୍ର ଗଠନରେ ସହାୟକ ହେଉଛି ଏବଂ ତାହା ପ୍ରଶଂସନୀୟ ।

ଓଡ଼ିଶାର ସୀମାବାହାରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ବାସ କରୁଥିବା ହଜାର ହଜାର ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ସେହି ରାଜ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଚଳିତ ଭାଷାରେ ଅନୂଦିତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ଅଦ୍ୟାବଧି ପାଠ କରୁଛନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ କୁହାଯାଇ ପାରେ ଯେ ବଙ୍ଗଳା ସବ୍–ଡିଭିଜନର ବିଶେଷତଃ ମେଦିନୀ ପୁର ଜିଲ୍ଲାରେ ବାସ କରୁଥିବା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାଭାଷୀ ବୃନ୍ଦ, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ମୂଳ ସଂସ୍କୃତି ହେଉଛି ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତି, ସେମାନେ ବଙ୍ଗଳା ଅକ୍ଷରରେ ଲିଖିତ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କୃତ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ଏବେ ମଧ୍ୟ ପାଠ କରୁଛନ୍ତି ।

୪

ଭକ୍ତି–ଧର୍ମର ଧର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଚିନ୍ତାଧାରାକୁ ବାଦ୍‌ଦେଲେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ସାମାଜିକ ଓ ରାଜନୈତିକ ଆଦର୍ଶ ବା ଚିନ୍ତା ଧାରା ଗୁଡ଼ିକ ବେଶ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ । ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାରିଗରୀ ବିଦ୍ୟା ଧର୍ମ ସଂକ୍ରାନ୍ତୀୟ ଚିନ୍ତାଧାରା ଉପରେ ଆଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରୁଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ନୀତି ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଥାଇ ପାରେ । କିନ୍ତୁ ଆତ୍ମସଂଯମ, ଆଦର୍ଶ ଗାର୍ହସ୍ଥ୍ୟ ଜୀବନ, ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପବାସ ଓ ଧର୍ମୋତ୍ସବ ଇତ୍ୟାଦିର ଉପକାରିତା ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତରେ ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି ।

ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରଖ୍ୟାତ କବି ଓ ବିଦ୍ୱାନ ଡକ୍ଟର ମାୟାଧର ମାନସିଂହ ଯଥାର୍ଥରେ କହିଛନ୍ତି–"ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ସମସ୍ତ ପୁସ୍ତକ ମଧ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କୃତ ଭାଗବତରେ ହିଁ 'ବାଇବେଲ' ଭଳି ରହସ୍ୟବାଦ ସମନ୍ୱିତ ରୂପ ପ୍ରୟୋଗ । ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସଂସ୍କୃତ ଶବ୍ଦ ସହିତ ଓଡ଼ିଆ ରୂଢ଼ି ଓ ଶବ୍ଦର ସମନ୍ୱୟ, ଛନ୍ଦ ପାତ ଓ ଭାବ ପ୍ରକାଶନରେ ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ମତାନ୍ଧତା ଅପେକ୍ଷା ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୁଏ । ଏହି ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ ନିହିତ ରହିଛି ଏକ ସୂକ୍ଷ୍ମ ରହସ୍ୟବାଦ ଯାହାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିବରଣୀ ହୟତ ବୋଧଗମ୍ୟ ହୁଏନାହିଁ, କିନ୍ତୁ ସାମଗ୍ରିକ ଭାବେ ବିସ୍ତାର କଲେ ଏହା ମର୍ମସ୍ପର୍ଶୀ ଓ ଶ୍ରୁତି ମଧୁର । କିନ୍ତୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଭାବ ପ୍ରକାଶନର ଏପରି ଏକ ଶୈଳୀ ଛାଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି, ଯହିଁରେ ବିଶୁଦ୍ଧତା, ଲାଳିତ୍ୟ, ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଓ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ଭରି ରହୁଛି ଓ ଏହି ଶୈଳୀ ଅନୁକରଣ କରିବା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ପାରିନାହିଁ ।"

ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ ଛଡ଼ା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ଯଥା 'ଅର୍ଥ କୋଇଲି' ଇତ୍ୟାଦି ରଚନା କରିଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଆ କବି ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସଙ୍କ ରଚିତ 'କେଶବ କୋଇଲି' ରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଓ ଅର୍ଥ ଅର୍ଥାନ୍ତର ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ 'ଅର୍ଥକୋଇଲି'ରେ କରାଯାଇଅଛି । 'ତୁଳାଭିଣା' ପୁସ୍ତକଟି ଅଧ୍ୟାତ୍ମତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବସିତ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏହି ପୁସ୍ତକରେ ନିଜର ମୌଳିକତା ପ୍ରକଟ କରିଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ 'ଗୁରୁଣି ସ୍ତୁତି' ଏକ ଲୋକଗୀତି ଓ କେନ୍ଦରା (ଏକ ଦେଶୀୟ ବାଦ୍ୟଯନ୍ତ୍ର) ବଜାଇ ଯୋଗୀମାନେ ଏହାକୁ ଆବୃତ୍ତି କରି ଦ୍ୱାର ଦ୍ୱାର ବୁଲି ଭିକ୍ଷା କରନ୍ତି ।

ସେ ପୁରୀ ବେଳାଭୂମିରେ ସ୍ଥାପନ କରିଥିବା ମଠ 'ଅତିବଡ଼ି' ମଠ ନାମରେ ପରିଚିତ । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କର ଓଡ଼ିଆ ବୈଷ୍ଣବ

ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଓଡ଼ିଆ ଅତିବଡ଼ି ସଂପ୍ରଦାୟ ଗଠିତ। ଅତିବଡ଼ି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଓ ଗୌଡୀୟ ବୈଷ୍ଣବ ସଂପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଓ ଶ୍ରୀଚୈତନ୍ୟଙ୍କର ଅନେକ ଶିଷ୍ୟ ଚୈତନ୍ୟ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବନ୍ଧୁତ୍ୱକୁ ପସନ୍ଦ କରୁ ନ ଥିଲେ। କିନ୍ତୁ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟରେ ବିଭେଦ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଲାଗି ଚୈତନ୍ୟ ତାଙ୍କ ଶିଷ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥିଲେ।

ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ପଞ୍ଚସଖାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଅନ୍ୟତମ ବିଶିଷ୍ଟ କବି ରୂପେ ଅଭିହିତ। ଏହି ପଞ୍ଚସଖା ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ପ୍ରଣେତା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ଓଡ଼ିଆ ରାମାୟଣ ଲେଖକ ବଳରାମ ଦାସ, ହରିବଂଶର ଗ୍ରନ୍ଥକାର ଯଶୋବନ୍ତ ଦାସ ଓ ରାସର ଲେଖକ ଅନନ୍ତ ଦାସ ଏବଂ ଅଚ୍ୟୁତାନନ୍ଦ ଦାସ, ଓଡ଼ିଶାର ମଧ୍ୟଯୁଗୀୟ ସଂସ୍କୃତରେ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ପୁନିରୁତ୍ଥାନ ଏହି ପଞ୍ଚ ସଖାଙ୍କ ଯୋଗୁ ସମ୍ଭବପର ହୋଇ ଥିଲା। ସରଳ ଓ ଆଦର୍ଶ ଜୀବନ ଯାପନର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରିଥିବା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖିତ ଲୋକ-ଗୀତ ଓଡ଼ିଶାର ଅଶିକ୍ଷିତ ସାଧାରଣ ଲୋକଙ୍କ ହୃଦୟକୁ ସ୍ପର୍ଶ କରିଥିଲା। ଡକ୍ଟର ମାନସିଂହଙ୍କ ଭାଷାରେ-"ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ଓ ଅଭ୍ୟୁତ୍ଥାନ ନିମନ୍ତେ ସେମାନେ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରରେ ସେମାନଙ୍କର ଲେଖନୀ ଚାଳନା କରିଥିଲେ। ସଂସ୍କୃତ ଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୀମାବଦ୍ଧ ଥିବା ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନକୁ ସେମାନେ କୃଷକ କୁଟୀରର ଦ୍ୱାର ଦେଶରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଥିଲେ।" ଏହି ପଞ୍ଚ ସଖା ସମସାମୟିକ ଥିଲେ କି ନାହିଁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଦ୍ୱନ୍ଦ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି। ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ପଞ୍ଚ ସଖା ପରସ୍ପରର ସମସାମୟିକ ନ ଥିଲେ କିମ୍ବା ଜୀବନ ଓ ଧର୍ମ ସଂକ୍ରାନ୍ତରେ ସେମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ଏକା ପ୍ରକାରର ନ ଥିଲା।

ମାତ୍ର ଏହା ଅବିସମ୍ବାଦୀ ସତ୍ୟ ଯେ ହିନ୍ଦି ସାହିତ୍ୟରେ ତୁଳସୀ ଦାସ, ଅସମୀୟା ସାହିତ୍ୟରେ ଶଙ୍କର ଦେବ ଓ ତାମିଲ ସାହିତ୍ୟରେ 'କୁରାଲ'ଙ୍କ ଭଳି ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଗଣ କବି ଥିଲେ। ଆଜିର ଏହି ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ କାରିଗରୀ କୌଶଳ ମନୁଷ୍ୟର ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଚିନ୍ତାଧାରା ଉପରେ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିଥିବା ଓ ମନୁଷ୍ୟକୃତ ଯନ୍ତ୍ର ତାକୁ ଧ୍ୱଂସ କରିବାକୁ ଯାଉଥିବା ବେଳେ ମନୁଷ୍ୟ ଅଶାନ୍ତି ଏବଂ ଏକାକୀ ବୋଧକାରି ସୁଖ ଓ ଶାନ୍ତିର ଅନ୍ୱେଷଣ କରୁଥିବା ବେଳେ ଓଡ଼ିଆ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜ୍ଞାନର ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଉପାଦେୟ ହେବ।

ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର।

ଭୁବନେଶ୍ୱର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କଳା କେନ୍ଦ୍ରଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସର୍ବଭାରତୀୟ କଳା କ୍ୟାମ୍ପର ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ଉତ୍ସବରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ ଶ୍ରୀ ସତୀଶ୍ ପାତ୍ରଙ୍କ ଉଦ୍‌ବୋଧନ।

ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ

ଅଧ୍ୟାପକ ଶ୍ରୀରାମଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର

ସମଗ୍ର ଉପନିଷଦ ଓ ପୁରାଣ ପ୍ରଭୃତିର ସାର ସଂଗ୍ରହ ସ୍ୱରୂପ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତ ଗ୍ରନ୍ଥ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷରେ ଆଦୃତ ହେଉଥିଲେ ହେଁ ତାହା ସାକ୍ଷାତ୍ ଭଗବାନଙ୍କ ଅଧିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତି ଗୃହରେ ଭାଗବତ ଗାଦି ଆକାରରେ ଗୃହ ଦେବତା ସ୍ୱରୂପ ଯେପରି ପୂଜା ପାଉଛନ୍ତି ତାହା ଅନ୍ୟତ୍ର ବିରଳ । ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଗ୍ରନ୍ଥର ଏତାଦୃଶ ଆଦରର କାରଣ କେବଳ ମହାତ୍ମା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସରଳ ମୃଦୁ ମଧୁର ଭାଷାନୁବାଦ ବୋଲି ଅନୁମିତ ହୁଏ । କିମ୍ବଦନ୍ତୀ ଅଛି ଯେ ମହାତ୍ମା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏହି ଭାବ ଗମ୍ଭୀର ଓ କଠିନ ସଂସ୍କୃତ ଗ୍ରନ୍ଥକୁ ତାଙ୍କ ମାତାଙ୍କର ବୋଧଗମ୍ୟ କରିବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସରଳ ଭାଷାରେ ନବାକ୍ଷରୀ ଛନ୍ଦରେ ରଚନା କରିଥିଲେ । ସେ ସମୟରେ ସଂସ୍କୃତ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୂଦିତ ଭାଗବତକୁ ସଂସ୍କୃତ ଭାଗବତଠାରୁ ନ୍ୟୂନ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖୁଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶାର ତତ୍କାଳୀନ ସମାଜରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତକୁ "ତେଲି ଭାଗବତ" ଆଖ୍ୟାଦେଇ ସଂସ୍କୃତ ପଣ୍ଡିତମାନେ ମଧ୍ୟ ଅନାଦର କରିଥିଲେ । ସେଥିପାଇଁ ମହାତ୍ମା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ମହାତ୍ମା ତୁଳସୀ ଦାସଙ୍କ ପରି ପଣ୍ଡିତ ମଣ୍ଡଳୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କମ୍ ବିଦ୍ୱେଷର ପାତ୍ର ହୋଇନାହାନ୍ତି । ସେ ଯାହାହେଉ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ଯେ ନିଜସ୍ୱ ଗୁଣରେ ମହୀୟାନ ଏହା ସ୍ୱୀକାର୍ଯ୍ୟ ।

ଅନେକ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତକୁ ମୂଳ ଭାଗବତର ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ନୁହେଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଯାଇ ଥାଏ । ଏଠାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇପାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କର ଭାଗବତ ମୂଳ ଭାଗବତର ଠିକ୍ ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ନୁହେଁ । ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ କରିବା ଅନୁବାଦରେ. ଧର୍ମ ନୁହେଁ । ତାହା ପାଠକ ସମାଜରେ ଆଦୃତ ହୁଏ ନାହିଁ । ଅନୁବାଦକର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହେଉଛି ମୂଳଗ୍ରନ୍ଥର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ ଓ ଭାଷାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ନିଜର ଭାଷା ଶୈଳୀରେ ତାହାକୁ ପ୍ରକାଶ କରିବା । ତେଣୁ ଭାଗବତକାର ଦାସ ଗୋସାଇଁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ରଚନା ତଥା ଦାର୍ଶନିକ ଭାବପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟ ବସ୍ତୁକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରି ତାହାକୁ ସର୍ବଜନବୋଧ୍ୟ, ସୁଲଳିତ ତଥା ସାବଲୀଳ ଭାଷାରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି । ସ୍ଥଳ ବିଶେଷରେ ମୂଳ ଶ୍ଳୋକକୁ ଯଥା ସମ୍ଭବ ସୁବୋଧ ଭାଷାରେ ଅନୁବାଦ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ କଳ୍ପନା ପ୍ରସୂତ ପଦାବଳୀ ଦ୍ୱାରା ମୂଳପାଠକୁ ପଲ୍ଲବିତ କରିଅଛନ୍ତି । ଯେଉଁଠାରେ ଅନୁବାଦ ଦୁର୍ବୋଧ ହେବ ବୋଲି ସେ ଅନୁଭବ କରିଅଛନ୍ତି ସେଠାରେ ସେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ଭାବଗର୍ଭକ ପଦାବଳୀ ସଂଯୋଗ କରି ଅନୁବାଦକୁ ସାବଲୀଳ କରିବାରେ ଚେଷ୍ଟା କରିଅଛନ୍ତି । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଗ୍ଭର କଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ସ୍ୱରଚିତ ଭାଗବତରେ ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ବିଷୟବସ୍ତୁରେ ସୂକ୍ଷ୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ଭାବ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ, ଭାବ ସଙ୍କ୍ଷେପଣ ଓ ଭାବ ପରିସ୍ଫୁଟନ କରି ସ୍ୱକୀୟ ରଚନାକୁ ରୁଚିମନ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ପାଠକରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଏ କବି ନିଜେ ଗୋଟିଏ ଅଧ୍ୟାୟକୁ ପାଠକରି ଭାବତନ୍ମୟ ହୋଇ ତହିଁରେ ମଜ୍ଜିଯାଇ ତାହାକୁ ଭାବାବିଷ୍ଟ ଚିତ୍ତରେ ଗାଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ତାହାହିଁ ତାଙ୍କର ଅନୁବାଦ ।

ପ୍ରସଙ୍ଗ କ୍ରମେ କୁହାଯାଇପାରେ ଶ୍ରୀ ଦୀନବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ଖାଡ଼ଙ୍ଗା ନାମକ ଓଡ଼ିଶାର ଆଉ ଜଣେ କବି ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତକୁ ଓଡ଼ିଆ ନବାକ୍ଷରୀ ଛନ୍ଦରେ ଅନୁବାଦ କରିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ଦୀନବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ଖାଡ଼ଙ୍ଗାଙ୍କ ଅନୁବାଦ ସଂସ୍କୃତ ଭାଗବତର ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ଅଟେ । ମାତ୍ର ତାହା ଭାଷାନୁବାଦ ହୋଇଥିବାରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ପରି ଅଧିକ ସରସ, ମନୋହର ଏବଂ ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ହେଲା ଭଳି ମନେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଭାଗବତର ପ୍ରଥମ ଶ୍ଳୋକର ଦୀନବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ଖାଡ଼ଙ୍ଗା ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଅନୁବାଦ ପଢ଼ିଲେ ଜଣାଯାଏ ଦୀନବନ୍ଧୁ ମିଶ୍ର ଖାଡ଼ଙ୍ଗାଙ୍କ ଭାଗବତ ପଦ୍ୟାନୁବାଦ ଅଧିକ କ୍ଲିଷ୍ଟ ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ସରସ ସୁନ୍ଦର ଓ ଅଧିକ ଗ୍ରହଣ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଛି । ନିମ୍ନରେ ଶ୍ଳୋକଟିର ଅନୁବାଦ ଦିଆଗଲା

ଖାଡ଼ଙ୍ଗାଙ୍କ ଅନୁବାଦ :

ଯାହାରେ ଏହୁ ଜଗତର ।
ଜନମ ପାଳନ ସଂହାର ।
ଯେଣୁ ସେ ସିଦ୍ଧି ଅର୍ଥେ ରହେ ।
ମିଥ୍ୟା ଅର୍ଥରେ ସଙ୍ଗ ନୋହେ ।
ସକଳ ବିଷୟ ଜାଣଇ ।
ନିଜ ଇଚ୍ଛାରେ ଶୋଭା ପାଇ ।

ପଣ୍ଡିତ ଯେବଣ ବେଦରେ ।
ମୋହିତ ହୁଅନ୍ତି ସଂସାରେ ।
ସେ ବେଦ ବ୍ରହ୍ମାର ମନରେ ।
ବିସ୍ତାର କଲେ ଯେ ପୂର୍ବରେ ।
ତ୍ରିଗୁଣ ସୃଷ୍ଟି ଯାହାଠାରେ ।
ପ୍ରକାଶେ ସତ୍ୟ ସ୍ୱରୂପରେ ।
ଯେସନେ ତେଜ ଜଳମତି ।
ଜଳେ ହୁଅଇ ତେଜ ଭ୍ରାନ୍ତି ।
କ୍ଷିତି ସ୍ୱରୂପୀ କାଚଠାରେ ।
ତେଜ–ସଲିଳ ଭ୍ରମ ସ୍ଫୁରେ ।
ସେ ଭ୍ରମ ଅସତ୍ୟ ହେଲେ ହେଁ ।
ପଦାର୍ଥ ସନ୍ତୁଷ୍ୟ ସତ୍ୟପ୍ରାୟ ।
ସେ ରୂପେ ସତ୍ୟ ଭାନ୍ତି ଯାର ।
ସତ୍ୟ ଏ ଅସତ୍ୟ ସଂସାର ।
ଆପଣା ତେଯରେ ନିରସ୍ତ ।
କଲେ ଯେ କପଟ ସମସ୍ତ ।
ସେ ସତ୍ୟ ପରମ ଈଶ୍ୱର ।
ତାହାକୁ ସ୍ମରଣ ଆରମ୍ଭ ।
ଖାଡ଼ଙ୍ଗୀ ଭାଗବତ (ଗୋସ୍ୱାମୀ ପ୍ରେସ)

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଅନୁବାଦ :

ନମଇଁ ନୃସିଂହ ଚରଣ ।
ଅନାଦି ପରମ କାରଣ ।
ଯା ବିନୁ ଆଦି ମଧ୍ୟ ଅନ୍ତ ।
ବିଶ୍ୱରେ ନ ଘଟେ ଜଗତ ।
ଇନ୍ଦ୍ରିୟ ଅର୍ଥ ଯେ ଜାଣଇ ।
ସ୍ୱତେଜେ ନିତ୍ୟ ପ୍ରକାଶଇ ।
ଆନନ୍ଦ ମନେ ବେଦ ସାର ।
ବ୍ରହ୍ମାରେ ଯେ କଲା ବିସ୍ତାର ।
ଯାହାର ରୂପ ବୁଦ୍ଧେ ଚିନ୍ତି ।
ବେଦ ପୁରୁଷ ନଜାଣନ୍ତି ।
ମୃତ୍ତିକା ବିକାର ଯେମନ୍ତ ।
ଜଳରେ ହୁଅଇ କଳ୍ପିତ ।
ଜଳେ ଉପଳ ବୁଦ୍ଧି କରି ।
ସ୍ଥିର ତୃଷ୍ଣାରେ ଯେହ୍ନେ ବାରି ।
ରୂପ ଅରୂପ କ୍ଷିତି ତିନି ।
ଯାହା ଗୋଚରେ ସତ୍ୟମାନି ।
ସ୍ୱଭାବେ ନୋହେ ଯେତେମନ୍ତ ।
ଏ ସାଂଖ୍ୟ ଯୋଗୀଙ୍କର ମତ ।
ଆପା ପ୍ରକଶେ ସଦା ଥାଇ ।
ନିରସ୍ତ କୁହୁକ ବୋଲାଇ ।
ସତ୍ୟ ପରମା ନନ୍ଦ ହରି ।
ଯା ଭାବେ ଭବ ସତ୍ୟ କରି ।
ସମସ୍ତ ସତ୍ୟରୂପ ଯାର ।
ତା ପାଦେ ମୋର ନମସ୍କାର ।

ତୃତୀୟ ଶ୍ଳୋକର ଅନୁବାଦ :

ଖାଡ଼ଙ୍ଗୀ ଭାଗବତ

ନିଗମ କଳ୍ପେ ଦ୍ରୁମେ ଜାତ ।
ଫଳ ଅଟଇ ଭାଗବତ ।
ଶୁକ ମୁଖରୁ ବିଗଳିତ ।
ଅମୃତ ଦ୍ରବରେ ସଂଯୁତ ।
ରସିକ ଭାବୁକ ଯେ ନରେ ।
ଲୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିରନ୍ତରେ ।
ଏ ରସ ମୟ ଫଳ ପାନ ।
କରନ୍ତୁ ହୋଇ ସାବଧାନ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ

ସକଳ ବେଦେ ହୋଇ ବୃକ୍ଷେ ।
ଫଳ ଫଳିଲେ ଅନ୍ତରିକ୍ଷେ ।
କେତେହେଁ ଦିନ ପାଚି ତଳେ ।
ଭୂମ୍ଭୁ ପଡ଼ିଲେ ବାୟୁବଳେ ।
ଶୁକ ଧାଇଁଲେ ତାହା ଦେଖି ।
ପକ୍ଷୀତ ସଙ୍ଗତ ଉପେକ୍ଷୀ ।
ଚୋଷେ ଅଧରେ କ୍ଷତ କଲା ।
ଭିତରେ ସୁରଙ୍ଗ ଦିଶିଲା ।
ତହୁଁ ଗଳିଲା ରସ ସାର ।
କି ଅବା ଦେବା ପଟାନ୍ତର ।
ଅମୃତ ନିନ୍ଦେ ସ୍ୱାଦପଣେ ।
ଭୁବନ ଯିବ ଅନୁକ୍ଷଣେ ।
ଆନନ୍ଦେ କର ସୁଧାପାନ ।
କ୍ଷଣେ ପାଇବ ଦିବ୍ୟଜ୍ଞାନ ।
ଏ ରସ ଗ୍ରହି ବେଦ ମୂଳ ।
ନିଗମ ବୃକ୍ଷର ଏ ଫଳ ।
ଯିବ ଜୀବନ ଅନ୍ତ ଯାଏ ।
ଯେତେ ବଞ୍ଚିବ ମାୟା ମୋହେ ।

(ରାଜକିଶୋର)

ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ମୁଖ୍ୟତଃ ଅନୁବାଦ ଯେଉଁରେ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତର ମୂଳଶ୍ଳୋକ ଅପେକ୍ଷା ଶ୍ରୀଧର ସ୍ୱାମୀଙ୍କର 'ଭାବାର୍ଥ ଦୀପିକା' ଟୀକାକୁ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀଧର ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଟୀକା ଗୌଡ଼ୀୟ ବୈଷ୍ଣବ ସମର୍ଥିତ ଅଚିନ୍ତ୍ୟ ଭେଦାଭେଦ ତତ୍ତ୍ୱ ଅନୁସରଣ କରି ହୋଇ ନଥିବାରୁ ଭାଗବତରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଯେଉଁ ସବୁ ତତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଅଛନ୍ତି ତାହା ଗୌଡ଼ୀୟ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମର୍ଥିତ ହେଉନାହିଁ । ଶ୍ରୀଧର ସ୍ୱାମୀ ଆଦିଶଙ୍କରଙ୍କର ଅଦ୍ୱୈତ ମତକୁ ଅନୁସରଣ କରି ଭାଗବତର ଟୀକା କରିଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଜଗତକୁ ମିଥ୍ୟା ଓ ବ୍ରହ୍ମକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦନ କରି ଶଙ୍କରାଚାର୍ଯ୍ୟଙ୍କ ମାୟାବାଦକୁ ସମର୍ଥନ କରିଥିବାରୁ ଭାଗବତରେ ମଧ୍ୟ ମାୟାବାଦ

ଅନୁକୂଳ ହେବା କେତେକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ତେଣୁ ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତରେ ଅଦ୍ୱୈତ ମତ ପରିପୁଷ୍ଟ ଲାଭ କରିଛି । ତାହା ନିମ୍ନଲିଖିତ ପଦାବଳୀରୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଇ ପାରେ । ଯଥା:-

ତତ୍ତ୍ୱ ବିଶ୍ୱରି ଜ୍ଞାନୀ ଯେତେ ।
ଜ୍ଞାନ କହନ୍ତି ଏ ଜଗତେ ।
କେହୁ କହନ୍ତି ବ୍ରହ୍ମ ତତ୍ତ୍ୱ ।
କେହୁ ବା କହେ ପରମାତ୍ମ ।
କେହୁ ବୋଲନ୍ତି ଭଗବାନ ।
ନିର୍ମଳ ଅଦ୍ୱୟ ଯେ ଜ୍ଞାନ ।
(୧/୨/୧୧/ (ରାଜକିଶୋର ସଂସ୍କରଣ)

ମାତ୍ର ସେହି ଶ୍ଳୋକର ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ କରାଗଲେ ଅଦ୍ୱୟ ଜ୍ଞାନ ବିଷୟରେ ମୂଳ ଶ୍ଳୋକରେ ସୂଚନା ମିଳେନାହିଁ ବୋଲି ଖାଡ଼ଙ୍ଗୀ ଅନୂଦିତ ପଦ୍ୟାନୁବାଦରୁ ଜଣାଯାଉଛି । ଯଥା:-

ତତ୍ତ୍ୱ ବିଶ୍ୱରି ଯେତେ ପ୍ରାଣୀ ।
ଜ୍ଞାନକୁ ତତ୍ତ୍ୱ ବୋଲି ଜାଣି ।
ତତ୍ତ୍ୱକୁ କେହି ବ୍ରହ୍ମ ମଣେ ।
କେହି ପରମ ଆତ୍ମା ଭଣେ ।
କେହି ବୋଲନ୍ତି ଭଗବାନ ।
ଏ ରୂପେ ମତ ଭେଦ ମାନ ।
(୧/୨/୧୧/ ଗୋସ୍ୱାମୀ ପ୍ରେସ (ଖାଡ଼ଙ୍ଗୀ ଭାଗବତ)

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ ଅଦ୍ୱୈତ ମତ ପରିପୁଷ୍ଟ ଲାଭ କରିଛି । ଏହି ଅଦ୍ୱୈତ ଈଶ୍ୱରଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନୀମାନେ ବ୍ରହ୍ମ, ଯୋଗୀମାନେ ପରମାତ୍ମା, ସାଧାରଣ ଭକ୍ତମାନେ ଭଗବାନ ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରିଥାନ୍ତି । ଭାଗବତରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ସେହି ବ୍ରହ୍ମସ୍ୱରୂପୀ ବୋଲି ଚିତ୍ରଣ କରାଯାଇଛି । ଯେପରି ବ୍ରହ୍ମ ସତ୍ତା କୀଟପତଙ୍ଗଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସଚରାଚର ବିଶ୍ୱ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡରେ ବିଦ୍ୟମାନ ଥାଏ, ସେହିପରି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱାରକା ପୁରରେ ଏକ ସମୟରେ ସମସ୍ତ ରାଣୀଙ୍କ ଆବାସରେ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ବିଭିନ୍ନ ଆନୁଷଙ୍ଗିକ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ନାରଦ ଦେଖିଥିଲେ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା ଅଛି । ଭଗବାନଙ୍କର ସ୍ୱରୂପକୁ ବିସ୍ମର କରି ପାରି ତାଙ୍କୁ କିପରି ପାଇବାକୁ ହୁଏ ସେହି ସାଧନ ମାର୍ଗ ମଧ୍ୟ ଭାଗବତରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଛି । ସେଥିରେ ଶୁଦ୍ଧାଭକ୍ତି ମାର୍ଗ ଭଗବାନଙ୍କୁ ପାଇବାକୁ ଏକମାତ୍ର ମାର୍ଗ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । (୧୧/୧୪/୨୪) ଏହି ଭକ୍ତିର ସଞ୍ଚାର ପାଇଁ ବର୍ଣ୍ଣାଶ୍ରମ ତଥା ବୈରାଗ୍ୟାଦିର ପ୍ରୟୋଜନୀୟତା ଏହି ପୁରାଣରେ ନାନା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର ସହିତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । (୧୧/୨୪/୯) ଶ୍ରବଣ ବିହୀନ, ସ୍ମରଣ ଇତ୍ୟାଦି ନବଧାଭକ୍ତି ଦ୍ୱାରା କିପରି ଭକ୍ତିର ଉଦ୍ରେକ ହୁଏ ଓ ତହିଁରେ ଭଗବାନ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୁଅନ୍ତି ସେସବୁ ନିପୁଣ ଭାବରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଉତ୍କଳୀୟ ବୈଷ୍ଣବ ଧର୍ମର ପରମ୍ପରାକୁ (ଜ୍ଞାନ ମିଶ୍ରା ଭକ୍ତି ବାଦକୁ) ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଏକାନ୍ତ ଭାବେ ଆଶ୍ରୟ କରିଥିବାରୁ ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତର ପ୍ରତିପାଦ୍ୟ ଠାକୁର କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଶ୍ରୀଜଗନ୍ନାଥଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗାକରି ତାଙ୍କୁ ଅବତାରୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ ନକରି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଅବତାରୀ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବାରୁ ଭାଗବତର ପଦରେ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଅନେକ ପଦ ଯୋଡ଼ିଛନ୍ତି । ମୁନିମାନଙ୍କର ତୃତୀୟ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଲେଖିଛନ୍ତି "କି ପ୍ରୟୋଜନେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦେବକୀ ଉଦରେ ସମ୍ଭୂତ ।" ମାତ୍ର ମୂଳ ସଂସ୍କୃତ ଅନୁସାରେ ଏହି ପଦ୍ୟର ଅନୁବାଦ ଖାଡ଼ଙ୍ଗୀ ମହାଶୟ କହିଛନ୍ତି :

ଭକ୍ତ ମାନଙ୍କୁ ଯେ ପାଳନ ।
କରନ୍ତି ପ୍ରଭୁ ଭଗବାନ ।
ସେ ବସୁଦେବ ଭାର୍ଯ୍ୟାଠାରେ ।
ଜନ୍ମିଲେ ଯେବଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ।
(୧/୧/୧୨)

ସେହିଭଳି ଅନେକ ଯାଗାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଯାଗାରେ ଜଗନ୍ନାଥ ପଦ ଯୋଡ଼ି ଦେଇଛନ୍ତି ଯଥା :

ଆପଣେ ପ୍ରଭୁ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଦେବକୀ ଗର୍ଭେ ହେବ ଜାତ ।
xx xx xx
ହୋଇବୁ ଏ ଆମ୍ଭର ସତ୍ୟ ।
କିକି କହିଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
xx xx xx
ତୋର ଉଦରେ ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଜଗତେ ରଖିବେ ତୋ ସୁତ ।
xx xx xx
ଚିହ୍ନିବା ଦେଖି ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଫଣାରେ ଢ଼ାଙ୍କିଲା ଅନନ୍ତ ।
xx xx xx
ତକ୍ଷଣେ ଉଠି ଜଗନ୍ନାଥ ।
କ୍ଷୁଧା ଧଇଲେ ବେନିହସ୍ତ ।

ଇତ୍ୟାଦି

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ "କୃଷ୍ଣସ୍ତୁ ଭଗବାନ ସ୍ୱୟମ୍" ବୋଲି କହିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ପୁଣି ତାଙ୍କୁ ବିଂଶ ଅବତାର ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଅବତାର ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ଅବତାରୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ଥିବାରୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଅନୁବାଦରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦୃଷ୍ଟି ଗୋଚର ହୋଇଛନ୍ତି ।

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତରେ କବିଙ୍କର ତନ୍ମୟତା, ବୈଷ୍ଣବ ଜନୋଚିତ ବିନମ୍ରଭାବ ଓ ଉପାଖ୍ୟାନ ପରେ ଫଳଶ୍ରୁତିର ଅବତାରଣା ତାଙ୍କର ଅନୁବାଦକୁ ଉଦ୍ଭିମନ୍ତ କରିଛି । ସେ ଅନୁବାଦରେ ଏତେ ତନ୍ମୟ ହୋଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ରାସ ପଞ୍ଚାଧ୍ୟାୟୀରେ ସେ ଗୋପୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଜକୁ ଜଣେ ବୋଲି ଭାବି କୃଷ୍ଣ ଗୋପୀଙ୍କୁ ନେଇ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ହେଲା ପରେ ନିଜେ କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଏଣେ ଖୋଜୁଛନ୍ତି ବୋଲି ଲେଖିଛନ୍ତି । ଯଥା :

ବୋଲଇ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ।
ଚନେ ନିରୋପି କୃଷ୍ଣ ପଦ ।
ମୋହର ମନ ଗୋଡ଼ାଇଲା ।
କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଭେଟ ନପାଇଲା ।
ବାହୁଡ଼ି ହୋଇଲା ନିରାଶ ।
ସୁଜନେ ବୃନ୍ଦାବନେ ପଶ ।
ମୁଁ ଅବା କେତେକ ମାତର ।
କାହୁଁ ପାଇବି ଚକ୍ରଧର ।
ପାମର ହୀନ ମୋର ବୁଦ୍ଧି ।
କୃଷ୍ଣ ଚରଣେ ମନ ଖେଦି ।
ମୋହାର ପାଇବଙ୍କି କାହିଁ ।
ଯାହାର ଆଦି ଅନ୍ତ ନାହିଁ ।
ସୁଜନ ଜନଙ୍କର ହିତ ।
କହଇ ଦାସ ଜଗନ୍ନାଥ ।

ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁବାଦରେ କବିଙ୍କର ବୈଷ୍ଣବ ଜନୋଚିତ ବିନମ୍ର ଭାବ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଯଥା :

ବୋଲଇ ବିପ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ।
ଯେତେ କହିଲେ ଅବଧୂତ ।
ଶ୍ରୀ ଏକାଦଶ ଭାଗବତେ
ଗୀତେ କହିଲେ ଜନହିତେ ।
ଅଳପ ହୀନ ବୁଦ୍ଧି ମୋର ।
ଏଣୁ ମୁଁ ଅଜ୍ଞାନ ପାମର ।
ନ ଜାଣି ସମୁଦ୍ରର ଗତି ।
ଇଚ୍ଛେ ମଛଇ ମୂଢ଼ ମତି ।
ସେବକ ସୁଜନ ପଦର ।
ଏ ଦୋଷ ମୋର କ୍ଷମାକର ।
ସୁଜନେ ମୋର ପ୍ରାଣବନ୍ଧୁ ।
ଏଣୁ ତରିବ ଭବସିନ୍ଧୁ ।

(ମୂଳ ୧୧/୮, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ୧୧/୯)

ବେଳେବେଳେ ଅଧ୍ୟାୟ ଶେଷରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଫଳଶ୍ରୁତି ପ୍ରଦାନ କରି ଲୋକମାନଙ୍କୁ ଭାଗବତ ପାଠପାଇଁ ଆଗ୍ରହ ବଢ଼ାଇଛନ୍ତି । ରାସଲୀଳାର ଅନ୍ତିମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗୋପୀମାନଙ୍କ ସହିତ କୃଷ୍ଣଙ୍କର ପୁନର୍ମିଳନ ଘଟିବାପରେ ଲେଖକ ଲେଖିଛନ୍ତି ଏହାକୁ ପାଠକଲେ ଭକ୍ତି ହେବ ଏବଂ ମାୟାରୁ ମନୁଷ୍ୟ ଉଦ୍ଧାର ହେବ । ଯଥା:—

ବୋଲଇ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ।
ରାସ ଉତ୍ସବ ଭାଗବତ ।
ସୁଜନ ଜନ ଏହା ଚିନ୍ତି ।
ଏଣେ ଛାଡ଼ିବ ଭବଭ୍ରାନ୍ତି ।
ଭକତି ହୋଇବ ସୁନର ।
ହେଳେ ତରିବ ମାୟା ଘୋର ।

ସେହିପରି ବଂଶାନୁ ଚରିତ କହି ସାରିବା ପରେ କବି କହିଛନ୍ତି :—

ଏମନ୍ତ କହିଲି ମୁଁ ଯେତେ ।
ତୋ ଆଗେ ବଂଶାନୁ ଚରିତେ ।
ଏହା ଯେ ଶୁଣନ୍ତି ଗୁଣନ୍ତି ।
ଅପୁତେ ସେ ପୁତ ଲଭନ୍ତି ।
କମଳା ରହେ ତା ଭୁବନେ ।
ଯଶ ବଢ଼ଇ ଦିନେ ଦିନେ ।

ଅନେକ ସ୍ଥଳରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଗୋଟିଏ ବିଷୟ କହିବା ବେଳେ ପୂର୍ବ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ଧାର କରିଅଛନ୍ତି । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ଗୋପୀ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୁହାଯାଇଛି :

କାଳନ୍ଦୀ ତୀରେ ବ୍ରତ କରି ।
ପୂଜିଲୁ ଶଙ୍କର ଗଉରୀ ।
ବର ମାଗିଲୁ ଆମ୍ଭେ ଯାହା ।
ଭୋ ନାଥ ନଜାଣୁ କି ତାହା ।
XX XX XX

ଗୋପୀ ବୋଲନ୍ତି କୃଷ୍ଣ ଶୁଣ ।
ପୁତନା ପ୍ରାଣ ଅଛୁ ଖାଇ ।
ତା କାହୁଁ ରଖିବୁ ଆମନ୍ତ ।
ନିଶ୍ଚୟ ହୋଇଲୁ କୃତାନ୍ତ ।
ମରିବୁ ତୋହର ଉପରେ ।
ଜୀବନ ନରହେ ଶରୀରେ ।

ଏ ସବୁ ମୂଳ ଭାଗବତରେ ନାହିଁ । ମୂଳ ଭାଗବତର ଅଙ୍ଗେ ଅନୁବାଦ ହୋଇଥିଲେ କବି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏ ସବୁକୁ ନିଜେ ଶୈଳୀରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିନଥାନ୍ତେ । ଏହି ପଦାବଳୀ ଅନନ୍ୟ ଓ କବିଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଭାବଧାରାର ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି ।

କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଭାଗବତର ଭାବଗର୍ଭ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ଅନୁବାଦ ମଧ୍ୟ କରିଯାଇଅଛନ୍ତି । ସେ କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ଅର୍ଥକୁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏବଂ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ଅର୍ଥକୁ ବ୍ୟାପକ ମଧ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେ ଭାଗବତର ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ନକରି ତାହାର ସାର ନିର୍ଯ୍ୟାସ ଅଙ୍ଗେ ନିଜେ ବହିଦେଇ ଅନୁବାଦ କରି ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରତିପାଦନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତରେ ଶ୍ରୀରାଧାଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଉଲ୍ଲିଖିତ ହୋଇନାହିଁ । ଏଥିରେ ରାଧାଙ୍କ ନାମ ଉଚ୍ଚାରଣ କରାଯାଇ ନଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଗୌଡ଼ୀୟ ବୈଷ୍ଣବମାନଙ୍କର ଅନୁଶୀଳନରେ ରାଧାଙ୍କୁ ଭାଗବତରେ କୃଷ୍ଣାନୁସାରିଣୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଗୋପୀ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଅଛି ସନାତନ ଗୋସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଟୀକା ଓ ବିଶ୍ୱନାଥ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଙ୍କ ଟୀକାରେ "ବଦ୍ଧାଞ୍ଜ ପଦେ ସୁହୃକାନ୍ତି ବିଲୋକ୍ୟାଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ସମନ୍ଦ୍ବନ୍" (୧୦/୩୦/୨୦), ପୁନର୍ବାର ଅନୟୋଃ ରାଧୁତୋ ହ୍ରୀ

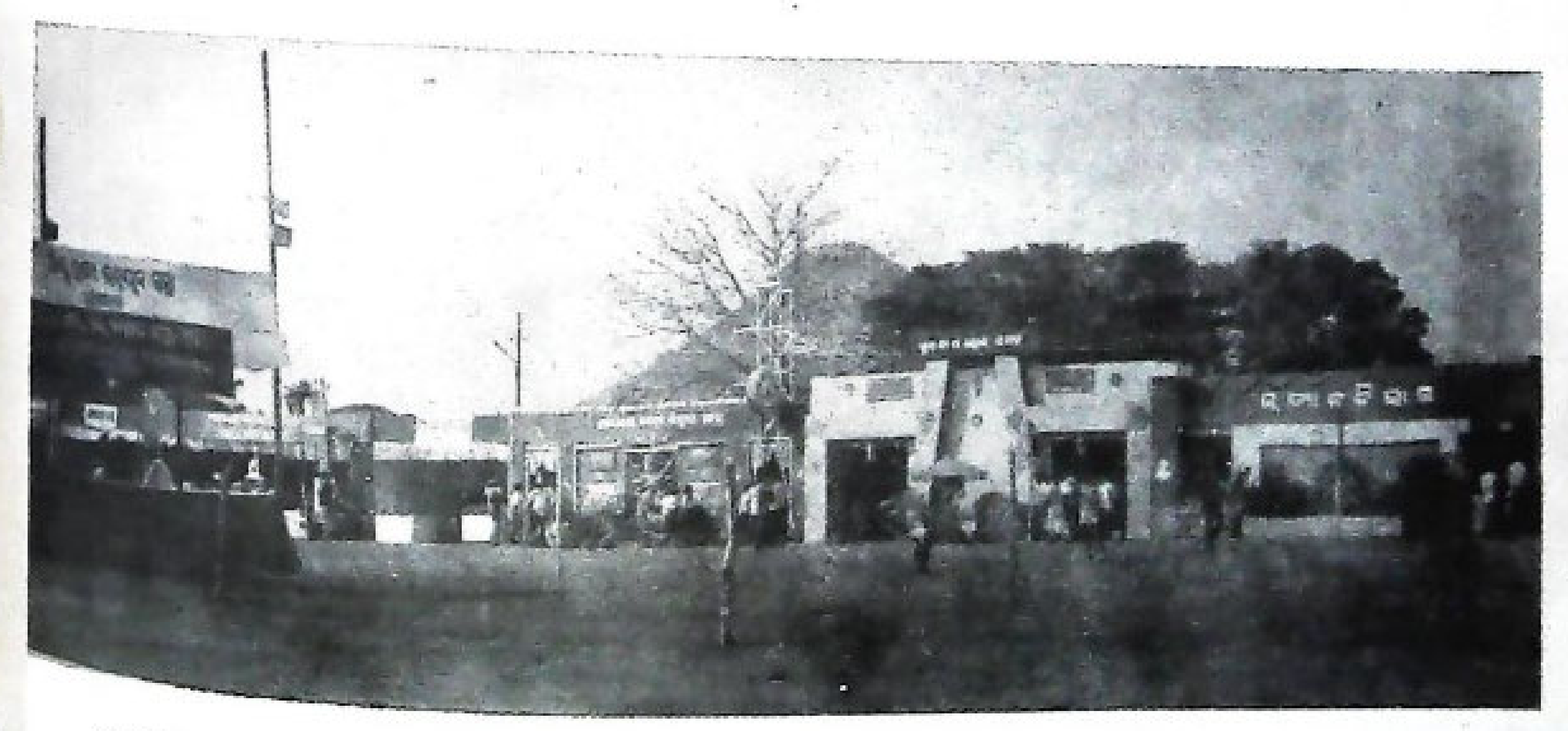
ଭଗବାନ ହରିରୀଶ୍ୱର । (୧୦-୩୦-୨୮) ଶ୍ଳୋକରେ ରାଧାଙ୍କୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଏହା କୁହା ଯାଇଛି ବୋଲି ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇଛି । ମାତ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ରାସପଞ୍ଚାଧ୍ୟାୟୀରେ ନନ୍ଦସୁତଙ୍କ ସହିତ ଯେଉଁ ଗୋପୀ ଅନ୍ତର୍ହିତ ହେଲେ ସେହି କୃଷ୍ଣାନୁସାରଣୀ ଗୋପୀଙ୍କୁ ରାଧା ନକହି ବୃନ୍ଦା ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଅଛନ୍ତି । କବିଙ୍କ ଭାଷାରେ:-

ଗୋପୀକା ବୃନ୍ଦାବତୀ ନାମେ ।
ଥିଲା ସେ କୃଷ୍ଣ ସନ୍ନିଧାନେ ।
ପୂର୍ବେ ଯେ ଅଛି ତପ କରି ।
ଗୋବିନ୍ଦ ତାର ଭୁଜ ଧରି ।
ଛନ୍ଦିଲେ ଗୋପୀଙ୍କର ମନ ।
କୃଷ୍ଣ ହୋଇଲେ ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଧାନ ।

(ରାଜକିଶୋର ୧୪/୩୦/୪୮)

ଅବଶ୍ୟ ବ୍ରହ୍ମବୈବର୍ତ୍ତ ପୁରାଣରେ ରାଧାଙ୍କର ଷୋଡ଼ଶ ନାମ ମଧ୍ୟରେ ବୃନ୍ଦାବତୀ ଏକ ନାମ ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ଅଛି । ମାତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସହିତ ବିହାର ନିମନ୍ତେ ବୃନ୍ଦାବନ ଯାହାର ପ୍ରିୟଭୂମି ତାହାକୁ ବୃନ୍ଦେଶ୍ୱରୀ ନାମରେ ନାମିତ କରି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଅନେକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

ମୋଟାମୋଟି କହିବାକୁ ଗଲେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ମୂଳଗ୍ରନ୍ଥର ଆକ୍ଷରିକ ଅନୁବାଦ ନୁହେଁ । ଏହାର ପଦ ସଂଖ୍ୟା ମୂଳ ଶ୍ଳୋକ ସଂଖ୍ୟା ସହିତ ସମାନ ନୁହେଁ । ଭାଗବତର ପ୍ରସ୍ତାରିତ ଶୁଦ୍ଧା ଭକ୍ତି ବାଦ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ କେବଳ ପ୍ରଚାର କରିନାହିଁ ଜ୍ଞାନମିଶ୍ରା ଭକ୍ତି ବାଦ ପ୍ରଚାର କରିଛି । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଭାଗବତ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କୁ ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଦେଇଛି । ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଏହା ମୂଳ ପାଠଠାରୁଭିନ୍ନ ହୋଇଛି । ମାତ୍ର ଏହି ଅନୁବାଦ ଅତି ମନୋରମ, ସରଳ, ସାବଲୀଳ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଏହାର ଭାଷାର ସରଳତା ଓ ମନୋହାରିତା ପାଠକକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରିଛି । ସେଥିପାଇଁ ଗାଁ ଗାଁରେ ଭାଗବତ ଟୁଙ୍ଗୀରେ ଏହାର ଲୋକ ପ୍ରିୟତା ଏତେ ବଢ଼ି ଯାଇଥିଲା ଭାଗବତ ଘର ଗାଆଁର ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାର ମୂଳ କେନ୍ଦ୍ର ହୋଇ ପାରିଥିଲା ଭାଗବତରେ ଜୋଇଁର ପାଠପରୀକ୍ଷା ହେଉଥିଲା ନ୍ୟାୟ ବିଚାର ବେଳେ ଭାଗବତର ପଦ ବୋଲା ଯାଉଥିଲା ରୋଗଶଯ୍ୟାରେ, ଭାଗବତ, ବଢ଼ି, ମରୁଡ଼ିରେ ଭାଗବତ ପାଠ ହେଉଥିଲା । ଆଜି ଅବଶ୍ୟ ସେ ସବୁ ନାହିଁ । ତହିଁରେ ହୁଏତ ସ୍ପନ୍ଦନ ଅଛି ମାତ୍ର ପ୍ରାଣ ନାହିଁ । ଆଜି ଏହି ପୁଣ୍ୟ ଅବସରରେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ପ୍ରାଣ ସ୍ପନ୍ଦନରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କୁ ଧରିରଖି ତାଙ୍କୁ ନିତ୍ୟ ନୂତନ ଭାବରେ ଦର୍ଶନ କଲେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନ ହେବ ବୋଲି ମନେହୁଏ ।

ତା ୨୧/୧୨/୧୯୯୧ ରିଖଠାରୁ ତା ୨୩/୧୨/୧୯୯୧ ରିଖ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଢେଙ୍କାନାଳଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଷ୍ଟଲ୍ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବିଜ୍ଞାପନ ହାର

(୧) ସାଧାରଣ ପୂରା ପୃଷ୍ଠା—ଟ ୧,୦୦୦·୦୦

(୨) ସାଧାରଣ ଅର୍ଦ୍ଧ ପୃଷ୍ଠା—ଟ ୬୦୦·୦୦

(୩) ୨ୟ ଏବଂ ୩ୟ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପୃଷ୍ଠା—ଟ ୧,୫୦୦·୦୦

(୪) ୪ର୍ଥ ପ୍ରଚ୍ଛଦ ପୃଷ୍ଠା—ଟ ୨,୫୦୦·୦୦

ଏକ ବର୍ଷ ପାଇଁ ଏକକାଳୀନ ବିଜ୍ଞାପନ ଦେଲେ ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ରିହାତି ଦିଆଯିବ । ବିଜ୍ଞାପନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଅଧିକ ତଥ୍ୟ ପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଠିକଣାରେ ଯୋଗାଯୋଗ କରନ୍ତୁ ।

ସୂଚନା ଅଧିକାରୀ
ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ
ଭୁବନେଶ୍ୱର-୭୫୧୦୦୧

ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନା ସାହିତ୍ୟ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ

— ଡକ୍ଟର କୈଳାସ ଚନ୍ଦ୍ର ଟିକାୟତରାୟ

ସମାଲୋଚନା ବିଭାଗଟି ସାହିତ୍ୟର ବିକାଶ ନିମିତ୍ତ ଏକାନ୍ତ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ; ତେଣୁ ଏହା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ସାହିତ୍ୟ କୃତି ପରି ସମ୍ମାନଜନକ ସ୍ଥାନ ପାଇଥାଏ । ସମାଲୋଚକ ପ୍ରସଙ୍ଗକ୍ରମେ ସାହିତ୍ୟ–ସୃଷ୍ଟିରେ ନିହିତ ରସ ଚର୍ଚ୍ଚା କରିବା ସଙ୍ଗେ ସମାଜ ପ୍ରତି ପ୍ରଦତ୍ତ ବାର୍ତ୍ତା ବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରିଥାନ୍ତି ।

ପ୍ରାଚୀନ କାଳରେ ଦରବାରରେ ଆଲୋଚିତ ସାହିତ୍ୟ ରସ, ରୀତିର ଚର୍ଚ୍ଚାରେ ସୀମିତ ଥିଲା । ଧର୍ମାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ସାହିତ୍ୟ–ସମୀକ୍ଷା କେବଳ ଘଟଣା ବର୍ଣ୍ଣନା ଓ ଉପଦେଶ–ପ୍ରବଣତା ମଧ୍ୟରେ ବୁଡ଼ି ରହିଥିଲା । ସଂସ୍କୃତ ପ୍ରେମୀ ଓଡ଼ିଆ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ଶୃଙ୍ଗାରୀ–ଚେତନା ଷୋଡ଼ଶ ଶତକରୁ ରାଜ ଦରବାରରେ ସାହିତ୍ୟର ଇନ୍ଦ୍ରଜାଲ ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ଚୈତନ୍ୟ–ପ୍ରଭାବିତ ପ୍ରେମଧର୍ମ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଜ୍ଞାନଭକ୍ତି ଓ ସାଧନାର ପରମ୍ପରାକୁ ଦୁର୍ବଳ କରି ଦେଉଥିଲା । ଶରୀର ଓ ଆତ୍ମାର ସମ୍ପର୍କକୁ ଅନୁଭବ କରିବା ପରିବର୍ତ୍ତେ ମୁକ୍ତି କାମନାରେ ବିଭୋର ଓଡ଼ିଆ ଜାତି ଖୋଳ କରତାଳର ପ୍ରବଳ ଶବ୍ଦ ଭିତରେ ଜୀବନର ଜଟିଳତାକୁ ଭୁଲି 'ପ୍ରଭୁଙ୍କ ଲୀଳା' ବୋଲି ପ୍ରେମର କଳ୍ପିତ ଉନ୍ମାଦନାରେ ମତ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଲା । ଶ୍ରୀକ୍ଷେତ୍ରର ବଡ଼ଦାଣ୍ଡରେ ଅବତାର ଚୈତନ୍ୟଙ୍କ ମଠ ଏବଂ ଶ୍ରୀମନ୍ଦିରରେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ପାଦ ପଦ୍ମର ସ୍ଥାପନା ଏବେ ମଧ୍ୟ ତା'ର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ବିଦ୍ୟମାନ । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଆର ଜାତୀୟତା, ପରମ୍ପରା, ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ସହ ଧର୍ମ ଦର୍ଶନ ସ୍ୱାତନ୍ତ୍ର୍ୟକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖିବାକୁ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବା ଅବତାର ପୁରୁଷ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଅପାଂକ୍ତେୟ ଭାବେ ନିର୍ଜନ ସମୁଦ୍ର କୂଳରେ ଏକାକୀ ଧ୍ୟାନରତ । ଏହି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ପ୍ରତିମୂର୍ତ୍ତି ଅପହୃତ ଏବଂ ଏଥିସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କ ଆସ୍ଥାନର କିଛି ଅଂଶ ମଧ୍ୟ । ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ଏକମାତ୍ର ସାହିତ୍ୟିକ, ଯାହାର 'ଭାଗବତ' ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୋଟିଏ ଜାତିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତିର ପ୍ରାଣରେ ଧର୍ମ ଦର୍ଶନ, ଆଦର୍ଶ, ଶୃଙ୍ଖଳା,ବିଶ୍ୱାସ, ପ୍ରେମ, ସହାନୁଭୂତି, ସହାବସ୍ଥାନ, ସତ୍ୟ, ଶିବ, ସୁନ୍ଦର ଇତ୍ୟାଦି ସ୍ୱର୍ଗୀୟ ଗୁଣାବଳୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ପାରିଥିଲା । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାର ଆଧିପତ୍ୟ, ପ୍ରେମ ଧର୍ମର ପ୍ରବଳ ସ୍ରୋତ ଓ ରାଜକୀୟ କୋପଦୃଷ୍ଟି ସତ୍ତ୍ୱେ ଓଡ଼ିଆ ଜାତିର ଭାଷା, ସଂସ୍କୃତି ଓ ପରମ୍ପରାକୁ ବଞ୍ଚେଇ ରଖାଯାଇଥିବା ଏହି ଯୁଗପୁରୁଷଙ୍କ 'ଭାଗବତ' ଊନବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ମଧ୍ୟ ମିଶିନାରୀମାନଙ୍କ ଧର୍ମ ପ୍ରସାର ପ୍ରୟାସକୁ ବ୍ୟାହତ କରି ପାରିଥିଲା ।

ସାହିତ୍ୟ ଜଗତର ଏହି ଅଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ରଷ୍ଟା ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପ୍ରଥମ ସମୀକ୍ଷା ରଚନା କରି ଆଉ ଏକ କୀର୍ତ୍ତି ସ୍ତମ୍ଭ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ଯାଇଛନ୍ତି । 'ଅର୍ଥ କୋଇଲି' ପ୍ରବନ୍ଧ(୧) ଓ 'ତୁଳାଭିଣା' ସମୀକ୍ଷା ଗ୍ରନ୍ଥ ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନା ସାହିତ୍ୟର ଆଦିରୂପ । "ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନାର ପରମ୍ପରା ସମୃଦ୍ଧ । ସାହିତ୍ୟର ବିକାଶ ସଙ୍ଗେ ଏହା ସ୍ୱତଃ ପ୍ରକାଶ ଲାଭ କରିଥିଲା । ସାରଳା ଦାସ, ବଳରାମ ଦାସ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଆଦିଙ୍କଠାରୁ ସମସ୍ତ ପ୍ରାଚୀନ ଯୁଗର କବିମାନେ ବସ୍ତୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ, ସାଧୁ ସ୍ତୁତି, ଖଳ ନିନ୍ଦା, ଇଷ୍ଟ ଦେବତାଙ୍କ ବନ୍ଦନା ଆଦିରେ ନିଜ ନିଜ କାବ୍ୟ ସମୀକ୍ଷାର ଇଙ୍ଗିତ ଦେଇଛନ୍ତି ।"(୨) ଏ ସବୁ ପରୋକ୍ଷ ସମୀକ୍ଷାତ୍ମକ ଇଙ୍ଗିତରୁ ଆଗକୁ ଯାଇ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ୧୨ଟି ଅଧ୍ୟାୟ ବିଶିଷ୍ଟ 'ତୁଳା ଭିଣା' ସମାଲୋଚନା ଗ୍ରନ୍ଥ ରଚନା କରିଛନ୍ତି । କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥଟିର ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶିବଙ୍କ ଉକ୍ତି :

> ଶୁଣ ଗୋ ହୈମବତୀ ଜେମା । ତୋତେ କହିବା
> ତୁଳାଭିଣା ॥

ତୁଳାକୁ ଭିଣନ୍ତି ଯେସନ । ସେ ରୂପେ କରିବା ବଖାଣ ॥
ପଦଟିରେ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ସାହିତ୍ୟ ସୃଷ୍ଟିର ସହଜ ସରଳ ଅବବୋଧ କରାଇବା ହିଁ ସମୀକ୍ଷକଙ୍କ ପ୍ରଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ଘଟଣା ମାଧ୍ୟମରେ ସାହିତ୍ୟିକ ସାର୍ବଜନିକ, ସର୍ବକାଳିକ ତଥ୍ୟର ପରିବେଷଣ କରିଥାଏ । ପରିବେଷିତ ଘଟଣା ଓ ଚରିତ୍ର ସାଧାରଣ ପାଠକକୁ ପ୍ରଭାବିତ କରିଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏହାର ପରୋକ୍ଷ ପ୍ରଭାବ ସାଧାରଣ ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ପଡ଼ିପାରେ; କିନ୍ତୁ ସମୀକ୍ଷକ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବିଶ୍ଳେଷଣ ମାଧ୍ୟମରେ ସାହିତ୍ୟ କୃତି ମଧ୍ୟରେ ନିହିତ 'ମହିମା'କୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରି ପାଠକ ସମ୍ମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରେ । ସାହିତ୍ୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୁଏ । ମହାଭାରତର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଶୁଣି ପାର୍ବତୀଙ୍କ ମନରୁ କିପରି ସଂଶୟ ଦୂରୀଭୂତ ହୋଇଛି, ତାହା ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ଭାରତ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ଯୁଧିଷ୍ଠିର,

କୃଷ୍ଣ, ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଇତ୍ୟାଦି ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ମୂଲ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣର ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୁଣି ପାର୍ବତୀ କହୁଛନ୍ତି ।:

"ଭାରତ ମହିମା କହିଲ । ମନୁ ମୋ ସଂଶୟ ହରିଲ ॥"
ପୁଣି ସମୀକ୍ଷାର ପ୍ରଣାଳୀ ତତ୍ତ୍ୱ ଜାଣିବାର ଆଗ୍ରହ ଓ ଉତ୍ସାହ ବୃଦ୍ଧି କରିଥିବାରୁ ପାର୍ବତୀ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥର ଆଲୋଚନା ପାଇଁ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରି କହିଛନ୍ତି :

"ଏ ଷଡ଼ ଶାସ୍ତ୍ର ହରିବଂଶ । ଶୁଣି ଅଜ୍ଞାନ ଯିବ ନାଶ ॥
ଶ୍ରୀହରିବଂଶ କହ ମୋତେ । ହେ ସ୍ୱାମୀ ନମୁ ତୋ
ପାଦରେ ॥"

ଗଦ୍ୟ ପଦ୍ୟ ମିଶ୍ରିତ ଏହି ସମୀକ୍ଷା ଗ୍ରନ୍ଥର ଭାଗବତ ଶୈଳୀର ନବାକ୍ଷରୀ ଛନ୍ଦ ସହିତ ଅର୍ଥ ସ୍ପଷ୍ଟତା ପାଇଁ ଗଦ୍ୟର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଛି । ଶିବ ପାର୍ବତୀଙ୍କ କଥୋପକଥନ ମାଧ୍ୟମରେ ଶିବଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାତ୍ତ୍ୱିକ ସମୀକ୍ଷା ପରିବେଷିତ ହୋଇଛି । କେତେକ ସ୍ଥଳରେ ସଂସ୍କୃତ ଶ୍ଳୋକ ଓ ତା'ର ସରଳ ଓଡ଼ିଆ ରୂପ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇ ପୁଣି ଗଦ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଅର୍ଥ ବିଶ୍ଳେଷଣର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଇଥିବା ଉଦାହରଣ ଉପଲବ୍ଧ, ଯଥା–ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟରେ "ଈଶ୍ୱର ଉବାଚ" :

"ମହାଶୂନ୍ୟଂ ଶୁଭବାରଂ ଜ୍ୟୋତିଷ୍ମନ୍ ପ୍ରକାଶିତଂ ।
ଆଦିଶକ୍ତ୍ୟର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଚ ଓଁକାର ରୂପ ପୂରିତଂ ॥"
ଏହାର ଓଡ଼ିଆ ରୂପ ଅନୁବାଦ ନୁହେଁ ବରଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ;

ମହାଶୂନ୍ୟ ଯେ ଜ୍ୟୋତି ରୂପ । ଜ୍ୟୋତିରୁ ଜାତ ଧୂଳରୂପ ॥
ଧୂଳରୁ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ହେଲା । ମାତ୍ରାରୁ ଓଁକାର ଜନ୍ମିଲା ॥
ଓଁକାରୁ ବ୍ରହ୍ମ ଏ ଜଗତ । ଶୁଣ ପାର୍ବତୀ ଦେଇ ଚିତ୍ତ ॥"

ଏଥିସହ ଗଦ୍ୟ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସଂଯୋଗ କରି ସମୀକ୍ଷାକୁ ଆହୁରି ସୁନ୍ଦର ଓ ସହଜ କରାଯାଇଛି – "ଅର୍ଥ–ମହାମନ୍ତ୍ର ଯେ ଜ୍ୟୋତିରୂପ ସେ ଜ୍ୟୋତିରୁ ଧୂଳରୂପ, ଧୂଳରୁ ବିନ୍ଦୁ, ବିନ୍ଦୁରୁ ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରାରୁ ଓଁକାର ଜନ୍ମ ହେଲା ।"

ଗ୍ରନ୍ଥଟିର ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ମହାମନ୍ତ୍ର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ । ମହାମନ୍ତ୍ରର ସୃଷ୍ଟି ଓ ସଂସାରର ବିକାଶ ସମ୍ପର୍କରେ ବେଦପୁରାଣର ଉକ୍ତିର ଆଲୋଚନା କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ମାତୃଗର୍ଭ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜୀବ ତତ୍ତ୍ୱର ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶରୀର ଗଠନ, ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶରୀର ତତ୍ତ୍ୱର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି । ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟରେ ସତ୍ୟ ମିଥ୍ୟାର ସ୍ୱରୂପ ବୁଝାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶୂନ୍ୟ ତତ୍ତ୍ୱର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ଭାରତୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କର ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ବେଶ୍ ଉପଭୋଗ୍ୟ ତଥା ଉପଯୋଗୀ ହୋଇଛି । ପ୍ରଥମେ "ଚାରଯୁଗ ତତ୍ତ୍ୱବାଣୀ"ର ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି। ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭାଗବତର ବର୍ଣ୍ଣନାକାରୀ 'ଶୁକ' ଚରିତ୍ରଟି ଏ ଦେହରେ ପୁରୁ... ପରମ ପୁରୁଷ, ସକଳ ଜ୍ଞାନ ଜିଜ୍ଞାସା କରୁଥିବା 'ପରୀକ୍ଷିତ' ... ଦେହରେ ଥିବା ଜୀବ । ଭାଗବତର ବର୍ଣ୍ଣନା ଶୈଳୀ ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ସେ କହନ୍ତି–'ଜୀବ ପରମକୁ ପୁଛଇ । ଜୀବେ ପରମ ... କହି ॥" ପୁଣି 'ନାରଦ' ହେଉଛନ୍ତି ପରମ ଓ 'ବସୁଦେବ' ହେଉଛନ୍ତି ଜୀବ । ଏହିପରି ଭାଗବତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ନନ୍ଦମୁନି, ଶୁ... ଅବଧୂତ, ଧନୀ ଇତ୍ୟାଦି ପରମ ପୁରୁଷର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ବେଳେ ନିମିରାଜା, ଉଦ୍ଧବ, ଯଦୁରାଜା, ସନକାଦି ଋଷି ଓ ପିଙ୍ଗଳା ପ୍ରଭୃତି ଜୀବର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣିତ । ଅର୍ଥାତ୍ 'ଭାଗବତ' ବର୍ଣ୍ଣିତ ଚରିତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଦେହ ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ ଓ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଭାବେ ସାହିତ୍ୟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଛନ୍ତି ।

ସେହିପରି ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ରାମାୟଣର ଏକ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଭାଷା ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ଦୃଷ୍ଟିରେ :

"ରା' ଅକ୍ଷରକୁ ଶିରୀ କହି । ମ'ଅଟି ପୁରୁଷ ବୋଲାଇ ॥
× × ×
ରାମ ବୋଲିଣି ବେନିଅକ୍ଷର । ପୂରିଛି ଦେଖ ଏ ସଂସାର ॥"

(୨ମ ଅଧ୍ୟାୟ)

"ରାମ ଅକ୍ଷର ବେନି କହି । ରାମ ଚନ୍ଦ୍ରଟି ଅଟେ ସେହି ॥
ଲକ୍ଷ୍ମଣ ପରମ ପୁରୁଷ । ସୀତା ଯେ ସତ୍ୟଟି ପ୍ରକାଶ ॥
ସୁତଟି ସୁଗ୍ରୀବକୁ କହି । ଦେବଗଣଟି ଶୂନ୍ୟ ହୋଇ ॥
ଏ ପଞ୍ଚ ସେନାପତି ପୁଣ । ପଞ୍ଚ ମନଟି ଏ ପ୍ରମାଣ ॥
ପଚିଶ ପ୍ରକୃତି ଏ ହୋଇ । ପଚିଶ ଯୂଥ ପତି ସେହି ॥
ରାଗଟି ରାବଣ ଅସୁର । ଇନ୍ଦ୍ରିଟି ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ ବୀର ॥
କୁବୁଦ୍ଧି କୁମ୍ଭକର୍ଣ୍ଣ ଜାଣ । ପାପ ଭାରଟି ପୁତ୍ରଗଣ ॥
କ୍ଷୁଧା ତୃଷା ଯେ ବେନି ହୋଇ । ଶୁକ ସାରଣ ମନ୍ତ୍ରୀ
ସେହି ॥"

(୭ମ ଅଧ୍ୟାୟ)

ସେହିପରି ଲଙ୍କା–ଶରୀର, ହନୁମାନ–ପବନ, ଜାମ୍ବବ ଓ ସୁଷେଣ–ଚିତ୍ତ ଚୈତନ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରତୀକ । ରାମାୟଣର କଥାବସ୍ତୁର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ କହନ୍ତି – "ରାବଣ ତମରେ ଗତ ବୁଦ୍ଧି । ଲଙ୍କା ଶରୀର ଗଲା ପୋଡ଼ି ।" ସମସ୍ତ ରାମାୟଣର ଘଟଣାବଳୀ କିପରି ମଣିଷ ଶରୀର ମଧ୍ୟରେ ଘଟୁଥିବା ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱର ପ୍ରତିଛବି ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟରୂପେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ଅଷ୍ଟମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ମହାଭାରତର ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ମନ, କୌରବ ସେନା–ପାପ ପ୍ରକୃତି, ଯୁଧିଷ୍ଠିର–ସତ୍ୟ, ପାଣ୍ଡବ ସେନା–ଶୂନ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରତୀକ ରୂପେ ସମୀକ୍ଷକ ବିସ୍ତାର କରିଛନ୍ତି । ଅର୍ଜୁନ ରୂପୀ ଜୀବାତ୍ମା ଭୀଷ୍ମ ଦ୍ରୋଣ ରୂପୀ ଓଁକାର ଆତ୍ମାକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ଶର ବିନ୍ଧୁଛି । ବ୍ୟାସ ସରୋବର ରୂପୀ ବସ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ କାମନା

ବିବ୍ରତ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ରୂପୀ ମନ ଲୁଚିଥିବା ବେଳେ ଭୀମ ରୂପୀ ପବନର ଗଦା ଆଘାତରେ ଚୂର୍ଣ୍ଣୀଭୂତ ହୋଇଛି । ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଏହି ଯୁଦ୍ଧକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି କହିଛନ୍ତି : "ସୁବୁଦ୍ଧି କୁବୁଦ୍ଧି ଯୁଝନ୍ତି । ପ୍ରଳୟ ଅଗ୍ନି ବରଷନ୍ତି ।। ଶୋକ ଶାନ୍ତିଟି ଯୁଦ୍ଧ କରି । ମାରନ୍ତି ନାନା ଶସ୍ତ୍ର ଧରି ।।" ଯୁଦ୍ଧ ସ୍ଥଳ କୁରୁକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଶରୀରର ତ୍ରିକୁଟ ସନ୍ଧି ଭାବେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି—"ଏ ରୂପେ ତ୍ରିକୁଟ ସନ୍ଧିରେ । ଯୁଦ୍ଧ କରନ୍ତି କୋପ ଭରେ ।।" ମହାଭାରତ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଗୀତାର ବିଶ୍ୱରୂପ ଦର୍ଶନ ଅବସରରେ ଭଗବାନ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ଉକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଯୁଦ୍ଧରେ ବୀରମାନଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁକୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରି ସମୀକ୍ଷକ ଦାସେ କହନ୍ତି :

"ବ୍ରହ୍ମରେ ବ୍ରହ୍ମ ଲୀନ ହୋଇ ।
ଭାରତ ଯୁଦ୍ଧ ଶୁଣ ସେହି ।।"

ପଦ୍ୟରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ତାଙ୍କ ସମୀକ୍ଷକ ଦୃଷ୍ଟିକୁ ଆହୁରି ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଇଛି । "ସତ ଗୁଣଟି ଯୁଧିଷ୍ଠିର । ତମ ଗୁଣଟି ଭୀମ । ରଜ ଗୁଣଟି ଅର୍ଜୁନ । ସୁବୁଦ୍ଧି ସହଦେବ । ଉଦାସୀ ଗୁଣଟି ନକୁଳ । ରଥଟି ଶରୀର । ପରମଟି କୃଷ୍ଣ । ରାମ ଶବ୍ଦଟି ଚକ୍ର । ମନଟି ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ । କୁବୁଦ୍ଧିଟି ଶକୁନି । ପ୍ରକୃତିଗଣ ଅନେଶତ ଭାଇ । ଦ୍ରୋଣ ଗୁରୁଟି ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରା । ଏଥି ଉପରେ ଯେଉଁ ବିନ୍ଦୁ ସେହି ଭୀଷ୍ମ । କ୍ରୋଧଟି ଦୁଃଶାସନ । ଅହଂକାରଟି କୃପାଚାର୍ଯ୍ୟ । ରାଗଟି କର୍ଣ୍ଣ । ବିଆଁ ଚୈତନ୍ୟ ଜୟଦ୍ରଥ । ଭୂମିଗ୍ରହାଟି ଓଁକାର । ରା' ଅକ୍ଷରଟି ସଞ୍ଜୟ । ଅର୍ଦ୍ଧମାତ୍ରାଟି ଧୃତରାଷ୍ଟ୍ର ।" ଏଥିରୁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସମୀକ୍ଷା ଶୈଳୀ ଓ ରହସ୍ୟର ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଥାଏ ।

ନବମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ହରିବଂଶର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ମଥୁରା, ଗୋପ, ଗୋପୀ, କୃଷ୍ଣ, ରାଧା ଇତ୍ୟାଦିର ତାତ୍ତ୍ୱିକ ମୂଲ୍ୟାୟନ କରାଯାଇଛି । ଦଶମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନର ସ୍ୱରୂପ ଓ ଗୁଣାବଳୀ ଓ ଶିବଙ୍କ ଗଳାର ମୁଣ୍ଡମାଳର ଆଲୋଚନା, ସାଧନାର ବିଶଦ ଚର୍ଚ୍ଚା; ଏକାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଶିବଙ୍କ ଯୋଗ ସାଧନା ଓ ପାର୍ବତୀଙ୍କ ଜନ୍ମଜନ୍ମାନ୍ତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଏହି ଅଧ୍ୟାୟର ଦ୍ୱିତୀୟାର୍ଦ୍ଧରେ ପାର୍ବତୀ ଗୋଲକ ଧାମର ସଂଜ୍ଞା ଓ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଛନ୍ତି । ଦ୍ୱାଦଶ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଗୋଲକ ଧାମର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ବ୍ରହ୍ମ ସ୍ୱରୂପ ଆଲୋଚନା ସହ ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ତ୍ର, ଯଥା—ନିରାକାର ମନ୍ତ୍ର, ଅଜପା ମନ୍ତ୍ର, ଷଡ଼ାକ୍ଷର ମନ୍ତ୍ର, ମହାମନ୍ତ୍ର, ରାଧାମନ୍ତ୍ର, ଗୋପାଳ ମନ୍ତ୍ର ଇତ୍ୟାଦି ବର୍ଣ୍ଣିତ ହୋଇଛି ।

ପ୍ରାଚୀନ ତାତ୍ତ୍ୱିକ କବିତାମାନଙ୍କରେ ଗୁରୁ ପରମ୍ପରାରେ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱକୁ ଗୋପନୀୟ ରଖିବାର ପ୍ରୟାସ ହେତୁ ପ୍ରତୀକ ଓ ରୂପକଳ୍ପର ବହୁଳ ବ୍ୟବହାର ଫଳରେ ଚର୍ଯ୍ୟାପଦ ରଚନା ସମୟରୁ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ସନ୍ଧା ଭାଷାର ପ୍ରୟୋଗ ଉପଲବ୍ଧ । ସେଥିରେ ସାଙ୍କେତିକ ଶବ୍ଦ ମାଧ୍ୟମରେ ସାଧାରଣ ଶବ୍ଦରେ ଗୂଢ଼ ଅର୍ଥ ଆରୋପ କରାଯାଇଥାଏ ଏବଂ ସମଗ୍ର ରଚନାରେ ସାଧାରଣ ବୋଧଗମ୍ୟ ବାହ୍ୟ ଅର୍ଥର ଅନ୍ତରାଳରେ ଏକ ଅଭୀଷ୍ଟ ମାର୍ମିକ ଅର୍ଥ ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ରୂପେ ନିହିତ ଥାଏ ।(୩) ବାହ୍ୟ ଅର୍ଥରେ 'କେଶବ କୋଇଲି' ମାତ୍ର ହୃଦୟସ୍ପର୍ଶୀ ସରଳ ଆଲେଖ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଯେ ଏକ ଗୂଢ଼ ତଥ୍ୟ ନିହିତ ଏବଂ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱ ଉପସ୍ଥାପନା ଯେ ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସଙ୍କ ମୁଖ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ତାହା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ସମାଲୋଚକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣକୁ ଏଡ଼ାଇ ଯାଇପାରିନି । "କେଶବ କୋଇଲିର ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦ ଅର୍ଥ କୋଇଲିରେ ଅତିନ୍ଦ୍ରିୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି ।(୪) ଉଦାହରଣ ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ପଦ ଓ ତା'ର ବିଶ୍ଳେଷଣକୁ ଉଦ୍ଧାର କରାଗଲା :

"କୋଇଲି ସପତ ଦିନ ଇନ୍ଦ୍ର ବୃଷ୍ଟି କଲା
ସପତ ବରଷ ପୁତ ମନ୍ଦର ଧଇଲା ଲୋ ।"
—ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସ

ଏହି ପଦଟି ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ 'ସପତ' ଶବ୍ଦଟିର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏହାର ଗୂଢ଼ ଅର୍ଥ ନିମ୍ନମତେ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଇଛି :

"ସପତ ଦଣ୍ଡରେ ପିଣ୍ଡୁ ପ୍ରାଣ ଛାଡ଼ି ଯାଇ,
ତେଣୁକରି ସାତଦିନ ଶାସ୍ତ୍ରେ ଅଛି କହି ।
ସାତ ବାର ଭିତରେ ଏ ଆପୋତ ହୋଇ,
ସପତ ବରଷେ ପାର୍ଥ ବ୍ରହ୍ମଜ୍ଞାନ ପାଇ ।
ଜଳରୁ ଜନ୍ମଇ ପିଣ୍ଡ ଜଳରେ ଯେ ନାଶ,
ସପତ ଦଣ୍ଡରେ ପାର୍ଥ ଘୋଟଇ ଆକାଶ ।"
(ଅର୍ଥ କୋଇଲି)

ଏହି ବ୍ୟାଖ୍ୟା "ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସଙ୍କ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ କେଶବ କୋଇଲିର ଏକ ଶୂନ୍ୟବାଦୀ ଟୀକା ରୂପେ ରଚିତ ହୋଇଛି । ××× ପୁଣି କବିତ୍ୱ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱର ବଳୀବର୍ଦ୍ଦ ହେଲେ, ସେଥିରେ ଯେଉଁ ଗ୍ଲାନି ଫୁଟି ଉଠେ, ତାହାର ସଙ୍କେତ ମଧ୍ୟ ଏଥିରେ ସୁଲଭ ।"(୫) ପଦ୍ୟରେ ରଚିତ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶୂନ୍ୟବାଦୀ ଟୀକା ବା ସମୀକ୍ଷା ପ୍ରବନ୍ଧରେ ମୌଳିକ ସ୍ରଷ୍ଟାତ୍ୱର ପ୍ରତିଭା ଓ ରସ ସଞ୍ଚାରକୁ ଖୋଜିଲେ ନିରାଶ ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ନିଶ୍ଚିତ ରହିଛି । ଏପରି କି ଡକ୍ଟର ମାୟାଧର ମାନସିଂହଙ୍କ ପରି ବିଦ୍ୱାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଯେ କିପରି ଏହି ସାଧାରଣ କଥାଟି ବୁଝିପାରିଲେନି ତାହା ବୁଝିହେଉନି । ମାନସିଂହଙ୍କ ମତରେ, "ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସଙ୍କର ସୁଖ କୋମଳ କେଶବ କୋଇଲିଟିର ଦାସେ ତଥାକଥିତ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟ କହି 'ଅର୍ଥ କୋଇଲି' ନାମରେ ଶୃଙ୍ଖଳା ଅସମ୍ଭବ ହଯବରଟ ଯେ କାହିଁକି ସୃଷ୍ଟି କରିବାକୁ ଗଲେ, ବୁଝି ହେଉନି । ××× ତାଙ୍କର ସମଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ୟ ପୁସ୍ତକ 'ତୁଳାଭିଣା'ରେ ଦାସେ ଠିକ୍ ଏହିପରି ଅବୋଧ, ଅସଙ୍ଗତ, ଅନନ୍ୱିତଗୁଡ଼ାଏ ଅନର୍ଥତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି ।"(୬) ପଞ୍ଚସଖା ପିଣ୍ଡ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡ ତତ୍ତ୍ୱ ଉପରେ ଆଧାରିତ ସାଧନାରେ ସିଦ୍ଧିଲାଭ କରିଥିଲେ । ପଞ୍ଚଭୂତରେ ଗଠିତ ଏ ପିଣ୍ଡ ପଞ୍ଚଭୂତରେ ନିର୍ମିତ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ସଂସ୍କରଣ ମାତ୍ର; ତେଣୁ ବ୍ରହ୍ମାଣ୍ଡର ସମସ୍ତ ଘଟଣାବଳୀକୁ ଭିତ୍ତିକରି ବର୍ଣ୍ଣିତ ଗ୍ରନ୍ଥଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରକୃତ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ଯେ ଏ ପିଣ୍ଡ ବା ଶରୀର ଏ ବିଶ୍ୱାସ ସେମାନଙ୍କର ଥିଲା । ମଣିଷ ଜୀବନର ବିସ୍ତୃତ ରୂପ ଓ ମଣିଷ ମନର ଗୂଢ଼ ରହସ୍ୟ ଯେ ଗ୍ରନ୍ଥମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ

ହୋଇଥିଲେ, ଏ କଥା ସମୀକ୍ଷକ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଠିକ୍ ଭାବେ ବୁଝିଥିଲେ । ତେଣୁ 'ତୁଳାଭିଣା' ଓ 'ଅର୍ଥ କୋଇଲି'ରେ ଦାସେ 'ଅସମ୍ଭବ ଦସ୍ତବରଟ' କରିନାହାନ୍ତି, କିମ୍ବା 'ଅବୋଧ, ଅସଙ୍ଗତ, ଅନନ୍ୱିତ ଅନର୍ଥତା' ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିନାହାନ୍ତି । ବରଂ ପାଞ୍ଚଶହ ବର୍ଷ ତଳେ ଯେତେବେଳେ ରାମାୟଣ, ମହାଭାରତ, ହରିବଂଶ, ଭାଗବତ ଇତ୍ୟାଦିର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ଚରିତମାନ ଲୋକ ବିଶ୍ୱାସରେ ପାର୍ଥିବ ଘଟଣା ସ୍ତରକୁ ଖସି ଆସୁଥିଲେ, ସମାଲୋଚନା ମାଧ୍ୟମରେ ଏଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତୀକାତ୍ମକ ସାହିତ୍ୟିକ ଶାଶ୍ୱତ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ପ୍ରସାରିତ କରି ଜନଜୀବନରେ ସାହିତ୍ୟର ସ୍ଥାନକୁ ଦାସେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଇଥିଲେ । ପଣ୍ଡିତ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଦାସ 'ତୁଳାଭିଣା'ର ବିଷୟବସ୍ତୁକୁ 'ଗୁଢ଼ଜ୍ଞାନ' ବା 'ଭେଦ' ଆକାରରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି । ପ୍ରକାରାନ୍ତରେ ଏହି କ୍ଷୁଦ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥଟିକୁ ଏକ ସମୀକ୍ଷାଗ୍ରନ୍ଥ ଭାବରେ ସେ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି । 'ଅର୍ଥ କୋଇଲି'ଟି ମାର୍କଣ୍ଡ ଦାସଙ୍କ ରଚିତ 'କେଶବ କୋଇଲି'ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ରୂପେ ସ୍ୱୀକୃତ । "ଭାଷା ଗ୍ରନ୍ଥର ପଦ୍ୟ–ଟୀକା ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଆଉ କେହି କରିଥିବାର ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଆ ଗ୍ରନ୍ଥର ଓଡ଼ିଆ ଟୀକା ହିସାବରେ 'ଅର୍ଥ କୋଇଲି' ପ୍ରଥମ ଗ୍ରନ୍ଥ ଓ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ପ୍ରଥମ ଟୀକାକାର ।"(୭) "ତୁଳାଭିଣାର କୌଣସି ସାହିତ୍ୟିକ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ପଞ୍ଚସଖା ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ଧର୍ମତତ୍ତ୍ୱର ସ୍ୱରୂପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ"(୮) ବୋଲି ଆଲୋଚକ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଉକ୍ତିରୁ "ସ୍ୱରୂପ ଦୃଷ୍ଟିରୁ" ଶବ୍ଦକୁ ବିସ୍ତାରକୁ ନେଲେ ଏହି ପୁସ୍ତକକୁ ଏକ ସମାଲୋଚନା–ସାହିତ୍ୟ ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଗଲେ "ସାହିତ୍ୟିକ ମୂଲ୍ୟ" ଅଛି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । କାରଣ 'ସମାଲୋଚନା' ସାହିତ୍ୟର ଏକ ବିଶିଷ୍ଟ ଅଙ୍ଗରୂପେ ସ୍ୱୀକୃତ ।

ସାଧନାର ସିଦ୍ଧି ପାଇଁ, ସାହିତ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଗୋଟିଏ ଜାତିକୁ ଏକ ପ୍ରାଣ କରି ଗଢ଼ି ତୋଳିବାର ପ୍ରୟାସ ପାଇଁ, ଆଦର୍ଶର ଚରମ ସୀମାରେ ରଖି ମଣିଷକୁ ଦେବତ୍ୱର ସ୍ପର୍ଶ ଦେବା ପାଇଁ ଷୋଡ଼ଶ ଶତକର ଧାର୍ମିକ, ରାଜନୈତିକ, ଅବ୍ୟବସ୍ଥିତ ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଓଡ଼ିଆତ୍ୱ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରକ୍ଷା ପାଇଁ ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ ଅବତାର ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ବୋଲି କହିବା ବେଳେ ସାହିତ୍ୟର ଜୀବନ ସହ ସମ୍ପର୍କ ଓ ତତ୍ତ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ମଣିଷ ସହ ଏକାତ୍ମତା ନିରୂପଣ କରି ସେ ଯେଉଁ ସମୀକ୍ଷା ଓ ଯୁକ୍ତି ଉପସ୍ଥାପିତ କରି ପ୍ରମାଣ କରି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ସେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର "ଆଦି–ସମୀକ୍ଷକ" ସମ୍ମାନର ଅଧିକାରୀ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

(୧) 'ପ୍ରବନ୍ଧ' ଶବ୍ଦ କାବ୍ୟ କବିତା ଅର୍ଥରେ ସେ କାଳରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିଲା ।

(୨) ଡ. ନରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ମିଶ୍ର – ସାହିତ୍ୟିକ ଅଭିଭାଷଣ – ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ସମାଜ, ପୃ: ୯୨ ।

(୩) ଡକ୍ଟର ଖଗେଶ୍ୱର ମହାପାତ୍ର–ଚର୍ଯ୍ୟାଗୀତିକା, ପୃ: ୪୦ରୁ ୫୩ ଦ୍ରଷ୍ଟବ୍ୟ ।

(୪) ଡକ୍ଟର ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର–ପ୍ରାଚୀନ ଓଡ଼ିଆ ଗୀତି କବିତା, ମୁଖବନ୍ଧ, ପୃ: ୧୫ ।

(୫) ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି–ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ମଧ୍ୟପର୍ବ (୧ମ ସଂସ୍କରଣ), ପୃ: ୨୮୭ ।

(୬) ମାୟାଧର ମାନସିଂହ–ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ, ଦ୍ୱିତୀୟ ମୁଦ୍ରଣ, ପୃ: ୧୪୬ ।

(୭) ପଣ୍ଡିତ ସୂର୍ଯ୍ୟନାରାୟଣ ଦାସ–ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟର ଇତିହାସ, ୧ମ ଭାଗ, ୨ୟ ସଂସ୍କରଣ, ପୃ: ୪୮୭ ।

(୮) ସୁରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତି–ଓ. ସା. ମଧ୍ୟପର୍ବ, ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃ: ୨୮୮ ।

(ପଞ୍ଚଶତ ବାର୍ଷିକୀ ପାଠଚକ୍ରରେ ପଠିତ ପ୍ରବନ୍ଧ)

ଅଧ୍ୟାପକ,
ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ପୁରୀ ।

ପାରିକୁଦଗଡ଼ଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ କାଳିକାର ସାଂସ୍କୃତିକ ପରିଷଦର ଭଜନ ସମାରୋହ ଓ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବରେ ସାଧାରଣ ଅଭିଯୋଗ ଓ ପେନସନ୍ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରସନ୍ନ କୁମାର ପାଟଶାଣୀ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି (୧୪/୧) ।

ପାଠକଙ୍କ କଲମରୁ

ଶ୍ରୀ ଗଙ୍ଗାଧର ସୁତାର,
ଉତ୍କଳ ଇଞ୍ଜିନିୟରିଂ ଷ୍ଟୋର୍ସ,
୪୦, ଷ୍ଟ୍ରାଣ୍ଡ ରୋଡ୍, ରୁମ୍ ନଂ ୩୦୦-ଏ,
କଲିକତା ।

* ପାଠକଙ୍କ କଲମରୁ ବିଭାଗଟି ସୃଷ୍ଟି କରି ଆପଣ ଆମମାନଙ୍କର ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଥିବାରୁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ । ପତ୍ରିକାଗୁଡ଼ିକ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପଠାଇବା ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିବା । ୧୯୯୭ର ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ଚାନ୍ଦା ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ପଠାଉଛି । ଗତ ୭ ବର୍ଷ ଧରି ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଗ୍ରାହକ ହୋଇ ଏଇ କେତେ ମାସ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ହେଉଛି । ଆଶାକରେ ଆହୁରି ଅଧିକ ସଫଳ ହେବ ।

** ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଶୁଭକାମନା ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ । ନିୟମିତ ଭାବେ ଠିକ୍ ସମୟରେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପଠାଯାଉଛି । ଯଦି କୌଣସି ସଂଖ୍ୟା ମିଳିବାରେ ବିଳମ୍ବ ହୁଏ, ତେବେ ଆମକୁ ସୁଧାରିବା ପାଇଁ ପତ୍ର ଲେଖନ୍ତୁ ।

ଶ୍ରୀ ହିମାଂଶୁ ଭୂଷଣ ଶତପଥୀ,
ଗ୍ରାମ-ବିଶ୍ୱନାଥପୁର, ପୋଷ୍ଟ-ଜଗତପୁର,
ଭାୟା-ଚାର୍ଣ୍ଣି (କଟକ) ।

* ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବହୁ ତଥ୍ୟ ଓ ବିଷୟ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ନିଶ୍ଚିତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଏଥିରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଧୀନରେ ଥିବା ନିଯୁକ୍ତିର ସୂଚନା ଦେଲେ ଏହା ବେଶୀ ଆଦୃତ ହୋଇପାରନ୍ତା । ସର୍ବୋପରି ପତ୍ରିକାଟି ଆକର୍ଷଣୀୟ, ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ଉପାଦେୟପୂର୍ଣ୍ଣ ।

** ନିଯୁକ୍ତି ସୂଚନା ସମ୍ପର୍କରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଭିନ୍ନ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଉଛି । ଅତଏବ୍ ଏହା ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ।

ଗୋଟିଏ କୁପନ ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆଯାଉଥିବାରୁ ଆପଣଙ୍କର ଅନ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଦେଇନପାରି ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରୁଛୁ ।

ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ବିଶ୍ୱାଳ,
ଗ୍ରା-ଧଉରାପାଲି, ପୋଷ୍ଟ-ରାଜକିଶୋର ନଗର,
ଜି-ଢେଙ୍କାନାଳ ।

* କୁପନର ପଛପଟେ ଯଦି ଖାଲି (ଲେଖା ନଥାନ୍ତା) ତାହାହେଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । କାରଣ କୁପନ କାଟିଲା ସମୟରେ ଲେଖାଟି କଟି ହୋଇଯାଉଛି ।

** ମତାମତଟି ଅତି ଉତ୍ତମ । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛୁ ।

ଭାସ୍କର ମିଶ୍ର,
ଫଟୋଲାଇଫ୍, ସିଂହଦ୍ୱାର, ପୁରୀ ।

* ମୁଁ ଆଜକୁ ପ୍ରାୟ ୮ ମାସ ହେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ଅଦ୍ୟାବଧି ୪ଟି ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଡାକରେ ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର କରିଛି । ତେଣୁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ବାର୍ଷିକ ଗ୍ରାହକ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି ହେବ ନାହିଁ । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଆପଣଙ୍କ ମତାମତ ?

ଆପଣ ଗ୍ରାହକ ଚାନ୍ଦା ପୈଠ କରିବା ଦିନଠାରୁ ହୁଏତ ହିସାବ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତର ଦେଇ ଆପଣଙ୍କ ନାମଟି ହୁଏତ ବିଳମ୍ବରେ ଗ୍ରାହକ ତାଲିକାକୁ ଆସିଥିବ । ଆପଣଙ୍କର ଗ୍ରାହକ ସଂଖ୍ୟାଟି ଜଣାଇଲେ ସଠିକ ଜିନିଷ ଜାଣିପାରିଥାନ୍ତେ । ଯାହା ହେଉ ନା କାହିଁକି ଆପଣ ପ୍ରଥମେ ପ୍ରାପ୍ତି ସ୍ୱୀକାର କରିଥିବା ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ଧାରାବାହିକ ଭାବେ ବାରଗୋଟି ସଂଖ୍ୟା ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିଶ୍ଚୟ ପାଇବେ ।

ଶ୍ରୀ କମଲ କୁମାର ଜୈନ,
କେସିଙ୍ଗା, କଳାହାଣ୍ଡି ।

* ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କଳାହାଣ୍ଡିର ସଂସ୍କୃତି ଓ ତା'ର ଇତିହାସ ବିଷୟରେ କିଛି ପ୍ରକାଶ କରିବେ ବୋଲି ଅନୁରୋଧ ।

** ମତାମତ ପାଇଁ ଧନ୍ୟବାଦ ଜଣାଉଛୁ । କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ଲେଖକ ବନ୍ଧୁମାନେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଲେଖା ପଠାଇଲେ ଅଧିକ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା ।

ଶ୍ରୀ ସୁବାସ ଚନ୍ଦ୍ର ପରିଡ଼ା,
ନୂଆଗାଁ(ନୟାଗଡ଼), ପୁରୀ ।

* ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିବା ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ପାଠକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଖେଳ ଖବର (ଓଡ଼ିଶାରେ ହେଉଥିବା), ସାଧାରଣ ଜ୍ଞାନ (ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ, ଯଥା-କଳକାରଖାନା, ଶିଳ୍ପ, ବାଣିଜ୍ୟ, ରାଜନୀତି, ଇତିହାସ, କଳା, ସ୍ଥାପତ୍ୟ, କ୍ରୀଡ଼ା ଇତ୍ୟାଦି ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ବହୁତ ପାଠକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହେବ ଓ ଏହାକୁ ବହୁତ ଲୋକ କିଣି ଓଡ଼ିଶା ବିଷୟରେ ଅଧିକ ଜାଣିବାକୁ ପାଇବେ ଓ ଉପକୃତ ହେବେ । ଏଥିପାଇଁ ଯେଉଁ ଅଧିକ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେବ (ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ), ତାହା ପାଠକମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବହନ ପାଇଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ମୂଲ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି କରିବେ ।

** ନିୟମିତ ଭାବେ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପଢ଼ନ୍ତୁ । ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ ପଢ଼ିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।

ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧର ମହାନ୍ତ,
ସମ୍ପାଦକ, ବନଦୁର୍ଗା ଯୁବକ ସଂଘ,
ଗ୍ରା–ବେଣାଶୋଳ, ପୋଷ୍ଟ–ମାଣିଦା,
ଭାୟା–ମୋରଡ଼ା (ମୟୂରଭଞ୍ଜ) ।

• ମୁଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ନିୟମିତ ପାଠକ । ପ୍ରଶ୍ନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ କୁପନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳନ କରାଯାଇଥିବାରୁ ମୁଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆନନ୍ଦିତ । ନଭେମ୍ବର ମାସ ଉତ୍ସବ ପରିକ୍ରମାରେ ଯୁବ କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥ ମଞ୍ଜୁର ହୋଇଛି ବୋଲି ଶୁଣିଥିଲି । ଯୁବକମାନଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପୁରସ୍କାର ଦେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିଛନ୍ତି । ସେଥିପାଇଁ ଅଶେଷ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରୁଛି । ମୁଁ ଜଣେ ସରକାରୀ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ ଯୁବକ ସଂଘର ସମ୍ପାଦକ ହିସାବରେ ଆପଣଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି କି, ଗତ ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ଯୁବକ ସଂଘକୁ ଆର୍ଥିକ ଅନୁଦାନ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଛି । ଆପଣ ଆମମାନଙ୍କୁ ସହାୟତା କଲେ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ରକ୍ଷା କଲେ ମୁଁ ଚିରୋପକୃତ ହେବି ।

•• କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ଯୁବ କଲ୍ୟାଣ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାଳୟ ସହିତ ଆପଣ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରନ୍ତୁ । କୌଣସି ଅସୁବିଧା ହେବ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ କେଶବ ଭୋଇ (ଶିକ୍ଷକ),
ଗ୍ରା–ଭୋଇପାଲି, ପୋଷ୍ଟ–ବୁଡ଼ାପାଲି,
ବଲାଙ୍ଗୀର ।

• ମୁଁ ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗର ଗ୍ରାହକ ହୋଇ ଏହା ନିୟମିତ ପଢ଼ି ଆସୁଛି । ଏଥିରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଲେଖା ଓ କବିତା ସବୁ ବାସ୍ତବରେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ଅଟେ । ଶିକ୍ଷା, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି, ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ତଥା ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ପ୍ରଗତି ବିଷୟରେ ଶିକ୍ଷା ମିଳୁଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅନ୍ତତଃ କେତୋଟି ସମ୍ବଲପୁରୀ ଭାଷାରେ ଲେଖା ପ୍ରକାଶ କଲେ ଭଲ ହୁଅନ୍ତା । ପ୍ରକୃତରେ ଏହି ପତ୍ରିକା ଏକ ନୂତନ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଛି ।

•• ଦେଖନ୍ତୁ ଭୋଇ ବାବୁ, ଆପଣଙ୍କୁ ଆମର୍ ପତ୍ରିକାର ଲେଖା ସବୁ ବନେ ଲାଗିଛେ, ସେଥିର୍ ଲାଗି ଧନ୍ୟବାଦ୍ । ସମ୍ବଲପୁରୀ ଲେଖା ଛାପ୍‌ବାର୍ ଲାଗି ଆପଣଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବ୍ ଠିକ୍ ଲାଗୁଛେ । ସମ୍ବଲପୁରୀ ଗୀତ୍ ତ ରାଇଜର୍ ଗୁରିଆତେ ଚହଲ୍ ପକଉଛେ । ସମ୍ବଲପୁରୀରେ ସେନ୍ତା ଧରଣର ଯଦି ପରବନ୍ଧ କି ଭଲା ଲେଖା ଆସ୍‌ବା, ଆମେ ଛାପ୍‌ବାର୍ ଲାଗି ନିଶ୍ଚେ ବିଚାର୍ କରମୁ ।

* ବିଶେଷ ସୂଚନା *

ଉତ୍କଳ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପାଠକ ପାଠିକାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ସୁଚିନ୍ତିତ ମତାମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସୁଯୋଗ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ପାଠକଙ୍କ କଲମରୁ ବିଭାଗ ପ୍ରା କରାଯାଇଛି ।

ଆଗ୍ରହୀ ପାଠକ ପାଠିକାମାନେ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୁପନ ବ୍ୟବହାର କରି ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନ ବା ମତାମତ ପଠାଇବାକୁ ଅନୁରୋଧ ।

ସତୀଶ ପାଢ଼ୀ
ମୁଖ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ

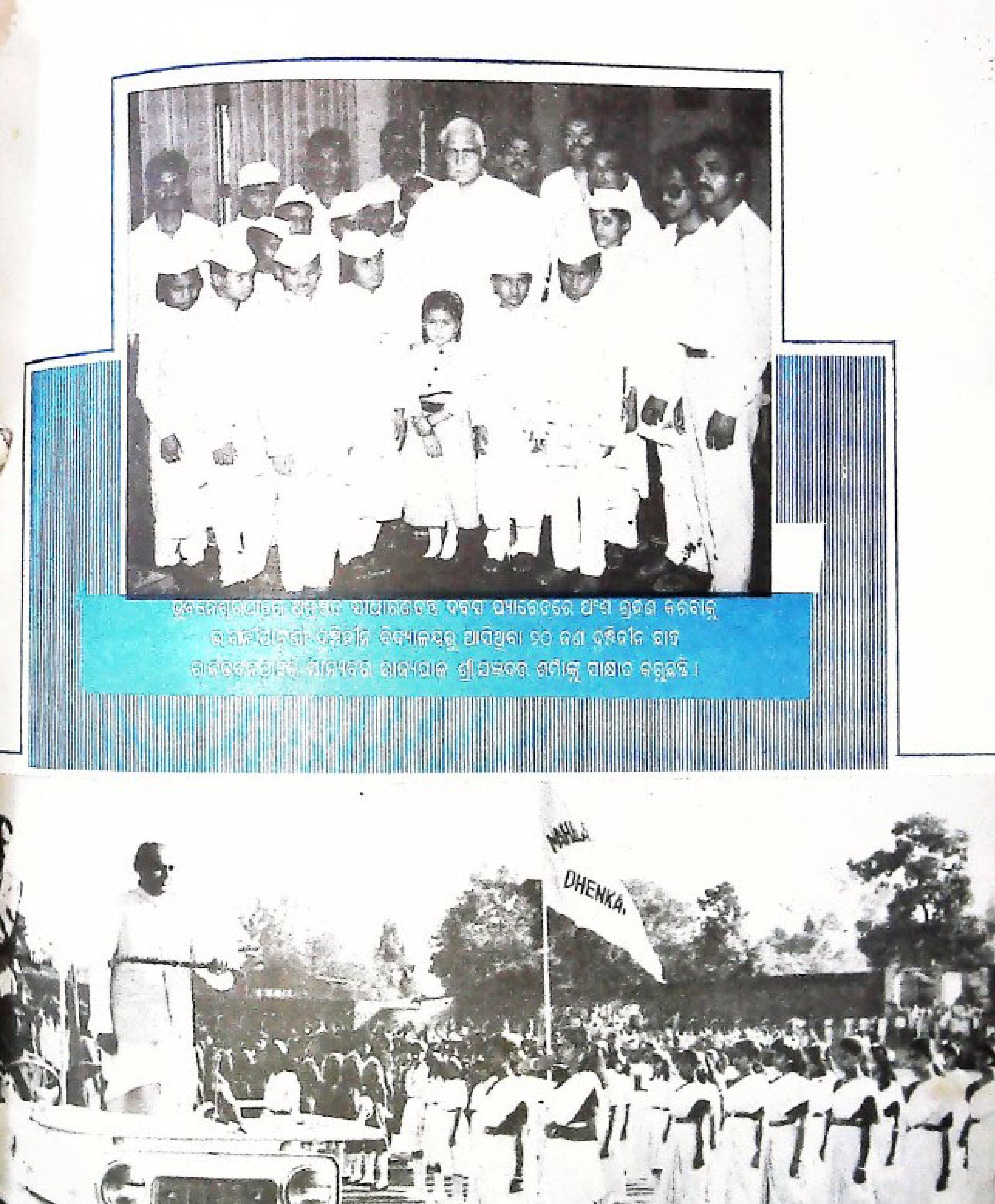
ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ପାଇଁ କୁପନ

ପ୍ରଶ୍ନ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଠିକଣା
ନାମ..................
ଗ୍ରାମ..................
ପୋଷ୍ଟ..................
ଥାନା..................ଜିଲ୍ଲା..................

କେବଳ ୩୧/୩/୧୯୯୨ ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟବହାର ପାଇଁ
ମତାମତ ବା ପ୍ରଶ୍ନ
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....
....

ସ୍ୱାକ୍ଷର

OGP—MP—PTS (I&PR) 55—6,000—25-2-1992

ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ପ୍ୟାରେଡରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ
ଭଞ୍ଜବିହାରୀ-ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ଆସିଥିବା ୨୦ ଜଣ ଦୃଷ୍ଟିହୀନ ଛାତ୍ର
ରାଜଭବନଠାରେ ମାନ୍ୟବର ରାଜ୍ୟପାଳ ଶ୍ରୀ ଯଜ୍ଞଦତ୍ତ ଶର୍ମାଙ୍କୁ ସାକ୍ଷାତ କରୁଛନ୍ତି ।

ଢେଙ୍କାନାଳଠାରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରୀୟ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ପ୍ୟାରେଡକୁ ସୂଚନା ଓ ଲୋକ ସମ୍ପର୍କ ବିଭାଗ
ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଶରତ କୁମାର କର ପରିଦର୍ଶନ କରୁଛନ୍ତି ।